a ¶Cõmitti. an pater agens pro filio caueat de rato ⁊ aduerte q̃ in hoc vltimo casu in in quo bar. vł dicere qõ si agit nõe proprio tenet cauere nisi hoc inducat cõio actionis vt in dote. Adde qõ hoc non vł posse p ducere in terminis istius legis ⁊ similium q̃ impossibile est quod agat nõe proprio nam ille solus potest actionem nomine pprio mouere qui põt alienare ⁊ nõ alius. l. ait pretor ff. est cui. ff. de iure delibe. sed pater nõ potest alienare. l. j. ff. de bo. mat. igit ⁊c. Sed hoc videt sensisse Bar in. o. l. j. ff. ti. j. videtur hoc simili modo posset intelligi qñ pater esset reus q̃ quilibet põt defendere etiã a inuitũ. l. i. ff. de solu. sed in agendo non video. et ita videtur intelligi qõ notat bart. in d. l. filius q̃ fatif. b cogã. vel nisi intelligas res in casu d. ff. voluntate pter cõmunionez actionis q̃ hic vł velle bart. ⁊ plene p istũ text. dicit hic notãter ang. qõ ĩ aduentitijs nihil c põt facere pater sine consensu filij q̃ intelligitur nisi forte esset infans p ea que dicit. ff. titu. j. l. j. ⁊ est text. hic et hic adde bar. in. l. j. ti. iij. col. ff. ti. j. ergo ⁊c. Et aduerte ne hec apostilla te decipiat q̃ nõ est regula illa qõ qui non põt alienare non possit agere: d sed loqtur i suo casu. f. cũ heres deliberatã adeat hereditatẽ non põt alienare rem hereditariã nec ea in iudicium deducere. dicendũ est ergo gñaliter q̃ q̃cũq; hz de cõsuetudine vel ex ꝓstitutione vł ab ipo e vł alio iudice ordinario admistra. l is potest agere et cõuenire sine consensu alterius vt ff. qõ cuiusq; vniuersi. noie l. fin. et vj. q. j. q̃ sunt. et vt meis dec̃ aũdacia scriptis. hec sunt verba spe. in ti. de acto. ff. fin. v. quid de clericis. vbi specifice ỏ patre mentionem facit ⁊ dicit q̃ potest acti. mouere per se data opin. alex. pro vera sequereꝰ q̃ sacerdotes capellarum q̃ non possent alienare nõ possent agere sine ꝓsensu epi cuius ꝓiũ est verum vt per Spe. vbi. s.

b ¶Filij aũt. vide bar. in. l. iij. ff. falu. ma. an filio possit solui sine patre in casibus in quibus patri non querit vsusfructus. ⁊ adde bald. in. l. q alie n. ff. vno. ff. de nego. gest. ⁊ in. l. j. in prin. ff. ser. vend. adde qõ Dy. consil. exi. vt refert Jo. an. in addi. ad spe. in ti. de cess. ac. ff. j. versic. sed nunquid minor. dicit q̃ si filius actionem q̃stam ex suo ꝛctu sine cõsensu patris cedat patre postea ratificãte qõ valet cessio ꝛ̃ a princip. non valeret: q̃ cedere est alienare ⁊ alienare non potest vt hic. ff. ratificare a principio. ⁊ ex postfacto sunt paria cum cõsentiret etiam a iure prohibito. vt. l. ff. C. admace. ⁊. l. iulian⁹. ff. pe. ff. eo. et quia pater facta p filiũ confirmat non solum expresse sed etiam tacite. vt. ff. de acqui. here. l. q aliena. secundo et tertio respon.

¶Obligare. an filius possit suã psonã obligatiõe psonali ⁊ sic fit bar. in. l. ff. j. de verb. obl. adde tu text. in. l. ff. ti. cõia de lega. et ale. in consi. cxviij. col. ij. in princi. in ij. volu.

¶Si quis nauicula. Si decedit aliquis de consiliarijs sine herede. ⁊ facit ad not. in. l. j. ff. vñ vir et vxor. ⁊ per Bat. in tractatu successionis ab intestato in vlt. arti. princ. Item adde qõ dicit bald. in. l. repetita. in fin. ff. de re. pe. qõ si decedit mercator de vniuersitate sine herede. alij succedũt sibi in bonis que hz ibi non in alijs ⁊ alleg. text. in ar. opti. in. l. dues. ff. de iur. fisc. ⁊ quid de nobilibus q̃ habent homines suos descendentes ab intestato an in eis succedant Bal. hic no. quod sic.

¶Libertate. in q̃ rubrica nihil dicit ideo sequitur alia videlicet.

¶Adita. vtrum ad confirmationem codicillorũ requiratur aditio hereditatis. vide bar. in. l. is qui in testõ. de fideicom.

¶Reliquorum. vide bar. in. l. ti is cui in libertate de condi. inde.

¶Prenenient. vtr heres possit prenuire executorẽ ⁊ vide q̃ no. Bart. in. l. si seruus. ⁊. ff. eodem. ⁊ etiam potest prenenire episcopũ ſm Bal. in. l. nulli. in. iiij. col. de episco. ⁊ cleri. per Specu. in titu. de instru. edi. ff. nunc vero. vericu. denuo, adde q̃ Bal. consuluit quod heres potest prenenire executorem eius confi. exviij. ij. vol.

¶No. dicit glo. q̃ ⁊ lege correctoria potest argumẽ sumi plene per Barto. et ibi dixi. ff. ad fille. l. si quis,

l. iij. in fi.

¶De testamentaria manumissione. Rubrica.

¶Ad confirmationem codicillorum an requiratur q̃ sit adita hereditas.

2 Utrum appellatione reliquorum contineatur liber rationum.

1 **Extestamento.** Quero ⁊ vtrum ad confirmationem codicillo c rum requiraꝰ quod sit hereditas adita text. in. l. ti. in prin. j. eo. ⁊ est text. in. l. iij. ff. de fideicõmiss. li. ¶Quero vtrum appellatione reliquorũ cõtineatur liber rationum. text. est in. l. ti ita fuerit. ff. q̃stio de fideicom. li.

¶De fideicõmissis libertatibus. Rubrica.

Deberi. Nec est bona lex qd si discordant in pretio. certe indicis officium debet interuenire in concor. casus est in. l. alieno. ff. ti. de fideicom. lib. ⁊ de communi ser. manu. l. j. circa prin.

¶Quid importet verbum placuerat.

Improponas. Opp. ⁊ videtur qõ istud relictum libertatis sit captatorium: vt. l. nonnunq̃. de condi. ⁊ demon. solu. hic confertur in voluntatem heredis ibi in voluntatẽ extranei. ¶Itẽ opp. ⁊ videtur qõ in voluntatem heredis non possit conferri. vt. l. senatus. ff. fin. de leg. j. Solu. ibi fuit collatum in liberam voluntatem heredis si voluerit hic non in liberam voluntatem ¶licet fuit dictum si placuerit. nam intelligitur arbitrio boni viri: casus est in. l. thais. ff. sozorem. de fideicommiss. lib. qui est no. ad hoc facit pro statutis. consueuit dari libertas certis hoibus faciendi quicquid placuerit. ibi est text. not. de alijs verbis putauerit existimauerit. vñ. habetis. in. l. si sic. ff. de legatis. j.

¶An executor habeat actionem cuz heres prenenit solnendo legata ad pias causas.

Amquidam. ¶Quero ⁊ qd si heres prenenitᵇ in soluendo legata ad pias causas an executor habeat actionẽ text est no.ᵗ in. l. libertas. de magi. cõuen. ff. j. de bo. lib. ⁊ ibi Dy. tangit.

¶De latina libertate tollenda. Rubri.

¶Ex. l. correcta potest argumẽtũ sumi si fit in corpore iuris inclusa alias non.

2 Regula vt quis non cogatur inuitus vendere in quibus casibus fallit.

3 Regula vt quis non cogatur inuitus emere quibus casibus fallit.

Amdeditirũ. Nota verbo imaginez que dicit q̃ ex. l. correcta potest arg. sumi si fit in corpore iuris inclusa non alias. vt glos. in. l. j. de cõiun. cum eman. li. eius. ⁊ in. c. autoritate. de concess. preb. lib. vi. ¶Ad qõ bene facit regula. ff. de iure de lib. l. nec emere nec vendere. Jsta regula fallit hic fauore libertatis. Simili ratione fallit in

a ¶Si contra. vide qõ habes in. l. volũtas. ff. de fideicom. vide que dixi in l. vbi leg. ff. de vsucap. et ibi Bar. ⁊ hic no. in. l. filiussa. ff. diui. de leg. j. et vide hic an appellatione venditionis veniat omnis contractus adde Bal. in. c. i. de cõtrouer. inter do. ⁊ emp. vbi vide ⁊ adde qõ habetur in. l. vniuersos. j. ne rei do. vel tem. et in. l. statuliberi. a ceteris de statuli. ⁊ gl. no. in fi. C. de predi. curia. libr. g. et no. bal. in. l. j. in fi. de alie. feu. q̃ not. in. l. fi. ⁊ qõ ibi dixi. ff. de re. alie. nõ alie. ⁊ i. l. j. C. si aduersus trãſ. ⁊ in. l. alienatiõis de vxbo. sig. ⁊ qõ no. bar. ⁊ in. l. filiussa. ff. dixi. de lega. j. et ibi imol. ¶Soluit bal. in cõsi. incl. in gpi noie quidam habuit vxorem do. Jo. q̃ si statutum vetat mulierẽ vel minorez alienare vel modo aliquo vẽdere seu obligare nõ habet locuz restitutione seu libertate. C. de predi. cur. lib. g. l. fin. quo casu stabimꝰ iuri cõi: nec plus ibi dicit bal. tu ad ea bã dixi post bart. in. l. ti vnus. ff. pact⁹. ff. de pac. ⁊ an phibita alienatione fit prohibita pignoratio. vide in. l. in quoz ff. de pig. Ab. fic. in. c. j. de bis que fiunt a prela. fine consi. ca. dicit not. q̃ verbũ venditio nõ comprehendit se donationem a neq̃ pmutationẽ per bal. in. l. fi. C. de predi. cur. li. g. contra. l. statuli. ⁊ in. l. voluntas. de fideicom. cõclndit qõ vbi fit comme moratio pretij verificatur tñ in vẽditione vulgariter et stricte sumpta. vt. d. l. fina. de predi. curia. ſzvbi nõ fit mentio pretij tunc capit largo modo nisi in materia odiosa ſpter cõem vsuz loquẽdi qui regulariter attenditur et contra propriã vocabuli significationez. l. liberorum. ff. qõ tamen cassius. ⁊. l. labeo. de supel. legata. c. ex literis. de spõ. capietur verbum venditio. p specie distincta ab alijs contractibus. vt capit ibi. ⁊ in. d. c. et istis adde Bal.

Liij. in fin. de pa. qui fi. distra. Item fauore vltime voluntatis: vt. l. ⁊ si equo. secundum vnum casum ff. de lega. j. Fallit etiam in odium domini atrocitantis seruum: vt insti. de his qui sunt sui vel alieni iur. ff. in. Item fallit in odium mentientis vt. ff. de act. em. l. iulia. ff. si titius. Itẽ fallit etiã in. l. quãuis ff. de pig. act. sed impropzie. nam fallit: q̃ creditor ibi cogitur vendere sed ostendere pignus debitori qui vult illud vendere ¶Alia vero regula. vt quis non cogatur inuitus emere. Fallit in casibus specialibus: puta in. l. iul. ff. idem celsus. ff. de actio. emp. et. l. communi diuidundo. ff. cõmuni diuidun. et in. l. cum in fundo. ff. si fuerit. de in. do. Et in istis casibus est ratio sallendi ne quis inuitus in communione viuat. Contra. l. si non sortem. ff. si cẽtum. ff. de condi. inde. ⁊. l. fundus ille. cum glo. sua ff. de contraben. empt. fallit etiam fauore vltime voluntatis in. d. l. et si equo. ſm alium. Fallit fauore ecclesie. insti. de alie et empby. ff. si vero secundum predictum. Item fallit fauore fisci. vt. l. cotẽ. ferro. ff. j. ff. de pub. quod no.

¶De seruis reipublice manumittẽdis. Rubri.

¶In creatione syndici vniuersitatis q̃ debeat interuenire autoritas superioris.

Jsta. Lego bãc. l. et. l. ij de decurionibus in. l. nulli ff. quod cu. vni. no ¶Sbst. ¶ q̃ in creatione syndici vniuersitatis debet interuenire autoritas superioris. aliter dixi de hoc in. l. actio. ff. rem ra. ba.

¶De vsucap. pro emp. vel p trãſacto. Rubri.

¶Res que non possunt ex dispositione legis alienari vel ex dispositione defuncti non possunt vsucapi.

Venditione prohibita per testatorem. videtur p bibita donatio.

Jcontra. aNo. ex hac l. ¶ qõ res q̃ non possunt ex dispositione legis alienari vel ex dispositione defuncti nõ possunt vsucapi. ¶Sbst. etiã primam glos. huius. l. quam allegauit ¶quod prohibita venditione per testatorem videtur prohibita donatio. ita tenet glos. hic ita videtur tenere text. in. l. voluntas. de fideicommiss. vt ibi dixi.

Venditioni. Nic not. primo q̃ probo non reprobo. secundo no. q̃ vsucap. ab eo erbet dominium. b. o.

Spartem. ¶Not. ex isto fine qõ res vi possessa non potest vsucapi donec in potestate domini reuertatur. b. o. hoc tamen quod dicit domini intelligo. i. eius qui est expulsus vt probatur. ff. de preca. l. certe. ff. j.

Amsit. ¶Jstã. l. intelligo q̃ res est furtiua ſm ins creditoris ⁊ illo respectu nõ põt vsucapi sed si extraneꝰ furripuisset esset furtiua etiaz respectu domini. Jta probatur. ff. p socio l. fi. ⁊ de vsucap. l. sequitur. ff. fi rem.

Xcausa. ¶Intellige ſm veram opinionem de eo quod doat ex cã trãſactionis: non de eo qõ ex cã trãſactionis retinet: tunc in eo nõ trãſfert dominum nec vsucapiẽdi cõditio: vt. l. ſi p fundo. ff. de trãſac. qõ tamen intellige vt pfecte dixi. ff. eo. l. j.

¶De vsucapione pro donato. Rubrica.

Ir̃itam. ¶De ista materia vide plene in. l. celsus. fu pra de vsucap.

1 ¶Maritus est dñs rei dotalis.

2 Maritus possidet rem dotalem.

1 **Es.** ¶Ex hac l. apparet q̃ maritus est domin⁹ rei: dotalis q̃ si in eum non transfertur dominus b nec vsucapiendi conditio ſm regulam positam in. l. claudius. ff. de contrahẽ. emp. ⁊. l. põ po. ff. ti in ſsu. cum sua glo. de acquiren. pos. Itẽ ap 2 paret q̃ maritus possidet rem dotalem. si enim c possideret non vsucaperet prohibatur in. l. pompo. ff. in dotem. de acquiren. pos.

¶De vsucapione pro herede. Rubrica.

b **Ihil.** ¶In suis heredibus cessat vsucapio pro here d de. b. o. text. ⁊ glo. rationem ponit gl. ⁊ not glos. ibi. Item hoc dicunt quidam ⁊c. In hoc vtrum existentia sui heredis operetur aliquid quando habuit cohere dem Dyn. tangit in. l. apud iulianum. ff. idem iulia ff. ad trebel. in. l. ij. ff. de inre delib plenius in. l. si filius qui patri. de vulga. et pupilla. ¶Querit c glo. an malafides defuncti transeat ad heredem Dy de hoc plene in. c. possessor. de re. in. li. vj. ego tetigi vobis ⁊ glo. tangit in. l. pompo. ff. cum quis e de acquiren. possef.

¶Cõmunia de vsucapionibus. Rubrica.

1 ¶Colonus an possideat.

Ui ex conducto. ¶Glo. intrat materiaz hic ¶ vtrum colonus possideat ⁊ constat q̃ non: sed nunquid amittatur possessio si f colonus deijciatur videbitis. in fi. j. de acq. possef.

Iam pridem. ¶Res fiscales non pñt vsucapi. hoc dicit.

Si mala. ¶Mala fides actoris nocet successori vniuersali. b. o.

¶De vsucapione transformanda. Rubrica.

1 ¶Ad prescriptionem q̃ requiritur titulus et bonafides ⁊ possessio continuata. ⁊ q̃ idem sit in vsucapione.

2 Mala fides superueniens non interrumpit prescriptionem: secus de iure canonico.

Um nostri. ¶Reiectis alijs opinionibus glos. exponit satis clare tẽporũ curriculis vł circuꝰ lis res mobiles vsucapiebat trien nio a possidente titulo ⁊ bonafide nec superueniens malafide eam interrũpit ⁊ sublata est diffẽrentia rerũ italicarũ ⁊ prouincialium b. o. tenemenți q̃ ad prescriptionem requiritur titulus ⁊ bonafides ⁊ possessio continuata. idez in 2 vsucapione. ¶Item no. q̃ ¶ malafides superue e niens nõ interrumpit prescriptionem secus de iure canonico. vt in. c. ij. de re iur. lib. vj.

¶De acquirenda ⁊ retinenda possef. Rubri.

f **Er liberam.** ¶Per libe ram q̃rit possessio ignorãti: vsucapiendi conditio: demum scienti. b. o. glos. tua tractat quandam materiam

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

a ¶Adinus. et de hac l. minus vide q̃ habenť in l. iij. i prin. ff. de acquir. possessio.

b ¶Tradita. quo ad probandũ traditionẽ possessionis sufficit. pbari me possidere scienteve nditore. adõ 2 bal. i. l. idicia. s. de rei vendi. vbi idẽ 3 post Jac. de aret. secus si ab eo non habuisset titulũ p no. bal. i. l. solenni 4 bus. de rei vend. p Bar. in. l celsus a in. vj. co. de vsuca. ↄ vide bald. hic ↄ q̃ ibi digi. vide bal. in. l. pe. in. gl. colũ. de egecu. rei iudi. 1

c ¶Scire. p bar. in b l. cuz solus. et in. l. celsus. de vsucap. ita itellige si possidẽs p̃parte sua adimpleuit ℨctũ alꝰ secus. ita not. c digit Bal. in. l. sua 2 per longi. in pen. col. de prescrip. lõgi. temp. 3

d ¶Eum locare. Nota p̃o teste. et d hanc regulam intellige vt p Bart. in. l. q vniuersas. ℌ. qui colonuz. de acquiré. pos. ↄ qõ not. voluit bar. in l. ad probationẽ s. loca. ↄ ad. pban dum oñium digi saltẽ remissiue. in l. rem que nobis. post bar. ff. de acqui. pos. ↄ viõ no. instit. de acti. ℌ. sic itaq; ↄ digit bal. e in. l. iudicia. s. de rei ven. qõ nõ tm̃ p̃ceptioné fructuũ. pbaf possessio. sed etiam p̃o f bando qõ ego iuꝛ per locum possessionis agendo aliqd. l. stipulatio. ℌ. ei qui. de ver. obl. Item dicit bal. p glo. ibi qõ si p̃obo qõ feci semina re arare et colere qõ. pbata est possessio in. l. si qs. s. fi. reg. l; non p̃obetur de recolle. fructuum digit tñ Bal. in. l. post sentẽtiam. in. ij. co. s. de sent. qõ per ire in possessionẽ nõ 1 p̃obaf possessio: l; p recollectioné fructuum. Adde qualiter p̃obetur et essent due materie. Primo qualiter debeat hoc intelligi. an vtroq; gerente in animo an altero tñ an queraf dño habuistis teꝛ. in. l. si. s. si quis alteri vel sibi. et probatur in. l. qui mihi donatum. de dona. ¶Secũdo glo. intrat hic materiam quomodo possessio quedã est multũ facti et parum iuris quedam multuz iuris ↄ parũ facti ↄc. quod plene ega mino in. l. si is qui p̃o emptore. ff. de vsucap.

¶Possidens sciente venditore p̃esumitur qõ ei fuerit possessio tradita.

Si precedit titulus ↄ postea sequatur possessio in dubio p̃esumitur possidere ex titulo precedenti. 1

Testis interrogatus de possessione recte assignat rationem sui dicti per hec verba dico titium possidere: quia vidi eum locare: fructus recolligere: ↄ alia vt dominus facere.

Traditio possessionis an possit p̃bari per instrumentum.

Minus. [a] Hec est bona leꝛ. Inbis ad q̃ quis tenet patientia habetur p̃o cõsensu. hoc dicit. ¶Op. de. l. qui vas. ℌ. vetare. ff. de fur. vbi in dubio quis p̃esumitur ℨdicere. So. hoc est verũ nisi in his q̃ qs tenet facere. hic est casus hic. ¶No. ergo q̃ qui possidet sciente venditore p̃esumitur quod ei fuerit possessio tradita[b] vt hic et istud qõ teꝛ. dicit diu denotat facti accidentiã non iuris ministeriũ ℌm glo. ↄ bene bodie. tamen in instrumento venditionis ponuntur illa ẏba quã rem conftituit se suo nomine possidere. Jtez q̃ de dit ei licentiam apprehendendi ↄc. Jtez debes scire q̃ si precedit titulus. ↄ postea sequaf possessio in dubio p̃esumitur possidere ex titulo precedenti. vt no. in. l. q̃dam. ff. de rei vendi. ¶Not. illa ẏba que dicit teꝛ. omnia quecũq; vt ℌm gessisse. et ex hoc habes q̃ ↑ testis interrogatus de possessione recte assignat rõnem sui dicti per hec verba dico titium possidere. quia vidi eum locare[b] fructus recolligere ↄ alia. vt ℌ̃ facere solet. ar. huius. l. facit. ff. de sol. l. titia. plus dicit glo. nostra hic. q̃ etiã si non sit dominus in dubio isti actus p̃esumunt fieri tanq̃ a domino. ¶↑ Queritur hic vtrũ possessio tradita possit p̃obari per instrumentũ. hic teꝛ. facit q̃ sic cũ dicit constituit se suo nõe possidere ↄc. Tu dic q̃ traditio possessionis ciuilis bene potest p̃obari per instrumentũ dum dicit constituit se suo nomine possidere. sed traditio possess. naturalis seu corpoꝛalis ita demũ potest p̃obari per instrumentum si instrm̃ esset confectum in conspectu fundi. ita posset intelligi. l. predia. ff. ↄ ibi digi post Jaco. de are. ↄ doc. hic tangũt ex illis ergo verbis instrumẽti que dicunt vẽdidit tradidit non p̃obatur possessꝰ tradita nisi in conspectu fundi tũc esset p̃obata illa verba. vide do. Ja. de are. in d. l. predia. q̃ est notãdũ. q̃ per illa ẏba tradidit vendidit: vꝰ concedere autoꝛitatem seu licentiã accipiendi possessionẽ sua autoꝛitate vt d. l. predia.

Onatarum. [f] Jnfanti q̃rit bi tradite. b. d. ¶Op. d. l. j. ℌ. adpiscimur in fin. ff. eod. multe sol. dantur: finaliter ℨyn. dicit quedam sunt res in quibus infanti cadit affectio. vt in aliquo locali. ↄ tunc ei queritur possessio. Ja hic quedam sunt in quibus non cadit eius affectio ↄ tunc stetur contrario. 1

Icet. Possessio nudo aio non queritur sed nudo animo retinetur ↄ qui ad pos. non accedit metu persone possessionẽ non perdit. boc dicit. ¶Circa legem nostram esset videndum quid sit possessio. ↄ quotuplex. et qualiter acquiratur et qualiter perdatur. ↄ quid sit possessionis effectus. Jsta omnia examinantur. ff. eo. l. j. in p̃in. in illis gloss. mag. qui volunt repetere trahunt hic. et ibi ego digi plene.

¶An emẽs a colono qui rẽ tradat p̃escribat.

Am nemo. Nemo potest sibi cãm possessionis mutare nulla causa superueniente legitima. b. d. hec leꝛ legitur in gl. nostra duobus modis vel tribus. primo q̃ colonus meus rem meam alteri vendidit. vt. ℌ. quibus. eo. ti. secundo modo legitur q̃ sibi primo voluit possidere. postea alteri vendidit et tradidit. Jsta lec. laboꝛat eodem morbo cuz precedẽti. Alij dicunt q̃ hic colonus emit ab eo quem sciebat nõ dominum terre: licet habeat titulum non tamen habet possessionem. non em̃ potest mutare causaz possessionis sue. hic est verus casus ↄ not. in hac. l. Circa istam legem primo est querendum quot modis mutetur causa pos. dic vt in glo. ¶Secundo ↑ queritur qd si aliqs emit a colono ↄ colonus sibi tradidit vtrum iste talis empto: poterit p̃escribere ↄ determinat glo. tua q̃ sic. per. l. non solum. ℌ. ulti. ff. de vsuca. difficultas huius questionis pẽdet ex hoc: q̃ ab vno habet titulum vt a colono ab alio habet pos. vt a domino. ↄ text. in. l. eum qui. ℌ. penul. ff. de publi. videtur requirere q̃ qs habeat titulum ↄ pos. ab eo. glos. tangit de vsuca. l. cum solus. ↄ ibi perfectissime examinaui.

Inulla. Qui occupat poss. sine causa tenetur eam restituere. hoc dicit.

Oproba. Possessio vitiosa nõ prodest ad vsucapionem. hoc dicit. 2

Er procuratorem. Banc. l. babuistis. ℨ. eo. l. j. dic vt ibi.

Ecest vera. Justus titulus ↄ improba poss. ad vsucapionem non sufficiunt. vt. l. cum tipulatoꝛem. ff. eo.

Emo. Possessio non pdest ad vsucapionem. b. d.

Itia. [g] Vitia realia trãseunt cuz quolibet successore. hoc dicit. Hoc est verũ in vitijs realib[b] ↄ ℌ realibus vitia vero personalia: vt est malafides transeunt cum vniuersali successoꝛe nõ ad singularem. videbitis. j. e. l. j. de iure tamen canonico videtur aliud: vt no. per ℨy. in. c. possessoꝛ de regu. iur. lib. vj. b

Elibris. [h] Jsta est vna de constitutionibus quas Ros. commendat. ¶Oppo. de. l. iij. ℌ. qõ eo. ff. eo. ↄ. l. peregre. ℌ. quibus. e. tit. Sol. quatuoꝛ sunt casus. primus quando seruus vel colonus deijcitur. secundus quãdo seruus vel colonus vendidit et tradidit. ↄ istis casibus dominus possessionẽ p̃iuat. vt legibus contrarijs quã doq; seruus vel colonus derelinquit possessionez vel perdit. ↄ istis casibus non p̃iuatur dominus possessione. ita loquitur hic ↄc.

¶De longi temporis p̃escriptione. Rubri.

¶Vitium litigiosi purgatur transactione facta sup̃ re seu sup̃ causa secus si super instantia.

Um post. Perempta instantia remanet vitiũ litigiosi id qõ ad singularez successoꝛem non transit qui admiculo autoꝛis non vtitur. b. d. ¶Oppo. vitia non transeunt[i] ad successoꝛes. vt. ℌ. tit. j. l. vitia. sol. ibi de vitijs realibus. vt not. in. d. l. vitia ¶Op. ℌ. de pac. l. postꝰ liti. Sol. ↄ est no. si quidẽ instantia perit triennio vel consensu partium q̃ renuntiauerunt tantũ instantie dur at vitium litigiosi. vt hic. secus si renuntiauerunt liti hic est casus. in. d. l. postꝰ liti. q̃ tũc res desinit esse litigiosa ita tenet ista glos. quam vide ↄ signa. ¶Not. ergo ↑ q̃ per transactionem super re seu super causa purgatur vitium litigiosi. secus si tm̃ fiat super instantia facit ad hoc qõ babuistis no. ℌ. de indi. ↄ. l. pperãdum. ℌ. ↄ si quidem. ↄ qõ babuistis not. ℌ. de fru. et lit expen. l. ij ¶Oppo. in aut. vt spon. largi. ℌ. rursus. vbi videtur qõ vitium personale nocet singulari successoꝛi. Sol. fateoꝛ q̃ in hoc est illud immutatum per dictum. ℌ. ideo vide auten.

zDalefide

Del colegio de mr. del Prof. de Straet

a ¶Dalefidei. ↄ p a rita aut. vide bar. in consil. clxxxv. incip. qdã noie titius vẽdidit vtrũ qs possit vti tẽpore ↄ sui autoꝛis in p̃ scriptione. And. barba.

a ¶Dalefidei. ad intellectuz huius aut. vide Bal. in l. ancille. infra de b succes. ↄ cano. in. c. si diligẽti. de prescrip. et bart. in. l. pompo. in princ. de acqui. pos. vbi vide alegã. Adde huic aut. qnq; limita. que hic dat pau. de cast. ↄ que pulcbre voluit old dra. cõsi. xix. et an prescri. liberet cõscientiã. vide bal. ℌ. ccxxix. cũ duobus seq. iij. volu.

b ¶Exceptio prescriptionis. an exceptio p̃scri. impediat lit. ↄte. igreſsum ↄ vide q̃ digi post bar. in. l. si. ff. p̃suo. ↄ vide bar. in. l. non solum. ℌ. morte. in. ij. col. de c op. no. nun. et hic Adde bar. in. l. si. s. allega.

c ¶Cũ in longi. vi de aleg. i. l. cũ filij ℌ. in hac in. ij. col. d de ver. obliga.

d ¶Nõ. glo. Et ad glos. q̃ est hic. vide no. verba bar. i. l. infamẽ in finalib[b] verbis. ff. de pub. in. ↄ bar. in. l. si. ℌ. si. circa fi. ff. de mꝛop. lib. ij. ↄ Jo. de ℨmo. in. l. si here. ℌ. vicis. alias vides de. l. j. et ibi scripsi. et dũ dicit hic de p̃scri. qõ currit ↄtra ignorãtẽ. Fallit in p̃scrip. annali q̃ nõ currit p̃babiliter igno. l. cum seq. de edi. edic. et q̃ vbi cunq; leꝛ not. culpã annus nõ curriť nisi a die scientie vt not. in. l. nouella. in. c. seruorum. de ser. oꝛ. digit bal. in. c. fin. de pbi. fe. ali. et vide bart. in. l. j. ℌ. si qs pp de iti. actuq; ↄ p̃uato. adde no. in. l. fin. ff. si qs testib. eẽ iussus fue. et plene bal. in. l. j. in. g. col. C. qui admi. et hoc limita notabiliter p teꝛ.

Alefidei. [a] Hic est casus in quo ad p̃scriptionem longi temporis requiritur scientia eius cõtra quem p̃scribiť quod est contra regulam. j. eo. l. si. cetera dic vt ibi in glo.

¶An exceptio p̃scriptionis impediat litis ingressum.

Ppoz Hec est bona leꝛ exceptio p̃scriptionis[b] nõ opponi in initio. sed post lit. contest. probari. hoc dicit. Hic videtur casus ↑ q̃ exceptio p̃scriptionis[b] nõ impedit litem contestari. Jn contrariũ dicunt doc. q̃ p̃scriptio est inuenta. vt sit litium finis. vt. ff. p̃o ſvo. l. si. ergo impedit lit. cõtest. vt. ℌ. de transac. l. fratri. ↄ ibi tetigi. ↄ. ff. de verſig. l. transactione finita. ↄ p Suil. in. l. eleganter. ℌ. qui post. ff. de condi. inde. non obſt. hec leꝛ. q̃ non opponebatur ad impediendum processum sed q̃ ad instantiam causę postulabit em̃ se absolui a petitione non ab instantia hoc dicit teꝛ.

Ecbona. Memento quando facis articulos sup̃ probanda p̃scriptione q̃ cõcludant tempus p̃scriptionis ante litis contesta. vt hic dicit teꝛ. et digi plene de hoc de vsucapio. l. celsus. et p docto. hic.

Uper. Illud qõ dicit glo. nostra verum est. Bona fides probatur eoipso q̃ non p̃obatur cõtrarium sed possessio debet p̃obari. qualiter autez p̃obabit pos. ↄ tinuata. doct. dicunt hoc ꝑbatur ex p̃esumptionibus. nam si possederam iam sunt. xx. anni. ↄ possideo hodie: p̃esumo: medio tẽpore possedisse q̃ pos. solo animo retinetur. digi plene in. d. l. celsus. de vsucapio. ↄ ibi per doc.

Am in longi. [c] Presentes dicuntur qui sunt de eadem p̃uincia et debet inspici vbi partes habent domiciliũ non vbi res est sita. Jtẽ ad p̃scriptionem scientia eius contra quem p̃scribitur non requiritur. b. d. hec. l. que est multuz notabilis ↄ singularis. ¶Not. glos.[d] super verbo in vna p̃ouincia. in p̃ouinciis vero que adhuc reguntur hodie per p̃sidem habet locũ adhuc hec leꝛ. Jn locis vero in quibus ciuitas habet sua regimina habet locũ qõ dicit hic. ℌ̃o. glo. quã vide ↄ signa ibi eodem obseruando quãtum ad tẽpus nõ quãtum ad substãtiam. vt. ℌ. de seruitu. l. ij.

¶Jn quibus casibus cessat longi temporis p̃scriptio. Rubrica.

Jn seruoꝝ. Vide gloss. super verbo eum. banc glos. intellige si legitur casualiter. tunc innuit qõ in rebus mobilibus non potest habere locũ p̃scriptio longi temporis quia habet locum vsucapio. Si legitur temporaliter cum p̃o quando tũc dicit quod non habet locum vsucapio. l; habet locum p̃scriptio et tunc ℌm istam regulam non negatur quin res mobilis possit p̃scribi lõgo tempoze. tunc non est necesse post vsucapionem. vt hic vidistis. ℌ. de ser. fugitti. l. j.

Mhus. Banc legem intellige quando possidebat totuz fundum tamen nõ habebat titulum nisi immediate. nam si titulum et bonam fidem haberet in totum p̃scriberet totum. et per consequens repellerꝛetur communi diuidundo. non p̃scriptione, sed exceptione dominij.

Hereditatem. [e] Que sit ratio hereditatis non datur contra titulo possidente. digi supra de peti. heredi. l. hereditas. Glos. bic ponit illam rationem.

¶Quibus non obijcitur longi temporis p̃scriptio. Rubrica.

Empus. Iste totus titulus ponit quasdam personas que iuuantur p̃scriptione. g. vel. gg. an. propter absentiã vel aliã causam vt sunt minores milites medici qui stant in predio ad curandas plagas et similes. ↄ hec sufficiant modo.

¶Si aduersus creditoꝛem. Rubrica. e

Juturnum. Cõtra hypothecam p̃scribit lõgo tpe a quolibet possidẽte excepto a creditoꝛe cũ eius hẽde. b. d. cum. l. seq. ¶Querit glos. que est ratio q̃ vsucapio triennij nõ impedit hypothecã. l. iusto. ℌ. non mutat. de vsuca. de pigno. l. vsucapio. rationẽ dic vt in glo. que est notabilis. f

¶De quadriennij p̃scriptione. Rubrica.

Otum est. In quibus rebus fisco denunciatur habet locuz p̃scriptio quatuoꝛ g annoꝝm. hoc dicit.

Dnes. Qui emit a fisco aliquam rem tanq̃ fisci nõ potest p̃o ea reconueniri sed conueniendus est fiscus infra quadriennium non postea.

Enea zenone. Quod sidã progime statutum est in his qui emerunt a fisco eundẽ habet locũ in his qui emũt vel alio titulo re b ceperũt ab augusto vel pncipe: vel eoꝝ curatoribus. b. d. Arguitur q̃ rescripta principis nõ valeant ante coꝛonationẽ. vide de hoc ibi per Lyn. ↄ Spe. in ti. de rescrip. p̃esen. sed hoc nõ est nostrum disputare. sed quod imperatoꝛ velit dicit.

¶De rei dominice vel temploꝝ vendicatio temporis exceptione submouetur. Rubrica.

Vniuersas. Ego dico qõ hic est casus expressus in. l. fi. de iure empby. qui dicit q̃ predium emphyteoticũ licet non possit vendi: possit donari que glo. posito qõ alꝰ esset vera. tñ in re emphyteoticã cõiter non est verũ. q̃ nullo titulo potest alienari vt hic videmus. ↄ hic nullus tangit.

¶De p̃scriptione. xxx. vel. xl. annoꝝ. Rubri.

¶Quod requirantur vt valeat venditio p̃opter tributa.

Um asseueras. [f] Res vendita p̃opter tributa nõ solũta nõ obseruatis omnibus solẽnitatibus vendicatur nisi. xxx. an. p̃scri. interuenerit. b. d. ¶Quero ↑ quot sunt necessaria vt valeat venditio p̃opter tributa non soluta dicit glo. v. quã vide et signa solũ ergo hic videť qõ retractetur venditio. q̃ facta est vili p̃etio. Contra q̃[g] si res subbastata[b]: vt hic videť p̃esumptio est qõ non p̃o vili p̃etio q̃ fuit vendita p̃o eo q̃ reperiri põt: sed non sequitur subbastata ergo iusto p̃etio vendita vt vidistis casum in re mobili. in. l. si quas. ℌ. de rescin. ven. ¶Jtẽ oppo. ille qui emit a fisco est securus: vt. ℌ. titu. ij. l. ij. et. l. bene. So. illud est verum in fisco vendente rem vt p̃opriam hic vendidit vt alienam. Jtem oppo. de. l. iij. ↄ. iiij. quod metus causa. vbi oꝛtet qõ ille qui vẽdicat restituat p̃etium. Sol. ibi p̃etium fuit cõuersum in eius vtilitatem hic non. et eodẽ modo soluit cõtrarium. ff. de vendi. pig. l. j. ↄ. l. emptoꝛ. ff. de rei vẽdi. ↄ. l. necesse. supra de predi. mi.

¶Feudatarius vel emphyteota l; p̃tio nomine possideant tamen cõtemplatione alterius.

2 Possidens precario quando possideat.

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

a C Ad ale agitur. ⁊ an emphyteota feudatarij⁹ ⁊ similes possideat. vid gl. et Bar. in l. iij. ff. ex suo. de acqui. pos. ⁊ an prescribat. vide Bar. in l. cō peric. ff. eo. Adde an emphyteota possideat Bal. cōsi. cxliij. lib.

b C Quero. licet colonus prescribat solutionem mercedis. adde qō not. Bar. in l. comperit. ff. eo.

c C Sicut in rez. et l3 regulr actio p3 sonalis dure⁹ spatio. xxx. an. l. j. §. ō 4 cōstit. pe. tñ fallit in actione psonali 5 scripta in rez. ista est glo. ⁊ ibi bart. a in. l. ij. §. qō met. cā. quid in pdicto an ei curarit prescriptio. vide Jo. an. i addi. spe. sup rub. vbidic ⁊ nō.

d C Sicut actio. ⁊ 1 itelligo officio iudicis ⁊ competit p:o aliquo pretexto fecus si. p ali 2 quo futuro ita limitat bart. in. l. ꝑtor. §. B iterdictū ff. de no. ope. nun.

e C Oppo. ⁊ vr vi de per glo. ⁊ mo. in. c. j. de li. obla. ⁊ dixi i. l. cū notissimi. in prin. ff. eo. et ad bāc. l. sicut vi⁹ 3 ⁊ habes ꝑ mos. i rub. ff. ō i ius vo.

f C Quero certe sic. hic ergo habes quod officium iudicis prescribitur xxx. ānis. hoc fal⁹ b lit in offi. iudicis 4 quod datur ad restituendū fructꝰ quoniam spatio trium annorū illi prescribitur officio. hec est glo. singularis in. l. seq⁹ 5 tur. §. fructus. ff. de vsuca. Et adde qō quotiescunq⁹ 1 verba dirigūtur ad iudicem semp 2 oritur officiu⁹ iu3 dicis. glo. est multum singul. in. l. si so:o. ff. de colla. ⁊ 4 in. l. si res obligata. in fin. de leg. j. 5 Quere la tamen q̄ intentatur. vt no. c glo. et Bart. in. l. posthum⁹. §. si qs ex his. ff. de inofficio. testa. in fin. 1 Item iuri inquirēdi. licet fiat per d officium iudi. nō e prescribit eo modo quo regulariter prescribitur officio iudicis, vt no. dixit Bart. in. l. querelam. j. de fal. et no. glos. ibi limitat hanc regulā quod officio iudi. prescribatur xxx. an. Singulariter limita vt p Bar. in. l. pretor. §. fi. ff. de ope. no. nun. videlicet qō sibi non prescrebatur qñ non habet causam de iure pretorio: sed ex iure qō semper instat vt est videre in nuntiatione noui operis fiēda per emptorem et similes qō tene menti. Adde etiaz casum in quo anno prescribitur. vt si volo petere castrum emendari qz in eo fui lesus ita dicit no. Bar. in. l. forma. ff. de cēs. per. l. qui se grauatos. de cēsi. lib. vj. Item videtur qō finiatur anno a die tamen scientie ⁊ taciturnitatis in Colonus si per. xxx. annos non soluit pensionem non prescribit.

Colonus licet non prescribat rez prescribit tamē actionem personalem.

Debitum annuum vna prescriptione peti potest p:o presenti ⁊ p:o futuro.

Male agitur. a Qui ꝑ alio possidet nullo tēpore prescribit. h. d. C Cōtra. l. nō stram querit. dicitur hic precario possidentibus de quibus intelligitur dicit glos. ego intelligo large de omni eo qui possidet nomine alieno. vt puta colonum emphyteotam feudatarium et similes. dices ⁊ tu hoc non est verum in emphyteota et feudatario qui possident nomine p:opio naturaliter tantum. Solu. fateor qō licet nomine p:opio possideant ꝓtemplatione tñ alterius possident qz semper recipit. Glo. distinguit ⁊ aut recipit precario vt detineat vel naturaliter tantū possideat ⁊ idem. aut vt possideat naturaliter ⁊ ciuiliter et tūc prescribit. Doct. nostri dicunt ⁊ tra istam glo. non precario licet possidēs vtroq; iure possideat. tamen semper dominum recognoscit. vt non prescribat sicut dicimus in emphyteoticario colono. Preterea talis recognitio interrumperet prescriptionem iam ceptam: vt. j. eo. l. cuz notissimi. §. fi. multomagis inchoari eam impedit ab initio. et tunc dico ⁊ quod si colonus per. xxx. an nullam pē sionē solu⁹. non ꝑscriberet. l3 Adde. antiquus glossator⁹ dixerit contrarium hoc tenet hic gl. plene qō est verum nisi colonus interuenerit possessionem nō admittendo dominum venientem incipit sibi possidere. ⁊ tunc em qz nō recognoscit dñz ista prescriptio incipit currere. ⁊ hoc sentit gl. vlti. huius legis. C Quero l3 colonus⁹ nō prescribat rem. an prescribat ⁊ actionem personalē ne ab eo possit peti pēsio seu merces. certe glos. dicit quod sic xxx. annis a die qua peti potuit qō puto verū vt infra. l. prox. i. C Venio nota istum tex. quia nō est conueniēs. vt quis cogatur super iure suo singulis annis publice p:otestari. et sic facit quod in debito annuo vna petitione potest peti: vt p presentī ⁊ aut p:o futuro tpe condemnetur vt vidistis §. de fideicom. l. j. vbi feci te notare.

C Officium iudicis tollitur spatio. xxx. an non sicut actio. ⁊ nu. 3.

Prescriptio quotuplex sit.

Possidens bona fide respectu dominij sed mala fide qz credit rem obligatam an dicatur bonefidei vel malefidei. remissiue.

Hec prescriptio currit contra adultū ⁊ contra absentem l3 restituatur.

Prescriptio. xxx. annorum an requirat possessionem respectu prescribentis.

Sicut. 'Omnes actiones q̄ minoꝝ tpe nō tollunt. xxx. an. tollatur que prescriptio tpe pupille ris etatis cessat ⁊ dormit. h. d. hec lex vide glo. super verbo prosecutione ex qua no. ⁊ p officium iudicis tollitur spatio. xxx. annorū. sicut actio. b C Oppo. ⁊ videtur⁸ q̄ per missionem executoris actio perpetuetur. vt. ff. de eo per quē fac. erit. l. j. in princ. ex qui. cau. maio. l. ait pretor. in fin.

2 C Exceptio prescriptionis. xxx. vel. xl. annorū impedit litis contestationem.

3 Obligatio hodie tollitur tempore.

Omnes. 5 T Omnes actiones que. xxx. an. spatio vel minoꝝ non tolluntur. xl. an. spatio tolluntur. h. d. Hic videtur ex:pressus casus ⁊ q̄ exceptio ꝓscriptiōis. xxx. vel. xl. annorum ni ei prescribit quod hic Baldus non videtur simpliciter fateri sed esse considerandum an agnati veniant ex successorio vel ne. ita dicit ipse eius consilio. cxvj. in fine. primo volumine. et quod officium iudicis prescribatur spatio tringinta annorum tenuit Baldus consil. cccxv. secundo volumi.

g C Omnes nocendi in principio. Adde tamen quod actio que oritur ex varijs figuris causarum tollatur longo tpe. Idem in actionibus realibus. ⁊ in rem scriptam. Idem in actione personali iuncta reali. l. ij. ⁊ ibi hoc Bald. quod met. cau.

impedit

casu quando consanguineus vult renocare feudum alienatum a consanguineo per text. not. in. c. cum. de feu. fuc. controuer. Et idem per hoc videtur dicendum in vicino volente renocare rem alienatam in vicinū remotiorem ex forma iuris vel statuti. ⁊ idez in emphyteosi. vel re ecclesiastica incidente in commissum. q̄ ea finita per generationem extinctā possint vt descendētes petere eam sibi cōfirmari infra annum tñ. et ita stelligatur qō dixit Barto. in. l. §. permittere. ō aqua quoti. ⁊ esti. ⁊ in. l. j. in fin. ff. de priuile. credi. ⁊ videtur velle bar. in. d. l. pretor. §. fi. de oper. noui. nūtia. Adde q̄ quando officium iudicis: prescribitur spatio decem dierum qñ succedit in loco appellationis vt in casu legis barbitio §m vnā lectu. ff. qui satisfda. cogā. et ibi volue runt aliqui. licet secundum opinionem illam ibi relatam in principio. per glo. Bal. videtur qō nō prescribatur spatio decem dierum put in appellationibus imo videtur diuersificare de q̄ ibi per docto. ad qō bene facit qō not. dicit Ange. ⁊ ibi per doct. in. l. §. si quis tutor. ff. qō appellā. sit ⁊ dicit Bartol. in. l. qō insist. ff. de re iudi. ⁊ infra q̄tuz tempus possit interlocutoria renocari. ⁊ hanc glos. allegat p:o singulari Bal. in. l. etiā iufra de executio. rei iudi. Quanto tempore prescribatur iuri dicendi sentētiam nulla. z. vide Bal. hic ⁊ latius in. l. data opera. in. xxv. cū. Adde inquantum domi. Alex. hic in apostilla dicit quod ⁊ casu in quo consanguineus vult renocare feudum a consanguineo aliena to quod tacitur nitas vnius anni ei prescribit quod hic Baldus non videtur simpliciter fateri sed esse considerandum an agnati veniant ex successorio vel ne. ita dicit ipse eius consilio. cxvj. in fine. primo volumine. et quod officium iudicis prescribatur spatio tringinta annorum tenuit Baldus consil. cccxv. secundo volumi.

g C Omnes nocendi in principio. Adde tamen quod actio que oritur ex varijs figuris causarum tollatur longo tpe. Idem in actionibus realibus. ⁊ in rem scriptam. Idem in actione personali iuncta reali. l. ij. ⁊ ibi hoc Bald. quod met. cau.

impedit

a C Non posset prescribi. Sicut non prescribitur in tribu. vide casum in c. cum non liceat. de prescrip. et. xvj. q. iij. clerici. per glo. ⁊ Jnno. §. res fiscales. de vsuc. ⁊ gl. in l. penul. de fundis limito. lib. xj. ⁊ an emphyteota prescribat vide in. l. male. ⁊ quod ibi dixi post eum. §. eo. ⁊ Bald. in. l. cum notissimi. §. fi. j. eod. ⁊ vide bald. in. l. neq; §. de vsufru. ⁊ Bart. in. l. iij. §. ex contrario ff. de acquir. poss. in. j. colum. Adde post apostillā an emphyteota soluendo canonē 3 p:o re que non erat emphyteotica fibi preindicet vide Bald. consilio. xx. ij. vol. ⁊ ibi etiā an talis emphyteo. pscripta fit realis sicut pa 1 ctum ⁊ quam naturam habeat et an possidens bo: 2 na emphyteotica vt in spatio 1 quinquaginta annorum prescribatur. vide eundez bal. cōsilio. cccxl. a ij. volu. 2

b C Cuz notissimi. P:o itellectu bius. l. facit vnum dictū i cle. ij. vt lite pen. vbi dicitur quod per citationem inducitur lis pēdentia. S3 ibi querunt 2 cto. nunquid etiā ratio inducat pendentiā. licet nuntius citans nō fecerit relationem indici. et concludunt quod non ⁊ hoc dicebant esse singularissimum dictum Pet. de ancba. per quod 2 arguebat illud quod hic dicitur 3 interrumpi prescriptionem per 4 nuntium est verb rum. si de citatione fit relatio iu 1 dici et redigatur in scriptis ⁊ istud dictum dicebat se audiuisse a domino Baldo qui allegat Sui. hoc tenuisse. ⁊ dicit Bal. in quodam repertorio super Jnocen. quod prescriptiones que sunt mere odiose interrumpuntur per solam citationem. l. sicut. §. eodem nisi citatio fecum non potuerit trahere suum effectum vt qua circunducatur propter contumaciam actoris tunc enim est imperfecta citatio qnia non constat ex suis partibus sed est in causa caduci. allegat Sui. in d. l. sicut. ⁊ facit quod not. in. l. pater. supra ne de sta. defunc. et in aut. offeratur. §. de litis contestatione ⁊ idem Bald. in. l. si. de eo per quem fac. erit. ⁊ in. l. post edictum de iudic. Sed an propter exceptionez obiectam perpetuetur actio. vide Barto. in. l. omnes. de regu. iur. ⁊ de hac. q. de qua b ic vide Angel. in. l. sicut. in prin. §. eo. ⁊ in penul. colū. ⁊ vide que hic post Bal. circa interruptionem que fit per lit. contesta. Item casum a dde in quo quelibet interruptio etiam extraiudicialiter perpetuat actionem. puta si tempus fit appositum causa limitande oblig. et ex hoc conuenit p:o tanto ita dicit Pau. de cast. in. l. eum qui ita. in. §. qui ita. de verb. obliga. per tex. in. l. si mandato. §. ille. ff. man. Adde huic apostille Barto. consi. clxvij. i. volu. incip. in christi nomine proponitur vbi videtur velle quod sola citatio non sufficiat ad interrumpēdum. prescri. licet appareat de relati. nisi stā nō sufficiat ad interrumpēdum. prescri. licet appareat de relati. nisi stando ad commis. iudicis. quia presumitur p:o officiali dicit citationem interrū pere prescrip. l3 etiā esset generalis ⁊ indiscreta: ⁊ an ex legato debiti in terrumpatur prescriptio. vide bal consi. cxxv. iij. volu.

c C Querit glo. quādo prescriptio. vide Bar. et modernos in. l. edicto. ff. de eo per quem factum erit.

d C Statuto cauet per decēnium ꝛc. an per solam citationez perpetuet. an illud statutum valeat. vide bart. in. l. sequitur. §. fi viam. ff. de vsu. et de hac questione per Bal. in. q. statuto cauet ⁊ fenerator. in fi. ꝛc. et p barto. in. l. is qui reipub. circa fi. ff. qui. ex cau. ma. et facit. l. si is qui p emp. cū ibi not. p bart. ff. de vsuca. pio. ⁊ idem tenet quod hic bart. in l. fi. in prin. de eo per quē fac. erit. ⁊ Ange. ⁊ imo. in. l. si seruū. §. fextur. de verb. obliga. et sali. in. l. fi. j eodez Adde an stante p dicto statuto si cō tra aliquē de restituendo granatuz ecclesie sit prescriptum vigore talis statuti: an ecclesie erit preiudicium vide ꝑ de ancba. cōsil. cclix.

C Quero vtrum iuri offerendi. An iuri offerendi vel facultati prescribi possit quod facit an iuri adeundi ꝛc. nec cum sit quedam facultas §m quosdam: vt sali. et Bal. in. l. pignozi. ff. de vsucap. Et adde q̄ quādo in pignoribus est appositum pactum legis cōmissorie: tunc odio creditoris iuri offerendi non prescribitur: ita singulariter no. text. et bal. in. c. j. de feu. dato in vicem. l. cōmissorie: l3 aliqui vt ipse refert appoman: illuz tex. aliter qui dicunt q̄ prescribitur iuri offerendi. xxx. annis si creditor est in possessione. Sed si debitor est in possessione ⁊ conueniatur hypothecaria iuri offerendi nunq̄ prescribitur. l. pure. §. fin. ff. de doli excep. alij dicunt aliter vt ibi etiā per bal. dicit etiam Jmo. in. c. non est cōsuet. in. vj. q̄ illa que sunt in mera voluntate non sunt prescriptibilia. dic vt ibi per eum. faciunt ad hec que not. gloss. in. l. j. als fi. de anna. exceptio. vbi arbitrio non prescribitur §m Bal. in. l. petens. in. xiij. colū. §. de pact. vbi etiam dicit q̄ stipulationi nō liquide vnq̄ prescribitur. Ad qōnem Barto. hic vide per moder. in. §. actionum institu. de actio. Adde huic apostille Bal. consilio. cxij. j. volumine.

Illud autem. † In obligationi 1 bus i diem vel sub conditione incipit currere tēpus adueniente die vel conditione et rei obligate per secundam cautionem vel debiti agnitionem fit interruptio prescriptionis. h. d. C Glos. hic querit quot sunt modi et de effectu interruptionis de qua feci tibi vnā petitionem in. l. naturaliter. ff. de vsuca. et ibi vide et nota banc glo.

Rescriptione. † Curiales non prescribunt libertatē quadraginta annis.

An emphyteota prescribat ta liberationem pensionis q̄ ius emphyteoticum.

Omperit. † Prestatio tributi que fit in recogni 1 tione vniuersalis dominij tempore non tollitur. hoc dicit et argumē. quod contra pactionem decimarum non posset prescribi a. C Querit glo. an idem fit in emphyteota. † dicit gloss. quod sic. vt. j. eo. l cum notissimi in fine. Jsta questio potest intelligi duobus modis vno modo an emphyteota non soluendo pensionem liberationem prescribat. ⁊ tunc si glo. diceret quod non male diceret: q̄ omnis actio ⁊ omnis petitio tollitur tanto tempore. vt. §. eo. l. sicut nec obstat hec lex que loquitur de prescriptione que fit in recognitionem vniuersalis dominij. Item posset intelligi hec questio. an idem fit in emphyteota soluente pensionez vt nō prescribat dñiū. hoc modo glo. diceret verū. Jdem posset intelligi an idem fit in emphyteota sez an soluendo canonez per. xxx. annos vel. xl. prescribat ius emphyteoticū licet ab initio iura emphyteotica non fuerunt ei concessa ⁊ tunc diceret verum. sicut hac. l. permittitur prescribere dominium salua ꝓstatione tributi ita emphyteota pōt prescribere ius emphyteoticuz salua canonis prestatione. hoc nota. §. de iure emphyteo. l. j. in fine mag. glo.

C Quando prescriptio interrūpitur per citationē: an actio perpetuetur in. xl. anno.

Creditor⁹ possidet pignus preterq̄ quo ad prescriptionem.

An iuri offerendi possit prescribi.

Am notissimi. b Hec reputat bona lex. † Actioni hypothecarie ab extraneo possessore. xxx. an. ꝓscribit nisi fuerit interrupta a debitore vel eius herede. xl. ann. a secundo vero creditore vino debitore similiter. xl. an. Jdez eo mortuo si ei⁹ adminiculo vtatur alias. xxx. an.

f C Quero vtrum iuri offerendi. An iuri offerendi vel facultati prescribi possit quod facit an iuri adeundi ꝛc. nec cum sit quedam facultas §m quosdam: vt sali. et Bal. in. l. pignozi. ff. de vsucap. Et adde q̄ quādo in pignoribus est appositum pactum legis cōmissorie: tunc odio creditoris iuri offerendi non prescribitur: ita singulariter no. text. et bal. in. c. j. de feu. dato in vicem. l. cōmissorie: l3 aliqui vt ipse refert appoman: illuz tex. aliter qui dicunt q̄ prescribitur iuri offerendi. xxx. annis si creditor est in possessione. Sed si debitor est in possessione ⁊ conueniatur hypothecaria iuri offerendi nunq̄ prescribitur. l. pure. §. fin. ff. de doli excep. alij dicunt aliter vt ibi etiā per bal. dicit etiam Jmo. in. c. non est cōsuet. in. vj. q̄ illa que sunt in mera voluntate non sunt prescriptibilia. dic vt ibi per eum. faciunt ad hec que not. gloss. in. l. j. als fi. de anna. exceptio. vbi arbitrio non prescribitur §m Bal. in. l. petens. in. xiij. colū. §. de pact. vbi etiam dicit q̄ stipulationi nō liquide vnq̄ prescribitur. Ad qōnem Barto. hic vide per moder. in. §. actionum institu. de actio. Adde huic apostille Bal. consilio. cxij. j. volumine.

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

a ¶In bis etiam promissionibus. vide quod nota. Bartol. in l sicut in annos quib. mo. vsufructus amit. latius in l. de pupillo. ff. si pluribus post glo. ibi de ope. no. nuntia. ꝛ quod no. Bald. in c. si inter pares. ff. de lege con. vide per spec. in tit. de loca. §. nunc aliqua. ver. exli. ꝛ ange. in l. stichum. §. stipulatio. de verborum obliga. vbi limitat ista pcedere nisi in pmissiõe ánua
est adiectũ distributinum qꝛ tunc
2 sunt plures ꝛ i legatis limita nota
1 biliter per bal. in l. j. ad fi. in ver. mo
2 do qro. ff. de sen. q̃ fi cer. quãti.
b ¶Nulla sẽ dãda adde. l. neqꝫ et ibi bal. ff. de vsufru. ꝛ bar. in. l. cõperit. ff. eodem.
c ¶Si qs. hoc pcedit in violento non in clandestino. casus est sing. in. l. si de eo. §. fin. ff. ff. de acqui. possess. Andr. barba.
d ¶Sed ꝛ si quis. Hoc verũ nisi primo latitauit fm glo. mirabilẽ con tunctam cũ. l. si pens. de oper. no. nun. vbi alia sing. limitatio dar ad hũc. §. qõ non audiat. f. annum ad revocationem cautionis sic missionis ex prio decreto q̃ est modici preiudicij. Andr. barb.
d ¶Si qs emptionis. in fine. de intellectu huius singularis versi. vide q̃ not. Bart. in
1 l. sciendũ. in prin
c cip. ff. solu. matri. et Innocen. in. c.
1 ad aures. de prescrip. et bal. in. l. si
2 qs ad se. in. ij. no. j. ad. l. iuliã. de vi. vide quod digi in l. fi. i prin. ff. de eo per quẽ fac. erit. ꝛ bald. in. l. ij. in v. giij. qro de seruis. ꝛ aq̃. ꝛ in. l. vis ei
d C. de proba. ꝛ alegan. in. l. naturaliter. §. nihil cõe. ff. acqui. possess. Andr. barba.
e ¶Super annali
1 qualiter intelligatur hec regula. qꝛ non volenti agere nõ currit pscri. vide notabiliter Bar. in. l. senatus de officio. presi. et Bal. in l. in reb⁹.
2 in. ij. colum. ff. iure dot.
3 f ¶Non currit prescriptio, intelligesi est impedimentum iuris: secus si facti: quia tunc currit prescriptio. ita dicit Baldus in. l. j. in. xxij. oppo. in vj. columna. §. qui admit. allegat iura que vide per eum in. xxiij. ꝛ. xxiiij. oppo. et primam limitationem sequitur Barto. in. l. j. §. si quis autem. ff. de itine. actuq; puna.
g ¶Circa banc. l. ꝛc. an quis restituatur propter impedimentum facti. vide bald. ꝛ Angel. in. l. sicut in vlti. colum. ꝛ quod ibi digi. §. eo. ꝛ bald. in. l. i rebus. in. iij. colum. §. de iure dotium.

☞In obligationibus annuis vel menstruis a quo tempore incipiat prescriptio currere.

In his etiam. [a] †In obligationi bus annuis vel mẽstruis nõ initũ obligationis sẽ initũ tpis in quo obligatio cessat inspicitur. h. d. ¶Quero ꝛ reuoco in dubium in obligationibus istis annuis vel mẽstruis a quo tẽpore incipiat currere pscriptio. In hoc sunt tres vel q̃uor opiniones. vna est qõ a die cessationis incipiat currere pscriptio illo anno in quo est cessatum. a secundo p secundo. in tertio prio tertio. et sic de singulis. ꝛ sic quot sunt prestatiões tot sunt tẽpora: quia ab initio quo cepit cessare incipit currere prio toto tempore. et sic pro sequentibus annis. tunc distinguitur et ista est opinio Jo. ꝛ glo. etiam quod ista opinio secũda sit vera in stipulatione. cum stipulatio annua sit vna prio toto tempore in legatis vero sit vera precedẽs opinio. quia quot sunt anni tot sunt legata. ¶Docto. vltra mon. repehẽdunt banc opi nã licet stipulatio annua sit vna. tamen constat qõ prio sequentibus annis est in diem. ergo ante diem non currit prescriptio prio annis sequentibus. vt. §. eadem. l. §. illud. Ego volens sustinere opinio. glos. nostrarum dico quod licet prio annis sequentibus obligatio sit in diem tamen quia prio eo quod est de presenti potest agi etiam de futuro. vt. l. j. §. de fideicommiss. et dixi. §. eo. l. male agitur in fin. quod currit prescriptio prio toto tempore sicut prio toto tempore potest agere nec obstat. §. illud. quia ibi loquitur de obligatione in diem quod non poterit statim agi. in legatis vero dico idem quod glo. quia cum ante diem non sit nata actio non potest tolli. Sed si ponceres ante diem natam actione. fed epcutionẽ esse delatam. vt. §. quando di. le. ce. l. ex bis. et. ff. quando dies leg. ce. l. si cum pecuniitione tunc dico idem in legatis quod in stipulationibus. ꝛ ita potest intelligi hic.

Nulla scilicet danda. [b] †Emphyteota vel colonus nullo tpe prescribit. h. d. Idem dicit. l. male agitur. §. eodem.

Si quis. [c] †Per prescriptionem lõgi temporis queritur ius vendicandi. idem per prescriptionem longissimi temporis bonafide factam sed male fidei possessor solam epceptionem acquirit. ¶Item violentus innasor non potest referre questionez dominij. hoc dicit vsq; an. §. sed et si quis. ¶Not. istum ver. sed hoc super verbo ille. quia nescio alibi et singularis est. tene menti banc legem quia tota ista lex est singularis et notabilis. et distingue vt text. dicit.

Sed et si quis. [d] ¶In reali ille cõtra quem est facta missio ex primo decreto eam recuperat infra annum post annum non auditur nisi de proprieta te. hoc dicit.

Sepe. ¶Per litis contestationez actio in. gl. annis perpetuatur hoc dicit.

¶De annali epceptione. Rubrica.

☞Si prescriptio fuerit interrupta per inundationem: cessante inundatione bonefidei possessor prescribens non restituitur in integrum.

Actio cõmuni dividundo. ꝛ fami. ber. nascitur ex quasi contractu.

An actionibus cõmuni dividundo. ꝛ fami. herci. prescribatur.

Quando nascatur actio pro socio.

Pignoraticia. et

Depositi act.

e
1 **Per annali.** [e] †Exceptione sublata oẽs personales actiones. xxx. annorum tolluntur nisi super his lis fuerit cõtesta. hypothecaria vero. gl. anno
b rum et illi qui non potest agere non currit prescriptio. [f] hoc dicit. Dicitur hic quod omnes actiones personales tolluntur. xxx. ann. epcepta hypothecaria contra. §. titu. j. l. omnes. Solu. fateor quod sunt aliqui casus in quibus prescriptio. gl. anno. habeat locum. l. contraria. et quod not. in duabus legibus sequentibus ad illam. ¶Circa banc legem[g] formar glo. multas questiones. ¶Quero qd si bonefidei possessor prescribens perdidit possessionem per inundationem: et sic fuerit interrupta prescriptio: an in integrum restituatur inundatio ne cessante. gloss. determinat quod non bene: quia non debet quis restitui ad lucrum faciendum cum aliena iactura: vt. l. sciendum ex quibus causis ma
3 io. de furtis. l. si is qui. vnde finis istius gloss. que
b dicit sed arg. contra ꝛc. Illud est verum. ¶Quero ¶vnde nascatur actio communi dividundo[b] ꝛ fami. hercisscund. Mar. dicebat quod ex voluntate glo. quod ex quasi contractu ista est vera. ¶Que
4 ro ¶vtrum illis actionibus prescribatur. Mar. dicit qꝛ demum ei prescribitur qui nõ possidet. gl. videtur dicere contra. et sic fi ego steti in commu
i nione tecum per. xxx. annos non potero agere cõtra te: vt dividamus fm glo. docto. moder. sunt in contraria opinione. Nam donec stamus in communione et insimul possidemus vnus alium cognoscit in socium: et sic cessat prescriptio. vt. §. tit. prox. l. cum notissimi. §. sed et si quis. Preterea actio communi dividundo et familie hercis. competit etiam ratione doli vel culpe: sed non est dubium qꝛ ea die qua tu non vis dividere committis dolum: ergo eadem die nascetur ista actio: et ei non esset prescriptum. et istud doctores communiter tenent. ¶Quero ¶quando nascatur actio p socio. gloss. ponit hic. dic vt. l. corruptionem. §. de vsufruc. et pro socio. l. tandiu. ¶Quero ¶quid de pignoraticia acti. dic vt in. l. si rem. §. omnis. ff. de pignoraticia act. ¶Quero ¶quid de actione depositi. dic vt. l. si stipulatus sum mihi. ff. de solu. et ibi plene per me.

Vt perfectius. [i] Si possessor scribẽs est absens: vel furiosus: vel infans: vel in potestate positus potest ei fieri interruptio prescriptionis per denuntiationem factam prefidi vel episcopo. hoc dicit. Aduerte: quia hec tota lex loquitur in reali. ¶Oppo. vsucapio trienniꝰ. prescriptio longi temporis non interrumpitur nisi per litis contesta. vt. l. si post acceptum. ff. de rei vendicatio. Solu. corrigitur in quatuor casibus hic epressis: in alijs remanent iura antiqua incorrecta. ¶Queritur an per banc legem tollatur beneficium restitutionis quod in istis quatuor casibus competit. dic vt in gloss. que dicit quod non. idem nota. in. l. iul. als incipit non solum. ff. ex quibus causis. maio.

2 ☞ Libellus procedit si exprimatur quãtitas l3 non exprimatur causa.
Libellus procedit l3 non exprimat quãtitas neqꝫ causa. Si tamen simpliciter dicam aduersarium mihi obnoxium. ibi.
3 Libellum generaliter. pducens in personali videtur omne ius suum in iudicio deduxisse. ut.
4 Petitio generalis sufficit ad interrumpendum prescriptionem in omnibus que sub illa generali tate comprehenduntur.
5 Faciẽs aliquẽ citari gñaliter hoc modo vt veniat et respõsurus de iure nõ interrũpit pscriptionem.

Si ex multis

a ¶Generalitate. Adde tamen qõ nõ procedit libellus generalis produ ctus coꝛã aliquo cui attributa est iurisditio in certo ꝛ determinato casu quia non pcedit libellus coram eo productus nisi in eo fiat specificata mentio de illa qualitate iurisditionis. ꝛ ita consuluit Angel. in consilio data est snia ꝛ tenet Joã. an. in. c. cum sit generale. de fo. compet. et dixit Bald. in. l. edita. in. xxiiij. colum. ꝛ
1 libellus generalis concludit iudici dummodo probationes sint specifice. et adde in a materia que dixi. ff. de rei vendi
2 ca. l. j. §. armenta. et etiam executio instrumenti gene
3 raliter peti ta valet vt hic fm Bal. in. l. age cum ge miniano. supra
4 de transactio. et quod dicitur libellum defectiuum b non pcedere vbi opponatur intelligite lite non con
c testa. fm Bald. in l. exceptione i. iiij. colum. §. de pro
5 ba. et ista lex non procedit in criminalibus fm Baldum in. l. j. in. xxj. colum. de confes. et vide no. per Jaco. de bel. in disputatione quam pponit in. l. si j. de requi. re. et de bac. l. no. in. l. edita. circa princ. §. de edẽ. in. vj. col. et habetur in. c. ij. de lib. ob. vide Bal. in. l. per hãc. C. de tempo. ap. l. cum qui
2 dam. vbi et post eum. de fideicom.
3 libe. Sed quid si libellus est incer
4 tus per relationem ad aliud: vt
5 puta petijt quod
7 sibi debetur ex te
8 stamento an de
d beat admit. paul. 1 de cast. quod non si est oppositum.

¶Quomodo ꝛ quando iudex sententiam proferre debet. Rubrica.

¶Hec rubrica cõtinuat per glo. vel aliter. quedaz sunt solennitates q̃ precedunt sniam que regrũtur in ipso actu snie. quedam sequuntur post sniam. de primo loquitur iste tit. de. §. j. ti. prox. i. de tertio. j. de excep. rei iudica.

2 ☞Negatio pposita signo vniuersali facit equipollere contradictorio suo.
Judex an ꝛ quando cogatur pronuntiare contra absentem. ꝛ nu. §. ꝛ. 6.
3 Subscriptio principis pbat. qñ redacta est in coꝛpore iuris alias secus.
4 Judex male iudicans facit litem suam.
5 Verbum solere in quot vicibus verificetur.
6 An inducãt necessitatem.

Si ex multis [1] Hec est singularis lex ¶Lita tio facta seu libellus oblatus super vna summa: vel super obligatione non expressa cã vel summa sufficit ad interrumpendum oẽm prescriptionem q̃ sub illius petitionis generalitate[2] põt comprehẽdi. h. d. notabilis ꝛ singularis. l. ¶Ho. ¶qꝛ pcedit libellus si exprimatur qualitas l3 non exprimat causa. ¶Scõo no. pcedere libellũ l3 nõ exprimat quantitas neqꝫ causa. si tñ simpliciter dicam aduersariũ mihi obnoxiũ. ¶Tertio no. ¶qꝛ qui in personali libellu3 generaliter. pducit: videt oẽ ius suũ in iudicio deduxisse. hodie multũ clare est declaratũ per tex. c. abbate fane. de re iudi. lib. vi. ¶Ultimo no. ¶qꝛ generalis petitio sufficit ad interrumpendũ prescriptionẽ in oibus q̃ sub illa generalitate cõprehẽdunt. ¶Qꝛ. qꝛ talis libellus incertus[b] nõ d3 admittiqꝛ per eũ nõ reddit certꝰ aduersarius an velit cedere vel ꝛtendere. Sol. fateor qõ non debet pcedere donec declaretur tamẽ quãtum ad interrũpendã prescriptionem sufficit. vt bac. l. ¶Querit gl. [c] qd si quãtitates eẽnt diuerse. vtputa ex vna cã decem ex alia. xxx. ex alia. xxx. ꝛc. tunc dic vt in glo. ¶Quero ¶pone aliquis fecit aliquem citari generaliter vt veniret ei respõsurus de iure. vtrũ sufficiat hoc ad interrũpendã pscriptionẽ: puto qñ non: qꝛ necesse est qõ dicat quãtitatem sibi debitã. vel eum dicat sibi obligatum. vnde de hoc saltẽ debet esse certus reus vtrũ agat personali vel in rem. vel vtrum agatur de quantitate vel de specie. vt ex bac. l. colligitur.

Quomodo ꝛ quando iudex sententiam proferre debet. Rubrica.

¶Hec rubrica cõtinuat per glo. vel aliter. quedaz sunt solennitates q̃ precedunt sniam que regrũtur in ipso actu snie. quedam sequuntur post sniam. de primo loquitur iste tit. de. §. j. ti. prox. i. de tertio. j. de excep. rei iudica.

2 ☞Negatio pposita signo vniuersali facit equipollere contradictorio suo.
Judex an ꝛ quando cogatur pronuntiare contra absentem. ꝛ nu. §. ꝛ. 6.
3 Subscriptio principis pbat. qñ redacta est in coꝛpore iuris alias secus.
4 Judex male iudicans facit litem suam.
5 Verbum solere in quot vicibus verificetur.
6 An inducãt necessitatem.

Si semper. [d] ¶Quicqd iudex committitur necessitati nõ subiacitur. h. d. ita dicit ipse in. l. iiij. §. fi iudex. ff. de re iudi. sed quid si dico peto omnes res meas quas possides. vide Bart. in. l. rei appellatione. ff. de verbo. signi. ꝛ Paulus de cast. in. d. §. fi iudex. vbi dicit illud quod libellus incertus non valet fi opponatur est verum in rẽ principaliter petita secus in accessoriis: vtputa peto domum cum massaricijs vel fundum cum fructibus allegat Barto. in. l. iij. §. armenta. de rei ven. et ibi p eum ꝛ vide Ly. ꝛ Bal. C. de sec. nup. l. j. seu autẽ. ibi posita. ꝛ ibi querunt nunquid procedit libellus peto castrum cum suis pertinentijs. Item valet iste libellus dico te esse meum consanguineũ licet non exprimã gradus cõsanguinitatis. est tex. in. c. series. de test. dicit tamen spe. in ti. de li. concep. §. fi. ver. caueas. quod si quis opponit non esse. pcedendum in causa qꝛ libellus est obscurus quod tunc indeꝛ debet libellum reijcere. probatur in. c. fi. de lib. ob. ꝛ istud ibi voluit Anto. de bu. secus si petitur declarari. quia tunc potest super tali libello procedi: ꝛ est declarandus. et ita intelligit ipse: et vtrum libellus incertus procedat quando incertitudo pendet a tertio per alterum. vide in. l. vbi autem non apparet. §. an illud. de verbo. obligationi. ad primum dictum vide Alegan. in. l. j. ff. de eden. an indeꝛ ex officio suo possit petere sibi declarari. vide post Barto. in. l. iiij. §. hic autem. ff. de damno infecto. et banc limita non habere locum in criminalibus. nam ꝛ si non opponatur non valet. l. libelloꝝ in prin. iuncto ver. quod si libelli. ꝛ ibi bar. ff. de accu. et Alleg. in. l. j. ff. de eden. Item valet rescriptũ incertũ in nomine rei: vt voluit Joã. and. in addi. Spe. in ti. de cita. §. j. ver. quid si ego. ꝛ in citatorio debet post exprimi. vide ¶Doder. in. c. consului. de offi. deleg. et istum text. qui loquitur in actione generali qõ non procedat ad exceptionem. vide bartolum in l. j. §. labeo. ff. de flu. Adde de libello generali Bald. consil. iiij. liij. volu.
1 de incerta ratione rei ꝛ quantitatis: ꝛ quando a iudice fit lacerand⁹ vide cum bal. con filio cxj. volu.
¶Incertus. An libellus incertus pceda. vide bartolum. in. l. edita. in. iij. columna. §. de edendo. et ibi Bartol. in primo generecommunicationis. vide Barto. ꝛ ibi glos. in. l. j. in principio. in. iij. colum. de ope. no. nuntia.
¶Querit glo. an autem libellus sit nullus. licet generalis vide glo. nota. ibi debebit. in l. si rem. ff. de rei vendic. et ibi hoc tenet Jaco. butr. videlicet quod sit nullus. ꝛ ibi vide Angel. et respon. huic. l. quia bic loquitur de libello captatorio ad interrumpẽdã prescrip. sed cõtra. est verum quod tenet Specu. in tit. de iurisdi. omniũ iudicum. §. deseruit. versi. quid si li bellus est. de elec. ꝛ in. c. dilectus. de ordi. cogni. Jnn. in. c. j. de libel. obla
tione. Andre. barba.
f ¶Nõ semper. vide cum Barto. in l. quod inssit. in iij. colum. de re iudi. vnum dixit sin gulariter Bal. in l. gallus. in princ. de libe. et postibu.
7 et vbi lex vel statutum procedit dando formam vel regulam imponat necessitatem per illum text. vnde facit ad statuta disponẽtia q̃ potestas possit inquirere de maleficijs: quod tenetur hic facere: al⁹ puniatur: qõ non videtur verum. vt. l. non quicquid. ff. de iudi. et ibi expresse Ang. videtur tenere contrarium: non obst. iste text. quia ibi non inducitur per illum text. sed per alias leges.
e ¶Quod dicit. Adde bal. in. l. fi necessarius. §. fi annua. de pig. act.
f ¶Quedam alia. vide Bar. in. l. j. in prin. ff. de iurisdi. om. iudicum. Posset etiam compelli iudex propter finez instantie ferre sententiã fm Barto. in extraua gan. ad repimendam. in ver. procedatur. allegat hic not. facit quod habetur in. l. seius ꝛ augerius. ad legem falci. et quod ibi dixi et ad id quod. §. digi. adde Baldum in. l. quid ergo. §. pena grauior. ff. de infamibus. et vide Bal. hic in. ij. colum. et in auf. ei qui. in penn. colũ. de tempo. appel.
g ¶Compulsio causatiua. vide Baldum in. l. emancipati. §. de ser. fugi. ꝛ in. l. fi. ff. de va. et extraor. cogni. et ibi dixi in. l. quod iussit. §. de re iudi. vide Jo. and. in addi. Spec. in titu. de disputa. et alleg. §. fi. et vide Bal. in. c. j. §. iudices. de pace iura. fir. et hic. et in. l. mancipia. C. de ser. fugi et vide Bar. in. l. fina. §. de magistra. conue. et Bartol. ff. de fal. l. paulus. et Bal in. l. iubemus. §. de testa. et in. l. qui accusare. de eden. et Jnnocen. in c. super eo. quod met. cau.

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

a ¶Solere.ꝛ dicit Cy in.l.ij.ff.de reb.credi.quod si quis bis vel ter blasphemauit non dicitur consuetudinarie blasphemare: facit quod habetur in.l.capitalium.ff.famosus.ff.de penis.

b ¶Necessitatem. Adde ea que nota. Bartolus in.l. creditores.in.j. colum f.de pigno.repe.

c ¶Vide bal.i.c.j. de milita.vaſ.qui cōtu.eſt.vbi dicit a nō habere locum in feudis. Andr. barba.

¶Admonitio. de monitōe iudicā q̄ habet vim pemptorij qō no. vide etiam qō notat in c. ſi poſt preſtitū. de confeſ.ꝛ de iſto etiam eſt gl. cōiter approbata l.c. cōſuluit. de offi. de leg.lz non alleget iſtum text. Idem dicit bic bald. eſſe ſi nūtius citat partem preſente iudice apud acta mandato ipſius iudicis ipſa parte cita ta preſente qō lz vim pemptorij ſecūdū id quod no. in.d.c. cōſuluit. in l. ſi procurato. ff. de ver.oblig.ꝛ qō ibi not.ꝛ adde qō no. bald. in.c. i. de mi. vaſ. qui cōtu. eſt ſuper verſi. terminat.ꝛ dicit Jnnot. in c. tua nos. ō coha. cleri.ꝛ mulie. quod monitio iudicis qua monet qō ſatiſfaciat non habet pro citatione dic vt ibi per euz late ꝛ no. q̄ non ſolum iudex poterit citare ſed etiā notarius ſm bal.ꝛ ange. in l. vt perfectius. in vlt. col. de an. exceptī. Bar. in.l. ſi finita. ſ. iulianus. ff. de dam. infect. Adde quod citatio pemptoria regitur in tribus caſibus vel quatuor ſm Pau. de caſt. cum peruenitur ad diffinitiuā l. ad peremptoriū ff. de iud. Item cū ad interlocutoriā ab obſerua. iudi. cij. vt.l. properandum. ſ. ſiquidē. ſ. de iudic. Item cū ad miſſionē ex primo vel ſecūdo decreto. vt.l. preſenti. ſ. de his qui ad eccle. ſfug. i alijs aūt actibus nō regit pemptoriuz: imo vnica citatio ſufficit vt in dilatione data ad probandum ꝛ alios actus. ita Jmol. in.c ad petitionem. de accu. Item adde ſm pau. q̄ bal. dicit q̄ in proceſſu qui fit coram principe nō eſt neceſſaria citatio quod ſali. reprobat. adde qō melius locut' eſt ipſe bal. conſi. cclvj. i. volu.ꝛ de virtute peremptorij: ꝛ quomodo differat ab edicto. vide Oldr. conſi. iij.

d ¶Peremptoria vtrum omnis dilatio ſit perepto ria. adde bar. ibi eſt tex. in.l.ſ. de dila.ꝛ quod digi poſt Jud. in.l. finita. ſ. iulianus. in addi.

e ptorie vel equipollens: ᵉvt bic in iſta gloſſ. et ff. de indi.l. ad peremptoriū. cum.l. ſeq. equipollēs autem dico eſt: vt ſi dicat iudex: cito te hac vna citatione pro oibus: vt.l. nōnunq̄. ff. de indi.ꝛ hoc ſm vnam lectu. vel ſi iudex dicat in citatione alis procedam contra te ad ſniam vel ſimilia verba: ex quibus pars certificatur quod iudex non expectabit eum: vt probatur ex tex. in.l. ad peremptoriū. cū l. ſequē. Sis ergo cautus quod in citationibus apponatur peremptoriē quando expedit. ¶Item ad uerte quod non obliniſcaris quod iſtud peremptoriū detur ad petitionem partis: alis non valet: ᶠvt probat text. in dicta.l. ad peremptoriū. ꝛ ideo mementote quod ſcribatur talis iudex ad petitionem talis.

1 ☞Qui non appellat infra decem dies videtur conſentire ſententie.

2 Snīa lata contra eum qui eſt citatus ad domum valet: lz ad eius notitiam nō peruenerit.

3 Abſens contra quē fuit pnuntiatum qñ reſtituatur ad appellandum ꝛ qñ ad totam cauſam.

4 An ex ſententia condemnatoria oriatur obligatio naturalis.

5 Qui non appellat ficte conſentit.

✱ BEo, cllis. Hec lex eſt aliquantulū diffi ſententia quę congruo iure nō vtitur. boc dicit hec lex. ¶Nota. q̄ qui non appellat infra tempus decem dies videtur cōſentire ſententie. ¶Nō. etiaz ꝛ q̄ ſententia lata cōtra eum qui eſt citatus ad domū valet: licet ad eius notitiam non peruenerit: vt colligitur ex bac. l. ꝛ dicam in ſolutione. 3 tio.

1 ¶In bac. l. habetis dictionē querelam. ᵍQuerela poteſt intelligi tribus modis. vno modo p modum nullitatis: vt dicēdo ſentētiam nullam: ꝛ iſto modo non poteſt intelligi bic: quia ſententia nulla

2 taciturnitate non confirmatur: vt. ff. de app. l. ſi expreſſim. Item poteſt intelligi de querela que ponitur p modū reſtitutionis in integrum. Item de querela que opponitur per modum appellationis et iſtos duos intellectus conſequūtur due iſte gl. primus non procedit ſine difficultate. ſecundus eſt clarus. ¶Oppo. ſententia contra non citatus non valet: vt. ſ. eo. l. ea que. ff. de re iudic. l. de vno quoq;. Sol. intellige q̄ bic fuit citatus: ſcilicet ad domum ꝛ nō fuit inuentus: ita intelligitur bic gl.

¶Secūdo oppo. contra abſentē ante lit. contest. non pōt pnuntiari diffinitiue. vt. l. fin. ſ. illud. j. de temp appel. So. intellige q̄ bic ſe abſentauit poſt lit. cōteſta. ita intelligit prima glo. et bene.ꝛ iſte oppo. facte vnāquāq; lectu. reſpiciunt ita ea que fient reſpiciant illam lectu. pront loquitur de querela q̄ pponitur p modū reſtitutionis in integrum abſens nullo modo reſtituitur: vt. ff. qñ appellā. ſit. l. j. ſ. fi. ¶Sol. ibi loquitur in abſente qui fuit defenſus p. pcuratorem: ꝛ tunc ſi pcurator nō appellauerit nullo modo reſtituit: bic loqtur i abſente ex cauſa. pbabili qui nullo modo fuit defenſus ꝛ intellige qui nō relinquit procuratorem vel relinquit ꝛ non defendit: vnde de iure communi non poteſt appellare niſi defendatur. poſſet intelligi in abſente ex cauſa. pbabili ꝛ neceſſaria qui ad totā cauſaz reſtituitur. iſta lec. non videtur bona: quia abſenti ad petendum reſtitutionē currrit tēpus finita abſentia nō a tpe ſciētie. vt. l. ſi. ſ. de tēp. in integ. reſti. ſed bic loquitur de tpe qō currit a tpe ſciētie: vt ibi cognouiſtis ꝛc. ꝛ ſic de tēpore qō currit a tpe ſcientie: ergo non eſt tēpus reſtitutionis in integrum: qz illud currit a tpe abſentie: ſed ſuſtinendo iſtam lectu. debemus dicere cum primum cognouiſtis: ſcz in reuerſione fuiſtis melior: ergo eſt alia lectu. vt bic loquaē de q̄rela que ponitur per modum appellationis. Et ſm hoc oppo. abſens ex cauſa voluntaria ꝛ pbabili non poteſt appellare niſi reſtituatur vt

a ¶Obligatio naturalis. an ex ſententia oriatur naturalis obligatio. ad de Bar.ꝛ glo. in.l.ij. ff. de iureiuran.ꝛ Bar. in.l.j. in. vij. colum. ff. de cōdi. inde.ꝛ in.l. cum quis. ſ. de iur.ꝛ fact. ignoran. ſed contrarium ipſe tenet in.l. iulia. verum debitorem in. g. columna.ꝛ ibi digi. ff. de condi. indebi.ꝛ cum opi. Bar. tenet Bal. bic.

b ¶Si vt propoſitum videque dicit Bar. in.l. peranduz. ſ. de iudicijs per iſtū text. poſt Ly.ꝛ oldr.

c ¶Ad primū oppo. idem bart. arguit ex iſto text. in l. quod iuſſit. ff. de re iud. ſo. vt ibi.

d ¶Quod ſnia. vide Bar. in l. ſi expreſſim. ff. de appel. in.j. col.

e ¶Extinguit. boc limita eſſe verum niſi delegatus ſit ad vniuerſitatem cauſaruz ſm Ange. i. l. iudex. poſt ☞. ff. de re iudi. et do. Ant.ꝛ Jmol. in. c. qualiter extra. de. accu.ꝛ idez Bal. bic lz Jmo. videat tenere cōtrariū in. d. l. ſi iudex et ibi vide ad banc materiam Alegan.

f ¶Ex hac reſpōſione colligе quod ſnia lata a delegato quantuncunq; nulla finitur officium iudicis delegati niſi tulerint 2 eā 3 formam mā 3 dati delegatoris. quia tunc non dicitur functus officio ſuo. ita voluit Oldra.ꝛ Jaco. de are. ſm Ang. in. l. iudex. ff. de re iudica. 6 tenuit Jmo.ꝛ idē tenet ſali. boc idē b voluit. Jaco. buitri. Cyn. et Salic. 1 in l. ſi accuſatoribus. j. de accuſa.ꝛ Cyn. et Jaco. buitri. et Bald.ꝛ An c gelus hic et Baldus. in. l. arbiter. ff. de arbi. et imo. in. l. ſi expreſſim. ff. de appellatio. et Paulus de caſtro. in. l. cum que d rebatur. ff. ō re iudicata licet Joā. cald. in. c. qualiter extra. de accuſ. et 3 Pet. de ancha. in e clemen. i. extra de re iudica.ꝛ imo. in. c. in literis. de offi. delega. contrarium tenēt ꝛ minus bene. Adde an per ſententiam nullam delegatus ſit functus officio ſuo bal. conſi. cccv. lib. iij.

g ¶Ordinarius. ſed an eo caſu quo ordinarius male iudicauit. puta abſoluendo poterit iterum iudicare condemnando. text. eſt nota. quod ſic ſm Bald. ibi in. l. fin. j. de ſen. que ſine cer. quañ. et de materia iſta per do cto. in. c. j. de reindi. et ibi per do. Abba. in ylti. char. per Bald. in addi. tuaē vt. l. ſi. ff. de in integ. reſti. ergo ſibi non currit tempus ad appellandum a die notitie. Sol. intelligitur biede abſente ex cauſa voluntaria qui potest appellare ſuo iure ſtatim cum ſit vel intellige de abſente ex cauſa probabili qui nō potuit relinquere procuratorem alias ſi potuiſſet relinquere ꝛ nō reliquiſſet habere et neceſſe petere reſtitutionem. vt plene no. in. d. l. ſi. de in integ. reſtitu. ¶Extra glo. per doc. inducitur in arg. ſ. trum ex ſententia cōdemnatoria oriatur obligatio naturalis. ᵃꝛ dicit quidam quod ſic per iſtum tex. quia qui non appellat a ſententia conſentit. vt bic. ꝛ. l. cum antea. ſ. de arbit. ſed ex conſenſu oritur naturalis. vt. l. j. ff. de pact. ergo ꝛc. Sol. dicebat do. Jac. but. q̄ quando quis appellare non poteſt oritur obligatio naturalis: vt bic. ſed ſi appellat ſemel ꝛ bis et ſuccibit non poteſt plus appellare. tunc non oritur naturalis ſed taceat inuitus. ita dicebat i. l. iulianus. de cōdi. indebi. dominus Cy. in. l. cum quis. de iuris et fac. igno. ibi alle. banc. l. ego credo quod ex ſententia nunq̄ oriatur obligatio naturalis vera. prodo ſententia non tollit naturalem obligationem. vt. l. iulianus. ff. de condic. inde. ergo non inducit. quia facilius tollitur quam inducatur. vt. l. ſi vnus ſ. pactus ne peteret. ff. de pac. ꝛ ad illud qō dicitur q̄ qui non appellat videtur conſentire. ¶Rſi.ꝛ dico q̄ q non appellat videtur conſentire ficte non tñ conſentit vere qō apparet ex eo q̄ non ſponte facit nō eſt cōmode quis appellare pōt ꝛ appellationē proſequi iniuſtam. iniuſta eſt enim cauſa qua quis appellauerit propter vexationem iudicium ſeu quia quis vexationem iudicium timet bic eſt textus. in. l. ſi res. in fine. de ali. iudi. mutan. cauſa. vnde pſumendum eſt qō non appellauerit propter vexationem iudiciuz facit ad hoc. ſ. de bis qui. vt indi. l. minoribus.

☞Snīa lata die feriata eſt nulla.

Sententia nulla extinguit iuriſditionem iudicis delegati ꝛ an idem in ordinario.

Cauſa nullitatis deuolvit totā cām ad iudicē ſuperiorem vt poſſit ſententiam reformare ſicut cauſa appellationis.

Judex cui cauſa committitur de nouo an debeat iudicare ex eiſdem a ctis.

An debeat pronuntiari prima ſentētia nulla vel ſaltem de eius nullitate cognoſcet: anteq̄ ſententie tur. ſuper caſu principali.

SI vt propōnis. ᵇHec nota. l. b: euiter dicit. ¶Snīa nulla iudicis delegati iuriſditionē extinguit: ꝛ cā poterit alteri delegari. b. d. ¶Sic. ſcō q̄ ſnīa lata die feriata eſt nulla. ¶Sic. ſcō q̄ ſnīa nulla extinguit iuriſditionē iudicis delegati. ¶Ad primū oppo. ᶜ de. l. j. ſ. i. ff. de ſer. Solu. intelligе quod bic fuit dies feriata ob bonorem diei: vel ob neceſſitatem boīm cū pars non fuiſſet preſens. ibi vtraq; pars ꝛſenſit. ¶Oppo. quod ipſe primus iudex debeat indicare. quia ſnīa fuit nulla ꝛ ideo debet haberi perinde acſi lata non eſſet. vt. l. quoties. ff. qui ſatisda. cog. Solu. fateor q̄ ſnīa ᵇ eſt nulla quātū ad partē. ſed quantū ad extinguendum iuriſditionē iudicis eſt aliqua.

¶Cōtra hoc oppo. q̄ ipſe idē iudex dz cognoſcere iterum ſententiare. vt. j. e. l. ſi preſes. ꝛ. j. titu. iij. l. fi. ¶Sol. glo. ſententia nulla extinguit ᵉ iuriſditionē iudicis delegati vt bic. nō ordinarij. vt in Zijs. ll.

Specu. in titu. de ſen. prola. in. j. colum. plene per Jmol. in. c. in literis. de offi. dele. ſed vtruz ſi delegatus nulliter iudicat an interim poſſit ſibi cō mitti. glo. et ibi Bal in. l. j. titu. j. tenet q̄ non. vnde not. Ange. ꝛ imo. in d. l. ſi expreſſim. de appella.

b ¶Ex quo habes. adde Bartolū in. l. ſi expreſſe. ff. de appellationibus. et ẓ ſili. xxvi. Andre. barba.

¶Ad primū quod digi de iudice delegato oppo. de. l. qui tamen. circa prīnc. ff. de arbi. Reſpondeo b bic iudex erat perfecte functus ᶠ officio ſuo: quia iudicauerat ſuper toto quod erat ei permiſſum. vnde eius iuriſditio extinguitur. in contrarijs erat functus non perfecte officio ſuo: quia non iudicauerat ſuper toto: idcirco poteſt iudicare. ¶Ad aliud quod gloſſ. dicit de iudice ordinario opponitur ꝛ videtur q̄ debeat adiri iudex maior non ipſe iudex ordinarius: ᵍvt. l. absentem. j. de accuſa. glo. in. l. iiij. j. de accu. dicit q̄ poteſt adiri ipſe idem iudex vel ſuperior. Jaco. de are. bic. ꝛ in. l. iudex. ff. de re iudi.ꝛ Cyn. bic refert dicit aut ſententia eſt nulla propter iniquitatem iudicis et debet adiri ſuperior: vt. d. l. absentez. aut eſt nulla alias.ꝛ tunc ipſe idem iudex debet adiri. vt. ll. allegatis. do. Jac. dicebat indiſtincte verum q̄ iudex ſuperior poteſt adiri: vt. l. carmela pia. de iure patro. et. l. quedam mulier. fami. her. ſed tu oppo. dicebat ipſe: nonne regula eſt q̄ vbi acceptū eſt ſemel indiciū ibi finez accipere debet. vt. l. vbi acceptū de iudi. quō ergo cum lis fuerit cepta coram vno iudice ordinario faciet tranſituz ad maiorem iudicē: ideo dicebat ipſe ſi volo ire ad ſuperiorem: vt pnuntietur ſententia nulla tunc poſſem: ita loquitur quod. ſ. digi. ſed ſi vellem q̄ pnuntietur ſnīa nulla: ꝛ iterum iudicet. debeo facere coram eodē iudice. vt. d. l. ſi preſes. cū ſimi. Que verba qñq; mihi placuerunt modo cuz diligenter inſpexerim: ideo videt mihi fortеverū. et puto qō indiſtincte poſſit adiri ſuperior: vt pronuntiet ſententiam nullam. ꝛ iterum judicet. l. boc pbat tex. in. d. l. absentem. j. de accu. que dicit q̄ ſententiaz reformabit. boc probat tex. in. l. ſ. j. ff. que ſen. ſine ap. re. ex quo habes ᵍ q̄ ſicut cauſa appellationis devoluit totam cauſam ad iudicem ſuperiorem: ita q̄ poteſt primam ſententiam reformare etiam ex cauſa noua: vt. l. j. in prin. ff. de appella. qō cum eo. l. fina. j. de tempo. appel. l. per banc. ita etiam cauſa nullitatis devolvet totam cauſam ad iudicem ſuperiorem vt poſſit ſententiam reformare. qō ſentit Jmo. in. c. cum contingat. extra de offi. leg. qō no. et tene mentiz: qz nunq̄ audiuiſti a metale verbum. ¶Quero vtrum iudex cui de nouo cauſa cōmittitur debeat iudicare ex his ꝛ actis i glo. dicit bic q̄ ſic. d. l. ſi expreſſim. de appel. cōtra rium no. in. l. cuz querebat. de re iudi. ᵏ veritas eſt iſta qñq; defectus ex quo ſnīa eſt nulla reſpicit vnī formiter acta ſicut ſniam. ver bi gra. Si litigatum eſt cum minore non habente curatorem: certe tūc omnia acta debent reintegrari: ita poteſt intelligi d. l. cum querebatur. cum ſua glo. quandoq; cauſa nullitatis reſpicit ſolū ſententiam. vt bic q̄ die feriata fuit ſnīa lata: tunc iudicabitur ex eiſdē actis vt bac glo. qō no. in. l. ſi expreſſim. ¶Sic. q̄ eſt talis defectus qui reſpicit ſniam ꝛ partē actor. verbigratia. deceſſit reus poſt lit. ꝛteſta. ꝛ pceſſum eſt cōtra mortuū vſq; ad ſniam: certe ſnīa eſt nulla: et omnia acta die qua mortuus eſt: vt. l. penul. ꝛ fi. ff. qué ſenten. ſine appel. re. Et ideo acta que ſunt nulla debent reſcribi ſeu recenſeri. Ita poteſt intelligi dicta. l. cum querebatur. queritur als vtrum acta k facta in vno iudicio prohbent in alio. dicemus in. l. ſi apud. ſ. de edē. ¶Quero ¶ vtrum anteq̄ ſententietur ſuper cauſa principali ſecundo debeat pronuntiari prima ſententia nulla vel ſaltem de nullitate cognoſci videt q̄ non. vt. ſ. e. l. ij. ꝛ. j. titu. iij. l. de iudi. ꝛ do. Ant. et imo in. c. in literis. de offic. deleg. quod ibi omnino vide ad limitationem dictorum hic per Bartol. et vide in. l. iudex poſt ☞. ff. de re indica.

l ¶Cauſa principali. vide Bartolum in. l. cum querebatur. ff. de re iudi. et Jaco. butri. in. l. ſi accuſatoris. in. j. de accuſatio. et Sali in. l. ſi preſes. j. eodem. et Bald. in. l. j. de ſente. ex peri. reci. et bald. in. l. aduerſus. ſ. ſi aduerſus rem iudicatam.

ponit imo. in dicto. c. cum dilecti. ſenſit etiam bald. in. l. ij. in. ciij. qō. j. de reſcinden. vē ditio. vide modernos in dicta. l. iudex poſtꝙ.

¶Jndicare ex his. vide Bal. in d. l. edita. in. vj. et vij. q. qui ſequitur hec dicta Pet. de ancha. in clemē. j. de re iudi. et adde Specu. in titu. de ſen. ſ. iuxta verſi. cauſa. ꝛ vide bal dū in. l. j. j. de ſen. ex peric. reci. ibi. quid ſi peremptа erat inſtantia. et vide que not. in. l. ſi expreſſim. ff. de appella.

¶De re indica. p Barto. et ſpecu. ꝛ Jo. and. in tit. de ſenten. ſ. iuxta. vbi ſi. ſed ſi cauſa. docto. poſt glo. in. c. ad pbādū. extra

Universidad del Rosario Archivo Histórico

a ¶Si vt proponis. Vide ad materiam huius.l. intellectum Rapha. in.l.iudex post ff. de re iudi. ibi do. Ange.

¶Inseri locus. et adde quod no. Barto. in l.j.ff. de senten. ex peri. reci. et hic Adde gloss. penul. iuncto tex. not. extra de rescrip. Bal. et Ange. in.l. vt perfectius. in penul. colum. ff. de anna. exce. sed quid de iudicibus qui nō habēt determinatum locum sed vbi inueniunt malefactorem suspendunt dicit tamē Innocen. q si per prescriptionez est eis determinatus locus non possunt eum mutare. subdenisi de partiuz volūtate vide Innocen. in.c. cū contingat. de fo. competen. et vide glo. no. de here. in. vj. in.c. cum per hoc et qd de arbitris iuris qui succedunt in iurisditione iudicis ordinarij. vtrum debeāt sedere pro tribunali in audiētia illius iudicis. dic q nō: sed possunt ibi eligere locum sicut alij arbitri. adde glo. no. ff. de sen. in.l. consentaneū. et aliam glos. no. in materia in l.ij. ff. de senten. q fine cer. quanti. et vide etiā tex. in.l. 1 q duas. de excus. a tuto. Bald. in.c.i. §. preterea de pro hi. feu. aliena. per Federi. ibi latius per eūdem et habetur in.l. pen. de iusti. et iur. Bald. hic et glos. in. l. cū sententiā. ff. de sen ten. et ibi quid de consensu partiuz Adde an arbiter possit prorogare cōpromissum in alio loco vbi factū est bal. cōsilio cc. xviij. lib. j.

c ¶Si preses. no. q per istum text. 1 et per.l.ij.§. vt infra certum tempus. dicit bar. in l. properandum. §. illo. quod licet instantia sit perēpta. tamē officiū iudicis durat: vt possit partem per quam hoc cōtingit in expēsis condemnare. et nota. et idem tenet in d.l.ij. et Bald. in hoc dixit singulare verbum in materia appellationis. de quo vide quod scripsi post Bartol. in.l.i.j. quando pronoca. non est necesse. et hanc.l. limita. et declara. vt per Baldum in.l. nostram. in. iiij. columna. §. de testa.

d ¶Si minores indefensos. an sniа lata cōtra minores indefensos valeat vide Bar. i.l. §. pupillū. ff. de re iudi. et ibi doc. si iudex pronūtiat appellationem esse desertā an sit interlocutoria. vide do. Ludo. in rubri. de re iudi. post bal. hic. et bal. in.l.ij. §. de epi. audi. et ibi an ab ea possit appellari. et no. hic q sniа lata contra minores indefensos non valet fallit in causa per quā pnūtiat quē mittēdū in possessionē. Itē valet sniа diffinitiua in causa appellationis contra minores indefensos. nota. in.l. alienam. §. de procu. Adde an sniа lata §. minores indefensos sit nulla Ange. ¶Si. cclxv.

¶Idē index. adde q in casu huiꝰ legis etiā delegatus possit cognoscere sup cā principali: q sniа lata ab obseruatione iudicij vel ratiōe pempte istātie nō expirat iurisditio etiā delegati quo minus possit sup negotio pncipali cognoscere. ita vo lunt spec. in tit. de off. in. §. deserunt. §. qd si pponens. 7 ang. 7 imo. pa. de cast. in.l. iudex. ff. de re iud. 7 Bal. in.l.j.§. si nō cōpe. iud. in. ij. colū. Jo. an. i. c. examinata. de iudi. 7 ibi per do. anto. in vl ti. col. 7 Innoc. in c. cōsuluit. in pin. de of. dele. 7 pau. de leaza. in clem. i. de re iudi. vbi do. rota. in 2 du. lxvi.

¶Furioso. vide ibi dicta. et circa pnin. huius legis adde q si statut⁹ esset termin⁹ in q̄ debet ferri sententia nō regrit citatio: vt dicit bal. in aut. et qui. C. de tē po. appel. 7 in. c. i. §. sancimus. q̄ tē. mil. qō segt paul. de cast. in.l. admonēdi. de iureiurā. bene facit qō dicit bar. in.l. admonēdi. vbi dicit qō terminus pfig⁹ dicitur pemptorius an sniа lata pro absente vel febricitante valeat. vide bar. in.l. 7 post. ff. de re iud. bal. etiā tenet q etiā si nō est legitime citatꝰ nō valeat. q̄n aūt quis est pśens nō regritur peremptoriū fm bal. in l.j. in fi. §. eo. adde aut. si oēs. Et ibi per bald. §. si vt se ab here. absti. Ange. aūt in.l.j.§. de lon. tēp. pscrip. tenet q sniа interlocutoria lata in fauorē absentis etiā nō citati tenet. qō no. alleg. Innoc. in.c. audi. de pcu. Et q valet sniа lata pro absente nō citato. tz Bal. in.l. si accusatorib⁹. in pe. col. de accu. vide bar. 7 ange. in.l. pperādū. §. finaūt reus. fallit in summarijs iudicijs fm Bar. in extrauag. ad reprimēdū. in ver. figura. in fi. adde do. anto. in. c. causam. de iud. glos. in. d. §. finaūt. te non

in versi. contradicturi. 7 in. ij. finaūte alterutra. in §. vtar. tenent Jniū eius qō hic notat glo. quarū opi. p cedere possit i criminalib⁹: q etiaz in accusatore absente possit p eo nō citato ferri sentētia. l. §. finaūt reus. bal. 3 in. l. si accusatoribus. de accu. Itē limita cōem opi. per ang. 7 imol. in l. de vno in pcinc. ff. de re iudi. vide Dy. et Jac. but. in 4 d. §. finaūte reus. in. iij. q. et ibi sali. in vlt. col. 7 gl. bic vltimo not. Fede. de se. in cōsi. lxxx. 7 Oldr. in. §. boc autē iudicium. de decur. in fin. adde 1 que requirunt ad hoc vt sniа ferri possit § absentez 2 tanq̄ cōtra contumacem. ange. 2 sil. 3 viij. et q̄r sniа lata § absentē possit retractari p eūdem cōsi. clxxvj. 5

a ¶Absentia necessaria. vide bar. in l.ij. in fi. in. j. qō. j. de cust. reo. 7 bar. in extrauag. ad rem pii. in versi. negligerit 7c. 6 7 8

10 Litandus amplius non est qui semel citatus dixit nolo venire.

12 Delegatus non potest realiter citare capiēdo personam.

13 Judex exceptis duobus casibus hic positis quādo vult potest quem facere capi personaliter sed non pōt cogi a patre nisi primus reus in cōtumacia constituatur solenniter.

14 Actore presente quomodo procedatur cōtra reuz absentem.

15 Reo reuerso qualiter succurratur.

16 Ultatus ad vnum actū non pōt per suam contumaciam in alijs grauari.

17 Actor si elegit mitti 7 missus est in possessionē bonoz rei ꝛtumaciter absentis: sibi non preiudicat: q̄n possit facere reum pśonaliter capi.

18 Ad boc vt quis dicatur contumaciter abesse requruntur primo tres citationes vel vna equipollēs illis vt in bac.l. 7 q altera pars se presentet in termino 7 licentiatus recedat.

¶Onsentaneū. Ista lex est difficilis in nenibus in tex. 7 in glo. et materia est quotidiana et vtilis. breuiter hoc intendit fm vnam lectu. Reus conuentus reali absens post li. contesta. debet in contumacia solenniter constitui. 7 tunc contra eum poterit alterum de tribus remedijs exerceri vel persone captio. vel possessionis translatio vel sententie diffinitiue prolatio. hoc dicit.

¶Diniditur in tres partes. Primo quando et qualiter debet in contumacia constitui. Secundo per quem. tertio quid sit iudicis officium contra absentem. secunda ibi: vel quod successum. tertia ibi: ac quoties citatus. ¶Item debetis scire quod ista. l. intelligitur per quosdam in conuento actione reali contumace post litem contesta. et istam teneo. quidam intelligunt in conuento reali vel personali. Quidam intelligunt in absente ante litem contesta. vel post. Quidam alij intelligunt in reo absente sine in actore. istas lectu. tangam. primam prosequar. et aduerte casum in terminis. ¶Egi contra aliquem reali lite contesta. ille se absentauit index post eius absentiā semper tenuit me in verbis. quero a vobis dñe imperator: qualiter index debet procedere. Respōdet imperator consentaneum iuris fuit boc est conuenies iuri: vt ei absen b ti statuantur tempora ad veniendum 7 responden dum solenniter q̄ fit expresse eo citato tribus literis vel vno peremptorio pro omnibus in quo po natur q veniat 7 sciat q̄ si in eadem contumacia perseuerauerit index procedet contra eum fm allegata et petitiones presentis. b. d. prima pars instat querens ille maledictus index vel mortuus est vel recessit: vt puto poterit ne hoc facere successor suus. Respōdet imperator q vel ipse vel successor suus hoc facere curabit si hoc non est factum. Sequitur a quo. ter citatus instat querens si erit reus iste in contumacia qualiter prouidebit mihi cōtra eum. Respondet imperator index officium summ contra talem contumacem exercebit quod est vt faciat alterum de tribus: vel quod mittat familiam et faciat eum personaliter venire: vel quod rei petite possessionem quam reus habebat transferat in actorem 7 efficiatur de possessore petitor: vel index examinet omnia acta et proferat diffinitiuam sententiam. hoc dicit. ¶Nota † q̄ debent absenti sta 1 tui tempora ad veniendum decem dierū pro quolibet termino: vt dicit tex cum glos. et de iudi. l. nonnūq̄. ¶Nota † qō quis citatur p literas. ¶Hoc 2 3 † q̄ in peremptorio fit comminatio⁹ vt si non b veniat procedetur contra eum ad vltriora fm partis petitionem. ¶Nota q non est expedītum per primum iudicem potest expediri per successorem. ¶Nota † vltimo tria remedia contra contumacem. 4 ¶Veniamus ad glos. oppo. et videtur q dilatio fit. xxx. dierum: vt in aut. qui semel. j. eodem. Glos. dicit q̄ iura antiqua in hoc conriguntur: quod an sit verum dicam tibi. ¶Oppo. secundo in fine dicit q̄ potest peruenīri ad diffinitiuam sententiam. contra † lite non contestata non potest ferri diffi 5 c nitiua sententia: vt. l. fina. §. illud. de tempo. appel. sed hic non dicitur quod fuerit contestata. ergo 7c. Sol. dicit glo. q̄ hic intelligitur post lit. contesta. Alij dicunt q̄ hic ante lit. contesta. loquitur questio. 2 quod in fine dicitur loquitur de sententia interlocutoria propter quam peruenitur ad primuz vel ad secundum decretum. glo. tenet primum. fatetur tamen quod ante litem contesta. debet fieri citatio eodem modo quo hic dicitur fieri post litem contesta. et vide glo. quam examinabimus incontinenti. et est secunda glos. quam notabitis. Pro examinanda ista glos. habemus videre duo. Primo an hec lex posset intelligi in absente ante lit. cōtesta. Respondeo: non. Nam ante litem cōtestatā. in reali fit missio: tamen reus absens auditur infra annum de possessione: vt. l. si quis emptionis. §. penulti. §. de prescript. xxx. an. sed hic dicitur qō transfertur possessio. et fit de possessore petitor. nec nunq̄ auditur nisi de proprietate et quo apparet quod ante litem contestatam non loquitur. ¶Secundo est videre an ante litem contestatā debeant procedere citationes et peremptorium eo modo quo hic dicitur glos. hic tenet q sic. dominus Jaco. butriga. dicebat q hoc non reperitur. l. cautuz. Omnes enim leges que loquuntur de peremptorio loquuntur quando quis vult peruenire ad diffinitiuam sententiam. non quando ad interlocutoriam primi vel secundi decreti: vt patet ex omnibus legibus huiꝰ titu. 7. l. ad peremptorium. de iudi. et. l. ꝛtumacia. de re iudi. mihi videtur q glo. dicat c veritatē pro boc habemus tex. in. l. presenti. §. sed si

¶Comminatio. adde. l. in peremptorio. ff. de iudi. 7 no. glo. 7 doc. in c. causam q̄. extra de rescrip. vide tiū bart. in. l. si finita. §. inl. de dā. infect. in. vij. col. in vbo qro vtruz. postq̄ est ꝛtumaz per peremptoie. et aliquid etiā in. iij. colū. et Bar. j. ea. l. in penul. col. vbi tenet Jnnocentius eius quod ipse ponit in. §. iulia. 7 idē in q̄libet citatione nō peremptoia q̄ fit q̄si peremptoria. et sniam ꝛtra absentez fm gl. 7 bar. in. l. si apparitor. c. 5 appari. lib. q̄ij. sed bal. hic. in. iiij. col. videtur tenere contrarium cogita et plures formas peremptorij. vide p glo. in. c. cōstituit de senten. excō. in sexto. in vbo vna pro oibus.

c ¶Dicat veritatē. vides ergo qō in istis regritur peremptorii. 5 in diffinitiua missiōe in possessionē et q primo decreto: et sniа ab obseruatione iudicij § ad alia merita cause q̄libz citatio dicit peremptoria: vt hic p bar. b tz Egid. 7 post eū Jo. an. in. c. consuluit. de of. dele. 7 seq. Jo. an. in. c. ad petitionē. de accu. 7 bar. in. §. iul. 7 i extrauagā. ad reprimē. in §. sup dicto crimine. 7 ang. i. l. i. §. stipulatio. ff. si cui plusq̄ p. l. fal. § spec. in ti. de dila. §. videtū. post pin. in §. termini dicit q nō meminit se legisse q citatio ad meritadi catur pēptoria ad alios actus paris

Universidad del Rosario Archivo Histórico

vel vltionis p̄eiudicij illis q̄ supra primo sunt expressi: vt puta in snia. de citatio. bono. l. i. ff. de requiren. reis. vel in snia qua pronuntiat iudex se iudicem incompetentem vel libellum esse ineptum eadem ratione. et vide Specu. in titu. de citatione. §. viso. ver. dicunt p̄out videtur referre Bar. in. d. §. iulia. in prin. iij. col. sed q̄ in snia annotationis bonozū reg tenet Innoc in. c. ad petitionez. de accus. qō satis hic videt sequi Bar. & refert do. Jo. in d. §. iulianus. vbi omnino vide ez̄ a quando duo iudices requirunt ter tium an requirat tertia requisitio. vide Bal. in. l. fin. ff. de fer. i cle. i. de exce. qō sequitur Inno. in. c. consu b luit. de of. delega. et Bald. in l. tres denuntiationes. §. eodem & Bald. in. l. p̄operandū. §. siquidem. limita p Bar. in aut. q̄ qui semel. sed in quātum Bartol. hic eam tenet etiā in qualibet interlocutoria grauis c p̄eiudicij. domi. Joan. in. d. §. iulia. videtur tenere contra. tu vide Bald. in. l. eos. j. de appellationi. vbi tenet idem in sententia sua de sertiōe. & videtur velle Bartol. hic d dum dicit alie si miles per. l. p̄ses, et de absolutoria ab obserua tiōe iudicij quod requiratur perēptorium tz Bal. per illum text. in l. p̄operandum. §. et si quidem. et istis adde Bald. no. in. l. tres. j. eo. et predictis adde bal. j. commi. vel epistolas. in ru brica. et que dicta e sunt in. l. si opus. de ope. no. nuntia f tio. et per Bal. in additio. Spec. in titu. de senten. in. gviij columna. In causis autem summarijs non requiritur peremptorium ad audiendum sententiam. ita dicit Abbas in c. cum olim. de testi. de quo vide tex. et glo. in clementi. fepe. de verborū significationibus in versicu. peremptorie. et quod nota. in. c. consuluit. de officio delega.

a ¶ Quis citaretur. Adde Barto. in. l. si finita. §. inlia. et quod ibi dixi de dam. infec.

b ¶ Interlocutorijs. No. an in interlocutoria requirat peremptorium et vide innocen. in. c. ad petitionem. de accu. et vide quod dixi post Barto. in. l. si opus. de ope. no. nun.

c ¶ Vel delegato, an delegatus possit citare. adde Bar. in. l. plericq̄ post glo. ibi cum sequen. ff. de in ius voc. et ad reprimendam. in ver. per edictum. et vide in aut. qui semel.

d ¶ Citari. Adde q̄ idē voluit Bar. in. l. si. ff. de in integrum restitutio. et Spe. in titu. de lega. §. i. Innoc. & Host. in. c. ad petitionē. de accusationi. et Bar. in. l. si finita. §. iulianus. in. iij. col. de damno infec. & do. Anto. in c. si. de eo qui mittitur in pos. cau. rei seruande. et Spe. in ti. de citatione.

boc faceret. de his qui ad ecc. cōstit. hoc tenet gloss. in. l. si finita. §. iulianus. de dā. infec. in glo. magna hoc etiam obseruat consuetudo et omnes tenent.

¶ Aduerte tamen et notabis q̄ thanc glos. intelligo quando sit citatio vt perueniatur ad diffinitiuam vel ad interlocutoriaz hoc est ad p̄imum vel ad secūdum decretū. sed qñ quis citaretur[a] ad aliquam interlocutoriam super aliquo incidētivel emergenti est aduertendum & q̄ si quidem illa interlocutoria quasi exhaurit vires totius negotij vt quia erat p̄oferenda sententia absolutoria ab obseruatione iudicij vel alia simili puto quod debeat p̄cedere peremptoriū. arg. §. e. l. si p̄ses. & l. titia. de accu. & in his aūt interlocutorijs[b] non ita ponderosis. vel quando quis citaretur ad aliquem actum. vt ad videndum iurare testes vel publicationem testium tunc non debet p̄cedere peremptoriū. sufficit enim q̄ fuit requisitus: vt. §. de test. l. si quando. arg. ad hoc. j. titu. l. aut. nisi breuiores. ff. de accu. l. leuia. & ita communis practica obseruat. quod tene menti perpetuo. ¶ Oppo. ad aliud quod dicitur & q̄ citatio fit literis. contra in aut. de lit. §. omnē. & §. de iudi. l. sancimus. in fi. respondeo quedam est citatio verbalis que fit p nūtium vel per epistolam. vel per seipsum iudice ad monente. et ita potest fieri a similibus iudice ordinario vel delegato[c]. vt hic quedam est citatio verbalis que fit per edictum p̄positz in albo. & ista non potest fieri per delegatum. q̄ album non habet, ita loquuntur contraria. Citatio vero realis non potest fieri nisi per ordinarium: vt in aut. de exhi. re. §. si vero quidam. tangaz. j. & hoc modo loquitur hic & hoc modo habetis aliā gl. super ver. literis. ¶ Ulterius oppo. & dicit hic q̄ debeat terciari ℥ q̄ sufficit semel. & l. fulcinius. §. fi. g. eg. cau. in pos. ea. Sol. ibi dicit expresse nolo venire vnde amplius nō ℥ citari[b] hic nihil dixit. et vide glos. super ver. contumacia. ¶ Op. ad secundam partē & dicit hic vel q̄ successor eius facere curabit. Cōtra imo successor debet nouū edictū p̄oponere et etiā nouā citationem facere: vt. ff. de re iud. l. edictū So. ista debet intelligi sm illam: quia si primus p fecit omnia edicta. successor habit nouā citationez als ipse perficiat primas citationes. & vide gl. Sequitur tertia pars dicitur hic q̄ cogetur p̄sonaliter venire contra. in aut. de exhi. reo. §. si vō esset. Solu. Tibi loquit in delegato q nō potest realiter citare capiēdo persoñā. hic loquitur in ordinario.

¶ Contra hoc opp. de. l. i. & aut. ibi posita. ℥. de of. ci. iudi. ff. de in ius voc. l. plericq̄. de reg. iur. l. nemo de domo. Solu. & dicit glo. regulariter ordinarius potest capere personam quando vult. fallit ratione persone vt si est mulier[c] que non potest capi personaliter. vt. d. l. ij. de offici. ciuil. iudi. & aut. ibi posita. Item ratione loci. vt si est in domo[c]. vt in alijs. l. ℥. alleg. in contrariū. idē no. in. d. l. plericq̄.

§. viso. in versic. item potest testari. & in versicu. sit ergo perempto rium sed petrus. & Cy. in aut. qui semel. j. eodem. & Joā. and. in additio. Spe. in titu. de procuratori. in §. i. tenuit contrarium. & Ange. in. l. ad peremptorium. ff. de iud. & do. Anto. in. c. consuluit. de officio delega. & Jmol. in. d. §. iulia. Et adde Bal. & Ang. & alios sequē. Bart. opinio. in. l. tres. j. eodem. et etiam Jmo. in. l. ex consensu. §. eum qui. de appel.

¶ Mulier. mulier non potest citari. Limita vt p Bart. ibi dixim aut. ma. & aue. ℥. quādo mu. tu. of si. fi. fin. potest.

¶ In domo. sed Imol. videtur tenere contrariū in d. l. a domo pio. §. in venditione. de re iudica. et idem no. insti. de actio. in antepenulti. et etiam hic Bal. tenet contra ipsum per istum text. sed etiam videtur sequi Ludouic. in. l. iij. §. ptor. de dā. infec. licet vt ipse refert ibi do. Frā ciscus de rampo. tenuerit opi. Bal di allegādo dictū §. pretor, a contrario sensu sed opi. bal. forte ē verior quā etiam tenuit Jac butri. vt ipe refert hic. Adde bal. i. l. ℥. de in ris & fac. in fine. & facit ad nota. p̄t Bartolum. in. l. a domo pio. §. in venditione. de re ind. digit bal. in. l. plericq̄. ff. de in ius voc. & ante captu ram debet citari personaliter in ciuili sicut videmus qñ requiritur in missio in possessionem qō est minus in criminali requiritur secūdū eum arbitrio iudicis. i aut. vt nulli iudic. §. si quis vero comprehensorum. facit quod notat Innocen. in. c. verum est. de senten. ex com. et vide Bald. hic in prin. et in. l. quod euitandi. ad finem. ℥. de condic. ob turpem cau. et ipse Barto. idem tenet cum. l. ea. ℥. eo. als est. & labeo. ff. ad legem iul. et dicit Paul. de cast. in dicta. l. plericq̄. in fin. & q̄ index non debet per capturam cogere ad comparendum personaliter nisi ex causa per. l. si. cum ibi no. ℥. de procuratoribus.

¶ Qualiter index possit facere capere debitorem: et quando creditor propria autoritate capere possit debitorem. Bal. consi. xij. lib. j. et eodem lib consi. xj. et consi. xlij. eodem lib.

g ¶ Post litem contestatam. Et sic nota ex isto textu quod potest peruenire ad p̄imum decretum lite contestata. et hoc firmat gloss. in. l. p̄o peremptorio. §. finaliter reus. ℥. de iudicijs. in verbo absente. et Bartol in. l. si finita. §. iulianus. ff. de damno infecto. in versiculo quero dixi q̄ regulariter. et vide concordantias per Alexandrum inductas in. §. finautem reus.

cundo

a ¶ Tertium modus ex his no. q̄ in actionibus realibus habet locū secūdū decretū. ad q̄ vide bal. in. l. ij. ff. si ex noxa. cau. aga. & in aut. ei qui. de bo. au. iud. pos. & vide Ang. in. l. a quo. ff. de dam. infec. licet in cōtrarium videatur glo. in. l. iij. §. genera. ff. de acqui. possef.

b ¶ Si pecunie. & ibi vide Bar. & idē tenet Bar. in. l. p̄operandū. §. sin autem reus. ℥. de iudi. et. l. si finita. §. iulianus. in. vj. col. de dam. infec. vbi vide quā sententiam limita vt p Ang. & moder. in. l. si finita. §. item videamus. ff. de dam. infec.

c ¶ Op. vno. & no. hic q̄ contumacia in vno articulo non nocet in alio. idez tz bart. in. l. si p̄sens. in prima op po. secūde partis a de ope. no. nun de quo ē gl. not. i. c. j. de do. et contu. in vj. et facit q̄ not. glo. in. d. c. j. eo. ti. Jo. an. in. c. eccle sia. el. ij. de ele. q̄ limita sm Ange. nisi citatio fit generalis. l. qui ante. de ver. ob. vbi vide. And. barb.

d ¶ Sbauari. ad ℔ bene facit q̄ dixi post Bart. in. l. de vnoquoq̄ de re iudi. tu vide not. 15 Bart. in. l. statuliberos. §. sanus. de sta. lib. & q̄ dixi in. d. aut. ei qui aliter. & quod no. bar. in. l. si pri[o]. in prin. secūde partis. de ope. no. nū.

e ¶ Allegationuz. quid contineatur in ver. allegationi bus. tene mēti ad hoc q̄ no. d. Anto. in. c. pastoralis de cau. pos. & p̄o pie. Ang. in aut. iubem[o]. ℥. de iud.

f ¶ Aliter propo b ni. vide Bar. ℥. in ea. l. in. j. colum. et Bart. in. l. iul. sed ℥ hoc q̄ hic dicit tz hic loquit bar. qñ erat trina citatio in vno verbo et peremptoria.

g ¶ Presentz acto ris. Et istis adde bal. in. l. j. in prin. in. ij. colū. ff. si quis ius di. nō obtem. & ibi vide per bar c to. & omnes doct. 16 insi. d

b ¶ Aelle q̄ sic. no. bene. et adde. q̄ dixi i. l. heres §. pennl. ff. de fide iuſ. & no. Bald. in Lignozare. ℥. de testa. mili. dixit tamen Bal. in. l. si creditor. ff. si cer. pet. q̄ heres pignoris non potest impetrare capturam: sed forte non procedit in peremptorio sententie. Item forte hec intelligenda sunt q̄ñ proceditur contra contumacem: vt voluit Bald. in. l. sancimus. in. iij. col. ff. de iudi. & ideo di cit Bald. in. l. j. in vlti. col. post glo. de p̄obi. seque. qu od contra contuma cem quis non po test vti missione i possessionem & se questrationem et vtrobiq̄z vide bal dum in aut. que supplicatio. ℥. de preci. imper. offe. vide bal. in. l. qui legati. C. vt i pos. lega. & Ang. in. l. nemo carcerē. de exacti. trib. lib. x. adde q̄ creditor tz elegerit vnam viam tamen possit debitorem face re detineri. Rom. consi. cxxxiij.

¶ Quero tertio. adde Joā. de lig. in c. ij. de dolo et contu. & Jo. and. ibi vbi alleg. bar. bic. And. barba.

¶ Cōtumaciter. quid requirat ad hoc vt quis dicat contumax. adde bart. & ibi digi in l. qui ante kalendas. ff. de verbo. oblig. & in. l. fi fini ta. §. iul. i. iij. col. vbi optime.

¶ Questuz. ff. de re iudi. et ad hoc vide ibi dicta. ad de p̄o hoc dicto Barto. q̄ voluit pet. de ancha. ℥i. gevj. q̄ stante ista to q̄ reo nō cōparente infra ter minuz habeatur p̄o ℥tumace. Et exhānito quo ad missio. in posses. & captura. quod si actor non accusauerit contumaciā q̄ non habebitur p̄o contumace.

i ¶ Quero[o] tertio dicit hic a quo tempore citatus si contumaciter p̄sentiā sui facere negle gerit. & quero quid requiritur ad hoc vt dicatur k quis cōtumaciter[k] abesse. Respondere q̄runt p̄imo tres citationes vel vna p̄o oibus vt hic. secūdo q̄rit vt pars ℥z actor̄ p̄sentet se in termino. Nam si actor̄ se nō p̄sentaret & reus se nō p̄sentaret nō esset conumax: vt. l. i. in fi. si quis in ius vo. et. l. arbiter. ℥. de arbi. & de iudi. l. p̄operandū. §. j. ibi parte instāte & eius absentiam accusante &c. et ideo est p̄actica talis contra talem qui se in termi l no p̄sentauit & eius cōtumaciā accusauit. Item requiritur aliud q̄ illicentiatus non recedat: et ideo ponitur in p̄actica & licentiatus recessit. hoc ideo. & enim me p̄sentarē & non starem per totaz horam quam habet reus ad veniendū: & tunc nō videtur venisse qui non stetit. vnde debet dare tota hora: vt innuit. l. et post edictum. ff. de iudi. nec suf ficit venire & recedere statim: vt tex. innuit in. l. que situm. ff. de re iudi. & Jnno. plene dixit in. c. calumniam. de pe. extra quod not. et tene menti toto tem poze vite tue.

2 ¶ Contra contumacem debet p̄cedi ad petitionem p̄sentis.

3 Quandocunq̄ potest peruenire ad diffinitiuā contra absentem tunc potest iudex supplere de facto: et perquirere veritatem: inducendo testes & alias probationes.

4 Contumax reuersus non auditur nisi refectis expensis.
Contumax in p̄imis dilationibus: tz veniat infra terminum vltime dilationis tenetur tamen ex pensas refi cere. ibi.

5 An quis possit emendare & mutare libellum ante litem contestatam. & nu. 4.

6 Agere nemo cogitur ante p̄orrectionē libelli: sed post p̄orrectionem cogitur nisi renuntiet.

7 Citatio per edicta fieri non potest nisi ab ordinario & delegato p̄incipis.

8 Actori absenti post litem contestatam & liquidato negotio debet statui tempus decem dierum p̄o singula dilatione & dari annus ante q̄ perueniat ad diffinitiuam. & nu. 13.

9 Sed negotio liquidato dantur dilationes triginta dierum p̄out in hac aut.

10 An lite non contestata possit peruenire ad diffinitiuam contra actorem absentem.

11 Lis cepta & lis contestata ad idem.

12 Quid facere debeat actor qui iudicem delegatum impetrauit.

ii

Universidad del Rosario Archivo Histórico

a ¶Qui semel. Hec aut. allegat q iudex dz iudicare ex verisimilib⁹ plene p ꝓbe. de anch. in ꝓsi. cccxviij. qō incipit in cā q̄ vertit. ꝛ de materia hui⁹ aut. vide plene in. c. put. de do. ꝛ ꝓtu. ꝛ aliqua p Jnno. in. c. j. circa fi. vt li. nō cōte. ꝛ ad hāc aut. vide Bar. in. l. si prius. in. iij. op. tertie par tis. de ope. no. nū. dicā statim. hāc aut. limita inquātū necessitatē iponit q̄ fiat pſecutio p actorem super li- 13
bello porrecto q̄ 14
procedit quan- ꝛ
do actor est con-
tumax: vt patet
in. d. l. si prius. et
ibi ℔ voluit Bar. 16
i. vi. op. tertie par 17
tis. ꝛ clari⁹ Jmo.
Item limita aut. 18
p id qō habet i. c.
pastoralis. de cau
sa pos. ꝛ ꝓpie. et
ibi per Jo. And.
ꝛ Jnoc. qz fallit 20
in casu illius. c. qū
quis vult autoꝛi- 21
tate iudicis suspē
dere pemptoriuꝫ
primo incohatuꝫ a
ꝛ vult transire ad
possessoriū qō
limita ſm Jmol.
in. d. l. prius ꝛ vi.
de Bart in. l. ij. ff.
de preto. stipu. et
ibi vide Jmol. in
penul. col. ꝛ Spe.
in ti. de pe. ꝛ pos.
§. j. ver. pōt etiam
agi petitorio. et
Bald. in. l. ij. §. de
fal. cau. ꝛ Bart. et
imo. i. l. ij quis ſti
pulatus in princ.
de verb. ob. ꝛ vnū 2
no. ad intellectuꝫ b
huius aut. q̄ qñ
datur reo termi-
nus ad deliberan 3
dū qualiter debe-
at cōparere. vide
oīno Bar. in. l. j. i
ꝓin. ff. de eden.

b ¶Contumacem. Adde bar. ꝛ bal. in. d. l. ꝓperādū 4
§. j. ꝛ h adde bart. c
no. in. l. ij. j. de sen.
ex peri. reci. et in
l. si finita. §. iul. in
ij. col. ꝛ tex. et ibi d
bar. in auten. ei q.
cū aut. item si ap
pellationeꝫ de tē.
ap. ꝛ bar. in. l. j. in
fi. §. eo.

e ¶Expensis. adde Bart. in. l. con
tumacia. ff. de re
iud. ꝛ qñ ibi dixi.

p ¶Expensas re- 5
ſicere. adde q̄ idē e
Barto. in. l. ſanci
mus. §. de iudi. et
in. l. cōtumacia. ff.
de re iudi. ꝛ in. l. j.
§. ijs videt. ff. si qs
ius dicē. ꝛ in. l. q 6
ante kalendas. ff.
de ver. ob. ꝛ Spe. f
in ti. de cita. §. vi
so. ver. qd si tres.
ꝛ Ang. i. l. ij. C. de
anna. excep. ꝛ do. Anto. post Jnno. in. c. finem litibus. de dolo ꝛ contu.
ꝛ vide imo. in. l. si finita. §. si plures. ff. de dam. infec. ꝛ in. l. qui ante kalē
das. ff. de ver. obli. Adde limitandū Bar. vt per Ange. in. l. debitores.
C. de pigno. quem etiam sequitur Jmo. in. c. ij. extra de accu. in fine.

e ¶Emēdare libellū. vide de emē. li. in. d. l. edita. in. §. j. ꝛ. iij. col. latius.

f ¶Differre. spec. in titu. de petito. pos. §. j. v. potest etiā agi petitorio ꝛ Bal. in. l. ij. §. de fal. cau. dicunt qō ista auten. ꝓcedit in cōtumace non in ꝓsequēdo. ꝛ vi de que dixi. §.

g ¶Edicta. q̄ pos- 8
sunt citari per edi
cta. vide gl. ꝛ bar.
in. l. plerīq̄. cum
seq. ff. de i ius voc.
ꝛ an realiter cita
ri possit. vide bar
tol. i. l. ij. ff. de inr.
om. iudi. ꝛ bar. in
d. l. plerīq̄. adde
qō habes in. l. cō
tumacia. ff. de re
iudi.

b ¶Dicit hic. vtrū autē. corrigaꝫ vt reo dentur dila- 9
tiones. ttt. dierū.
vide bar. in. l. con
sentaneum. in. iij.
col. et in penul. et
quod no. Bar. in
l. inter accusato-
rem. de publi. iu.
ꝛ glo. in. l. ad per
emptoriū. et vide
sali. in. l. ꝓperan
dum. §. finautem
reus. in ꝓin. ꝛ ibi
Ly. in. j. q.

¶Diffinitiuam. 7
lite non contestata peruenitur ad
diffinitiuā contra
actorem nō cōtra
reuꝫ. adde glo. in
l. qui absente. ꝛ ibi
doc. §. de procur.
dixi post Bar. in
rubri. §. de in ius
vocan. ꝛ assignat
bart. in. l. naturaliter. §. nihil commune multas ra-
tiones. de acqui.
possel. ꝛ vide bar.
§. de lit. contest.

¶Ui semel. a Dictū est in. l. C. de reo cōtumace est vidēdū de actore cōtumace qualiter reo succurrat ℥ eum. ideo posita est hic hec aut. Et uide eā sic ꝓmo ponit quid debeat facere actor. scōo qualiter constituat actor in cōtumacia. tertio per quem iudicem. quarto quo casu. quinto qō sit officium iudicis actoꝛe constituto in contumacia. secunda ibi quod si tamē. tertia ibi que citatio. quarta ibi qō locum. quinta ibi: quid si vero igitur. Jsta quinta particula subdiniditur in tres partes. ꝓmo quid sit officiū iudicis acto re nullo modo veniente. secundo quid sit officium indicis actoꝛe veniente. tertio quid sit officium in dicis actoꝛe veniente admisso ꝛ postea desistēte se cunda ibi: si non. tertia ibi is quoq; . ꝛ ista diuisio sufficit ꝓo summario. ¶No. ꝛ quodquandocūq; ꝓceditur contra contumacem b debet fieri ad pe titionē ꝑsentis: vt hic ibi reo postulante. simile in l. ꝓperandum. §. i. §. de iudi. ꝛ l. ad peremptoriū §. illo. ff. eo. titu. ¶Secundo not. ꝛ quandocunq; potest peruenire ad diffinitiuam cōtra aliquē ab sentem. tunc iudex potest supplere de facto et per quirere veritatem inducendo testes et alias ꝓ bationes. tex. est hic ibi. ꝛ perquisita veritate ꝛc. ꝓ hoc facit quod videbitis. j. de appella. l. am pliorem. §. j. ſm verum intellectum. et ibi dicam.

c ¶Nota tertio q̄ ꝛ contumax reuersus non audiꝫ nisi reflectis expēsis c vt hic. ꝛ. l. sancim⁹. §. de iudi.

¶Et aduerte ad vnū quod est hic not. q̄ licet oēs dilationes non sint elapse: sed forte venit infra ter minū vltime dilationis. tū tenetur expensas refi cere d q̄ fuit cōtumax in alijs primis dilationibus tex. est hic rotūdus. nam venit infra terminuꝫ qui est vltima dilatio. tenetur enim reficere expensas factas ante: alias non audiaꝫ: vt hic patet in text.

¶Oppo. ad primum ꝛ videtur q̄ quis possit ve nire vsq; ad litis contesta. vt. l. edita. §. de eden. hic dicit Ziū quare male glo. dicit per istā aut. dero gatur in hoc illi. l. cumulatio tamen permittitur hodie sicut olim. Et vide glo. super verbo ad finez Odof. dicit contrarium ꝓ huius declaratione scias ꝛ q̄ si aliquis vult emēdare libellum e addendo vel detrahendo aliquam quantitatem. ex qua non mutatur actio. hoc erat licitum omni iure: vt. l. in delictis. §. si detracta. de noxa. ꝛ. d. l. edita. ꝓout dicit emendare. §ic̄ vult quis actionē mu tare hoc est renūtiare ꝓme actioni ꝓposite ꝛ ꝓ ponere aliam. et istud etiam potest omni iure: vt l. edita. ꝓout dicit mutare. et. §. de pact. l. posti- liti. ¶ꝛ Quandocūq; quis vult differre f nec ꝑsequi nec renuntiare. ꝛ istud non potest per istaꝫ aut. vſi in. l. edita. nihil immutatur ſm eaz ꝛ bene. et tenet Old. hic. ꝛ do. Jaco. de are. ꝛ Jaco. but. et omnes. ¶Opp. secundo. §. vt nemo inui. l. j. So. nō cogi- ad iudicem extraordinarium. Alia est vera ibi vo lebat absolui ab obseruatione iudicij: hic a diffini tiua. ꝛ hec vera. ¶Item oppo. dicitur hic quod auditis ꝛ reflectis expensis. contra imo debet sa tisfare: vt in auten. ei qui; inrat. j. de bonis auto- ritate iudicis possidendis. hec. l. suppletur per il lam. quia debet reficere expensas et satisfare: vt ibi dicitur. ¶Expeditis contrarijs venio ad 12
questio. Primo quero ꝛ quid debet facere actoꝛ qui impetranit iudicem delegatum. respondeo debet rescriptuꝫ ꝓsentare a iudici. vt hic ꝛ statim ꝓsentationem facere debet infra annum. vt ex tra de rescrip. c. plerunq;. tunc iudex debet cita re reum ꝛ etiam in citatione debet ei mittere co piam rescripti: vt hic patet in principio ibi ꝛ per eum aduersario cognitis. et per hoc dicunt cano niste quod si reus postea veniens peteret copiam rescripti non debet habere: quia eam habuit in citatione: vt extra de dilatio. c. ij. vbi per Jnno. ꝛc. 13
¶Alterius venio ad secundam partem ꝛ quero que est ꝓactica actoꝛe contumace. et hic ad uerte. reus veniens quandocq; est contentus so lum quod cassetur citatio facta de eo scilicet per emptoriū factum de eo: ꝛ hoc obtinebit indu bitanter sine alia citatione seu fine aliqua cogni tione eoipso qō actoꝛ non reperitur in die termi ni. hic. est tex. in. l. post edictum. §. j. ff. de iudicijs. sed per istam cessationem non plene consultum est reo. quia actoꝛ veniens refectis expensis posset fa cere iterum citari eum super eodem libello b vt. l. sancimus §. de iudi. et ideo quandocq; reus pe tit plus scilicet q̄ absoluatur ab instantia. ꝛ istud non potest fieri nisi actoꝛ iterum citetur. infra ta lem terminum. alias reus nō absolueretur; ab in stantia iudicij. ita dicit Jnnocen. in. c. consuluit. extra de offic. delega: quod est verum: quia ab solutoria ab obseruatione iudicij non debet fieri nisi ꝓcedentibus citationibus. argu. l. ꝓses. §. eodem hoc tamen intelligo secūdum communem vsum curiarum. sed si actoꝛ promisisset c exercere litem secundum formam illius autenti. offeratur. §. de litis contestatione. tunc non esset opus nouа citatione. quia sufficeret expectare eum actoꝛem p decem dies quibus elapsis reus absolueretur ab instātia iudicij: vt dicta autentica quod locum. §. ō dilationibus. sed quia per hoc non est plene con sultum reo quia postea actoꝛ de nouo dare libellū et incipere nouam instantiam. ideo reus quando q̄ petit plus scilicet quod ꝓnūtietur diffinitive. tunc habemus ꝓacticare istam autenticam. isto casu debent precedere tres dilationes et postea debet dari annus secundum formā huius auten. elapso anno non debet plus citari actoꝛ. sed iudex debet veritatem perquirere: vt hic dicitur. istud aūt quomodo faciet. dic q̄ faciet requirendo amі cos et notos rei absentis quod hodie ꝓacticatur per ꝓclama generale. videlicet q̄ quicunq; vult aliquid dicere vel allegare ꝓ tali ꝛc. vt lege hoc autem. §. j. ff. ex quibus causis in pos. ea. facit. l. si eo tempore. j. de pignoꝛi. et sī iudex petierit li quidare negotium q̄ inueniat actoꝛem habere in stitiam vel non habere ꝓnuntiat diffinitiue ſm q̄ inueniet; alias absoluet ab obseruatione iudi cij secundū formam legis ꝓperandū. §. si quidē. hec habentur in gl. magna. ¶Quero an iste di- 14
lationes possint abbreuiari. Ja. de are. de hoc po suit vnā suam distinctionem. §. de dila. l. j. ꝛ ibi eā refert Lyn. quam posuit idem Jaco. in. l. ij. ff. de re

c ¶Promisisset. no. singularem tex. in quo fertur sententia absolutoria absq; citatione. ꝛ sequitur do. Anto. in. c. causam que. de do. ꝛ contu.

d ¶Consuetudo. De consuetudine dilationis expectatoꝛie diminuntur. adde Baldum. ꝛ Ange. in. l. vt perfectius. in. iij. columna. de annali exceptione. ꝛ hic latius in. iij. col.

e ¶Colligi differentia. ꝓ declaratione huius arti. vide hic Baldum omnino in fine. iij. col. in verbo adde dicit butri. ꝛc. differentiam inter notoꝛium ꝛ manifestum: quam etiam ponit in. l. si vero. §. j. ff. qui satisfdare cogantur.

f ¶Immutatum. per hāc auten. ni hil inducitur in reo: nec corrigit l. consentaneum. vide que dixi post salicetum in. l. ꝓperandum. §. i. ad finem. §. de iudicijs.

¶Poterit com pelli. an quis pos sit compelli litem contestari. et ad de que dixi post Bartolum in. l. j. §. de lit. contesta. Barto. in. l. iul. in quinta col. et no tat Ly. in. l. j. ꝛ ibi Bart. §. de lit. cōtesta. tenet ergo ista fingu. gl. que nō est alibi quod nō potest quis cō pelli ꝑcise ad cō testandum litem: sed ratione contu macie possit ali quis mulctari. et per hoc videtur q̄ errant iudices qui mādant par tibus q̄ nō disce dāt de palatio an teq̄ lis cōtestetur ꝛ hoc etiam videt fuisse de mente Barto. sed contra hoc facit quia in dicium redditur in inuitum. respō de vt p imo. in di cto. §. iul. ꝛ in. c. fi. in fine de lit. cōte sta. ꝛ vide balduꝫ hic ad fi. ꝛ do. Jo. an. in. c. except. de re. iur. i mercuria. et Bal. in. c. si va sallus. fi de feu. de fun. fuer. contro. dicit vasallus ꝓ cise cōpelli ad con testationem litis. ꝛ vide aliqd per moder. post Bal. §. j. et quando mi conting. mutat. vi. bal. in. l. in. c. ꝑterea. de off. deleg. adde quod ꝓmotoris. 4. q. 2. vasi. pone reg. 7 sine reſpon. nō. po. Pau. de ca. in cō filio ccxij. incip. in ꝛpi noīe amen. in causa quevertitur in curia domini potestatis videli cet q̄ quis possit precise cōpelli. ad de tex. in. l. j. §. qd ergo. de ven. ispi. adde quod consi. Pau. de cast. in limi. noua est ccxiiij. ꝛ do. Alleg. se alieno vellere induit dum addit tex. in. l. j. de ven. inspi. quia in dicto consi. Pau. de ca. dicit Barto. dixisse contra casum illius. §. quid ergo. opi. tamen Bart. tenet Jo. an. in addi. ad Specu. titu. de lit. contest. §. j. ver. ꝛ no. in addi. incip. an iudex precise.

a ¶Rescriptum ꝓsentare. Et hec ꝓsentatio rescripti habet vim ꝓ ductionis libelli secundum Jnnocē. in. c. dudum. ꝛ tex. hic. et. §. de dila. l. iij. alias. l. ij. Et adde inquantum Barto. dicit in copia rescripti. quia Jnnocen. in. c. quoniam contra. de ꝓbationi. dixit quod delegatio po test ꝓbari per sigillum delegantis. ꝛ de eo quod dixit hic Barto. adde oīno ipsum in l. ij. §. si quis in ius vocatus non ierit. Adde quod Paulus de ca ſtro dicit audiuiſ se semel domi num Petrū fra trem domi. Bal di allegare istum tex. tum. q̄ ex quo iudex in citato a rio apposuit co piam rescripti: non est amplius clausus termiꝰ parti ad dicendū contra.

b ¶Libello. quid si filius fuit cōtu max in tota cau sa an postea in sententia debeat citari. dic quod sic secundum Jn nocen. in. c. cum olim. in fin. de te stibus. not. glos. in. c. ij. de dolo et contumacia. lib. vi. et videtur glo. b etiam in autenti. inbemus in ver. expectetur. supra de iudic. et vide pulchre Jnno cen. in. c. ad peti tionem de accu sa. si quis autem a principio cau ſe sit citatus ad to c tum. ꝓcessuꝫ post ea feratur interlo cutoria que alias requirit citationē Jsto casu non de bet citari secun dum Jnnocen. in c. consuluit. de offi cio. delega. ꝛ ꝓ dictis adde glos. nota in. l. fina. de in inte. resti. et qō not. Barto. in. l. iij. in. ij. colum. ff. de appella. reci. ꝛ per dictum Jnno cen. in. c. consulnit ꝛ hoc sequit Bal. bic et in. l. statuliber. §. stichus. de statuliber. ꝓ Bar tol. ad repῡmen dam in versicu. dicto crimine. et bic adde Barto. 14
in. l. non ignorat. de fruc. ꝛ lit. expē. ꝛ in. l. certa ratio ne. ꝛ per Bald. §. quan. ꝓ nono. non est necesſ.

c ¶Promisisset. no. singularem tex. in quo fertur sententia absolutoria absq; citatione. ꝛ sequitur do. Anto. in. c. causam que. de do. ꝛ contu.

d ¶Consuetudo. De consuetudine dilationis expectatoꝛie diminuntur. adde Baldum. ꝛ Ange. in. l. vt perfectius. in. iij. columna. de annali

Universidad del Rosario Archivo Histórico

a ¶Peremptorii. Ad materiã huius legis videlicet que habeant vim peremptorij. vide Bar. ⁊ docto. ⁊ que ibi dixi in l. si finita. §. iulianus. de damno infecto. in penul. charta. quibus adde quod not. Innoc. singulariter in c. ad petitionem. de accu. quod vbicunq; aliquis fuit citatus personaliter siue respondit non veniã. siue nihil respondit illa dicitur citatio peremptoria, quod dictum videntur sequi domini de Rota. et Francis. de rãpo. hic qui dicit se ita consuluisse. sed istud dictum communiter solet reprobari in eo qui nihil respondit per istum text. et in l. contumacia. §. primo de re iudi. et. c. consuluit. de offi. delega. ⁊ patet ex nota. per Barto. in. o. §. iulianus. ⁊ per Jo. and. in addi. spec. in titu. de contu. §. primo super. versi. ⁊ not. in eo vero qui dicit nũtio se nolle venire communiter tenetur dictum Innocen. quod ille amplius non est citãdus pro illo actu et non habet vim peremptorij. ⁊ cũ Innocent. tenet gl. xxxiij. questio. 2 iij. de illicita. ⁊ lege ex consensu. §. 3 fina. ff. de appella. et lege fina. ff. 1 de restitu. in integrũ. ⁊ gl. post hoc reperio dominum Jo. in. o. §. iulianus. dicentem qõ pro dicto Innocentio et. l. nemo. ff. de re iudica. tenementi perpetuo. dices tu quare sunt necessaria tot remedia. nonne sufficit remedium istius titu. si quis ius dicendum non obtempe. quia iudex potest mulctare reum: Respondeo fateor quod iudex potest hoc facere: vt glo. hic subdit. tamen illud remedium non tangit negotium de quo agitur. si enim mille florenos solueret ille pro mulcta. tamen actor non haberet suum. ideo sunt prodita ista alia remedia. vt actor ad suum perueniat. ¶Venio ad vltimam partem dicitur hic in fine. post edictorum ⁊ an vnus obseruationem ⁊c. ¶Quero vtrum proponantur noua edicta ⁊ noue dilationes. In gloss. sunt opinio. Odofre. tenet illam quod proponantur noua edicta ⁊ noue dilationes. ⁊ sic isto casu habebit duos annos ⁊ sex mẽses. ¶Ultimo quero dicitur hic ab instantia cadit actor. an hoc fiat ipso iure vel per sententiam: quia dicit cadat in futuro non in preterito vel presenti facit quod nota. in. l. iubemus. §. sane. de sacrosan. eccle. vbi tangã. dixi plene. ff. de iure fisci. l. imperator. ¶Quero vtrum ad hoc vt pronuntiet ipm perdere actionem requiratur nouus libellus ⁊ nouã instantia. puto qm non sed ex officio iudicis deseruente prime actioni proposite hoc fiet. argu. l. ediles. §. item sciendum. de edili. edic. qõ no. in l. si. ff. de rei vẽdica. ⁊ quod no. de trien. ⁊ semis. §. illud quoq;. vnde sumitur anten. itẽ possessor. j. qui po. in pig. hab. ⁊ ibi dicam.

b ¶Post tres denuntiationes que habent vim peremptorij an debeat etiam sequi peremptorium.

Si reus in vna denuntiatione dixit nolo venire non citabitur vlterius ad sententiam.

Quod de hoc credatur relationi nuntij.

a ¶Res. †Tres denuntiationes habent vim peremptorij. ᵃb. d. ¶Oppo. et videtur qõ post tres denuntiationes debet sequi peremptorium: vt. l. ad peremptorium. cum. l. sequen. ff. de iudi. Glos. ibi dicit quod iudex potest hoc facere. non tamen habet hoc necesse: sed istud cõmuniter obseruat. et istud teneatis. Alij dicunt qm hic loquitur quando citatus fuit inuentus. Sinautem non esset inuentus: tunc non debet vltimum peremptorium proponi: vt. l. contraria qõ diuinare est. ¶Quero quid si reus inuentus dixit nolo venire. ᵇRñ. non citabitur vlterius: vt. l. fulcinius. §. si. quibus ex causis in posse. eatur. Ita tenet hic glo. ⁊. s. l. proxi. ⁊ l. si. ff. de in integ. restitu. ⁊ et puto qm de hoc credat ᶜrelationi nuntij. Contra hoc tamen facit. s. de iudi. l. iudicis. ⁊ aut. iubemus. glo. non soluit. sed dic. qm ibi citatus non dixit se nolle venire ⁊c.

1 ¶Sententia lata contra eum quem iudex sciebat abesse causa necessaria est ipso iure nulla.

1 d ¶Um non. ᵈ†Sentẽtia lata cõtra absentem, ex causa probabili ⁊ necessaria non debet ei nocere. hoc dicit. ¶Opp. ⁊ videtur quod sibi noceat ipso iure sed restituatur: vt. l. si. ff. de in integrũ restitu. Solu. glo. fatetur contrarium ⁊ tu dic si iudex ignorauit absentiam necessariam verum dicit gl. sed si iudex sciebat absentiam suam sententia esset ipso iure nulla: sicut dicimus de sententia lata contra infirmum: vt no. glo. s. eo. l. ea que. ⁊. l. quesitũ. ff. de re iudi. ⁊ ideo est consilium: ᶜvt vadat ad iudicem aliquis ⁊ ei notificet istam iustam causam absentie quam iudex debet audire ⁊ sententia retardare vt. l. accusationẽ. ff. de publi. iudi. ⁊ ille est excusatus. de quo facit mentionem glo. in. l. seruum quoq;. §. penul. ff. de iudi ⁊c.

c ¶Um presentibus. Dec lex dicit idem quod. l. ab eodem. s. eodem. ¶Non potest venire cõtra sententiam qui de procuratore legitimo tempore non conqueritur. hoc dicit. Examinaui hanc legem vt dixi. s. eodẽ. l. ab eo: ergo ⁊c.

¶De sentẽtijs ex periculo recitandis. Rubrica.

¶Continua vt in glossa.

Antonium in. c. quoniam frequenter. in. §. si vero. vt lite non contesta. et dum allegani. s. in clementina sepe. in verbo ad id. Adde quod idem voluit Ludouicus in suis nota. cccc. xvj. allegat pro hoc legem aut qui aliter. §. si quis. quod vi aut clam. et dictam decisionem Rote preallegata. cccl. v. ⁊ facit tegtus in. c. cum olim. de testibus. in verbo ad audiendam sententiam. ⁊ in. c. ij. de dolo ⁊ contumacia. lib. vi. ⁊ dominus Ant. in. c. sepe. de appellationibus. ⁊ do. Dominicus in. c. cum contumacia. de hereticis. in. vi.

ADDE qm citatus qui dixit se nolle venire non est amplius citãdus. Oldra. consi. lxj. incip. hic de duobus.

b ¶Dixit nolo venire. vide quod scripsi circa hũc articulum. s. eo. ⁊ in. l. consentaneum. in fi. ij. col.

c ¶Creditur relationi nuntij. Nota qm creditur relationi nuntij. probat in. l. j. §. cura carnis. s. de offi. prefec. vrb.

ADDE an credat relationi nuntij. Roma. consi. cccc. xcvij. ⁊ Paul. de ca. consilio. cclxxv.

d ¶Cum nõ. Vide que dixi in. l. et qui data opera. ff. quibus causis maiores. Nam dico quod id quod hic dicitur ⁊ ibi in. l. vniuersi. C. de legi. lib. x. ẽ. fm vnam lecturam: videlicet quod absens causa reipublice ex affectata causa non gaudet priuilegio concesso ambasiatoribus et alijs absentibus: tamẽ scias qõ ille qui abest causa reipublice in officijs per viam valoris presumitur affectasse causam absentie. textus est singularis in. l. spadonem. §. finali. ff. de excusa. tuto. idem tenuit Barto. in. l. si. de in integrum restitu. ⁊ Bal. hic in fine. ⁊ dominus Antonius in. c. que relam. extra de procura.

e ¶Consilium. vide Bartolum in. l. quesitum. ff. de re iudicata. et in extrauaganti ad reprimendum. in verbo neglexerit et vide Imolam in. l. inter accusatorem. in fine. de publi. iudi. ⁊ vide Bartolum ⁊ Angel. in. l. ij. §. ij. ff. si quis cautioni. ⁊ vide dominum Antonium in. c. querelam. de procura.

Non sufficit

a ¶In scriptis. Et fallit hec. l. in sententia lata super re matrimoniali in qua non requiritur scriptura. sed sufficiunt testes fm Innocen. in. c. albericus. de testi. idem in sententia super incidenti vel emergenti fm Bal. in. l. si defendẽte. de auto. tuto. ⁊ de primo vide Abb. in. c. dilectus. sed an consensu partium possit ferri sententia sine scriptura Bar. quod sic post glossa. in l. quot. de priui. 1 schola. libro. xj. et adde auc. genera 2 liter. in fi. de epi. ⁊ 3 cleri. et quod ibi Bald. ⁊ vide alios casus per Abb. in. c. j. de libel. obla. in quibus nõ debet sententia in scriptis recitari ⁊ intelligit dum dicit qõ a sententia debet in scriptis recitari. non tamen requiritur quãdo scriptura sit publica. ⁊ ita dicit Joan. b andre. vt refert et 2 sequitur Abb. ibi vide. c. albericus. de testi. et fi sit sententia principis debet in scriptis recitari tex. est et ibi glos. in anten. vt in medio litis.

b ¶Not. secundo. quid in sententia lata super notorio. vide Jo. and. in. c. ex parte de verb. signifi. ⁊ dominum Antonii 3 i. c. penultimo de cohabitatione clericorum ⁊ mulierum. et Baldum etiam in lege presbyteri in. iij. col. de epi. ⁊ cleri.

c ¶Uel equum. an iudex possit super equo sedere pro tribunali ⁊ fi 4 milibus. ⁊ bis ad c de omnino que dixi post Bartolum in lege de pupillo. §. si quis ipsi ptozi. in. xvj. q. de operis noui nuntia. sed quid si nõ sedet super tribunali. sed itinerat. vide Specu. in titu. de fer. ad finez. Et not. in. c. fin. 1 dere indicata libro. vj. Adde specu. in titulo de sententia. prola. §. iugta 2 versicu. hec sunt 3 in argu. vbi dicit Janue fuisse sen- 5 tentiatum super equo ⁊ determinare videtur qm sede re debeat iudex ⁊ idem Joan. and. ibi. in addi. sed stans super equo dicitur bailari.

d ¶Hac lege. adde quod dicit no. in. l. is qui. ff. de testa. qm si in actorũ camera reperit sniã: nec sunt ibi verba ista sez lecta ⁊ publicata qõ nõ valet. ad idem quod ipse no. hic in. l. j. in. ij. col.

e ¶Pro declaratione. qñ iudex possit emendare vel interpretari sniam iam latã. vide in l. dicere. de. arbi. vide etiaz ad hoc bald. in. l. error. in vlti. col. de iur. et facti ignoran. in. l. qz arbiter. ff. de arbi. et in. l. i. j. sen. rescin. non pos. et vide tex. in. c. qua liter. el. i. de accu. et ibi glo. vide angelum ⁊ imolam in. l. iudex. ff. de re iudi.

¶Regula est. Limita singulariter hoc esse verum nisi pro quo lata est sententia confitea tur sententiã esse iniquam: qz tunc ipsemet iudex potest ipsam retractare: vt voluit in nocen. in. c. qz plerisq;. de immu. eccle. ⁊ Bal. in aut. ad hec. de vsuris. Item limita nisi post sententiã que in rem iudicatam transiuit admisse essent probationes in cõtrarium parte non oppo. qz tũc idem iudex potest sniam retractare. ita voluit Innocẽ. in. c. cum dilecti. de rescrip. in. c. ũ bertoldus. de re iud. ⁊ in. c. fraternitatis. de frigi. ⁊ malefi. Item limita nisi in sniã ex cõicationis: vt in. c. sacro. eẽ de sentẽ. excom. Adde qñ iudex possit suam sniam corrigere. Spec et Jo. and. in addi in titu. de sentẽtia. §. qualiter. verficulo hoc quoqs.

¶Interlocutoria. vide bar. in. l. ne qẽ. §. vbi de cretum. ⁊ ibi dixi ff. de offi. pcon. et vide bal. in. l. terminato. j. de fru. ⁊ lit. expen. ⁊ vide Bal. ⁊ Ang. in. l. patris ⁊ filij. ff. de vul. ⁊ pup. ⁊ vide glo. fing. in. c. fi. in ver. ianes. de elec. li. vi. ⁊ vide bal. s. l. pu. ⁊ vide bart. in. l. iij. ff. de appreci. et vide plene bal. in. l. j. in. ij.

1 tertia ibi. exceptis. ¶Nota qm quis non debet esse subitus in respondo pronuntiando vel dicendo. ¶Nota scõo post sententiam latam siue datã 2 non licet corrigere. ¶Tertio no. qm maiores iudices possunt per alios sentẽtias recitare. ¶Oppo. ad primum ⁊ videtur qm debeat dari sententia subito: vt. l. fi. ff. de dam. infec. Sol. dicit glo. ibi est speciale. tu dic qm nec ibi sententia datur subito sed accelerat cognitio. ¶Circa istam primã partem quero quid est dictum hoc ex libello partibus legerent. glo. dicit propter duo. primo: qz hec tabellio scribit in libello suo. secundo quia libellus datus in causa ponitur in sententia. dicunt enim iudices talis cognitio ⁊c. visa infrascripto libello cuius tenor talis est. istud ⁊c. †Qõ libellus insera f tur in sniã z̃ obseruẽt cõmuniter Sium: tamen si omittatur: vtputo non vitiat sententia. Nam hic non loquitur de libello dato a partibus: sed de libello ipsius sentẽtie. Item debes scire qm propter istud qm sniã debet fieri super eo quod petitum est in libello: vt. l. vt fundus. cõmu. diui. et l. in negotijs. in fi. ff. de neg. gest. dicimus qm in causis summarijs vbi non est necessaria libelli oblatio queli bet vetitio debet precedere: vt hodie habemus expressium. in. c. sepe contingit. de ver. sig. in cle. Sciatis etiã qm si non apparet ex actis iudex primo sententiã sibi scribat: ⁊ eam emendat si tamen apparet qm in scriptis est lata sufficit. hoc enim approbat cõsuetudo. et ista verba que hic sunt qõ iudex debeat sibi ante formare est magis consiliuz datũ iudici qm sit preceptũ. quod vero sequitur qm ipse debeat legere. istud est preceptum: et ita obseruatur.

¶Venio ad secundaz partem dicitur hic qõ non potest corrigere. cõtra. ff. de re iudi. l. actoris. Sol. verum est qõ potest corrigere quo ad latinitatẽ et verba: nõ quo ad substãtiã. ita loquit hic. ¶Opp. de. l. ab executione ff. de appella. Solu. vt in glos. ¶Item oppo. de. l. illicitas. §. fi. ff. de offi. presi. dicit glo. fallit in mulcta. tu dic qm sniã ibi non mutatur sed mulcta remittitur a preside autoritate. l. sicut quilibet homo posset remittere quantitatem in qua quis sibi esset obligat⁹. et hoc forte voluit sentire glo. ¶Oppo. de. l. paulus. ff. de re iudica. sol. vt in glo. ¶Item opp. de. l. diuus. ff. de in integrũ. resti. Solu. dicit glo. fallit ibi. veritas est qõ ibi nõ fallit. nõ enim corrigit iudex ex officio suo sed petita restõne in integ. ¶Et ideo pro declaratione eistoz debes scire. ⁊ aut iudex vult suam sententiam emendare aut interpretari. Si emendare aut circa verba tm̃: ⁊ potest: vt. l. actoris. ff. de re iudi. aut circa substantiam: vt puta addendo vel detrahendo: ⁊ tunc aut circa accessoria: ⁊ potest eadem die addere: vt. l. paulus. ff. de re iud. aut circa alia: ⁊ tunc regula est qm non potest vt hic nisi per viam restõnis in integrũ: vt. ff. de in integr. resti. diuus. ⁊ per totus illum titu. et. s. si aduer. rẽ iudi. per totũ. ⁊ Jtez per viã supplicationis: vt in aut. g que supplicatio. ff. de preci. impe. offe. ⁊. s. ti. ij. l. j. Jtez per viam ꝓpositę exceptionis in casibus in quibus exceptiones possunt operari post sniam: vt no. plene in. l. j §. de iur. ⁊ fac. ig. †Si vero queris an possit interpretari. distingue. aut est iudex qui habet merũ imperiuz ⁊ potest: ⁊ als nõ: vt. l. ab executione. de appel. ¶Venio ad tertiaz partem dicitur hic exceptio tam iuris ⁊c. ¶Quero a quo fiet hec exceptio. dicunt quidã a progimo. qz o isti maiores iudices possunt istam suam sniam corrigere. hoc non est verum. nõ enim permittitur nisi principi: vt. l. fi. §. de qua. de postulã. ⁊ l. in fi. ff. de questio. dicendũ est ergo qm hic intelligitur qm fiat exceptio a primo dicto qõ nõ legant per se sed per suos ministros. hic loquit de sentẽtia diffinitiva

9 g ¶Quero †quid in sententia interlocutoria debet ne recitari in scriptis. breuiter puto qõ non.

Universidad del Rosario Archivo Histórico

col.§.eo.¶ vide Jmo.in.d.l.patris ¶ filij.vbi dicit q̄ cōdēnatoria exp̄ssarū nō requirit scripturam in qua etiaz non requirit iudicē sedere pro tribunali.¶ ponit Bart. hic etiam in fi.in tagatione expensarum.idem fm Bal.in.l.iij.an.ij.col.de fruc.¶ li.expen.vide aliqd per do.Alex.in.l. iuste.ff.de acq.pos.¶ vide in.l.fi.C.de primi.scho.lib.ejj.¶ vide q̄ habes in.l.paulus.ff.de re iudi.

a ¶Statutis.recitari. Jdē tenet in l.ff.de iud.

b ¶Per alium.et vide hic an pos6 sit cōmitti alteri vt legat sententiā vide Bal.§.eo.in l.j.ad fi.¶ in interlocutoria.vió bar 1 to.¶ Bal.hic.

c ¶Jlliterati.vtrū illiterati possint 2 esse iudices ¶ potestates. adde q̄ 3 est teꝛ.¶ ibi Bar. 4 in l.ex parte.j.de decu.lib.g.et per 5 notarium possint pronuntiare. ad 6 de Bar.in.l.j.§.j. de postul.¶ p Cy. in.l.certi iuris.§. de iudi.¶ ibi glo. 1 ¶ vide glo.auten. a de iu.§.j.et aliqd per Ange.¶ imo. in.l.quidam consulebat.ff.de re in di.adde Spec.in 2 titu.de iudi.adde Spec.in tit. de iu b di.deleg.§. ex cipi tur.ver.ité q̄ est illiteratus.

d ¶Dicebaz.vide Jac.bu.¶ dictum eiꝰ referat bal.l.l. 3 hac cōsultissima. c ¶ ibi vide dominum Alex.

e ¶Nō dicitur lecta. qd fi nō dicit lecta:sed soluz data fuit vel sententia liberis.pmulgata. idem dicit Bar.in.d.l.scien d dum.in fi. de ver. obliga. vide etiaz bal.i.l.j.in.ij. col. §.eo.¶ Bal.in.l.si quis q.ff.de test.per Specu.in.d.§.iuxta.ver.non valet glo.in.c.fi. ¶ pxin. 4 in vbo iniustā.de regu.iur.in.vj.et vide bal.in.l.fidei cōmiss.§.i. de leg. 5 iij.¶ doct.in.c.fin. e de re iudi.¶ ange. in repe.l.sciendū. in fi.de verb. obl.

f ¶Breuiores.fm Bal.in.l.ij. in.ij. col.§.de peda.iu 6 di.itellige de causis a centū aureis infra.¶ vide Bar.diuus.ff.de bo.dam.¶ fama in istis causis hz vim plene pbationis:vt per Bar.¶ babes post eū in.l.de minore.§.tormenta.invlti.col.ff.de questi.¶ ad hāc aut.adde not.dictū mathe.in suis nota.primo ¶ secūdo.¶ Bald.in.l.imperiū.ff.de iurisdi.om. iud.post Bar.in.l.iubemus.§.sancimus.in fi.§.de sacrosan.eccle.

g ¶Dicitur hic.adde quod no.glo.magna in.§.sancimus.in aut.de ex hi.re.¶ no.glo.in.c.fi.de reg.iur.in.vj.adde quod no.Bart. in.l.mediterranee.C.de anno.¶ trib.lib.g.¶ quod no.glo.¶ doct.in.c.appellationiꝫ extra de appella.

b ¶Nec est mirū.¶ adde q̄ hoc dictū refert Bal.in consi.incip.citatio.cū fit facti insti.¶ per hoc vide que dixit Bal.in.l.inbemus.§. de sacrosan.eccle.addē qō de ptiū consensu nia pōt ferri sine scriptis vt volnit Jo.an. post Specu.in tit.de sententia.§.iugta.v.nō valet etiaz q̄ alle. Huid.de suza.ita tenere per.l.iudicem.C.cōmu.di ui.¶.l.fi.j. de tēp. appel.

1 ter legere ex scripti recitatione: vt hic videtis . vñ verba hic polata hoc importāt: vt in.l. sciendū. de verb.ob.¶ ibi plenissime scripsi.

1 ¶Cause dicuntur breuiores arbitro iudicis.
2 Processus in casu huius aut.potest fieri sine scriptis.¶ nu.3.
3 Et in qualibet graui causa excepto libello et sententia proceditur sine scriptis licet postea in scriptis redigatur.
4 Processus quando fit sine scriptis creditur simplici informationi iudicis.

1 ¶Jsi breuiores. † Primo quero que f sunt iste cause breuiores glos. ponit multas opi.illa est vera quod inspecta qualitate personarum hec committatur arbitrio iudicis.argumen.ad hoc in.l.sed ¶ si vsuceperit.§.ij.ff. de iudi.

g ¶Quero dicitur hic:s¶ maxime vilium quid est hoc dictum.quidam exponunt vilium:scilicet personarum.alij vilium scilicet rerum. alij vilium scilicet causarum. tene quam vis . ¶Quero vtrum sint alie cause in quibus debeat procedi ¶ cognosci sine scripto.glo.dicit quod fic vt in autē. vt iudi.sine quo.suffra.§. necessitate . colum.ij.cu adde
2 casum in.l.leuia.ff.de accusa.¶ qō ibi no. ¶ Quero hic dicitur quod sententia debet ferri sine scripto.quid de processu teꝛt. videtur dicere idem qō sine processu seu scripto cognoscatur vt in dicto.§. necessitatez. ¶ in auten. vt cle.apud.pro.epi.§.j.qō potest intelligi duobus modis . vno modo sine scripto.hoc est quod non detur libellus in scriptis secundum quod alꝰ requiritur.vt in auten. offeratur.tamen bene redigatur in scriptis per notariū sed hic intellectus non placet.† quia excepto libel
3 lo ¶ sententia in qualibet graui causa proceditur sine scriptis.licet postea in scriptis redigatur vt in.c.quoniam cōtra.extra de proba.et.l.scire oportet.§.oportet.ff.de excusa.tuto. et ideo intelligo si
4 ne scriptis quod inde nulla fiat scriptura.† creditur ergo simplici informationi iudicis etiam in
b spectis causis breuioribus.nec est mirum:b q̄ alꝰ creditur soli relationi nuntij secundum ea que no. in.l.ea quidem.§.de accusa.¶.l.magis puto.§. non tantum.de re.eo.multomagis credatur ipsi iudici in istis leuioribus ¶ becnot. pro compromissis
i que fiunt in quibus datur potestas redigendi seu cognoscendi in scriptis vel sine scriptis: quia per hoc videntur partes velle quod eius simplici informationi ¶ relationi credatur. quod tene menti perpetuo.

¶De sententijs ¶ interlocutionibus omniū iudicum. Rubrica.

¶Continua vt in glo.

2 ¶Sententia nulla debet iterato cognosci. ¶ an ex eisdem actis.¶ nu.3.
4 Procurator si fuit semper in iudicio verba sententie debent referri ad eum si tenor sententie patit et quid si non semper fuit in iudicio.
5 Si dominus litem contestatus sit postea iudiciū agitat per procuratorem.an ipse debeat condemnari vel procurator.
6 Litigium si agitatum sit per procuratorem ¶ dñs l.sciendum.in penul.char.de verbo.obli.¶ Ang.ibi in repe.sequitur dictum Bar.hic.vide Alex.in.l.sciendū.¶ vide Pe.de ancha.in.c.cū a nobis.de testi.vbi dicit do.Anto.¶ Abb.in.c.ex literis.de pba.¶ Jmo.in c.i.de iudi.Adde an acta presumantur interc̄sisse. Pau.de ca.cōsi.lij. ¶ an per testes probari possint.consi.ij.

est presens

est presens tempore sententie in quem debeant p ferri verba sententie.
7 Si dñs presens tempore sententie vult vti iure in stantie vtili sibi competenti ipso iure poterit in eū ferri sententia.¶ nu.10.
8 Quid si dominus tempore sententie mittit nouū procuratorem.
9 Si lis est agitata per procuratorem ¶ tempore sententie non fuit citatus procurator sed dñs q̄ fuit contumaz sententia non valet.
11 Si lis agitata est per procuratorem actoris debet reus condēnari ipsi procuratori ad dandū ad soluendum domino ¶ nō procuratori.
12 Quid in defensore rei an ipse condemnetur.
13 Judicium si agitatum est per tutorem pupilli vel syndicum ecclesie debent verba sentētie referri in ipsum pupillum ¶ ecclesiam.

a ¶Non vī.de materia vide alex.in 1 l.j.ff.de re iu.¶ in l.j.ff.de ver.ob.

a ¶Non vī. vide bar.in cōsi.clxvij. incip.procurator in iudicio litiga 3 uit vbi disputat de casu huius.l.j. et vide q̄ late loq tur.And. barba.

b ¶Declaratiōe.§ si in iudicio ptm fuit dñs ¶ partim 4 fuit procurator tūc est dubium . vide Bal.¶ Sali.in.l. procurator. adde q̄ Jo.an.in addi. ad Spe.in tit.de snia.§.qualr.ver. b porro dicit tuti⁹ 5 esse sniam concipi in personā tri uslq.

c ¶In proposito. ité fallit h in summarijs ¶ no.bar. ad repim mēdū. in verbo figura iudicij.ad fi.§ vtrū ista.l. procedat de iure canonico dic q̄ non. vt legit et not.in.c.¶rela.de elect . et qō dicit gl.in.c.cū cām. de do.¶ contu.¶ not. Bar.in.l.stipulatio ista.§. pen. de verb.obli.

d ¶Algitatū. si iudiciū et agitatū p procuratorē ¶ dñs est presens tpe sententie. vide bart.¶ c l.fi furiose.ff.de re iudi.

in cōtrariū facit.l.procuratoribus.§.de procura.¶ ff.de procu.l.mutari.vbi dicit glo.q̄ dominus superueniens oia ex integro dz agere vt in eū träsferaī iudiciū. ad idem.ff.de procur.l.in causis.§. sed si ex parte.vbi dicit gl.q̄ procurator debet cedere domino ius instantie vt ipse possit litigare.

e ¶Breuiter pro huius declaratione debetis scire q̄ ad hoc vt snia valeat reqrīt q̄ verba sententie referantur ad eum qui tunc est presens: vt.§.dixi. Jtē requirit q̄ ille in quē fertur sententia habeat f ius instantie:alꝰ reperiretur snia lata fine instantia q̄ esset ipso iure nulla:vt.l.platā.j.eo . ¶Hoc premisso scias q̄ dñs supueniens qñq̄ vult habere ius directū instantie nōie suo: ¶ tunc oportet qō oia de nouo fiāt fm glos. que est in.d.l.mutari.qō fiat vnico actu dicendo sic.do libellu.¶ pout dedit procurator litē cōtestor vt fecit ipse ¶ similia.et sic vnico actu oia repetentur.qñq̄ dñs directus ius instantie vult habere ex persona procuratoris : et tunc oportet q̄ fiat cessio fm qō not.in.d.l.in cau
7 se.ff.de pcu.§.sed si ex parte.† Qñq̄ dñs vult vti g iure instantie vtili sub cōpetēti ipso iure.Nā scias q̄ omnium que in iudicio agitanī queritur domi no vtilis sine cessione:vt.l.in cause.in fi.de procur. ¶.in.l.omnibus.de pteto.stip.facit optime ad predicta qō no.in.l.iij.§.si ex cōtentione.in vlti . glos. ff.de re iudi.cū si dñs vult ex vigore istius vltime instantie poterit in eū ferri snia ¶ valebit.¶ sic verba snie in eius persona debebūt pferri per ratiores predictas.nō ob.l.procuratoribus.§.de pcu. q̄ fateoz q̄ inuito pcuratore nō pōt dñs assumere iudiciū:sed eo volēte ¶ tacente sic:vt.l. que omnia. in pnn.¶ ibi no.ff.de procu. Item nō ob. mutatio que fit de directo iure instantie ad vtilē.l.quamq̄. §.iulianus.de aqua plu.arcē.¶ qō ibi no.¶p Dyn. iuxta predicta¶ quero ¶ retento eo. themate pcuratoz psecutus est litem.dñs tempore sententie mitte tit nouū pcuratorez.certe idē in ipso procuratore nouo qō dixi in ipso dño p easdē rōnes q̄ ille erat in iudicio procuratorio noie dñi pro illo iure vtili instantie quod competit domino . ¶Item quero g retento eodem themate¶ lis est agitata p procuratorē tēpore sentētie fuit citat⁹ dñs ad audiendā snia nō pcurator ¶ dñs fuit cōtumaz:an valeat snia.videt q̄ sic:q̄ cōtumaz p presenti habeī.vt.l. ꝓperandū.§.finautem rens.§.de iudi . sed in pre b sentē valeret: vt dixi ergo ¶c.cōtrariū in consulendo determinat dñs Lambertinus de rāpinibus. antiquus aduocatus Boñ .et egregius doct. per l.procuratoribus.§. de procu.hoc ostēdo p rōnem qñ quis mittit procuratorē ab initio videt dicere q̄ ipse nō vult litigare p se:vt.l.j.in fi.ff.de procur. i Jtē qs nō pōt cogi personaliter venire: vt.l.fi.§. de procur . dñs qui ab initio misit procuratorem videt dixisse q̄ non vult litigare p se.ergo non debuit citari p procuratorē:sed pcurator q̄ erat dñs litis non fuit citatus.apparet ergo q̄ talis citatio non fecit dñm cōtumacē:merito snia in eū lata est
10 ipso iure nulla. ¶ qō igit dixi q̄ snia potest ferri in dñm presentē ex vigore vtilis instantie est verus si ipse vult vti illo iure utilis instantie. nō enim pōt cōpelli vt est dictū.¶ ideo in questione pcedēti opz intelligi q̄ dñs erat ibi psens ad snīam audiendā alꝰ esset necesse q̄ si ex aliius actis colligatur q̄ ipe k vtebat illa instantia:alꝰ simplex psentia non sufficeret per ea q̄ sunt dicta.§.b ¶Jenio ad illud¶ qō dictū est §.in glo.vt omniū seruet opi. vter q̄ condēnetur vtrū hoc sit bene dictū.dñs Ray.dicit qō non.imo ex hoc omnino destruitur opi . quia per hoc tollitur reo bñficiū.l.furti.§. si quis alieno.ff. de his qui no.insa.vbi dicitur q̄ qui cōdemnat p pcuratorē nō est infamis.hic igit non infamabatur dñs qui q̄ litigauerat p pcuratorem. ¶ in hoc k residet do.Cy.pro eis induco¶ equiparando sententiā ad §.tum.si aliquis stipularet titio absenti ¶ sibi valeret stipulatio pro pte ¶ pro parte non:vt l.si mihi ¶ titio.de ver.ob.ergo q̄ñq̄ pcurator condemnatur ¶ dñs pro pte psente ¶ pro parte absente.nā consuetudo obseruat opi.glo.et ego eam sustineo de iure.¶ dico q̄ verba ista debent sic intel

¶Ibi not.vide oīno bar.i.l.si procurator psentis. ff.de ver.ob.

¶Juxta predicta.vide bar. in.l. liberto.ff.de neg. gest.et in.l.furti. §.si qs alie.not.ff. de his qui not. infa.¶ i.l.qui pro pxio.¶ in.l fi quis cū procuratore.ff. de procur.

¶Themate.qd si agitatū fuit in iudiciū cū procuratore postea citat dñs ad snīam audiendā an valeat talis snia banc.q. tetigit idē Bart. ff.de re in.l. furioso .¶ hāc.l.limita vt p bal.i.l.nihil. C.de procur.vide qō not.Bar. in.l. mutari.in fi.ff. de pcu.et quod digi in.l. meminerint §.vnde vi.¶ adde Bart.in.l.stipulatio ista.§.fi stipuler.de ver.ob.¶ vi de gl.¶ bart.in.d. l.nihil.¶ not.bar. in.l.mutari.ff. de procu.adde Pet. de anch.§fi. cxci.

¶Dicta.§. vide p ītellectu huius l.vide bart.in l.furioso.ff.de re iu.¶ bal.hic oīno i.iij. colum.

¶Jenio ad illō. hanc legem limita non procedere in criminalibus casus est not in.l. fi.§.fi.de iniur.§ de illius ītellectu vide bart. in pnnci. hui⁹.l.¶ qd in criminalibus¶ i dictis vide bal. hic in pennl.colum.

¶Jnduco.¶ illō quod tenet glo.tz etiam gl.in .l.grelam.in glos.iij. de elec.fm qō vter q̄ debeat ꝫdenari.

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

a ¶L.hoc iure. Adde q vnus casus est specialis in quo procurator potest agere indicati: vt est tex.et ibi Barto.in lege actore.ff.de procura.et vide Ludo.in lege.iiij.in principio.ff.de re iudi. vt ibi habes clare per modernos.

b ¶In defensore rei. quando quis venit vt defensor sine mandato qs debeat cõdemnari. adde Bar.in.l.liberto.in fin.ff.de nego.gest. Adde an valeat sententia lata cõtra syndicũ qui litem cõtestatus non est. Pau.de cast.con filio.cccxviij.

c ¶Si actori. adde quod dict°.ſ. si actor.non vult turbare probare hanc opin. q° ille text.loquitur i stipulando pro pupillo vel adulto. sed melior est secundum Bal.hic a text.in.l.si ideo.ſ. j.ff.de euic.q text. est sing. secũdum Bal.hic.

d ¶Syndico.vtrũ verba ſnie referãtur in pſonã tutorũ curatorũ vel syndici ecclesie.vide in.o.l.stipulatio. ſ.pen.z ibi Aug. et oĩter nẽt contra Bart. et vide que dixi post imol. in.l.ex ſctu.ff.de re iud. z in.o.ſ.pe.

e ¶Si arbiter.reputabatur an valeat sententia iudicis ifamis et ex cõmunicati.adde q bar.in.l.quidã ſsulebãt. de re iudi.allegando istã legem videtur fortius dicere q° valet sententia et q° istud de infamia intelligit de delegato non in ordinario: vt p doc.in c.cũ super.de offi.delega. vide glo.giiij.q.i. in ſumma.et in questione.viij. videntur dicere quod iste sententie late ab excõmunicato valeant donec detegat infamia post nõ.vide text.in.c. ad probandum. de re iudi.in ver. publice. z cũ opi. Bar. hic videtur transire Jo. and. z do.Ant. z Alb. in.c.fraternitatis de testi.

f ¶Apprehendo. Adde Bar.in.l.j. ſ.de test.et dic q° exceptio hic posita non esset congrua nisi deponeretur causa quare est infamis: vt extra.de testi.c.presentium.in.vj.z quod no. Bart.in.l.iij.ff.de testi.z in.l. ad testium.ſ.quod dictum.ff. de testa.

g ¶Preses.continet.imo hic nõ ob.dicimus q° valet sententia lata simpliciter sup facto: seu simpliciter facti declaratoria aliter non continens ꝺdẽo vel absoluo.z hoc in criminalibus criminaliter intẽtatis.l.j. ſ.j.ff. ad turpil. idem etiã in criminalib⁹ ciuiliter intentatis.l.viro.et ibi bar.ff.ſol.ma. idem etiã in actione pſonali ex contractu.l. qd tũ.ſ. j.ff.de arbi. z.l.ſi ptor.in pin.ff.de indi.idez in reali. l.ex diuersis.ſ.i. de rei ven.l.pomponius.ſ.lꝫ z is qui.ff.de procur. q° no.ad itellectus huius.l.qñ autez ſnia ſustentetur si non est verbũ cõdẽno vel absoluo viste bal.h.z digi in.l.in ſumma.ff. de re iudi. Adde ſm Jo.an.in addi.ad ſpe.in tũ.de ſnia.ſ. qualiter. ver. quid ſi index q° valet ſnia si iudex dicat ꝓnuncio prout talis iudex pronũtiauit i tali causa de eo qui dixit pronuntio ſm consilium ſapiẽtis. vide ange. consi.cccix.

¶Ciuitate ista. vide imo. mo. in l.index postq̃. de re iud.z vide bal. i.l.error.ſ.de in.z fac.iuro.

¶In Zium facit. adde q° idem tz bal.z ang. in.l. j.in fine.ff. de here. insti.ſz bar.ibi tenet cõtrariũ. et vide Lud.i.l.j.ff. de re iu.z bal.hic z p moder. in.ſ. curare.iſti.de act. z per Jmol. in.l. index.in.iij. colũ. de re iudi.

h ¶Si iudex est excõmunicatus vel ifamis z reputabatur contrarium. eius sententia valet.

i In quibus defectibus non publice notis et quibus detegitur aliquem non esse iudicem sufficiat eũ esse in quasi possessione illius iurisditionis vt sententia valeat.

k Exceptio contra iudicem qualiter debeat formari.

Sarbiter.

e Ista lex ħz duas lecturas ſm primã. h.d. ¶Communis error exponsat. ſm secundam.h.d. Casus superueniens in personam iudicis sententiã non extinguit. h.d. ¶Oppo. z videt q° ex hac electione effectus sit liber: vt leg. barbarius.ff.de offi.pneto. Solu. ibi propter publicam

1 ¶Sententia que non continet absolutionem vel cõdemnationem vel equipollens est ipso iure nulla.h.d. ¶Opp.de.l.in ſumma.ff.de re iudi.z de arbi.l.quod eo.ſ.j. Solu. ibi continebatur. equipollens ad ꝺdemnationẽ vel absolutionem.

¶Oppo.de.l.eos.j.de appel. Sol. eodem modo cõtinetur equipollens. nam cum index confirmat primã sententiã. si primus cõdẽnauit videtur damnare: si primus absoluit videtur absoluere: et per hoc vidi in ciuitate ista[b] quandã sententiaz huius tenoris talem reum absoluimus victum victori in expẽsis: sed ibi nõ fuit adiectũ cõdemnamus. certe illa sententia est nulla quantũ ad ꝺdemnationẽ expẽsarum per banc.l.in Zium facit.ſ.de fideicom.l. verbũ volo. sed aliud in vltimis volũtatibus que fiunt a testatoribus mortis cogitatione turbatis: vt.l.hac consultissima. qui testa. face. pos. sed sententia debet ferri deliberate. et scribi z emẽdari: vt.ſ. ti.ij.l.ij. ideo non subauditur verbum ibi condemnamus. nisi precessisset sententia condemnatoria. hoc modo reum condemnamus z victum victori in expensis. tunc condemnatio valeret: nec est necesse quod verbum subintelligatur: sed omnia ista veniunt ad determnationẽ istius verbi ꝺdemnamus q° precessit. argumentũ pro hoc.ff. de publica. lege prima circa princip. z lege prima ad legem iul. de vi.

2 ¶Ordo vnius cause si ad aliam causam peruertatur nõ reddit sententiã nullam z quid in ordine vnius cause ad seipsam. z nu.3.

3 Substantialis ordo iudicij si omittitur vitiat id quod agitur.

4 Que sint de ordine substantiali iudicij.

5 Citatio non est de solennitate substantiali iudicij.

6 Cause cognitio fit ptibus presentibus vel absentibus per contumaciam.

7 Sententia lata fine cause cognitione ipso iure nulla. z nu.10.

8 Sententia si est lata parte presente vel cõtumaciter absente presumitur lata causa cognita nisi ex temporis breuitate aliud presumatur.

Rolatam.

k ¶Sententia lata contra ordinem iudiciarium est nulla. hoc dicit. Et pone exemplum si fuit omissa litis contesta. vel omissus libellus. z sic sententia est nulla. ¶Dodo aduertatis oppo.j.de appella.l.i. ¶Huius tenoris ħ debetis scire q° quidam est ordo vnius cause ad illam causam. z iste si peruertatur non reddit sententiam nullam. vt.l. contrarijs. ad hoc.ſ.eo.l.ij. ff.de euic.l. si dictum.ſ. si mancipium. et ideo ex hoc habes

¶Prolatã. de ħ dixit Barto.in aut. ħ si debitor j.de pig. fallit nisi iste ordo cẽt datus a pncipe. ita singulariter di

cit hic Bal.in.iij.col.ũ. quia tunc oĩno seruari debet. z an ſnia non visis actis sit nulla. vide Bal.in l.ij.C.de eden. z vide in l.j.ff.de fer. per Alle.

a ¶Esto si peruertitur. De peruersione hac vide etiam que not. scripsi post Bar.in auf. si quis.ſ.de testi.z no.Bar.i.l.ſi queramus.ff. de testi.

b ¶Et ideo glo. Vide Bar.in.l.properandũ.in princi.C.de iudi.adde tamen q° in causa libera z mõacha li non est necessaria li.ote.tex: est z ibi Bal.i.l. iugta. ſ.de libera.cau.

c ¶Ordo substantialis si omittitur vitiat processum: alsi hoc nõ est verũ in ordinario si enim certe ordo datur sit debet advenguem seruari: lz non sit substantialis: ſm Jnno.in.c. ex tenore.in glo.j. circa pin. de app.et est gl.not. in cle.j. de iurepatro. z est tex.in.l.certe.j.qñ puo. z ibi pooc.p Bal.i.l. pscriptio ne.C. si Jus vel vti.pub. digi in.l. vniuersa.z bal.h. adde an ordo vitiet pcessus. Bal. ꝑ. cccxxxviij.iiij. vol. z adde q° voluit Spe.in tit.de pet.pos.ſ.i. ver. quid si primo vbi tenet q° lz lata sit pria snia sup pprietate q° non pdoc est qn valeat. z hoc clari° sequitur Abb.in.l.cuz dilect°. ex de causposset. et pprieta.

d ¶De substãtia. e Vide notata per bal. de vendi.lib.

e ¶Remouerem°. Nota q° omissio publicatiõis pcessus z testium non vitiat processum: quod limita ſm glo.in.c.ſi.de hereticis. in sexto. in verbo: iudicia. nisi fuerit petitum. quod videtur tenere Jnno.in.c.cum Jo.z Ale. de re iudi. quod no. z adde quod Bal.in c.j.ſi de inue. inter do. z vasal.lis oria. concludẽdo dicit q° publicatio testium omissa non reddit iudiciũ nullum: ſm glosſ. sed tamen sentit contra hic. nam fine illis testibus sentẽtia lata est aliqua: z magime absolutoria. z.l.cum putarem. fami. herci. z.l. eo tempore. de pecu. z.l. ſi non sortem. ſ. heredi. z qõ ibi glos. de condi. inde. z vide Bal. in pcall. loco concludentem q° vna pars potest cogere aliam ad concludendũ in causa. z multa allegat. z inter cetera all. Jnno. in.c. pastoralis. de cau. pos. z alia iura que ibi vide per eum late. et magime: quia est de ordine iudiciario. in.c. quoniam contra. de proba. et late vide per dominum Anto. in.c. pastoralis. z de dicta publicatione adde ea que dixi in.l.j. ſ. fi. ff. de pacto. stipu. vide tamen ad predicta glo. z Bar. in.l. solam. ſ. de testi. et vide Barto. ad reprimen. in verbo: figura iudicij. z ibi etiam de conclusione in causa. z per docto. in.d.c.cum Jacet. Al. z per Jmo. in.l. diuus. ff. de re iudi. in iij. col. z an publicatio testium sit de substantia. vide glo. in.l. solam. ſ. de testi. z ibi Barto. et Barto. in.l. gesta. j. de re iudi. z quod not. Bal. in aut. qui semel. ſ. de proba. ver. circa tertiũ. z de istis publicationibus vide quod no. Jnnoc. in.c. albericus. de testi. z vide que dixi post Bar. in.l.j. ff. de in ius vocan. z no. Jnno. in.c.j. de iudi. z Abb. in.c. cum dilectus. de fide instrumẽ. Adde q° omissio publicationis testium nõ vitiat sententiam. magime si aperte non fuerit petitum. cõsulnit ¶Pe. de anchorano cõsi.iij. incipiẽte: omissio publicationis.

f ¶Dicit fieri. An preses debeat citari: adde que dixi in.l.j. ff. de in ius vo. z dixit Bal. in.c.j. de mili. vasal. qui ꝺtn. est. q° si presens et instruct° et alias cõparanit non est citãdus: als potest declarare mandatuz q° sit sibi ex positione. allegat Jo. andre. in nouel. in.c.j. de iudi. z ad Bar. hic.

vel non publicatis est sententia lata contra ius litigatorum: non contra substantiale ordinem iudiciorum. idem tenebat do. Ja. bu. z idem dico in iuramento calũnie cũ ipsum possit omitti. vt.l.ij. ſ. sed quia veremur. de iura. cal. z ex de iura. calũ. c.l. libro. vi. merito non est de ordine substantiali quicquid glos. z dicti doct. dicant. z ideo puto q° si prius iuretur de calũnia postea cõstetetur lis non erit sentẽtia nulla: cum enim nullo modo esset iuratum teneret sentẽtia: vt dictis iuribus. ¶Quero q° vtrum citatio sit de solennitate substantiali: ¶Predicti doc. dicunt q° sic. vt dixi. ſ. z credo q° habeãt bonum intellectũ. Vos autez dicatis aliter de substantiali solẽnitate indiciorum est causa cognitio. nam sentẽtia lata fine causa cognitione est nulla. vt.ſ.eo.l.ex stipulatione. et cõmi. vel epist. l.ſi. ¶causa autem cognitio dicitur fieri quando sit partibus presentibus vel partibus contumacibus z absentibus. vt.ff. de mino.l.in causa. ſ. causa cognita. et ideo ſi partes semper essent sponte presentes non requireret citatio. et illud quod dicti doc. dicunt: q° citatio est de necessitate. est verũ ad hoc vt parte absente constituatur ipsa contumacia. vt l. consentaneum. et auf. qui semel. ſ. eo.

¶Quero iuxta predicta ¶reperiꝝ libellus li. cõte. in ramẽtum de calumnia citatio ad sententiam et sententia lata. opponit q° sententia est nulla ipso iure: quia non precessit causa cognitio. an sit iusta ista oppositio: videt q° sic ex predictis: quia causa cognitio non apparet: quia non apparet datus terminus ad probãdum nulla data dilatione ad iurium productionem z non fit cognitum de causa. ſ. z cõtrarium puto. ſ sufficit enim sentẽtiam esse latam psente vel contumaciter absente: vt dicatur factum causa cognita: als causa cognita. ¶predicta vera nisi ex breuitate temporis aliud presumatur. quid enim si statim post lit. conte. infra modicos dies index dedit diffinitiuã sententiam. certe ex hac breuitate temporis potest ꝑsumi q° index non fuit instructus: z tunc puto istam sententiam nullam tanq̃ latam subito. vt ſ. titu. ij. ¶ z terminari deberet ſm causa cognitionẽ. vt.ſ.co.l. ex stipulatione. z.d.l.ſi. cõmi. vel epist. pro hoc plene[i] ex de restitu. in inte. c. tum ex literis. circa medium.

dominationib⁹ magnificis z illustrib⁹. circa fi. adde Bal. consil. cccciij. j. volu. inci. longum thema. vbi dicit q° sentẽtia lata breui tẽpore in confessum etiam nullis dilationib⁹ precedentibus: tenet ¶Pe. de anch. cõsi. cclxvi. z de sententia lata breui spatio. vide ¶Pau. de ca. cõsi. cccviij.

¶Pro hoc plene. ¶Pro hoc etiam facit quod no. Bal. in.l. captatorias ſ. de testa. mili. q° si executor testatoris vel legis festinãter exequatur retrahetur. ideo dicit Jo. andr. in.c. ſi pro debilitate. de offi. delega. quod si consultor repente consulat consilium est nullum ipso iure. limita tamen nisi predicta fierent in confessum: quoniam tunc nulle sunt partes iudicis. vt notat in l. proinde. ad legem aquiliam. ij. q.j. nos in quemꝑ. his adde quod glos. in.c. ecclesia sancte ꝺarie. in glo. finali. de constitu. dicit q° sententia lata non precedente probatione est nulla. quam ibi tenet dominus Anto. z si feratur per iudicem non visis actis per.c. cum bertoldus. de re iudi. vel si exprẽsse fit denegata defensio. facit. ij. q.j. primates. idem dicit: si reiiciatur exceptio peremptoria non subsistẽte pretensumptione contra opponentẽ vel si subsistat offeratur probatio inconuenies tinenti: per no. in.c. post electionem. z per Jnnocẽ. de concel. preben. ſz alias videtur teuere contra dictum glo. quod extra predictos casus sententia sine probatione teneat z imputet sibi pars que non appellauit. z quia etiam probatio non videtur de substantialibus iudicij. pro hoc facit quod actore non probante ferri debet diffinitiua. l. qui accusare. ſ. de eden. z quod no. in.c. causam. z in.c. prout. de dolo z contuma. z in.c. vt nostrum. vt ecclesiastice. ſ. z ibi Pe. de anc. in.c.i. ꝺ re iudi. in.vi. z vide aliqua pulcra dicta in simili in.c. si p debilitate. in g. col de offi. delegati. per ꝺdoder. et p ꝺdoder. in.l. eũz qui. ff. de iurisdi. om. iu. vide oĩno Bal. in cõsi. incipiẽte. Rebus sic stantibus. et ibi Bal. in cõsi. cccciij. j. volu. inci. longum thema. vbi dicit q° sentẽtia lata breui tẽpore in confessum etiam nullis dilationib⁹ precedentibus: tenet ¶Pe. de anch. cõsi. cclxvi. z de sententia lata breui spatio. vide ¶Pau. de ca. cõsi. cccviij.

¶Pro hoc plene. ¶Pro hoc etiam facit quod no. Bal. in.l. captatorias ſ. de testa. mili. q° si executor testatoris vel legis festinãter exequatur retrahetur. ideo dicit Jo. andr. in.c. ſi pro debilitate. de offi. delega. quod si consultor repente consulat consilium est nullum ipso iure. limita tamen nisi predicta fierent in confessum: quoniam tunc nulle sunt partes iudicis. vt notat in l. proinde. ad legem aquiliam. ij. q.j. nos in quemꝑ. his adde quod glos. in.c. ecclesia sancte ꝺarie. in glo. finali. de constitu. dicit q° sententia lata non precedente probatione est nulla. quam ibi tenet dominus Anto. z si feratur per iudicem non visis actis per.c. cum bertoldus. de re iudi. vel si exprẽsse fit denegata defensio. facit. ij. q.j. primates. idem dicit: si reiiciatur exceptio peremptoria non subsistẽte pretensumptione contra opponentẽ vel si subsistat offeratur probatio inconuenies tinenti: per no. in.c. post electionem. z per Jnnocẽ. de concel. preben. ſz alias videtur teuere contra dictum glo. quod extra predictos casus sententia sine probatione teneat z imputet sibi pars que non appellauit. z quia etiam probatio non videtur de substantialibus iudicij. pro hoc facit quod actore non probante ferri debet diffinitiua. l. qui accusare. ſ. de eden. z quod no. in.c. causam. z in.c. prout. de dolo z contuma. z in.c. vt nostrum. vt ecclesiastice. ſ. z ibi Pe. de anc. in.c.i. ꝺ re iudi. in.vi. z vide aliqua pulcra dicta in simili in.c. si p debilitate. in g. col de offi. delegati. per ꝺdoder. et p ꝺdoder. in.l. eũz qui. ff. de iurisdi. om. iu. vide oĩno Bal. in cõsi. incipiẽte. Rebus sic stantibus. et ibi Bal. in cõsi. cccciij. j. volu. inci. longum thema. vbi dicit q° sentẽtia lata breui tẽpore in confessum etiam nullis dilationib⁹ precedentibus: tenet ¶Pe. de anch. cõsi. cclxvi. z de sententia lata breui spatio. vide ¶Pau. de ca. cõsi. cccviij.

¶Pro hoc plene. ¶Pro hoc etiam facit quod no. Bal. in.l. captatorias ſ. de testa. mili. q° si executor testatoris vel legis festinãter exequatur retrahetur. ideo dicit Jo. andr. in.c. ſi pro debilitate. de offi. delega. quod si consultor repente consulat consilium est nullum ipso iure. limita tamen nisi predicta fierent in confessum: quoniam tunc nulle sunt partes iudicis. vt notat in l. proinde. ad legem aquiliam. ij. q.j. nos in quemꝑ. his adde quod glos. in.c. ecclesia sancte ꝺarie. in glo. finali. de constitu. dicit q° sententia lata non precedente probatione est nulla. quam ibi tenet dominus Anto. z si feratur per iudicem non visis actis per.c. cum bertoldus. de re iudi. vel si exprẽsse fit denegata defensio. facit. ij. q.j. primates. idem dicit: si reiiciatur exceptio peremptoria non subsistẽte pretensumptione contra opponentẽ vel si subsistat offeratur probatio inconuenies tinenti: per no. in.c. post electionem. z per Jnnocẽ. de concel. preben. ſz alias videtur teuere contra dictum glo. quod extra predictos casus sententia sine probatione teneat z imputet sibi pars que non appellauit. z quia etiam probatio non videtur de substantialibus iudicij. pro hoc facit quod actore non probante ferri debet diffinitiua. l. qui accusare. ſ. de eden. z quod no. in.c. causam. z in.c. prout. de dolo z contuma. z in.c. vt nostrum. vt ecclesiastice. ſ. z ibi Pe. de anc. in.c.i. ꝺ re iudi. in.vi. z vide aliqua pulcra dicta in simili in.c. si p debilitate. in g. col de offi. delegati. per ꝺdoder. et p ꝺdoder. in.l. eũz qui. ff. de iurisdi. om. iu. vide oĩno Bal. in cõsi. incipiẽte.

Universidad del Rosario Archivo Histórico

index potest interdum denegare iustitiã: seu audientiã l. sed ꝛ si per-prezotem. §. sed et si dum decreto. ff. ex qui. cau. ma. ꝛ ideo non videtur ꝙ ex illo reddatur sententia nulla: sed potius videtur imputandũ parti: quia non appellauit. vide Ange. in. l. iudices. de iudi. ꝛ per hoc etiã patet responsum ad vltimum casum quando expresse apparet: quod non visis actibus pronuntiasset: quia tunc 2
põt dici ꝙ ab inexperto: ꝛ nõ precedente deliberatione debita: put debuit iuxta l. j. ꝛ §. s. de sen. ex percu. reci. satis tunc dicit apparere cã latã fine cause cognitione. ꝛ tũc esset nulla. ꝛ possum⁹ exponere tũc verbũ irritandũ: id est irritũ nunc tiandũ. d. c. cũ ber toldus. sicut quũq; quãdo sit vt patet ex his que habentur in. c. auditis. de elec. l. j. in ver. insirmãte. ff. de seruijs. ℔ do. Jo. in d. c. ecclesia sancte marie. ꝛ ad not. p Barto. ꝛ hic vide doc. Ant. in. c. vestra. in. lgviij. col. de coha. cle. ꝛ mu. et in. d. c. post electionem. de cõcess. prebẽ. ꝛ Jnno. in c. ad audientiam. de appel. ꝛ doc. in c. ij. de re iudica. ꝛ Bal. in. l. cũ ꝛ minores. §. si aduersarem iud. ꝛ in l. pe. §. de tẽpo. in interresti. ꝛ in l. ij. §. de iudi. ꝛ in l. properandũ. §. et si quidez. in lec. ꝛ in sua addi. §. de iudi. et 3
in l. cuz non oĩs. §. de diſa. ꝛ in l. ij. in. ij. col. de eden. b
et Bal. hic i. j. col. ꝛ ad Bar. hic. ad 1
de glo. in l. sed si p pretorem. §. quoties. ff. ex qui. cau. c
ma. ꝛ no. Ly. arg. illi⁹ tex. ꝛ ibi Bal. 2
in proemio ff oz. §. in secũdo vero anno. i fi. ꝛ est tex.
no. in. c. tum ex literis. de in inte. resti. facit. xxx. q. vlti. iudicanté. ꝛ l. dist. ponderet. ꝛ vide no. in. c. fi. de elec. in. vj. ꝛ cum Bar. transit hic Anto. de butr. in. c. iuramentum. vbi vide de iureiuran. Idem tenet Pe. de anc. in. c. cum eterni. de re iudi. in. vj. ꝛ per do. Anto. ꝛ Jmo. vbi vide in. d. c. ecclesia sancte Marie. ꝛ in. c. cum ex literis. ꝛ sequitur Anto. de butr. in c. vestra. post medium. ꝛ vide Jmo. in. d. c. post electionem. ꝛ Ange. in. l. iudices. §. de iudi. vbi dicit ꝙ sententia est iniqua. pro hoc facit tex. in. l. si finita. §. nunc statim. als. §. notandum. ff. de dam. infe. ꝛ ista faciunt ad id ꝙ singu. dicit Ly. ꝛ Sali. in. l. j. §. si aduer. do. de quo per Moder. in-stitu. de act. §. tripli. Item ad hoc bene facit quod no. Jnnoc. in. c. j. in fi. et no. Ang. in. l. ij. §. sed si dubitetur. per illum tex. ff. de iudi. ꝛ Bar. in. l. ex stipulatione. j. eo. et hic hac. l. dic ꝙ quedam est sententia diffinitiua. quedam interlocutoria. ꝛ quedam preceptiua. ꝛ quelibet istarum requirit iuris ordinem: que si fuerint late omisso ordine. dic vt no. glo. ij. q. j. in principio. quod autem nullus. ꝛ de materia huius. l. j. dicit Mostien. in summa de senten. ꝛ re iudi. §. qualiter proferri debeat. versi. vel potes distinguere ꝙ ordo iudicialis substantialis est ꝙ partes citent ꝙ libelus offeratur ꝙ lis contestetur iurent de calumnia: ꝙ sententia sit absolutoria vel condẽnatoria lata congruo loco et tempore a competenti in dice sedente in scriptis ꝛ gratis rite: id est non expresse contra iura pronuntiet: alias sententia est nulla. ordo vo iudiciarius ꝛ iudicialis videtur consistere in his que aguntur inter iuramentum

¶ Questio priuatorum si dependeat a cã fiscali procurator Cesaris est iudex.

Cum eorum. [a] †Valet sententia lata sub modo nisi per appellationẽ rescindatur. h. d. ¶ Oppo. sententia non debet ferri sub conditione. vt. l. i. §. biduum. ff. qñ app. sit. Glos. sol. hic fuit data sub modo vel causa. ibi sub conditione. ¶ Quero vtrum iste iudex bene pronũtiauerit: Glos. dicit ꝙ sic: quia et sic debuit facere. vide glo. super ver. prestarent. si est verum dictum glos. hec sententia non posset rescindi per appel. vt hic tex. videtur innuere. ꝛ fm hoc ista. l. nullum habet dubium. ℔ do huius sol. debes scire ꝙ hec. l. potest habere duplicem lec. prima † ꝙ questio fuit inter duos priuatos. nam ꝓcurator cesaris primo condemnauit fideiussorem fisco in prima instantia. secundo ꝙ cũ ipse fideiussor peteret ꝙ pignora debitoris sibi traderẽtur ab ipso creditore: ipse procurator hoc pronuntiauerit. ꝛ si tu opponis quomodo procurator fisci erit iudex inter duos priuatos. imo debet esse preses prouincie. vt. l. ij. §. si ad uer. si. Rñdeo: si questio priuatorum dependeret a causa fiscali procuratoꝛ cesaris est iudex. vt. l. cum vendentem. §. vbi cau. fisca. ꝛ fm hoc hec. l. non haberet dubitationẽ. secundo modo potest intelligi ꝙ questio erat inter fiscum ꝛ priuatũ hoc modo. petebat fiscus a fideiussore quantitatem fideiussor dicebat sum paratus soluere si pignora mihi tradantur: iudex pronuntiat sibi pignora tradenda et fisco indennitatem prestet. ista sententia est lata contra ius litigatoris: non procuratoris. ꝛ econuerso debuit pronuntiare: scilicet condẽnare fideiussorem fisco. ꝛ iubere quod sibi tradantur pignora. vnde posset per appellationem rescindi qui non rescinditur si non fuit appellatũ. ¶ Sed ad istum oppo. quomodo sententia lata inter fiscum et fideiussorẽ preiudicat illi debitori cuius erant pignora: Rñdeo: ista pignora a fisco possidebantur: vel ille debitor erat presens. argu. l. sepe. de re iudi.

¶ Officiales an debeant esse presentes quando proferitur sententia seruãda est loci consuetudo. et ꝛ dam. ꝙ rẽdacta in solutum ꝛ eiecta durat actio prima ad debitũ. ¶ Contra hoc oppo. imo videtur agẽdum vtili ex empto: quia in solutu⁹ datio similis est emptioni. vt. l. eleganter. in princ. de pigno. act. ꝛ l. iij. ff. pro emp. Sol. duobus modis. primo bic fuit actum vt a priori obligatione non recedatur nisi res perfecte fuerit creditoris. ꝛ vide istam sol. Not. ista sol. est vera in se: licet diuinationem contineat. quam no. pluries dedi consiliumper istam glo. ꝛ no. similis in. l. si quis aliam. ff. de solu. dicit creditor[e] qñ rem accepit in solutũ: ego nolo pdere ius meũ si res euincer[e]t. ideo dicit appone illud pactũ ꝙ alio modo nõ vis recedere ab actione tua: nisi res sit tua irrenouabiliter. qõ no. dat glos. aliã sol. ista vera est ꝛ verissima: quod hic fuit data in

Am sententiam. [b] †Sententia que non est lata in loco matricis: nec presentibus officialibus est ipso iure nulla. h. d. ¶ No. ꝙ non valet sententia que est lata in alio loco ꝙ in loco maiorum. quod dic vt dixi in l. si vt proponis. ꝛ l. ij. §. tut. ij. et titu. j. l. j. ¶ Quero † an officiales debeant esse presentes quando proferitur sententia? Glos. que est hic: dicit ꝙ non. dicebat dñs Ja. but. forte ꝙ officiales de iure de

speciale in eo qui fideiussit ibi apud fiscum.

¶ Cum sniam. Vide i hac parte. C. de ꝓj. sa. scri. faciũt no. in. l. diuus. §. ite senatus. de fal. digit tñ Bal. in. l. ẽgius. per illũ text. ꝙ si notarius diu ab futurus eẽt ꝛ periculũ esset in mora potest alius subrogari. ꝛ no. Bal. in. l. quedam. in. §. nibil. de edẽ. ꝛ ad Bar. hic. adde Bal. in. l. ij. quo ꝛ qñ iu. ꝛ in. l. gesta. ꝛ adde qõ no. Jnn. in. c. quoniaz. de pba. tenet ꝙ acta valeãt: lz nõ sint scripta a notario si cõprobatur de ꝓsensu partiũ vel ꝓtestatione vel alio modo. ꝛ qõ dicit de officio dicit Guid. de suzaria i. l. ij. C. de eden. qõ priuata persona potest facere acta ꝛc.

¶ Alio loco. Hoc limita esse verũ fm Bal. hic no. nisi dicto sensu partium talis iudex ferat sniam in alio loco: quia tũc vigore prorogationis talis snia valebit dũtamẽ locus sit bonestus: ꝙ tũ prorogatio nõ hz locũ nisi in actib⁹ iudicij. in ceteris vero secus: vt hic per Bal. no.

¶ In solutum. Nota ꝙ accipiens rem in solutum debet ita denuntiare litem fore motam sicut emptor: quod alibi habes. vide Bar. in. l. litis estimatio. §. pro empt.

¶ Creditor. Vide plene Bar. in. l. si alienam. ff. de solu. ꝛc.

solutum

a ¶ Adomentanee. ℔ moder. in rubri. ff. de re iudi.
b ¶ Quod fuerit. Que interlocutoria possit reuocari. adde Bal. in. l. dicere. ff. de arbi. ꝛ vide Bal. in. l. si preses. §. quomodo. ꝛ quando iud. ꝛ adde dicti Bar. in. l. j. §. fi. de pretoꝛ. stipu. ꝛ vide Bar. in. l. terminato. in versi. quoties. in glo. j. de fructibus ꝛ litis expensis.
c ¶ Nulli. vide elegan. in. l. j. ff. de iurisdi. om. iudi.
d ¶ Sententiam. Istud tamẽ an iuramentum possit prestari post sententiã. vide Bar. in. l. generaliter. 2 in prin. et in. l. ad monendi. ad fi. ff. 3 de iureiu. tibi plene per Ludo.
e ¶ Sub cõditiõe. Vide eũdem in. l. ait ꝓtor. §. j. ff. de re iudicata. 1
f ¶ Secũdo. Cum versi. seq. Jtaz vide lz hec snia scilz cõdemno si actor 2 probauerit. tenet a et voluit Spe. in ti. de sen. pla. ad⁹ exe sen. §. iuxta versi. sedẽt. ꝛ in. §. species. ver. qd si iudex. vbi Jo. an. in addi. ꝛ hic alt. tex. in. c. cũ venissent. de iudi. ¶ Quero quare dicitur hic plerũqꝫ: Dicit glos. h. d. propter iudicium momentanee possessionis: qõ non placet: quia tunc est diffinitiua. vt. §. digi. vel aliter videtur dicere glos. quedam est sententia interlocutoria que nullã causam decidit: vt si datur alicui dilatio si testes publicantur. ꝛ fimi. Quedam sunt interlocutorie p quas aliqua causa decidit: vt puta aliqua emergẽs. exemplum: actor producit vnum testem reus dicit non esse admittendum: vel reus petit dilationez. dicit actor eam non esse dandam tunc interlocutoria que super hoc fertur decidit illam causam: hoc est illam incidentem seu emergentẽ positionem. ita videtur velle glossa vlti. l. ibi posita. videte non concedo ꝙ hoc fuerit de mente litere. sed credo ꝙ fuerit[b] ista est veritas sicut deus est. ¶ † Sententia interlocutoria per quam causa principalis nõ decidit illa potest reuocari. sed interlocutoria per quam causa ipsa tota decidit nõ potest reuocari: sicut nec ipsa diffinitiua. hic est tex. hoc etiam probatur in l. dicere. ff. de arbi. ꝛ plene digi in. l. quod iussit. de re iudi. ꝛ ideo sententia iudicis per quam absoluit aliquem ab obseruatione iudicij: vel pronuntiat non esse procedẽdum: vel se non esse iudicem istam non potest reuocare: quia perimit causam principalem cuius est lis. sed si perimeret quãdã causam incidentem seu emergentem optime posset reuocari: quia adhuc durat iudicis officiũ in il la causa. vt. d. l. dicere. ꝛ de ꝓtor. stipu. l. j. in fi.
¶ Mulli. [c] Not. ꝙ qui non habet merũ vel mixtum imperiuz non po 1
test aliquem relegare.
¶ Sententia potest ferri sub cõditione intrinseca que tangit ipsum negotium.
Sentẽtia per quam iudex condẽnat reum actori si probauerit intẽtionem suam: an valeat. ꝛ nu. 5. Sententia lata sub conditione extrinseca: ꝛ contenet in se certum valet nisi rescindatur per appellationem.
Ad sententiam sufficit partem fuisse presentem: vt dicatur factum causa cognita.
Si iudex digerit: si viceris sententiam pro te dabo valet sententia: sed est interlocutoria.

Am iudex. †Sententia que non continet absolutionem condẽnationem vel equipollens: est ipso iure nulla. h. d. ¶ Oppo. §. de re. cre. l. generaliter. §. i. Sol. dicit glo. ista. l. corrigit per illam. l. vel aliter si iuramentum est prestitum statim post diffinitiuam sententiam[b] valet. vt. l. contraria: secus si ex interuallo fit prestitũ: vt hic. dñi babes per Moder. in. l. ait pretor. §. ij. iudex. ff. de re indica. Adde inquantum Alex. dicit ꝙ Jo. andr. alt. tex. in. c. cum venissent. dic verum. sed Jo. and. ibi dicit ꝙ non facit: quia loquitur de interlocutoria: ꝛ tali que non cõtinet dari vel fieri. ꝛ de apostil. vide per ipsum. §. ij. xxiij. in fi. tij. lib. ꝛ ꝙ non valeat sententia si reus fuerit absolutus saluo ꝙ si actor ꝓbauerit: tunc fit condemnatus. tenuit Bal. ei⁹ cõsi. cclxxv. iij. libro. ꝛ Jo. and. in loco preall. dicit ꝙ tuti⁹ est differre sententiam: ꝛ an valeat sententia lata sub condition vi de ℙaul. de cast. consi. xv. ꝛ Abba. consil. lxxiij. lib. j. sed quid si iudex absoluit reũ si iuret se non debere. vide Jo. andr. in addi. ad Spec. in d. §. iuxta. ver. sed ecce iudex. et inquantum Alex. tangit: an valeat snia: nisi tale qd fe ceris icurras talẽ penã. vide adde Spec. in ti. de sentẽ. pla. §. j. versi. sed nun quid iudex.
¶ Rñ. verum est. Adde quod idez tenuit Bart. i. l. §. biduũ. quando appel. sit. et Sali. hic. ꝛ Ly. in. l. non dubiũ. §. ó legi. ꝛ Ange. in. l. a dino pio. §. in vẽditione. ff. de regu. iur. Jtem tũ tenuit Bal. ꝛ ℙe. ꝛ Bal. in. l. nõ dubiũ. §. verum est[g] quando sententia continet in se certuz et est conditio extrinseca: vt si nauis ex Alia venerit. ¶ Sed si contineret quandam conditionem intrinsecam non valeret nisi impleatur statim post sentẽtiam. vt. §. digi. ꝛ glos. hic tenet. Jtem ex hac lege patet ꝙ ad sententiam sufficit partem fuisse b
presentem vt dicatur factum causa cognita: vt apparet. et hoc quia primo index fert sententiam per iuramentum postea liquidat an sit debitum.
¶ Ultimo quero † quid si iudex digerit per verba futuri temporis si viceris sentẽtiam pro te damno vel aduersarium tibi condemnabo: an valeat? Glos. hic videtur innuere ꝙ sic quam vide in eo ꝙ dicit absoluam. videtis ista sententia est interlo- i
cutoria non diffinitiua: quia verba prolata de futuro dispositionem non inducunt. vt. l. titia cum testamento. in prin. de leg. ij. ꝛ. l. si quis stipulatus fuerit stichum aut pamphilum vtrum ipse volet. de verbo. obli.
¶ Sentẽtia inter vulgares debet ferri in vulgari tamẽ seruãdus est mos iudiciorum. 1

Iudices. ℔ non eget summario. debet intelligere glos. latinã inter latinos: ⁊ greca inter grecos: b
ita ꝙ intelligatis. ¶ Sed quero † an inter vulgares debeat ferri sententia in vulgari? Videtur ꝙ sic: quia debet proferri verbis intelligibilibus: vt hic in glos. facit ad hoc in. l. decreta. de re iudi. puto tamen in predictis seruandum morem iudiciorum. argu. ff. de testi. l. iij. circa fi. 1
¶ ℔ non debemus sequi cõsilium imperatorum si videtur nobis quod non sit bene latum. 2
Sentẽtia diffinitiua an faciat ius. 3
Emo iudex. †Non exemplis sed legibus est iudicandum. h. d. Dicitur in 1 i

Universidad del Rosario Archivo Histórico

a ¶Oppo. ad fi. ℞o. q̄ iudicari oportet ſm ſentẽtiam diffinitiuam p̄ncipis: ſecus in alio actu principis. vide Bal. ⁊ doc. in. l. ij. §. de legi. Bar. ⁊ Jmo. in. l. apud iuſ. §. vtrum. ff. ad trebel. plene in. c. in cauſis. de re iud.

b ¶Oppo. de. l. minime. ℞ide Bal. in. l. j. in. iij. col. in verſi. extra quero. j. quando p̄ono. non eſt neceſſ. et gloſ. ⁊ Bal. in rubr. q̄ ſit lon. conſue.

c ¶Non poſſit. ℞ide in. l. eſt receptũ et ibi Ange. ff. de iuriſdi. om. iudi.

d ¶Et cõſequẽter. Iſiã auſ. eẽdit Guili. bñe locũ ſi ſolũ reſcriptũ im petratũ eſt vt q̄s poſſit queniri coꝝ iudice aliquo puta delegato. nã tunc etiaꝫ anteq̄ cõueniatur impetrans poterit reconueniri. ita dicit ipſe in. l. iij. in p̄in. per illũ text. ff. quod quiſq; iu. vide omnino ibi Alleg. ⁊ qd ſi conuẽtio non tenuit aliqua de cauſa: an quis poſſit reconueniri: glo. q̄ non: in. c. j. de reſcrip. in. vj. ad ma teriã huius auſ. vide aliquas remiſſiones q̄s habes in. l. ſi idem cum eodem. §. qõ ſi mutue. ff. de iuriſdi. omniũ iud. aliqua in materia conuentionis ⁊ reconuentionis. vide per Bald. in c. j. de controuer. feu. in pares ter mi. ⁊ vide Bal. in c. j. §. pterea, viti. de p̄hibi. feu. alie. per Fe. vbi queſ. 1 quit an coram pa c tribus habeat locum reconuentio ſuper re nõ feuda li. vbi vide oño. Et ad intellectuꝫ huius auſ. vió. c. diſpendia. de reſcrip. li. vj. ⁊ no. in c. ſi. eo. titu. in antiquis. ⁊m. c. ij. de mutu. peti. Et ad intellectuꝫ huius materie vide no. per Bal. i. l. edita. in. xxxiiij. colũ. in verſic. vndecimo queritur an poſſit cumulari ꝛc. quando reus poſſit ſup exceptione reconuenire actorem: et cõtra eum petitionem p̄ori gere. ⁊ nota q̄ reconuentio eſt ſpecies exceptionis: et recompenſatio eſt ſpecies reconuentionis. vt no. Bal. in. l. ſi cõſtat. duas partes. primo loquitur de exemplis imperatorum. Secũdo de exemplis aliorum iudicum.

2 Secunda ibi: nec ſi cognoſcibiles. ¶℞o. ⁊ q̄ non debemus ſequi cõſilium imperatorum ſi videtur nobis q̄ non ſit bene latum. et hoc eſt contra eos qui indicant ſm̃ dicta noſtrarum gloſ. vnde non eſt mirum ſi recedatur a dictis glo. ſi veritas eſt in contrarium aut ratio vel lex. ¶Oppo. de. l. ij. §. de legi. ⁊. §. titu. ij. l. j. vbi reſcriptis imperatorum eſt̃ credendũ. Sol. ibi erant inſerta in corpore iuris: hic non. ¶Oppo. ij. ⁊ videtur q̄ hic text. habeat ſuper ſtuum. nam primo dicit ſentẽtias eminentiſſimorum profeſſorum: alꝫ prefectorum. In ſecundo in fin. repetit illud idem. ſed in iſto. C. non debet eſſe ſuperſtuum: vt in p̄ima cõſtitutione. §. quibus. Sol. primo loquitur in ſententijs p̄incipis latis ad conſultationẽ p̄fectorum pretorio. Secundo loquitur in ſententijs ipſoruꝫ prefectorum. ¶Item oppo. ⁊ videtur q̄ ſit iudicandum exemplis. vt. ff. de poſtu. l. j. §. nunquid ergo ⁊ magiſtratuum. Glo. non ſol. dic q̄ ibi non indicuntur exẽpla vt exemplis iudicetur. ſed vt ex eis veritas comprobetur. ¶Oppo. ad fi.ª huius. l. et videtur † q̄ ſententia diffinitiua faciat ius. vt. §. de legi. l. fi. Solu. ibi eſt ſententia diffinitiua p̄incipis. hic in fine alterius iudicis. ⁊ p̄in. huius. l. loquitur de reſponſo: ſeu conſultatione p̄incipis: non de diffinitiua ſententia. ¶Oppo. de. l. minime. ᵇ ⁊. l. ſi de interp̄etatione. ff. de legi. Sol. ibi iudicatur ex cõſuetudine inducta per exempla non exemplis ipſis.

3 ¶Iudex non poteſt p̄nunciare de eo q̄ non eſt petitum.

Am papinianus.

In cauſa reconuentionis non habet locum exceptio iudicis incompetẽtis. b. d. Primo ponit dictum Papiniani. Secundo illud extendit. Tertio rationem annectit. Secunda ibi: huiuſmodi ſniam. Tertia ibi: cuius enim in agẽdo. ¶Nota quod dici in ſummario. ¶Nota ſecundo regulam poſitam in fine. ibi: cuius in agendo. ¶Oppo. ⁊ videtur † q̄ iudex non poſſit̃ p̄nunciare de eo q̄ non eſt petitum. vt. l. ediles. §. item ſciendum. ff. de edili. edi. Sol. fateor contrarium: et intellige hic q̃ reus petebat. ¶Quero in quo augetur dictum Papinia. reſpondet glo. Papi. permittebat reconuentionẽ ex eadem cauſa tm̃: vt tutele vel nego. geſto ſed Juſtinianus hic permittit reconuentionem ex alia cauſa. p̄terea rationem annectit. examinemus. primo dicit glo. q̄ Papinianus ſolum in eodem negotio permittebat reconuentionem: ſed contra ff. de iuriſdi. om. iudi. l. ſi idem cum eo. §. quod ſi mutue. de iudi. l. ij. §. ſed et ſi agam. ⁊. l. qui non coguntur. vbi etiam in alia cauſa permittebatur reconuentio de iure antiquo. Sol. poſſumus dicere q̄ ibi fuerunt alij iuriſconſulti a quibus fuit inuentum: vt in alio negotio fiat reconuentio: non a Papi. verius eſt quod etiam ⁊ Papi. permittebat reconuentionẽ in alio negotio. argu. d. l. ſed in quo addat negotio in hoc extendit dictũ Papi. p̄o hoc facit text. qui dicit nulla opponenda exceptione. In Jtium facit hic text. in fi. qui dicit in eodem negotio. ⁊ ſic videtur q̄ in eodem negotio permiſit Juſti. et ſolum rationẽ addit q̄ non placet: quia vt dixi per iura antiqua erat reconuentio permiſſa. in aliis caſibus. Nec ob. text. qui dicit hic in eodem negotio: quia idem negotium dicit ex quo ſunt eedem partes. ⁊ idem iudex ſm̃ quod gloſ. ua no. hic dicit: quid ergo Juſtinianus addidit. Papinianus reſpondet iure antiquo permittebatur reconuentio coram iudice reconuenti in totum vel in partem declaro. Conuenio te coram iudice qui habet in vlti. col. de compẽ. ⁊ vide eum in. l. eius. eo. titu. vide tamen in. l. in rebus. §. fi. ⁊ ibi Bar. ff. commo. ⁊ in quo differat exceptio compẽſationis a reconuentione. dicit Bal. in. l. cum papinianus. in fi. §. eo. p̄ compenſatio deducit̃ per modum exceptionis. reconuentio per modum actionis. et p̄ compenſatio ſit ſpecies reconuentionis: eſt glo. in. l. neq̄. §. de compen. no. Bal. in. l. j. §. de arbi. et Bal. hic. ⁊in. l. vel papi. aliqui habent. in. l. nemo. verſi. quero nunquid exceptio. §. eo. ⁊ an coram iudice cuius iuriſdictio p̄rogata eſt habeat locum reconuentio: vide glo. et Bar. in. l. eſt receptum. in fi. ff. de iuriſdic. omnium iudi. et iſtam auſ. all. Bart. in. l. naꝫ et poſtea. §. ſinautem. ff. de in reiuran. ⁊ quod compenſatio ſit ſpecies reconuentionis. ponit Bal. i l. cum dies. §. ſed ſi forte. de arbi. et dicũt doct. in. c. ij. de mu. peti. quod ſi impetrauit iudicem cũ hac qualitate quod cognoſcaꝫ ſummarie de plano q̄ ego poſſum reconueniri eo modo. vide gl. in de. ſepe. de ver. ſigni. ⁊ idem ſi aliquis impetrauerit iudicẽ appellatiõe remota: q̄ eo modo p̄t reconueniri. vt eſt text. in. c. ij. de mutu. peti. ¶Quid ſi penitet quẽ conueniſſe aliquẽ coram iudice ⁊ deſiſtat a lite: an locũ habeat hec auſ. vió Cy. hic in pe. q. ⁊ Jo. an. in addi. Specu. in titu. de reconuen. §. ſi fine. cum concordantijs quas habes per Alexan. in. l. iiij. in fi. p̄in. ff. quod quiſq; iuris. et ibi vide. ſed dubitatio eſt: ſi p viã reconuentionis aliquis cõueniri poſſit qualiter nõ poſſit: an poſſit ab omnib⁹ conueniri: an a conuẽto? vide glo. in l. ij. §. ſed ſi agant ff. ô iu. tenet q̄ ab omnib⁹ per. l. qui non cogit. eo. tit. et per ſuam rationem hanc opi. ſequitur Jnn. in. c. ſi. de fo. cõpe. alia fuit opi. Buili. in

1 ¶Conuentio ⁊ reconuentio quando ſiunt ſuper eodem negotio vel ſuper eadem re: debent fieri coram eodem iudice.

2 Quid ſi fiunt ſuper diuerſis rebus vel cauſis.

3 Actor contra reum reconuenientem non põt opponere exceptionem declinatoriam iudicij.

Et quid ſi actor ex natura cauſe ad alium iudicem de neceſſitate iniſſet ibi.

4 Que ſit natura conuentionis et reconuentionis. et numero. 12.

5 Reus non poteſt reconuenire actorem de cã p̄cin diciali: de qua alias ideo iudex cognoſcere nõ poſſet etiam vtraq; parte volẽte: ſecus ſi partibus volentibus alias poſſet. ⁊ nu. 6.

7 Actor an poſſit reconueniri de cauſa criminali.

8 Actor reconuentus non poteſt reum per modum reconuentionis reconuenire.

9 Actor in cauſa reconuẽtionis p̄iuilegio cauſe poteſt recuſare iudicem non p̄iuilegio qõ eximat p̄ſonam actoris ab illa iuriſdictione.

10 Accuſans criminaliter quod interim nõ poſſit reconueniri. ⁊ nu. 7.

11 Predicta in cauſa conuentionis et reconuentionis habent locum tam in iudice ordinario q̄ delegato.

Iudex ordinarius licet recuſari non poſſit: petitur tamen quod alius ei aſſocietur.

13 In cauſis ſummarijs locus eſt reconuentioni: licet eadem ſententia terminari non poſſint.

14 Quando agitur officio iudicis habet etiam locũ reconuentio.

15 Quid in cauſa appellationis.

16 Reus ſi conuenit actorem coram alio iudice contra formam huius auſ. ⁊ ſit delegatus: proceſſus eſt ipſo iure nullus.

17 Si coram iudice ordinario proceſſus eſt aliquis niſi opponatur.

18 Utroq; tamen caſu ſiue proceſſus eſt nullus ſiue quando opponitur exceptio reus condemnetur in expenſis.

19 Clericus agens contra laicum coram iudice laico poteſt reconueniri.

20 Coram arbitris non eſt locus reconuentioni.

21 Et an idem ſit in delegato de conſenſu vtriuſq; partis.

Tconſequenter.

Iſta auſ. ſumitur in corpore de executoribus: ⁊ de his qui conueniũtur ⁊ reconueniuntur §. j. colla. vij. Et dinidit in tres partes. Nam primo ſicut

d. §. ſed ſi agant. quam ſequitur Cy. Ja. bu. ⁊ Dyn. q̄ ſolum fiat reconuentio a cõuento. per tex. in. §. reuerẽdiſſimi. all. in glo. p̄edicta. p̄o eis bene facit in. l. fulcinius. in. §. qõ ſi aduerſus. ff. ex qui. cau. in poſ. ea. ſed ange. in. d. §. ſed ſi agant. tenet p̄imã opi. gloſ. et Jnno. per. l. nõ diſtinguemus. §. ſi quis. ⁊ ibi expreſſe glo. de arbi. niſi talis reconuentio fuerit coram arbitro. vt no. ibi glo. nõ ob. ſm̃ enim. d. §. reuerẽdiſſimi. quia rñ deo vt dicit gl. in d. §. ſed ſi agant.

¶Item non ob. d. §. qõ ſi aduerſus. quia ibi tractatur de cõſernã do iure cõmuni. ſed in caſu noſtro loquimur in p̄i 1 uilegio ꝛcelſo cõ tra ius cõmune. ⁊ in caſu. d. §. ſed ſi agant. ideo p abu 2 ſum tale p̄iuilegium perditur in totum. ⁊ ad hanc ſolu. vide Bar. in l. ſi. ff. de ſtit. p̄i. ⁊ adde quod Ja. de are. in. d. §. ſed ſi agãt. dicebat q̄ p̄o opi. Ja. but. faciebat: quia pena non debet excedere ollectũ. l. re ſcriptũ. ff. de his qui. vt indi. et facit. l. loci corpus. §. competit. ff. ſi ſerui. ven. ſed p̄o opi. glo. ⁊ Jnno. facit. l. iij. §. illud. ff. quod quiſq; iu. nec plꝰ dicit adde quod contra opi. glo. ⁊ Jnnocen. et Ange. ⁊ ſic p̄o opi. Ja. butri. ⁊ ſequa 4 cium videtur qõ certe conſideran dus ſit text. iuncta glo. in ver. experi tur. ⁊ ibi not. in. l. ſi quis. §. hec pena. ff. quod quiſ. iuris. de quo not. gloſ. in. d. §. illud. eo. tit. ⁊ huic non bene video reſpõ ſum cogita. et hec opi. Ja. butri. eſt equior ⁊ forte ve rior. ⁊ ad materiã queritur: aliquis 4 impetrauit iudicem ſuper conue

que ſolet apponi: ſcilicet non obſtante ꝛc. ſed vbi ſit impetratio ſecundũ formã iuris tũc ſit vera opi. ℞ay. ſm̃ ang. in. d. l. iij. ⁊ ipſum vide. ⁊ vid e glo. in. d. c. iij. ⁊ Jmol. hic et doct. ⁊ Jnno. in. d. c. ex cõqueſtione. de reſti. ſpo. ⁊ vide bal. in. l. iij. §. i. ⁊ que not. do. Anto. in. c. j. de reſcrip. in. vi. in nouel. Jtem ad materiam no. ſm̃ Cy. in auſ. habita. quod ſi conuenio ſcholarem coraꝫ rectore ex neceſſitate ego non poſſum ibi reconueniri: quod ſequitur do. Jo. in. c. j. ad fi. de im. peti. quid autem quando artifex conuenit ſub ſuo maſſario per alium qui non eſt de ſua ſorte. ⁊ dixit domin⁹ Jo. in. d. c. j. ſecus eſſe imo argut etiam contra dictum Cy. de quo etiam vide Bald. in. d. auſ. habita. in. giij. col. in verſ. quero. vbi hoc limita niſi reconuẽtio fieret ex eodẽ negotio. ita quod ventilatio fit con nexa: per. l. j. de q̄re. ad eũ. iudicem eaſ. quo caſu dicit etiam clericus poterit coram laico reconueniri. ⁊ all. ibi Bal. quia talis actor ſponte non eligit iudices ſeculares: ſed non trahitur ex neceſſitate que non eſt generalis. et vide quod not. Bal. in 1 cum papinian⁹, in fi. §. eo. vtrum petitio i cauſa reconuentionis habeat vim exceptionis in principali. vide no. Bal. in. l. viro. in. l. viro. in fine. ff. ſolu. mat. ⁊ ibi ℙau. de caſt. ¶Contra actorez. Nota an reus habeat neceſſe re cõuenire actorem coꝝ eodẽ iudice. ⁊ vide Bal. i. c. cum papinian⁹. in. ij. colum. aliqui habẽt in. l. nemo. §. eodẽ. ⁊ limita per Bar. in p̄i. colũ. ⁊ qõ dixi in fine dicte colũne. tenet tamẽ p̄cessus in ordinario ſi nõ opponatur nota iſta. j. eo. in vlti. colum.

natura eius eſt vt qui p̄ior appellat: p̄ior agat. ⁊ ſic p̄ius reſpondebit libello actoris q̄ libello rei in cauſa reconuẽtionis. ⁊ eodẽ modo lis p̄ius conteſtabit. et idez in quolibet actu ſimili cõp̄orabitur hoc eſt eodẽ tẽp̄ore facto vno actu ſtatim deuenit ad aliũ. Jtem dicte cauſe eadẽ ſententia terminabũtur[b] hoc eſt p̄mo vna ſentẽtia et ſtatim alia: vt ff. que ſen. fine app. re. l. j. §. fi. §. de compẽ. l. neq̄. §. rerũ amo. l. i. no. ff. de iudi. l. q. p̄ior. ¶Not. etiam in hac auſ. text. eſt extra de mu. pet. c. j. de ord. cog. c. cum dilectus. ℙui⁹ ratio eſt fauor rei ne p̄ius condẽnetur actori quã actor ſibi. vt. d. l. neq̄. §. de compẽ. ⁊. l. j. §. rerum amo. huic ergo fauori poſſet ipſe reus renũtiare ex p̄ſſe vel etiã tacite qõ apparet: q̄ ſi iſte ordo nõ fuerit obſeruatus nõ eſt ſnia nulla ſꝫ venit annullãda p appellationez: vt. d. l. j. in fi. que ſen. fine ap. re. ℙon tñ poſſet reus facere quin p̄uilegiũ qõ habet actor q̄ habet: vt q̄ p̄ior appellat p̄ior agat. illud perderet in cauſa reconuentionis per. l. qui p̄ior. ff. de iudi. poteſt eñ re 5 p̄iudicare p̄iuilegio ſuo non p̄iuilegio partis aduerſe. vt. ſ. videbitis. ¶His p̄emiſſis p̄o ſundamẽto ⁊ ſubſtãtia totius materie veniamus ad queſtiones que tangũtur hic per gl. ⁊ doc. ¶Primo ℙquero vtrũ reus poſſit reconuenire actorẽ de cauſa p̄iudiciali de qua alꝫ idẽ iudex cognoſcere nõ poſſet. vt. l. ij. in fi. de pe. iudi. glo. dicit q̄ ſic. vt. §. de iudi. l. quoties. vide glo. ſuper ver. eundẽ. Jnno. ℙoſt. et Bar. et alij ℙodeꝛ. ex de mu. pe. c. j. tenent ℑtium. Idez Specu. in tit. de connen. et recõuen. ⁊ dicũt q̄ reconuentio nũq̄ poteſt fieri in cauſa de qua alꝫ iudex cognoſcere nõ poteſt. ⁊ ſic cõuenit̃ coꝝ iudice laico de cauſa pecuniaria nõ poſſet reconuenire actorem in cauſa ſpirituali. allegat. c. ſua. qui ſi. ſint legi. c. latoꝛ. de ordi. cogni. c. tuam. cum ſimi. Ad. l. quoties. reſpondet. Specu. q̄ iudex incidẽter cognoſcit nõ autẽ de hoc pronuntiat. p̄o glo. noſtra videt caſus. ff. de iuriſdi. oñ iudi. l. ſi idem. §. quod ſi mutue. vbi poteſt reconueniri actor in maiori ſumma q̄ alias ſit iudicis iuriſdictio. Jtez videtur p̄o hoc tex. in. c. vñ hec ſumitur q̄ ibi. l. eum cõpetẽtem facit iudicem in vtraq; cauſa. quid dicem⁹? ℞ideo: q̃q; reus recõuenit actorẽ ſup eodẽ: de quo iudex non poterat alias cognoſcere niſi partibus volẽtibus vel p̄orogare iuriſdictionẽ: tũc recõuentio poteſt fieri. vt. d. §. qõ ſi mutue. et. l. ij. ſed et agant. de iudi. Ratio: quia per electionẽ actoꝛ ſibi p̄eiudicat. dꝫ igitur pati eum eſſe iudicem ℑ ſe. vt dicit text. in a 6 l. C. Sed hoc caſu pati poteſt: ergo ꝛc. ¶Si vó reconuenitur actor ſuper re vel cauſa de qua iudex nõ poſſet cognoſcere etiam vtraq; parte volẽte: tunc non eſt locus recõuentioni. Et ita loquitur opi. canoniſtarũ que eſt vera. ℙã tũc ceſſat ratio cõuentionis ⁊ recõuentionis. vult enim leg⁹ actor patiatur ipſum eſſe iudicẽ cõtra ſe. ſed hic licet actor patiatur nõ patitur natura cauſe. ⁊ ſic ceſſat ratio poſita in. l. cum papin. ⁊. §. dixi. et per hoc in qõne

ponatur nota iſta. j. eo. in vlti. colum.

b ¶Terminabuntur. Adde quod dixit Bald. in. l. viro. ſolu. matr. quod quando cauſa conuentionis ⁊ reconuentionis ſemper vniuntur in caſu. d. l. viro. ſm̃ intellectũ Ja. de are. ⁊ Bar. ibi: tunc reconuentio habet vim exceptionis: ⁊ eſt neceſſe ſimul p̄onuntiari ſup vtraq; ſecus ſi non vniunt̃ ſed ſunt ſeparate. ita q̄ ex vna non inducat exceptio in alia. naꝫ tunc ſm̃ eum nõ eſt neceſſe q̄ vna ſnia dirimat. de quo per Jmol. in. l. j. in fi. que ſen. fine app. reſcin. Et adde q̄ ly dubium ſit liquidum nõ tamen p̄ocedet incõtinẽti ad exactionẽ ſi reconuenio te: ſed dꝫ expectari finis vtriuſq; cauſe per ſniam q̃ eſt verum ſi de facili ⁊ cito reconuentio poteſt liquidari: alꝫ ſecus. ſm̃ Bal. no. in. l. neq̄. §. de cõpen. ⁊ tenet Jnnocen. in. c. ij. de ord. cog. in gloſ. viciſſim. ad quod etiam vide quod no. Bal. in. l. ſi. j. qui. ad lib. p̄ocla. non li. adde q̄ no. Bar. in. l. naturaliter. §. nihil cõe. in vlti. q. de acq. poſ. ⁊ Bal. in. l. ſi papi. in. ij. col. ſ. eo.

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

a ¶Criminali. Et hic per Bal. duo verba qui indistincte tenet ⁊ Bal. in l.j. in prin. qui accu. p Bar. Jmo. ⁊ l. is qui reus. ff. ō publi. iudi.

b ¶Querit glossa. No. q actor conuentus nō potest reconueniri: sed qd si actor impetrauit iudicē delegatum super fundo rē⁹ reconuenit ipm sup domo: quo casu vult etiaz actor coram eodē iudice reconuenire sup vinea: an audiaf. et tex. videtur q nō. et ibi ita tenet Bulli. in. l. j. ff. qō quisqz in. et Spe. in ti. de repu. §. fi. versi. nungd posſim. ⁊ quod notat Jmo. in aut. habita. ⁊ hoc modo videt mihi q fit intelligēdus tex. in. d. l. fi. ⁊ no. glo. hic: ⁊ ep̄sse Spe. i ti. de reco. §. nūc dicam⁹. versi. fi.

c ¶Spoliatione. Jn iterdicto spoliatorio: ⁊ i causa spoliati nō habet locum reconuentio Jziuz videtur not. Bar. in l. naturaliter. §. nihil cōe. in penul. q. ff. de acq. pos. iūcto eo q dicit tex. in l. j. vltra mediū. §. quo. bono. ⁊ l. l. i. §. fi. §. vbi in rem act. Adde q̄ pri maz opi. tz Spe. in titu. de recōuē. §. nūc videamus. in principio.

d ¶Habeat locuz. Jn ista aut. habeat locū in ordinario ⁊ in delegato. sed Bal. i. l. cū pap. in. fj. col. aliq habēt in. l. nemo. §. eo. in versi. q̄ro vtrum p ius anti quum. videt velle q solū habeat locum in delegato. adde tamē q si talis delegatus fuisset dat⁹ de non cōsensu non licuisset habet ista aut. fz Bar. hic ad fi.

e ¶Sunt opi. Et cum opi. Hostiē. cōtra Bar. ⁊ Jmo. tenet glo. Jo. and. in cle. sepe. ō yer. significa. in yer. propositā de causa preiudiciali. statim nō poterit fieri reconuentio coz̄ā iudice pedaneo: quia p̄iuilegium causa est: vt cognoscat a maioribꝰ iudicib⁹ nō p̄iuilegiū p̄sone. tex. videt in. l. non distinguemus. §. si de liberali. ff. de arbi. Nō ob. text. in co. vnde sumit ista aut. vbi facit eum iudicē vtriusqz causę. qō intelligo. ſ. remouēdo exceptionē qō non sit iudex actoris. Secus si natura causę nō patiat fm qō dicit. l. cū papinianus. nō em̄ est verisimile q ex illo verbo p̄inceps voluisset qō ꝓpter naturam reconuētionis iudices cognoscerēt de causis maximis: bec em̄ esset res magni p̄iudicij. possent em̄ partes inuicē cōponere ⁊ habere sup causa status vel monachat⁹ vel mſimonij vnū iudicē minimū qui sentētiaret fz eoz voluntatē qō esset absurdū. vt. d. §. fi de liberali. Preterea natura cuētionis ⁊ reconuētionis est: vt simul tractent. ⁊ eodē tpe finiant. Si intelligeres de actione p̄iudiciali per quā impediret exercitiū aliarū actionum interim: vt in qōne seruitutis ⁊ libertatis. vt. l. ordinata. ff. de li. cau. nō posset habere locū reconuētio: quia insimul tractari nō possunt. istius aut. ratio melius. j. declarabit. ¶Secūdo q̄ro ⁊ vtrū possit actor reconueniri de causa criminali:[a] Dicit glos. q̄ sic eadē rōne qua. §. dixi de p̄iudiciali. vide glo. sup ver. eūdē. Pro declaratione isti⁹. q. est videdū quia aut actor accusauit criminaliꝫ: ⁊ tunc aut reo possit ipsuz reaccusare: est materia. l. is qui reus. de pu. iudi. ⁊. j. qui accu. nō pos. l. negāda. Ad vnū tū aduerte: quia tota illa materia loquit q̄n quis accusato ē reaccusaret coz̄ā iudice suo: sed si p modum reconuentionis vellet accusatoz̄ suū accusare coz̄ā iudice nō suo hoc nō posset. ratio: quia actor illū iudicē nō elegit: nec ſpōte iuit ad eū imo quadam necessitate: scilz ꝓpter maleficiū vel iniuriaz sibi factā. vt. l. j. §. sed ⁊ si agāt. ff. de iudi. vnde non est ꝓueniens vt malignitas aduersarij meā ꝓpter quā cogor eū accusare faciat vt ego possim reaccusari coz̄ā iudice nō cōpetēti. vt. d. §. sed ⁊ si agāt. que ratio cessat in eo qui agit ℈ aliquez ex aliquo cōtractu celebrato ab ipso agēte vel ipsi⁹ facto. sic eo casu quo accusat cessat rō. l. cū pap. quia ibe accusator iudicē nō eligit spōte. Si vo agat actione ciuili descēdēte ex aliquo maleficio vt facto q̄uēti absqz sciētia vel ꝓsensu accusatoris. tunc idē eadē rōne. vt. d. §. sed ⁊ si agant. q̄ tam in ciuili q̄m in criminali intelligo q̄si actor ꝓueniret reū coz̄a iudice ordinario. Si em̄ ℈ eū iudicē delegatū impetraret: tūc crederē q̄ posset fieri reconuētio: per hanc aut. ⁊ in co. vnde sumit. ⁊ quia subest ratio: quia ipse eū eligit. ⁊ cessat ratio impedimēti de qua loquit. §. sed ⁊ si agāt. Si vo agit actor ciuili descēdēte ex suo facto vel ℈tu: tūc si reus vult eū reconuenire ciuiliter: fine actio descēdat ex crimine fine nō pōt indistincte per istas leges. Sed si p modū reconuētionis velit eū criminaliter accusare. tūc si iudex ille coz̄ā quo fit conuētio: alias de illa causa criminali cognoscere nō posset nō fiat reconuētio: quia hoc est p̄iuilegiū causę nō p̄sone. Et hoc nō posset fieri etiā vtraqz parte volēte. vt. l. nō distinguem⁹. §. iuſ. ff. de arbi. Sed si index possit cognoscere de illa causa criminali. tūc videt q̄ posset fieri reconuētio: sicut posset fieri ꝓgatio. per. l. j. §. vbi de cri. agi opoz. hoc etiā videt tenere Jnno. tū in hoc est aduertēdū. Nam causa criminalis habet istud p̄iuilegiū vt ea pēdēte supersedeat in qualibet ciuili. vt. l. fi. §. de ordi. cog. ¶Modo fiquidē ille qui reaccusat per modū reconuētionis vult vti hoc p̄iuilegio: q̄ interim sup ciuili primo proposita supsedeat nō posset q̄nire: quia hoc non patitur natura q̄uētionis ⁊ reconuētionis que est vt simul procedat ⁊ simul terminet. ⁊ quia p hoc p̄eiudicaret actori eius p̄iuilegiū: vt qui p̄ior appellanit primo agat. hoc tū casu nō puto reū q̄uentum impediri in p̄iori quin actoꝛē accuset coz̄ā iudice cō petēte alio: nec impediret exceptio que introducitur p aut. Nam hec aut. aufert reo suos iudices. ideo quia dat sibi aliū. l. hūc in causa reconuentionis. eo ergo casu quo non pōt reconuenire: vel non potest sine p̄iuilegio et p̄iudicio sui iuris vel sue cause: tūc non aufert ista aut. iudices suos: vt hic manifeste colligit ex tex. ⁊ in corpo. q vult q̄ reus tūc debeat supsedere: nec agat coz̄ā alio quin ei li ceat agere coz̄ā eodē: al⁹ sec⁹. vt pbat. ff. eum qui app. in p̄uin. debe. defen. ⁊. j. dicā. ¶Querit glo. b quid ℈ si actor reconuētus velit reū per modū reconuētionis reconuenire: Glo. dicit q̄ nō pōt: vt in ea habes. idē tenēt oēs Legiste ⁊ Canoni. ¶Quero vtrū ℈ liceat actori in causa reconuētionis recusare iudicē coz̄ā quo reconuenitur: Quidā dicūt q̄ sic. ⁊ ita intelligūt istā aut. glo. nostri: ⁊ oēs doct. dicūt cōtrariū: quia postq̄ actor semel elegit euz nō pōt eum recusare. vt. l. cum pap. ⁊ in aut. offerat. quam intellige q̄ actor non pōt eum recusare p̄iuilegio aliquo qō eximat personaz actoris ab illa iurisdictione: sed p̄iuilegio cause bene pōt recusare reconuentionem. verbi gratia. ille qui agit de spoliatio c ne⁹ ⁊ petit restitutionē: si reconueniat pōt opponere q̄ nō pōt reconueniri donec restituat. vt. l. si qs a se fundū. j. ad le. iuli. de vi. ⁊ ex de ord. cog. c. cum dilect⁹. ⁊ c. sup spoliatione. idem in causa depositi. 10 l. si. depo. idē in causa criminali: ℈ quia accusans criminaliter nō pōt interim reconueniri. vt. l. si. §. de ordi. cog. in istis p̄uilegijs cause excluditur re- g conuentio. ¶Procedo vlterius fm ordinē glos. 11 Quero ℈ vtrū ista aut. habeat locū in iudice ordi d dinario ⁊ delegato: Et dicūt quidā q̄ solū loquit in delegato: quia hic loquit de recusatione: ⁊ ordinarius recusari nō pōt. Et oēs glo. ⁊ doc. dicūt q̄ habet locū tam in iudice ordinario q̄m in delegato: ⁊ l⁹ index ordinarius recusari nō possit: petitur tamē q alius ei associet. vt in aut. si vo cōtigerit. §. de iudi. ¶Querit glossa quō iste cause tractabūtur simul: ⁊ eadem sententia terminabunt: Dic vt dixi. §. circa p̄n. ⁊. j. declarabo clari⁹. ¶Sed iuxta 12 hoc q̄ro ℈ quādo debet fieri ista reconuētio: In boc e sunt opi.[e] in glo. quidā doc. dicunt q̄ ab initio incontinēti: vt innuit tex. in ista aut. ⁊ in corp. vnde sumit. Alij dicūt q̄ pōt reconueniri q̄cunqz vsqz ad sentētiaz. vt dicim⁹ in denūtiatione que fit vendito ri. Et istud vltimū tenet Bar. de mu. peti. c. j. ⁊ dicit q̄ est casus ex⁹ rescri. in. c. dispēdia. li. vi. idē videt tenere Jnno. Hosti. aut videt tenere contrarium. dicerē fic: ratio reconuentionis que facit pro reo: ℔tra actoꝛē est. quia actor illū elegit iudicē in agēdo: habeat illū in defendēdo. dicit tex. t. sed ista ratio habet locū quādocuqz pendēte iudicio: ergo quādocuqz pēdente iudicio possum ipsum reconuenire: sed huic ob. natura cōuētionis ⁊ reconuētionis que est. vt. §. dixi. vt simul tractet: ⁊ eadem sentētia terminet. Quomodo ergo possunt simul tractari ⁊ terminari cum lis p̄ima iam sit prope finez: et ista incipit. Rndeo. vt. §. dixi: scilz q̄ vtrūq; simul tractatur est in fauoꝛē rei reconuenientis Aut igit vult reus reconuenire cum suo p̄iuilegio vt simul tractent ⁊ simul terminent. ⁊ hoc non pōt nisi ab initio. vt hac aut. ⁊ in coz. vnde sumitur. fz ei enim vult reconuenire ⁊ nō vti p̄iuilegio. tūc poterit nec est quid repugnet. dicerē tamen forte q̄ magis causa q̄uētionis q̄m reconuentionis. Et ideo Jnno. in. d. c. dispēdia. dicit q̄ quādocuqz pendente indicio: primo agitur ℔tra actoꝛē per modum conuētionis ⁊ reconuētionis. ⁊ tunc dicaf cōuentio simplex quādo omittit natura reconuentionis que est vt simul terminent: sed pro tanto ego appello istam reconuentionē: quia alias iste non esset cōpetens iudex: nisi ꝓpter reconuētionem. ¶Jxta hoc 13 quero ℈ quid in causis summarijs[f] sit locus re- g conuentioni: Tex. videt q̄ sic. in. l. nō solū. §. sed hoc ff. de p̄cura. vbi dicit q̄ etiaz in causa dāni infecti habet locū reconuentio. Et ꝛstat q̄ causa dāni infecti fit summaria. vt. l. j. ff. de dam. infe. Jnno. contra. ⁊ idem tenet Pe. ⁊ al⁹. l. j. §. vbi cau. sta. Preterea ratio: quia cum causa reconuentionis debeat simul tractari ⁊ terminari. Sed si vna esset ordinaria alia summaria hoc fieri nō posset. ego dico q̄ in summarijs habet locum reconuētio. Quid enim si reconueniatur alia summaria. certe non est dubium sicut dicemus de conuento super spoliatione qui potest reconueniri super alia spoliatione vt exordio. fm Joā. an. in addi. Spe. in ti. de reco. ver. quādo fit recōuētio non habet locum p̄iuilegium ꝓrogationis in iurisdictionis ℔tra Bar. hic. sed dūs Anto. et Jmo. in c. j. de mu. peti. tenēt opi. Bart. hic licet Jo. calde. teneat opi. Jo. an. ⁊ vide Bald. hic in v. columna.

¶Habet locum. Sed quid si reus cōfitetur delictū: an possit reconuenire actoꝛez. vide Bal. i. l. i. ff. C. q. ad li. pela. nō li.

¶Summarijs. Sed quod nō sit locꝰ reconuentio ni. tenet Bal. l. l. j. §. vbi cau. sta. vbi idem dicit quādo vna causa esset ꝓparatoria alteri⁹. qō no. adde glos. in cle. sepe. de ver. signi. et plene per dūs Ant. ⁊ Jmo. in. c. i. de mu. peti. et Bal. in. l. naturaliter. §. nihil cō mune. in pe. q. de acqui. pos. ⁊ ibi p Jmo. ⁊ quod no. Bal. in. l. fi sine. §. ad trebellia.

¶Pro 2cordia. Aduerte in recōuētione dz̄ pcedi fm formam conuentionis et vna snia terminari q̄n agitur petitorio ⁊ recōuenit possessorio: vel econtra pro eadē re itelligē i illē casib⁹ vbi in possessorijs requirit li. cōte. habēt ꝓBar. in. l. naturaliter. §. nihil cōe. ff. de acq. pos. Jzius tū alk. i hac aut. ⁊ ꝓsequenter iūcto eo q̄ voluit ipse Bar. in. l. j. C. quo. bo. et i. l. fi. C. vbi i rē ac. vbi voluit q̄ oīa iudicia possessoria sint sūmaria. ⁊ in extraordinaria. ad repti. in ver. summarie. tu dic Bar. nō negat i dictis suis i hac aut. si bi videat tenet affirmatiuā tā in. j. col. vſi. sciēdum est q̄ ꝓgatio q̄ fit in iudice ordinaria alia summaria boc fieri nō posset. ego dico q̄ in summarijs habet locum reconuētio. Quid enim si reconueniatur alia summaria. certe non est dubium sicut dicemus de conuento super spoliatione qui potest reconueniri super alia spoliatione vt

7 · alt · l · sed ulte · m · §
nō solū · ff de proa · de acq · p
alt · mi · d · c · i · de mu · peti

a ¶Appellationis. Sed quid si appelletur in causa cōuentionis prime: an possit iudex procedere in causa reconuentionis. dic fm Jnno. q̄ sic: in. c. cum nobis. de elec. vtrum in causa appellationis habet locum reconuentio. Cy. videtur tenere q̄ non: in. d. l. per banc. in. vj. q. idem Jnnocen. in. c. i. de mu. peti. pro hoc tex. in. l. ad cognitionem. ff. ex qui. cau. in posſe. ea. Sed Specu. in titu. de cōuen. et recon. §. nūc dicamus. sed nunquid coz̄ā iudice restringit hoc dictum in appellatione ab interlocutoria: secus i appellatiōe a diffinitiua: sed tamē non respōdet ad tex. i. l. ij. §. legati. a ver. ei quoqz. ff. ō iudi. qui. pbat indistincte opi. pri mam. §. Ange. in dicta. l. legati. dat aliā limitationez ad hoc et veram: nam debet fm eū limitari nisi appellatio exerceat ī domicilio appellationis: quia tūc cessat ratio. d. §. legati. quod not. vi de Bal. in. d. l. per banc. in vlti. co. ⁊ vide glo. l. i. l. sed si restituat. ff. de iudi. ⁊ Bal. in. l. si sine. §. ad trebellia.

b ¶Clericꝰ agens. Et hec est cōmunis quod clericꝰ possit reconueniri. ⁊ tenet etiam glo. in. c. j. de mu. peti. sed aliqui quoseqūtur. d. Ant. in d. c. tenent contrarium: et cum communi ibi transit do. Jo. facit etiaz quod singulariter. Jmo. in. l. si cum hominem. de fide iuſ. vbi instantia transit in clericū c etiam coram secularī: vno tamē casu posset clericus cōueniri indistincte quoties recon uētio fieret ex eodem negotio ⁊ ventilatio esset connexa: fm Bal. in aut. habita. in. §. iij. col. in versi. queritur. Alij ibi inducunt argu. contra opi. Bar. sic reconuentio procedit virtute reconuentionis fundatur enim super electione facta de iudice. vt patet in. c. cuius in agendo. sed ꝓrogatio non potest facta de iudice. vt patet in. c. cuius in agendo. sed ꝓrogatio non potest fieri de specie ad speciem penitus diuersam sicut est iurisdictio clerici ⁊ laici. vt patet. ex vj. dist. ⁊. l. ij. §. j. ff. de iudi. ergo talis reconuentio fieri non potest. Confirmatur ista ratio ab ipsis: ⁊ quod non posset fieri ex presse si posset fieri tacite. vt. l. non intelligitur. §. fi. ff. de iu. fisci. sed aliquis clericus non potest expresse ꝓrogare iurisdictionem in laicum: ergo nec tacite. sed huic rationi respondet Jo. cal. et alij quod ista ratio non cōcludit: quia sequeretur ex ista ratione vltima quod sicut clericus non potest expresse consentire in iudicem ecclesiasticū non suum. vt. c. significasti. de fo. cōpe. ita non possit reconueniri coram iudice non ecclesiastico. boc arg. est cōtra. c. j. ⁊. ij. arg. ⁊ ibi no. de mu. peti. sed ab hac impugnatione defendit do. Ant. dictam suam opi. dicens q̄ illa ꝓrogatio fit fm naturam iuris. ⁊ tunc aliquid p̄mittitur fieri tacite ⁊ in consequentiam: quod non permittitur fieri expresse. vt patet in. d. c. dilecti. de fo. compe. vnde dicit Bal. no. in. l. nulli. C. de iudi. quod in conuentione cognoscit iudex in incidenti ad causam principalez et contra naturam ipsius nec principaliter ⁊ expresse: nec tacite: sed in consequētiam potest iurisdictio in alterum ꝓrogari. vt patet in. c. tuam. de ordi. cogni. et in. c. lator. qui filij sint legi. hoc autem est contra materiam iurisdictionis ecclesiastice: quod clericus subsit seculari iudici: vel q̄ clericus secularis habeat talem iurisdictionem maxime per rationem recōuentioni eadē ratione qua de arbitro. §. dixi.

2 ¶Ante litem contestatam potest in aliquibus casibus appellari: ⁊ qui sint isti casus.

3 Recusatio iudicis potest fieri quandocqz post litez contestatam: si noua causa superuenit.

4 Nemo nisi p̄inceps potest cōmittere causam remota appellatione a diffinitiua: fz bene ab interlocutoria.

5 Appellatio ⁊ recusatio iudicis quando simul ponuntur hinc appellatione remota ante litem contestatam etiam recusatio remoueri videtur.

6 Si in literis delegationis remoueatur solum appellatio non intelligitur remota recusatio.

Cum solitum. Jsta est singularis. l. nec scio eā esse alibi. breuiter dicit. ℔ Quando duo vocabula veniunt ad determinationem eiusdem verbi debēt intelligi: vt vniformiter operentur. h. d. Primo imperator repetit illud sup quo dubitaf. Sido quorūdam ponit opi. Tertio dat consiliū. Scōa ibi: quia putabant. Tertia ibi: caneant. ¶Sto. qō dixi in summario. idez habes in l. in testamētis. §. de test. mi. ⁊ de impu. ⁊ ali. subſt. l. hereditatis. ⁊ l. q̄nis. ⁊ de vul. ⁊ pup. l. iam hoc iure. Dicitur hic caueant itaqz. ¶Quero qua distinctione debēt vti iudices. Glo. dicit q̄ oz verbū appellationis accōmodare post sniam ⁊ verbum restitutionis seu recusatiōis ante lit. ꝛte. vide glo. super ver. sine causa. vult ergo glo. ad hoc: vt ista clausula aliqd operet qō opponaf eo tpe quo inducat aliqd ꝛtra ius cōmune: sed de iure cōi post sniam potest appellari. ergo post sniam remonea tur appellatio ante li. ꝛte. pōt recusari ante li. contest. remoueaf recusatio. ista opi. nō est vera: quia nullus iudex ꝓter principē potest appellationem post sniam remouere. vt. l. j. §. j. ff. a qui. app. nō li. do. Rich. malū. intelligit totū econtra: vt iudices remoueāt appellationē ante sniam ⁊ recusationē post li. ꝛte. ⁊ hec est distinctio quā tenere debēt iudices fm eum: vt hic ⁊ hoc placet. ¶Sed contra hoc oppo. ep̄sio ei⁹ qō tacite inest nihil operaf. vt. j. de fideiuſ. l. non recte. ff. de leg. j. l. sed istud. est etiā tacite de iure cōi: ergo ꝛc. Sol. dicit Rich. fateoꝛ Jziū: qō nihil operaf: sed fit causa dubitationis tollēde. vt. l. qui mutuā. ff. mād. ⁊. l. qui dubitationis. ff. de reg. iu. hoc nō placet: quia vanuz esset ꝓ filiū principis hic ⁊ ideo dico q̄ ante sententiā ⁊ etiā ante li. ꝓtesta. qnqz pōt appellari: vt puta si iudex ꝓuitauerit se esse vel non esse iudicem. vt no. in aut. habita. ne fi. pro pa. ⁊ in casu l. arbitro. ff. qui satisda. cog. ⁊ de mino. l. intra vtile. Jtē recusatio pōt fieri qnqz post li. conte. si noua causa supuenit. vt. l. non distinguem⁹. §. cū gdā. ff. de arbi. Aſi cū iudex remouet appellationē ante litem. remouet recusatio. ita opi. no. vt supra. Sed quid si appellatio non intelligitur remota recusatio. Et videtur q̄ sic. ⁊ ratio: quia ꝓ hoc non potest fieri per modum ꝓrogationis. vt in. c. si diligēti. ex de fo. cōpe. ⁊. §. ō epi. ⁊ cle. aut. statuimus. Breuiter puto Jzium. §. q̄ possit reconueniri. Nec ob. q̄ non potest fieri ꝓrogatio quia fateoꝛ. ſ. ab homine: fz a lege hoc fit vt omne p̄iuilegiū per qō persona subducit: iurisdictionē tollat in causa reconuentionis. vt. l. cum papi. et in coꝛ. vnde sumit hec aut. Nec obſt. si dicas. ille est fateoꝛ totius cleri: quia fateoꝛ eodem modo p̄iuilegiū ne legati queniantur ex fauoꝛe publice vtilitatis. ⁊ tamen cessat in causa reconuentionis. vt. d. §. sed ⁊ si agant. ¶Quero ℈ utrum coz̄ā arbitris[c] sit locus reconuentioni. tex. est q̄ nō. ex de arbi. c. cōstitutus. vel. c. cum dilectus. quod est verū: quia tunc cessat ratio. l. cum papi. non enim actoꝛ illuz arbitrū elegit magis q̄m reus: imo vterqz simul. ⁊ ideo ꝓputo q̄ si aliquis esset delegatus de ꝓsensu vtriusqz partis coz̄ā illo delegato non esset locus

Universidad del Rosario Archivo Histórico

sentētiā. ista remotio operat in illis casib⁹ in qb⁹ poterat appellari ⁊ cū remouet recusationez post lit. conte. operabit fm qđ dicemus de ordinario. vt. ff. de iudi. aut. si vo cōtigerit. Et fm hoc sic op.
4 nemo ꝑ pōt cōmittere causam appellatione remota nisi princeps. vt. l. j. ff. a qui. appel. non li. Rñ. verū est remota appellatione a diffinitiua: sed bñ pōt remoueri appellatio ab interlocutoria. et hic est casus no. h. ⁊ hoc sentit gl. tua in fi. multum no.
5 quam vide. ¶ Scōo ḡo ꝑ qñ ista verba simul ponūtur qualr intelliganꝫ pnt. in pn. l. presuppo nitur. In hoc sunt opi. quidā dicūt ⁊ ante lit. cōte. nō poterit recusari. Et qđ hic dē in ter. q minime vetitū. s. est a lege. ⁊ hoc tenuit Jo. Allꝫ dicūt contra. ⁊ dicūt q dictis verbis nō ob. poterit recusari per būc text. dum dicit q minime vetitū ꝛc. ego teneo opi. Jo. per rationē quā dixi in summario sc̄z qñ duo vocabula veniunt ad determinationez vni⁹ verbi debēt intelligi: vt vnifozmiter operenꝫ sicut ergo appellatio est remota ante lit. ꝛte. vt pdixi ita eodē modo recusatio. ¶ Quero ꝑ qđ si in literis delegationi⁹ remouet solū appellatio: an ex
6 hoc videat remota recusatio? Glo. hic tenet q sic. all. ff. de appel. c. sup eo. In ☞ium facit. j. ne lic. in vna ea. cau. l. j. in fi. Glo. sol. ibi loquit qñ remouetur a iure. hic qñ ab homine. ¶ Contrariū huius determinat glo. in. d. l. j. ff. a qui. app. nō li. Et illā opi. sequunt cōiter doc. quia qñ sunt duo iura separata remoto vno non sequit remoto alteri⁹. vt. l. si domus. ff. de ser. vrba. prędio.

¶ De sententijs que sine certa quantitate pro late sunt. Rubrica.

2 ☞ Jus mere ō futuro nō pōt deduci i iudiciuz.
3 Si ius est de ꝑsenti habēs dependētiaz de futuro venit in iudicio qñ actozi nihil pōt imputari.
4 Quid si ius est de ꝑsenti propter interesse quod speratur de futuro.
5 Quid si aliqō ius de pūti sperat cedere i futuro.

1 [illegible] Am in iudicez. ꝑ Valet sentētia de futuro si dependeat a iure quod est de presenti. h. d. fm vlti. lec. hic posita in glos. q̄ est vera. ¶ Opp. ⁊ videt q
a cursus futuri temporis[a] non spectat ad iudicē. vt ff. de vsuca. l. j. ff. j. ¶ Huius timoze sunt in glos. qnqꝫ lec. quatuoz ꝓme tendūt ad hoc vt ostēdant iudicē pronūtiasse de vsuris ꝑteritis. ¶ Ultima ad hoc tēdit vt iudex pronūtianerit de futuris. ꝓme quatuoz lec. non habet dubitationez ideo non ꝓsequoz eas: vide glo. ¶ Ad quintā lec. quā posui vobis obstat fozziter. l. j. ff. j. ff. de vsu. Rñ. qñqꝫ nihil est q possit imputari creditozi: vtputa repeto sortē ⁊ facio q̄tū possum exigētia mea tunc tra
ctus futuri tpis in quo currūt vsure ⁊ euicto acto ꝑspectat ad iudicē: vt hic. Qñqꝫ est aliqđ qō pōt imputari creditozi: vtputa nō curat sortē habere. sed vult q debitoz cōdēnet sibi de futuro ad vsuras: ⁊ hoc nō spectat ad iudicē. vt. l. Ztia. ¶ Opp. de. l. non quēadmodū. ff. de iudi. Sol. ea que sunt mere de futuro nō spectāt ad iudicē. vt. l. Ztia. sed ea que sunt de futuro ⁊ habēt dependētiā a iure de presenti. ⁊ sic loquit hic. Nam sors petebat de presenti. ⁊ ab isto debito sortis habēt dependētiā usure. ⁊ B spectat ad iudicē. ⁊ ita loquit hec. l. ¶ Contra hoc opp. de. l. in lege aquilia si deletuz. ff. ad le. aqui. Huius timoze debes scire breuiter q qñqꝫ est ius mere de futuro: ⁊ hoc nō pōt deduci in iudiciū. vt. l. non quēadmodū. ⁊ qñqꝫ est ius de presenti quod habet dependentiā de futuro. ⁊ tunc distingue: vt dixi. Aut potest actoꝛi aliqđ imputari et non venit in iudicio. vt. l. j. ff. j. ff. de vsuca. Aut nihil pōt ei imputari: ⁊ venit in iudicio: vt hic. et
4 l. j. de fideic. ⁊ l. male agit. de ꝑscri. xxx. an. ⁊ Qñqꝫ est ius de ꝑsenti ꝓpter interesse qđ sperat de futuro. Et tunc aut illud interesse sperat propter culpam. ⁊ loquit. l. in lege aquilia si deletū. ff. ad legez aqui. Aut propter dolū: ⁊ loquit in locū. ff. condēnatus. de tab. exhi. ⁊ Qñqꝫ est aliqō ius de ꝑsenti quod speraꝫ recedere in futuro. et isto casu loquit l. si seruus. in pn. de ędi. fur. Ista materiā tetigi in. d. l. locum. ff. cōdēnatū. plenius in. l. si finita. ff. e
2 fi. cum. l. seq. ff. de dam. infe. ☞ Quando ꝓponit actio vniuersalis vel generalis: tunc ꝓcedit petitio incerta: ⁊ sententia incerta sed in executione certificatur.
3 In obligatione alternatiua si electio est creditoris debet dari libellus certus: ⁊ sꝰia certa sequi.
4 In simplici obligatione qñ ꝑcedat petitio incerta: ⁊ sententia certa: ⁊ quādo etiā sꝰia incerta.
5 Sententia incerta habebit executionem paratam facta liquidatione.
6 Et qūo fiat liquidatio etiam in instrumētis non liquidis que merent executionē. ⁊ nu. 5.

✳ [illegible] Aqꝫ pecunie. ꝑ Ubi pe
1 titur incertum valet sentētia incerta. h. d. Videsergo q sꝰia incerta[b] valet. ¶ Cōtrariuz vides in
b l. ꝓi. ⁊ l. fi. Sol. glo. qñqꝫ petit incertū: ⁊ tūc valet sꝰia incerta: vt hic. sed si petit certum: ⁊ tūc debet ferri sꝰia certa per se vel per relationez ad acta. vt l. seq. ¶ Cōtra istud opp. insti. de actio. ff. curare. Huius timoze glo. intrat hāc materiaz veterem.[c]
2 Qñqꝫ ꝓponit actio vniuersalis vt petitio hereditatis. Qñqꝫ actio generalis vt petitio tutele vel neg. gest. ⁊ in isto ꝑcedit petitio incerta: et sꝰia incerta: sed in executiōe certificat. ita tenet h glos. mag. ⁊ pleni⁹ in. l. j. in glos. mag. ff. de eden. ⁊ plene f
per Jnno. in. c. conquerēte. in glos. pe. de offi ordi. Qñqꝫ ꝓponit actio singularis ⁊ ista ꝓprie est materia nostra: ⁊ tunc aut obligatio erat alternativa g
aut simpleg. Si est alternatiua ꝑcedit libell⁹ ⁊ petitio alternativa ⁊ incerta. vt. d. ff. curare. ⁊ de ver. obli. l. eū qui certarū. in fi. qđ intellige qñ erat electio debitoris. ⁊ si eñ esset electio creditoris cū sit
3 in ei⁹ potestate ꝺz dare libellū certū et sꝰia sequit certa. vt. l. vbi. ff. illud aut illud de ver. ob. ⁊ Qñqꝫ obligatio est simpleg. Et h aduerte aliqñ in libel
4 lo nō pōt declarari certa quātitas: ⁊ ꝑ potest declarari in sꝰia: vt cū petit interesse[d] qđ interesse stat in estimatione iudicis. vt. j. ti. j. l. j. tūc ꝑcedit libellus incert⁹ fm verā opi. ⁊ tūc sꝰia erit certa fm verā opi. no. ꝓ glo. in. l. certi ꝺdictio. in pri. ff. si certe. dicā. j. ti. j. l. j. Qñqꝫ nō pōt declarari: nec in petitione: nec in sꝰia: ⁊ tūc ꝑcedit libellus incertus ⁊ sꝰia incerta. hic est casus in. l. nña. nam debes hic intelligere[e] q aliqs ꝓmiserat indēnitatem: ⁊ iam fisc⁹ icurrerat aliqđ dānuz ⁊ maius dānū poterat incurrere in futuro vnde cū non possit certificari id q depēdet ex futuro iudex ꝓnūtiabit de idēnitate sup futuro tpe. ⁊ hic ꝓ ꝑterito ꝺdēnabit. vt
5 s. l. ꝓi. ¶ Sed ḡo ꝺ qs effect⁹ istius sꝰie incerte: Rñ. q habebit ꝓparatā executionē facta liquidatione q fiet hoc modo: quia actoꝛ petet sꝰiam executioni mandari in qua talis est ꝺdēnat⁹ ad indēnitatē ꝑstādā ad. q. ꝑdā q fi dānificat⁹ faciet in continēti articulos: nec est necessaria libelli oblatio: nec li. ꝛte. ⁊ sic ꝑcedet summarie fm formā. l. a dino pio. q. fi sup reb⁹. de re iudi. Sicut dicim⁹ in simili in sꝰia lata in iudicio vniuersali qua est con dēnat⁹ ad restituēdū hereditatē simpliciter, quid aūt si tin hereditate in executiōe declarabit. ⁊ no.
6 clare glos. in. d. l. i. de edē. ⁊ Et ista est practica bo
f die⁹ in partib⁹ istis q instrumēta q̄ sunt guarentionata: vel ꝓfessionata merent executionez sicut sꝰia diffinitiua. Si ergo est aliqō instrumētū non liquidū. peto executionē summarie ⁊ facio articulos ad. q. bandū id fm ea que dicta sunt. s.
2 ☞ Sententia quando fertur per rationem ad aliqua acta valet: si in illis ōtinet certa quantitas non distinguendo que sint illa acta.
3 Sꝰia simpl⁹ plata: vt cōdēno te ad id qđ debes: vcz si certa quātitas reperiat in actis ꝑbatozijs.

1 [illegible] Ec sententia. ꝑ Sententia
tinet certum per se: vel per relationem ad
aliud est ipso iure nulla. h. d. ¶ Not. istum[g] si. bu
ius. l. ꝓ declaratione glossarum hic positarum.
¶ Quero in quibus actis ꝑbeat contineri certa
quantitas
vbi idem dicit in fructibus.
¶ Intelligere. in bis ⁊ in. q. vniuersa lib⁹: vide etiā no. Bal. in. l. filiuz. in cyij. col. in ver. vl teri⁹ querit. s. fa. berci. ꝑ glo. ꝛdoc. in. s. i. ō re iudi. ⁊ Jnnocē. in. c. fi. et Bal. in. l. iij. in. fi. colū. de re iudi. et Jnno. i. c. fi. de eccl. ꝑla. ⁊ adde qō valeat cōdēnatio expēsarū etiaz in certa fine reseruatione taxationis: fm Bar. in. l. terminato. vbi. venio ad ḡrtū. j. de fru. ⁊ li. expē. ⁊ ibi per Bar. qui tenet B esse verū in oib⁹ accessoꝛijs: ⁊ ideo dicit in arbitroꝛ: ⁊ arbitratoze.
¶ Practica hodie. Vide Bar. in l. i. ff. de eden.
¶ No. istū. Idem qō hic q sententia lata per verba obscura ꝺz declarari ꝑ verba ꝑbatoria: et si ad alia nō fiat relatio expresse ꝺz intelligi qñ sꝰia esset nulla ꝓpter obscuritatē nisi declaret per ipsa acta ꝑbatoria: sed vbi sꝰia potest in se valere verba ei⁹ tunc debēt stricte intelligi nec debēt intelligi ꝑacta ꝑbatoria. est tex. l. i. j. fi plures vna sentē. ⁊ l. paulus. la. ij. ff. de in. qō tene mēti. ⁊ vide Bar. i. l. ait ptoz. ꝑ. j. de re iud. qō no. Bar. in. l. i. j. fi plu. vna sen. ⁊ an incertitudo tpis vitiet: vtputa si iudex dicit: relego te ad tēpus. ⁊ nō dicit q̄tum tps. tex. est q non in. l. fine ꝓcē nito tempore. ff. de penis vbi vide qđo intelligāt ad tps. et aduerte qz ille tex. loquit criminalibus. Aldō quod Bal. consi. xxxiij. dixit in. l. fine ꝓfinito. esse vnicum in iure et facere q si iudex simpliciter banniat aliquē quod intelligāt banni
tus vsqꝫ ad decē
nium.

a ¶ Futuri tpis. Qñ tract⁹ futuri tpis spectet ad iudicē: vide no. per Bar. et doct. in. l. vbi aūt. ff. qui soz tem. ff. de ver. obl. qđ in fructib⁹ futuris: vide Bal. i. l. j. si sec. nup. mu.
✳ ¶ Pro saluatiōe Bar. in hac. l. ij. ⁊ in quo videāt inuolut⁹ vitio ꝺditionis: vide concoꝛdiā quā posui in. l. i. ff. de eden.
b ¶ Sꝰia incerta. Quādo valeat fētia et libell⁹ incertus: vide etiaz Jnno. i. c. fi. in gl. in ỽ. omni. de ex
2 cel. pla. vide Jnn. in. c. iij. de lib. ob.
c ¶ Veterē. Idem tenet i. l. ait ptoz. ff. j. ff. de re iudi.
d ¶ Interesse. Judex debet in sentētijs taxare interesse. adde. l. cū in proprie. ꝛibi bal. s. fi qs al. vel sibi.
5

quantitas vt sententia valeat. dicit glo. in attestationibus vel confessionibus. in contrariū videt q sufficiat cōtineri in libello. vt. l. quid tamen
2 de arbi. ⁊ de re iudi. l. ait prętoz. ff. j. Sol. breuiter ꝑquādoq⁹ sentētia ferꝛ per relationē ad aliqua acta. tunc valet sententia si in illis actis ad que sententia referꝛ continet certa quātitas nō habita distinctione que sint
3 illa acta. vt. l. contraria. ꝛ qñqꝫ sententia ꝓfertur simpliciter. s. condēno te ad id quod debes: tunc est necesse quod certa quantitas reperiatur in actis probatoꝛijs: vt in dictis testium confessionibus vel instrumentis nec sufficeret contineri in actis assertoꝛijs vt in libello et petitionibus. ita loquitur hic glo.
1 ☞ Etiam in dote non valet sententia incerta. ⁊ nu. 4.
2 Potest ferri alia sꝰia etiā anteq̄ pronūtiet de nullitate ꝓme. ibi.
3 Qui non appellat confirmat sententiam.
a [illegible] Ec sententia. a Sentētia nulla ratione incer-
1 titudinis non impedit aliā ferꝛ sententiam. h. d. ¶ No. q etiā in dote nō valet sentētia in
2 certa. ¶ Secūdo no. q potest ferri alia sꝰia etiā anteq̄ pronūtiet de nullitate ꝓme: vt hic in fi. ⁊ de hoc dixi in. l. si vt. ꝓponis. s.
3 quomodo ⁊ qñ iudex. ¶ Tertio no. q qui nō appellat cōfirmat sententiam: vidistis in. l. ab eo. s. qūo ⁊ qñ iud. ¶ No. qđ dixi: qz alibi nō repe
b res ideo tene menti. ¶ Op. cōtra hoc iudiciū de dote[b] est iudicium vniuersale sicut in petitione hereditatis ⁊ similia. ita probatur in. l. qđ dicit in pin. ff. de impen. ergo procedit libellus incertus ⁊ sꝰia incerta sicut in petitione hereditatis: ⁊ ita determinani vobis. sol. mat. super rubri
4 ca videt casus in contrariū. Sol. hic fuit sꝰia oīno incerta. ꝑ Ā ꝓnūtianit iudex q bona fide[a] accepisti solue. si enim ꝓnuntiasset hoc modo condēno te ad restitutionē dotis q̄ ꝑat eā te habuisse ꝛz nō declaretur quantitas vel qualis esset ea dos valeret sententia sicut in petitione hereditatis. ⁊ quod hoc sit verū videtur velle hic tex. in eo quod dicit qđ petitio incerta procedit super dote. ⁊ ita intelligo hanc legem.

¶ De sententijs que pro eo quod interest feruntur. Rubrica.

¶ Continua rubricā ad precedentē hoc modo. s. dictum est de sentētijs que sine certa quantitate ꝓferunt. verum q̄ super interesse ꝓfertur qñqꝫ sententia incerta: ideo subijcit rubrica de sententijs que pro eo qđ interest. Ista continuatio non est vera: q̄ super interesse debet proferri sententia certa. vt insti. de actio. ff. curare. ⁊ dicemus. j. in ꝑcessu materie debet ergo aliter continuari ⁊ sic dictū est. s. de sententijs in genere et in specie. de sententijs que sine certa quātitate. verū q̄ in ferēdis sentētijs super interesse cōsueuerunt oziri plura dubia: ideo ponitur hic rubrica de sententijs que pro eo quod interest ꝓferuntur.
2 ☞ Interesse singulare in casibus qui habent certam quantitatem vel naturam non potest excedere duplum cōmunis vel interesse. vbi nō reperitur cōmune. ⁊ nu. 6. 7. 20.
3 Qui sint isti casus certi: ⁊ qui incerti.
4 Contractus illi dicuntur certi qui habent certam quantitatem vel naturam respectu sui vel adiuncti.
5 Incerti dicuntur qui non habent certam quantitatem vel naturam respectu sui vel adiuncti.
8 Interesse quid sit: vide plures opiniones ⁊ diuisiones.
9 Interesse stricte sumptū ꝓout in materia huius legis: ⁊ fm Barto. est estimatio alicuius vtilitatis non habite: propter alicuius factum iniustum: vel cessationem iniustam.
10 Interesse est triplex. sc̄z singulare: cōe ⁊ cōuentum. ⁊ nu. 11.
12 Interesse singulare quando sit affectionis tm̄: ⁊ quādo sit affectionis cōtinentis vtilitatem.
13 Interesse intrinsecum debet dici illud quod est ipsa res seu eius estimatio: ⁊ illud quod est immediate ex ipsa re.
14 Ea vero que veniūt occasione rei nō ex ipsa re debēt dici extrinsecum.
15 Interesse intrinsecū boc est ipsius rei estimatio semp venit in iudicio.
16 Quid si interesse est ex ipsa re vt fructus ⁊ partus.
17 Interesse extrinsecum quando agitur propter nō factū: si sequitur rē pe
nes quēcūqꝫ vadat habetur ratio eius in iudicio.
18 Quid si non sequitur rem penes quēcūqꝫ vadat.
19 Interesse extrinsecum quando agitur propter malefactum scienter venit in iudicio. ⁊ quid si ignoranter.
21 Pena legalis nō pōt excedere quadruplū. ⁊ qđ in pena cōuentionali.
22 Interesse habetur ratio lucri quod cōtingit circa ipsam rem: vt frumētum modo valet ꝛc.
23 Et idem in lucro quod venit extra rem: quādo percipitur sine alterius iniuria: ⁊ sequatur rem penes quēcūqꝫ vadat.
24 Si vero non sequitur rem penes quēcunqꝫ vadat: ⁊ in eo lucro natura rei plus operatur q̄ hominis industria eius ratio habetur.
25 Et si in eo lucro vt plurimū operatur industria ⁊ ille cui debebatur non consueuit mercari non habetur ratio istius lucri.
26 Illud qđ dicitur quod interesse non potest excedere duplum habet etiā locum i n maleficijs.
27 Interesse vsqꝫ ad quam quantitatem possit ascendere.
28 Qualiter interesse in iudicium deducatur.
29 Interesse consentum probat per instrumēta vel per testes.
30 Interesse cōe probat per testes q dicunt q res cō muniter tantū valet: ⁊ quod cōmuniter cuiusq⁹ interest tantum dictam rem habere.
31 Articulus ꝓetij ⁊ interesse cōis temporis ꝓteriti nō debet referri ad vnum diem vel duos: sꝰ ad ꝙplures in loco publico ⁊ consueto.
32 Interesse singulare qualiter probetur.
33 Quō formetur articulus sup interesse singulari.

[illegible] Am pro eo. Dñi ħ l. ē vna
c de difficilioribus totius. C. et habet materiā[c] ꝑfundissimam ⁊ lonsissimā. Diuidit i partes quinq. Primo ponit ꝓemiū suū. Scōo ponit statutū suū. Tertio illud ꝑbat ꝓ remissione ad absurdū. Quarto illud ꝑbat a simili. Quinto ponit duo alia dicta generalia ad alia ꝓcedētia. scōa ibi: scim⁹ itaq⁹. tertia ibi: nedū. quarta ibi: cū sancimus. quinta ibi: ⁊ hoc nō solū. Breuiter hoc
1 intendit. ¶ Prolixitates antique circa interesse a cessant per banc legē: ⁊ in casib⁹ certis venit in totum qđ interest ⁊ habetur ratio lucri ⁊ dāni. h. d. tota. l. ¶ Venio ad casum in terminis ⁊ aduertat iuuenes: q: hec. l. in pnc. videt facilis: sed postea videt difficilis ⁊ expediri nō posse hoc mane: expediam hoc sero totā legē ideo incipio ꝑ particulas. ¶ Et primo op. de do. excep. l. j. ⁊ l. pure. ff. si. Sol. ibi loquit seu tractat de obligatiōe tolleda quo ca b su tollat infinitas. hic vero de obligatione inducēda. istud breuiter recitat hic Ly. Dy. in. l. si finita. circa pnin. ff. de dā. infec. ⁊ ibi ego pleni⁹ examinaui: ideo hic nō insisto. ¶ Venio ad scōam partē
2 ⁊ ea habes notare qđ in casibus qui habent certam quantitatē vel naturā interesse non pōt excedere duplū. In casib⁹ vero incertis ꝓestat totum
3 interesse. ¶ Venio ad cōtraria anteq̄ faciam ali qua videamus qui sunt casus certi et qui incerti. Glo. dicit dicunt certi fm qđ ponunt in. l. certū. ff. c si cer. pe. vtputa si est in obligatione certa quātitas vel certa species: qñ certa quantitas debet habere certam naturā. Istud nō videt verū glo. nostre. Nam appellatione certe quātitatis cōtinet certa species vt. l. quisqs. ff. de lega. iij. ⁊ l. cū stipulamur. de ver. obli. ⁊ ideo glo. intelligit aliter. vt illi casus dicant continere certā quātitatē in quib⁹ venit certa quātitas: vel certa species vbi vero ꝓmittit aliquid in genere: vt homo vel equus. tūc dicat habere certā naturā. ⁊ hoc est qđ tex. dicit certā quātitatē vel naturam: vt hic ⁊ vide glo. no. certā quantitatē vel naturā intellige casus sunt due gl. qñ in obligatione venit factū vel non factū que sunt incerta. vt. ff. de verb. oblig. l. vbi aūt. ꝑ. qđ id. ⁊ ita dicit glos. ita etiā dicit Jnno. in titu. de sen. excō. in. c. sacro. vbi tractat materiā de interesse. Dy. idem qđ ista glo. in. c. moza. de reg. iur. lib. vi. Quidā vt do. Frā. acc. cū semel fuerit aduocat⁹ ꝑ legato in studio Tolosano repetijt istā. l. ⁊ recitauit ⁊ tenuit opi. patris sui ꝓout iacet. d. Jaco. de are. q erat ibi magn⁹ doctoz in forma discipuli surrexit cōtra eū. ⁊ oppo. sic istud dictū glo. videt cōtra tex. huj⁹. l. Nā tex. dicit q Jctus emptionis ⁊ vēditionis habēt certā quātitatē vel naturā. Sed in actione empti. venit factū vt. l. ex empto. in ꝑn. de act. emp. ⁊ l. si stipulat⁹. de vsucap. ergo falsum est dicere qđ obligatio facti dicat incerta ꝺ hāc. l. Et istud retulit ꝑ. de bel. ꝑti. dū in anno iubileo veniret Roma ad indulgentiā tanq̄ peregrin⁹ ⁊ bono. repetijt istā. l. do. Ly. etiā refert hic vsq Jac. de are. in expositione istoꝝ verboꝝ recedit ab opi. glo. ⁊ dicit q illi dicunt casus certi q habēt interesse cōmune: vt scribere mihi libꝝ. facere mihi domū ⁊ sic. Et illi dicunt casus incerti q nō habēt estimationē. vt ire ꝑ me romā. nā tantū pōt mea interesse ita qđ nō vlteri⁹? si liber iste apud quēcunqꝫ esset valeret tantū. ꝑ. de bel. perti. nō stat in ei⁹ opi. q̄ dicit qđ loquit sine. l. ꝓterea ego reꝓbo qđ ipse non dicit verū aliter. nā possibile est qđ in Jctu locatiōis ⁊ cōductionis ex

kk

¶ Nec sꝰia. not. ex isto tex. ff. bal. qđ iudex potest i sua diffinitiua eē sibi contrarius si ꝓma sꝰia per eū lata erat nulla qđ est notādū fm eū.
¶ Judiciū de dote. ꝑcedit libell⁹ generalis in dote vide Bart. etiam in. l. j. de edē. post glo. ⁊ vide. s. eo. l. iij. ⁊ bal. hic tenet contra bar. quando res particularis ē data i dotē.
¶ Ad materiā. et de materia huius. l. vide Jnnoc. in. c. sacro. de sen. excō. ⁊ hoc statim alle. Bar. in. ij. colū. in ver. excēptū dedisti mihi dānū ibi ad rationē Jaco. de are. tūc concludit an in contractu emp. ⁊ vendi. veniat factuz per Bar. in. l. ꝓblema- (mē est viros). bare-
tiones non diuidunt. xxij. col. de ver. oblig. ⁊ in. l. j. in penulti. col. de actio. empt. ⁊ in. l. certi condi. in ꝑn. si cer. peta. ⁊ vide no. per Bal. hic i xxij. colū.

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

parte cõducẽtis nõ reperiẽ estimatio cõis vbi gratia. ꝺduco operas tuas vt vadas ꝓ me romã ꝓ.c. Iꝫ ex pte eiꝰ q locat operas sit certũ qꝺ ꝺz habere cẽtũ ꝛ istud interesse Iꝫ certã qũtitatẽ ex parte cõducẽtis nõ est certũ qꝛ forte alterius nihil interest vbi non reperiẽ estimatio cõis: ꝛ sic iste Ictus esset incert⁹ fm eũ qꝺ est cõtra istum tex. quare ℣Pet. de bel. perti. exponit ista ỽba: vt dicamus sic illi Ict⁹ dicunt habere qũtitatẽ certã vel naturã in quib⁹ hincinde ozit obligatio ꝛ sic Ihentes obligank ꝓpter mutuã relationẽ: vt in emptione ꝛ ỽditione ꝛ in alijs Ictibus. Cõtract⁹ incerti dicunt in quibus cõtrabẽtes nõ obligank absq; mutua relatione: vt ꝓmitto tibi ꝓ stipulationẽ ire romã licet iste ꝓpter nõ ꝺicat Ict⁹. vt. l. labeo. ꝺe verb. sig. ꝛ ideo imperator nõ repetit in Ictib⁹. Iꝫ ꝺicit in alijs aũt casibus ꝛc q; ille ꝓpter nõ est Ictus. Sed ista op. ℣Pe. nõ vr vera. qꝺ ẽn si ex vtraq; parte ꝓmittak mutue vtputa ꝓmitto ꝓ te ire romã: ꝛ tũc tu promittis ꝓo me ire parisios. hic obligank Ihentes ꝓpter mutuã relationẽ tũ certũ est q; iste Ictus ex vtraq; parte cõtinet incertũ. Jac. de are. reprehendit glo. nostrã ꝙ aliã rationẽ i ꝑn. vbi ꝓbat q; certa qũtitas vel incerta ꝓtinek qñ ꝓmittit homo i genere. qũo põt hec esse vera cũ hic tractet de singulari interesse qꝺ nõ põt excedere ꝺuplũ itereſſe cõis. in hoc ꝺebito in gñe interesse singulare nõ põt cadere: qꝛ nõ est res in qũ habeã affectionẽ. Ida ꝺicit Jac. de are. ꝙ eo qꝺ ꝺicit in Ictib⁹ incertis stat cum eo. Cũ ergo ꝺz certũ qũtitate vel natura ꝺicit ipse intelligo vt ꝺicamus certã qũtitatẽ. f. facto hois. vt ꝺo ꝛ similia. vt. l. qꝺ in rerũ. ſ. ij. ff. ꝺe lega. j. Certã naturã vt qñ ꝺebeſ aliq̃ species q̃ ꝺz incertitudinẽ a natura: vt ꝺo ꝛ equ⁹ ꝛ fikia. q̃ habẽt certã speciẽ. Certe ab ista obiectiõe põt ꝺefendi gl. nr̃a. Ida qñ ꝺebeſ ꝺo in gñe vr ꝺeberi ꝺo mediocris. vt. ff. ꝺe leg. j. l. legato generaliter. Ida nõ est aliqꝺ imaginatũ i quo cadat affectio. Preterea interesse singulare nõ est affectionis tñ: sed vtilitatis tñ: vt ꝺicã. vñ in hoc ꝺebito in genere nõ ſolũto nõ põt cadere itereſſe singulare boc est aliqua vtilitas singularis deficiens. vt videbitis. j. Alia fuit opi. ꝺo. Rico. ꝺe ma. q ꝺicit ſic. Illi ꝺicunt Ictus incerti qñ ab initio nõ venit in obligatione interesse sed ex postfacto venit in obligatione vel cõꝺenatione ꝓpter moꝛa vel ꝓpter aliuꝺ vt apparet in ꝺibus Ictibus vt hic. vbi⁹ interesse ab initio ꝺebeſ exẽplum ꝺediſti mihi ꝺanũ ſtatim teneris mihi ad interesse. Vel intuliſti mihi iniuriã. sed tũc illi casus ꝺicunt cõtinere incertum ꝛ sunt incerti: vt ꝺicebat. ista sua opi. nõ est vã. Ida ꝺuplũ nõ põt ꝺici vbi nõ reperiẽ simplũ. vt. l. i testamẽto. ſ. ꝺe qꝺi. ꝛ ꝺemõ. l. j. ff. ꝺe leg. j. ſz vbi ꝺebeſ factũ nõ est illuꝺ simplex certũ: ergo ꝺuplũ nõ põt esse certũ ꝺo. Jac. bu. tenebat opi. ℣Pe. ꝺo. Ly. tenet opi. gl. nostre. Ad rationẽ Jaco. ꝺe are. rñdit ſic. In Ictu emptionis et venditionis venit factũ ꝺicit ipse verũ est: sed non est merũ. est eñ tale factũ qꝺ vno momẽto expediẽ ſcz tradere. gl. in l. nostra loquiẽ ꝺe factis q̃ habẽt causam ſucceſſiuam vt ire ꝓo me romã et ſimilia.

Ista solutio posito q; cõcludat in Ictu emptionis ꝛ venditionis. tñ in cõtractu locationis ꝛ conductionis nõ concluꝺit nam in eo qui locasset opera ſuas ille ꝺebet factũ qꝺ habet causam ſucceſſionam. Itẽ ille qui locauit fundũ ꝺebet factũ. ſ. patiẽtiã. i. pati. ſcz vti frui. vt. l. ex conducto. ff. loca. et ſic habet causam ſucceſſionaz. Quiꝺ ꝺicemus. ꝺico q; in cõtractu emptionis ꝛ venditionis ꝺefendendo glo. nostrã aliter q̃ Ly. ꝛ ſic ꝺicit Jac. ꝺe are. in cõtractu emptionis ꝛ ỽditionis venit factũ ꝺico q; nõ est verũ ſimpliciter. nã venditor tenek ad tradendũ ꝛ ad faciendũ emptorẽ ꝺõm: ꝛ ſic est ꝺatio ſi ipſe est ꝺñs. ſi nõ est ꝺñs ꝺebet trãſferre vſucapiẽꝺi cõꝺitionẽ. vt. l. in cõuentionalib⁹. in fi. ff. ꝺe ver. obli. ibi causam bonoꝛũ ꝛc. Et hoc etiã videt tenere glo. mag. in l. certi condictio. in ꝑn. ff. ſi cer. pet. Idẽ ꝺicit qꝺ in ỽditione ꝛ emptione non est factũ merũ. tũ ista ꝺefensio non ſufficit ad euaꝺenꝺũ. ꝺe Ictu emptionis locationis ꝛ cõductionis. vbi venit merũ factũ. Et ideo ego ꝺico ſic. [a] glo. nostra ꝺicit verũ cõiuncta tũ opi. ℣Pe. hoc mõ Tilli cõtractus ꝺicunk certi q; habent certã quantitatẽ vel naturã respectu ſui vel respectu aꝺiuncti: ꝛ alij ꝺicunk incerti q; nõ habẽt certã qũtitatẽ vel naturã respectu ſui vel respectu aꝺiuncti: ꝺeclarabo iſtuꝺ respectu ſui cõtinet certã quantitatẽ vel naturã. vt in eqẽplo glo. qꝺ. ꝓmittit certa qũtitas vel certa ſpecies in genere vel in ſpecie respectu aꝺiuncti: vt in cõtractibus respectiuis vel correlatiuis. verbi gꝛa. in locatione ꝛ ꝺuctione: in emptione ꝛ ỽditione: Iz enim factũ qõ venit in Ictu ſit incertũ: tñ ꝓretiũ ſeu merces est certa: ꝛ iõ tantũ ꝺidenk illuꝺ factũ cõtrahentes eſtimare. vñ ratione aꝺiuncti ꝺicũtur cõtinere certũ. Incerti ꝺicunk q; nõ habẽt certã qũtitatẽ vel naturam respectu ſui vel aꝺiũcti: vt qñ promittiſ ſimpliciter factũ vt ire ꝓo me romã. Vel etiã ſi ꝓmittak ſimpliciter ex vtraq; parte vt ꝓmittis ꝓ me ire romã: ego ꝓmitto ꝓo te ire parisios: qꝛ nullũ est aꝺiunctũ cuius respectu certificenr: ꝛ ideo iſti cõtract⁹ ꝺicunk incerti. Modo habes expeꝺitũ iſtũ tex. Ulterius quero ꝓo ꝺeclaratione text. ꝺicit hic ꝺupli qũtitatẽ minime excẽꝺere ꝛc. Quero cuius est iſtuꝺ ſimplũ cui⁹ nõ põt excẽꝺere ꝺuplũ. Glo. i. hic ꝺicit q; hic ꝺebet intelligi ꝺuplũ. ſ. interesse cõis: ꝛ vide glo. i. hic: ſed ibi in glo. ſup ver. ꝺupli. gl. ponit opi. Qui ꝺam vt Pla. ꝺicũt q; nõ põt excẽꝺere ꝺuplũ ꝓretij cõis vt ꝺictũ est. Finaliter glo. ꝺeterminat q; non potest excẽꝺere nec vnũ nec aliuꝺ: neq; ꝺuplũ ꝓretij cõuenti neq; cõis. Et vide glo. vt intelligas qꝺ iſta glo. ꝺicat. ꝺicas q; loquit in ꝺiuersis casibus. Ida vbi reperiẽ interesse cõe tũc nõ põt excẽꝺere ꝺuplũ huiꝰ cõmunis interesse ꝺe interesse cõuento non curatur eo casu: q; illuꝺ põt excẽꝺere. sed vbi nõ reperiret interesse cõmune sed cõuenti: tũc nõ posset excẽꝺere ꝺuplũ interesse cõuenti. ꝛ ita ꝺebet intelligi ista glo. als ꝺiceret male: ꝛ in contrarijs ꝺicã. His expeditis veniamus aꝺ aliqua cõtraria ꝓo ꝺeclaratione. l. postea intrabimus materiã. Oppo. ꝺicitur hic ꝙ in casibus qui habent certã qũtitatẽ venit interesse. Contra imo nunq̃ ſiccedit obligatio aꝺ interesse: ſed ſemper ipſa quantitas vel ſpecies ꝺebita ꝺebet peti. vt. l. ſi ſeruũ. ſ. ſi. ꝺe ver. obli. ꝛ. l. vbi autem. ſ. fi. e. tit. istuꝺ tangitur in glo. ſup ver. contractibus. circa fi. ꝺicit glo. qꝺ ꝺebet intelligi quanꝺo in obligatione est rem tradi. secus in Ictibus rẽꝺari. quo casu nõ ſuccedit obligatio aꝺ interesse: ſed in contractibus ſcz innominatis ſic. reaſſumã. j. tũ ꝙtum aꝺ. ꝓpoſitũ ꝺico etiam vbi est rem ꝺari in obligatione venit interesse nõ iure actionis vel obligationis ſed officio iuꝺicis. vt. l. vinum. ff. ſi cer. pet. ꝛ. l. in hac. ꝺe tritica. tangam. j. in illa q. qualiter interesse in iuꝺicio ꝺeducãt. Secũꝺo oppo. ꝛ hic aꝺnerte ꝛ iste op. quas formabo tanguntr in glo. ſup ver. ꝺupli. post ꝑin. Oppugitur ꝺe. l. ratio. ſ. ſi per veꝺitorẽ. ff. ꝺe act. emp. vbi quis tenek quanti plurimi res fuerit. Que ſol. ꝺantur hic in gloſ. Prima qõ ibi ſubauꝺiatur ꝺũ tũ nõ excẽꝺat ꝺuplũ. Alij ꝺicunt q; ibi loquit ꝺe interesse cõmuni qõ totũ est ſimplũ. ꝛ ideo põt excẽꝺere ꝓretiũ rei in multum: ꝛ ista est vera. Ex alia ſolutione illuꝺ habes qõ ꝺixi tibi in. ij. q. Tq; interesse ſingulare non potest excẽꝺere ꝺuplũ interesse conuenti. ſ. quando nõ repetiẽ cõmune interesse: ſed conuentum tñ. nam ipſum cõmune interesse põt excẽꝺere interesse cõuentum. Opp. iij. ꝺe. l. iul. in ꝑin. ff. ꝺe act. emp. ꝺicũt quiꝺam qõ ibi loquitur ꝺe interesse extra rem: qꝛ potest excẽꝺere ꝺuplũ. hic loquit ꝺe interesse circa rem. istuꝺ nõ placet glo. nostre ſi est interesse circa rem non potest excẽꝺere multominus extra rẽ qꝛ ozꝺo venit in minori qũntitate. ꝛ ideo glo. ſol. ꝺe modo quo ꝓcẽꝺens contrarium: qꝛ ibi loquit ꝺe cõmuni interesse licet extra rẽ qõ totũ est ſimplũ. et ideo ꝓretiũ potest excẽꝺere in multã qũntitatẽ. ꝛ vide glo. ſuper ver. ꝺupli. ibi. Itẽ ꝛ cũ eo ꝛc. Dices tu quõ in caſu. l. iul. loquitur ꝺe cõmuni interesse: imo in ſingulari pone exemplum. Emi a te tignũ vitioſum ꝛ poſui in ꝺomũ: ꝺomus ꝓpter vitiũ tigni cecidit certe agã contra te aꝺ totũ interesse meũ ꝺomus ꝺestructe qõ excẽꝺit ꝓretiũ ꝓretij tigni vẽꝺiti in multam quantitatẽ. Illuꝺ est interesse ſingulare: qꝛ alius qui emiſſet tignum non fuiſſet paſſus: ꝛ ſic viꝺetur quoꝺ ibi loquitur ꝺe interesse ſingulari. responſio. glo. nostra viꝺek hic intelligere interesse ſingulare illuꝺ qõ venit ꝓpter aliquã qualitatem inherẽtem perſone tanq̃ aꝺ aliã transire non posſet. verbi gratia. habuit libzũ in quo habui memoziã meã ꝙ poſui additiones de manu mea ꝛ audini in illo libro ꝓpter boc liber iſte est mihi carior ſingulari eſtimatione que nõ posſet trãſire aꝺ aliũ nõ est mea memoria potest esſe alterius ꝛ ſtuꝺiũ meũ factũ i hoc libzo nõ posſet esſe alterius. vt. l. i. ſ. nõ aũt. ſ. ꝺe caꝺ. tol. ꝛ ꝺe ꝺuo. re. l. nemo est q; neſciat. Et illuꝺ qõ põt aꝺ aliũ transire ꝺicak interesse cõe vt in exẽplo ꝓpoſito. ſi enim ꝺomus in qua illuꝺ tignũ apposui erat mea: ꝛ illuꝺ iꝺem ꝺanum potuiſſet esſe alterius. ꝛ ille alius qui habuiſſet fuiſſet paſſus iꝺe ꝺanum. ideo qꝛ aꝺ aliũ est trãſibile ꝺicit cõmune interesse ꝛ nõ ſingulare. Ulterius op. aꝺ illuꝺ qõ ꝺixi qõ venit interesse extra rem. Contra in. l. ſi ſterilis. ſ. cũ p venꝺitorẽ. ff. ꝺe act. emp. Sol. aut interesse petiẽ ꝓpter maleficiũ ꝛ venit interesse extra rẽ vt ꝺictũ est. ſ. qõ tradiꝺiſti mihi tignũ vitioſum. Aut ꝓpter nõ factũ: ꝛ tũc nõ venit interesse extra rem: vt. ꝺ. cũ per venꝺitorẽ. Itẽ op. ꝺixi. ſ. q; nõ ꝺebet excẽꝺere ꝺuplum ſcz interesse cõis põt tũ excẽꝺere ꝺuplũ. ſ. interesse cõuenti cõtra. in. l. cũ fundus. vti optim⁹. ff. ꝺe emic. Sol. ꝺicebat Pla. qõ ibi interesse cõe erat min⁹ ꝙ interesse: cõuẽtũ. vel meli⁹ fm glo. ibi non agik actiõe ex empto aꝺ interesse: ſz agik ꝺe euictione ex ſtipulatione ꝺuple q; referk aꝺ ꝺuplũ ꝓretij conuenti. vt ibi. Itẽ opp. ꝺe. l. titi⁹. c. ſ. fi. cum. l. ſeq. ꝺe act. emp. vbi ꝺicitur

[a] Ꝺico sic. opp. bar. in premiſſis aꝺ istum tex. quiꝺ tamen ꝺe hoc ſentit Bal. vide per ipſum in ſecunda ꝛ tertia colũna.

[b] Oppo. iij. vide Bal. hic in. vij. colũ. in ver. iiij. op.

[c] Glo. ſol. interesse ſingulare non põt excẽꝺere ꝺuplũ cõuenti interesse iꝺe nec interesse cõuentũ interesse cõuenti: ꝛ vide in ꝑin. huius colũne. ꝛ. j. ꝓpoſi. in ver. itẽ opp. ꝺixi etiã latius. ſ. e. l. in. xi. colũ. in iij. q. ꝑin. ꝛ per Bal. hic in. iiij. colũ. in ver. quero vtrum iſta ratio ꝛc. cum verſi. ſeq. interesse nõ tantũ intra rẽ ſed extra rem nõ põt excẽꝺere ꝺuplum. ꝛ vide i ꝓxi. colũ. ꝛ Bal. hic in. vij. col. in ver. oppo. ꝛ vide bal. hic in. vij. colũ. in verſi. quanto.

[ꝺ] Extra rem. an veniat in consideratione interesse extra rem vide latius per iſtũ. ſ. ea. l. in. vij. col. ꝛ. ix. ꝛ an iſto caſu quanꝺo res male traꝺitur interesse poſſit excẽꝺere triplũ vide Bal. in. vij. col. ꝛ in. vj. oppo.

[e] Lege titius. vide. ſ. in. viij. col. et aliter viꝺek illum textuz intelligere bal. hic i. viij. col. in ver. vj. oppo.

[a] glo. nostra ꝺicit merũ factũ. Et ideo ego ꝺico ſic. [a] glo. nostra ꝺicit verũ cõiuncta tũ opi. ℣Pe. hoc mõ Tilli cõtractus ꝺicunk certi q; habent certã quantitatẽ vel naturã respectu ſui vel respectu aꝺiuncti: ꝛ alij ꝺicunk incerti q; nõ habẽt certã qũtitatẽ vel naturã respectu ſui vel respectu aꝺiuncti: ꝺeclarabo iſtuꝺ respectu ſui cõtinet certã quantitatẽ vel naturã. vt in eqẽplo glo. qꝺ. ꝓmittit certa qũtitas vel certa ſpecies in genere vel in ſpecie respectu aꝺiuncti: vt in cõtractibus respectiuis vel correlatiuis. verbi gꝛa. in locatione ꝛ ꝺuctione: in emptione ꝛ ỽditione: Iz enim factũ qõ venit in Ictu ſit incertũ: tñ ꝓretiũ ſeu merces est certa: ꝛ iõ tantũ ꝺidenk illuꝺ factũ cõtrahentes eſtimare. vñ ratione aꝺiuncti ꝺicũtur cõtinere certũ. Incerti ꝺicunk q; nõ habẽt certã qũtitatẽ vel naturam respectu ſui vel aꝺiũcti: vt qñ promittiſ ſimpliciter factũ vt ire ꝓo me romã. Vel etiã ſi ꝓmittak ſimpliciter ex vtraq; parte vt ꝓmittis ꝓ me ire romã: ego ꝓmitto ꝓo te ire parisios: qꝛ nullũ est aꝺiunctũ cuius respectu certificenr: ꝛ ideo iſti cõtract⁹ ꝺicunk incerti. Modo habes expeꝺitũ iſtũ tex. Ulterius quero ꝓo ꝺeclaratione text. ꝺicit hic ꝺupli qũtitatẽ minime excẽꝺere ꝛc. Quero cuius est iſtuꝺ ſimplũ cui⁹ nõ põt excẽꝺere ꝺuplũ. Glo. i. hic ꝺicit q; hic ꝺebet intelligi ꝺuplũ. ſ. interesse cõis: ꝛ vide glo. i. hic: ſed ibi in glo. ſup ver. ꝺupli. gl. ponit opi. Qui ꝺam vt Pla. ꝺicũt q; nõ põt excẽꝺere ꝺuplũ ꝓretij cõis vt ꝺictũ est. Finaliter glo. ꝺeterminat q; non potest excẽꝺere nec vnũ nec aliuꝺ: neq; ꝺuplũ ꝓretij cõuenti neq; cõis. Et vide glo. vt intelligas qꝺ iſta glo. ꝺicat. ꝺicas q; loquit in ꝺiuersis casibus. Ida vbi reperiẽ interesse cõe tũc nõ põt excẽꝺere ꝺuplũ huiꝰ cõmunis interesse ꝺe interesse cõuento non curatur eo casu: q; illuꝺ põt excẽꝺere. sed vbi nõ reperiret interesse cõmune sed cõuenti: tũc nõ posset excẽꝺere ꝺuplũ interesse cõuenti. ꝛ ita ꝺebet intelligi ista glo. als ꝺiceret male: ꝛ in contrarijs ꝺicã. His expeditis veniamus aꝺ aliqua cõtraria ꝓo ꝺeclaratione. l. postea intrabimus materiã. Oppo. ꝺicitur hic ꝙ in casibus qui habent certã qũtitatẽ venit interesse. Contra imo nunq̃ ſiccedit obligatio aꝺ interesse: ſed ſemper ipſa quantitas vel ſpecies ꝺebita ꝺebet peti. vt. l. ſi ſeruũ. ſ. ſi. ꝺe ver. obli. ꝛ. l. vbi autem. ſ. fi. e. tit. istuꝺ tangitur in glo. ſup ver. contractibus. circa fi. ꝺicit glo. qꝺ ꝺebet intelligi quanꝺo in obligatione est rem tradi. secus in Ictibus rẽꝺari. quo casu nõ ſuccedit obligatio aꝺ interesse: ſed in contractibus ſcz innominatis ſic. reaſſumã. j. tũ ꝙtum aꝺ. ꝓpoſitũ ꝺico etiam vbi est rem ꝺari in obligatione venit interesse nõ iure actionis vel obligationis ſed officio iuꝺicis. vt. l. vinum. ff. ſi cer. pet. ꝛ. l. in hac. ꝺe tritica. tangam. j. in illa q. qualiter interesse in iuꝺicio ꝺeducãt. Secũꝺo oppo. ꝛ hic aꝺnerte ꝛ iste op. quas formabo tanguntr in glo. ſup ver. ꝺupli. post ꝑin. Oppugitur ꝺe. l. ratio. ſ. ſi per veꝺitorẽ. ff. ꝺe act. emp. vbi quis tenek quanti plurimi res fuerit. Que ſol. ꝺantur hic in gloſ. Prima qõ ibi ſubauꝺiatur ꝺũ tũ nõ excẽꝺat ꝺuplũ. Alij ꝺicunt q; ibi loquit ꝺe interesse cõmuni qõ totũ est ſimplũ. ꝛ ideo põt excẽꝺere ꝓretiũ rei in multum: ꝛ ista est vera. Ex alia ſolutione illuꝺ habes qõ ꝺixi tibi in. ij. q. Tq; interesse ſingulare non potest excẽꝺere ꝺuplũ interesse conuenti. ſ. quando nõ repetiẽ cõmune interesse: ſed conuentum tñ. nam ipſum cõmune interesse põt excẽꝺere interesse cõuentum. Opp. iij. ꝺe. l. iul. in ꝑin. ff. ꝺe act. emp. ꝺicũt quiꝺam qõ ibi loquitur ꝺe interesse extra rem: qꝛ potest excẽꝺere ꝺuplũ. hic loquit ꝺe interesse circa rem. istuꝺ nõ placet glo. nostre si est interesse circa rem non potest excẽꝺere multominus extra rẽ qꝛ ozꝺo venit in minori qũntitatẽ. ꝛ ideo glo. ſol. ꝺe modo quo ꝓcẽꝺens contrarium: qꝛ ibi loquit ꝺe cõmuni interesse licet extra rẽ qõ totũ est ſimplũ. et ideo ꝓretiũ potest excẽꝺere in multã qũntitatẽ. ꝛ vide glo. ſuper ver. ꝺupli. ibi. Itẽ ꝛ cũ eo ꝛc. Dices tu quõ in caſu. l. iul. loquitur ꝺe cõmuni interesse: imo in ſingulari pone exemplum. Emi a te tignũ vitioſum ꝛ poſui in ꝺomũ: ꝺomus ꝓpter vitiũ tigni cecidit certe agã contra te aꝺ totũ interesse meũ ꝺomus ꝺestructe qõ excẽꝺit ꝓretiũ ꝓretij tigni vẽꝺiti in multam quantitatẽ. Illuꝺ est interesse ſingulare: qꝛ alius qui emiſſet tignum non fuiſſet paſſus: ꝛ ſic viꝺetur quoꝺ ibi loquitur ꝺe interesse ſingulari. responſio. glo. nostra viꝺek hic intelligere interesse ſingulare illuꝺ qõ venit ꝓpter aliquã qualitatem inherẽtem perſone tanq̃ aꝺ aliã transire non posſet. verbi gratia. habuit libzũ in quo habui memoziã meã ꝙ poſui additiones de manu mea ꝛ audini in illo libro ꝓpter boc liber iſte est mihi carior ſingulari eſtimatione que nõ posſet trãſire aꝺ aliũ nõ est mea memoria potest esſe alterius ꝛ ſtuꝺiũ meũ factũ i hoc libzo nõ posſet esſe alterius. vt. l. i. ſ. nõ aũt. ſ. ꝺe caꝺ. tol. ꝛ ꝺe ꝺuo. re. l. nemo est q; neſciat. Et illuꝺ qõ põt aꝺ aliũ transire ꝺicak interesse cõe vt in exẽplo ꝓpoſito. ſi enim ꝺomus in qua illuꝺ tignũ apposui erat mea: ꝛ illuꝺ iꝺem ꝺanum potuiſſet esſe alterius. ꝛ ille alius qui habuiſſet fuiſſet paſſus iꝺe ꝺanum. ideo qꝛ aꝺ aliũ est trãſibile ꝺicit cõmune interesse ꝛ nõ ſingulare. Ulterius op. aꝺ illuꝺ qõ ꝺixi qõ venit interesse extra rem. Contra in. l. ſi ſterilis. ſ. cũ p venꝺitorẽ. ff. ꝺe act. emp. Sol. aut interesse petiẽ ꝓpter maleficiũ ꝛ venit interesse extra rẽ vt ꝺictũ est. ſ. qõ tradiꝺiſti mihi tignũ vitioſum. Aut ꝓpter nõ factũ: ꝛ tũc nõ venit interesse extra rem: vt. ꝺ. cũ per venꝺitorẽ. Itẽ op. ꝺixi. ſ. q; nõ ꝺebet excẽꝺere ꝺuplum ſcz interesse cõis põt tũ excẽꝺere ꝺuplũ. ſ. interesse cõuenti cõtra. in. l. cũ fundus. vti optim⁹. ff. ꝺe emic. Sol. ꝺicebat Pla. qõ ibi interesse cõe erat min⁹ ꝙ interesse: cõuẽtũ. vel meli⁹ fm glo. ibi non agik actiõe ex empto aꝺ interesse: ſz agik ꝺe euictione ex ſtipulatione ꝺuple q; referk aꝺ ꝺuplũ [e] ꝓretij conuenti. vt ibi. Itẽ opp. ꝺe. l. titi⁹. c. ſ. fi. cum. l. ſeq. ꝺe act. emp. vbi ꝺicitur

vbi ꝺz qõ interesse nõ põt excẽꝺere ꝺuplũ ꝓtij cõuenti. Sol. ꝺicũt qꝺã ꝙ ista. l. corrigik p. l. ſeq. q̃ ici. iulian⁹. qõ placet mihi qñ traꝺitio facta est ab ignozãte: Iꝫ qñ est facta a sciẽte nõ corrigit. vt. ꝺ. l. iul. ſ. in oib⁹. Ꝺicenꝺũ est ergo ꝙ ista. l. eo casu cõtinet vnũ casum ſingulare ꝛ mirabile: vt. j. ꝺicã i ꝺiſtinctiõe. Sum⁹ expeꝺiti ꝺe ꝑma pte circa ꝛia mõ venio aꝺ. q. et intro iſtã materiã qꝺ expeꝺio ꝑ. q. vt. j. patebit. ꝓpono ergo qꝺ ſit iterese. Secõ ꝙliter interesse ꝺiuiꝺak. Tertio vſqz aꝺ qꝺ qũntitatẽ poſſit interesse aſcẽꝺere. Quarto qualr interesse in iuꝺicio ꝺeducak. Quinto et vltimo qualr interesse ꝑbet. Aꝺ ꝑmũ qꝺ ſit interesse. glo. ꝺicit ꝙ interesse ſingulare rei ꝑtũ est fm q̃ſꝺã nõ est bona ꝺiffinitio: qꝛ non cõpetẽꝺit niſi iteresſe ſingulare. vñ glo. ꝺicit interesse ꝺanũ est emergẽs ꝛ lucrũ ceſſans ex eo qõ aliqꝺ fieri ceſſak. ꝛ vide tertiã glo. istã etiã ꝺiffinitionem ponit aꝺ ar. ꝛ Ja. ꝺe are. iſur git Iſtã ꝺiffinitionẽ ſic. tu ꝺicis ꝙ in teresſe est ꝺanũ: ergo q̃ potit interesſe petit ꝺanũ. ego ꝺabo ꝺanũ quantũ valet. ꝓterea gl. ꝺicit ex eo qõ fieri ceſſak male ꝺicit: qꝛ venit interesſe q̃ſz ex eo qõ ſit qõ fieri nõ ꝺz. Jñ Ja. ꝺe are. ipſe ꝺiffinit alr: ꝛ sic ꝺicẽꝺũ est ergo qõ ſ iteresſe fm Ja. ꝺe are. est estimatio ꝺani emergẽtis ꝛ lucri ceſſãtis ex eo qõ nõ ſit qõ fieri ꝺz: vel ſit qõ fieri nõ ꝺz: vel non ꝺak qõ ꝺari ꝺz: vel ꝺak qõ ꝺari nõ ꝺz. Ista est ꝺiffinitio ſua ꝺoc. nr̃i cõiter ꝺicit ꝙ ꝺiffinitio est bona. ꝛ Ja. ꝺe are. bñ ꝺicit tũ etiã glo. bñ ſentit: ꝛ reprehẽꝺit Jaco. est ꝙ balis magis ꝙ effectualis. Qõ eñ gl. ꝺicit interesse est ꝺanũ emergẽs ita locuta est fm cõem vſum ꝛ modũ loquẽꝺi ꝺicũt eñ hoies emẽꝺa vel reſtitue ꝺanũ meũ ꝛ intelligik ꝺe estimatione ꝺani. Ité ex eo qõ glo. ꝺicit q; fieri ceſſak ꝓrehẽꝺit etiã illũ q facit qõ facere nõ ꝺz: ꝛ ceſſat facere qõ ꝺz: ꝛ ita tz opi. glo. nostre ꝺeclarata ꝑ Ja. ꝺe are. ꝛ ita tenet Ja bu. mihi vr ꝙ nullus tetigit qꝺ ſit interesſe. Pro huius ergo ꝺeclaratione ꝺebes scire ꝙ ipſi ꝺicũt interesſe est estimatio ꝛc. cõtra ego reperio quoꝺꝺa interesſe inestimabile. vt. ff. ſol. ma. l. i. ꝛ ibi no. ꝙ glo. ꝛ. l. non est ſingulis. ꝺe reg. iur. ꝛ. l. libertas. vñ ista ꝺiffinitio nõ cõgruit cuilibet parti ſui ꝺiffiniti. Preterea ipſi ꝺicũt ꝙ interesſe est estimatio ꝺani emergentis et lucri ceſſantis. ego reperio totũ ecõuerſo ꝙ ꝺanũ ceſſans ꝛ lucrũ emergẽs ꝺz interesſe. hoſtis vel alius mihi ꝺat ꝺanũ in fundo meo ꝛ interest mea ꝺanum nõ fuiſſe ꝺatũ est interesſe. vt inſti. ꝺe his q̃ ſunt ſui vel alie. iur. l. iij. ff. eo. ti. ꝛ legatũ tibi relictũ ꝺz interesſe: qꝛ interest tua habere. vt. l. ſi creditor. i. ff. ꝺe leg. i. ꝛ. l. ſi ſideiuſ. ff. ꝺe leg. ij. l. ſi tibi fundũ. Ꝺo hui⁹ ꝺeclarationẽ ſcias ꝙ est quoꝺꝺa interesſe in genere generaliſſimo qõ ꝺiuiꝺ in ſuas ſpecies vel in gñe ſubalterno. in gñe generaliſſimo interesſe est iuſta alicui⁹ vtilitas. ꝛ ſ, ꝙꝺ est ſ iteresſe ineſtimabile: qꝺꝺã est iteresſe ineſtimabile: qꝺꝺã eſtimabile. Ineſtimabile interesſe est alicui⁹ iuſta vtilitas ineſtimabilis. vt. ff. ꝺe his q ꝺeie. vel effu. l. i. ſ. ſed ꝛ ty. ꝛ ſol. ma. l. i. ꝛ ꝺe re iu. l. nõ est ſingulis. in fi. ꝛ. l libertas Interesſe etiã ineſtimabile ſubꝺiuiꝺik quoꝺꝺã nõ est petibile ꝛ qꝺꝺã est ineſtimabile petibile. Interesſe ſimplex eſtimabile ꝺiffinik ſic. Est iuſta alicuius vtilitas eſtimabilis nõ petibilis habita vel nõ habita ſine alicuius facto iniuſto vel ceſſatione iniuſta. Quare ꝺixi alicui⁹ vtilitas iuſta: qꝛ ſi habes iniuſta nõ ꝺz. ꝓpter ꝙtinere alicui⁹ interesſe. vt. l. itaq; ful. lo. ff. ꝺe fur. Quare ꝺixi eſtimabilis aꝺ ꝺiam interesſe ineſtimabilis ꝺe quo ꝺixi. ſ. Nõ petibilis ꝺixi aꝺ ꝺifferẽtiã petibilis. ꝺe quo. j. ꝺicã. Habita ꝺixi vt cõprehẽꝺa oẽs illos casus in qb⁹ aliqs bz aliqꝺ estimabile qõ habere ſua interest. Vel nõ habita ꝺixi p. l. peculus. ff. ꝺe ꝺã. infec. vbi obſcurank lumina ꝺom⁹. vel auferak aqua putei mei: ꝛ ſic oãnifico: ꝛ per ꝺo qõ mea interest habere ti ℔ petere nõ poſſum qꝛ ꝙuenit mihi abſq; alicui⁹ facto vel ceſſatiõe iniuſta: ideo nõ est iteresſe petibile. ꝛ ꝺe iſtis loquiꝛ materia iſta. Est qꝺꝺã aliuꝺ iteresſe eſtimabile petibile ꝛ istuꝺ põt accipi ꝺuob⁹ modis. vno mõ large. ꝛ tũc est iuſta alicui⁹ vtilitas petibilis eſtimabilis non habita ꝓpter alicui⁹ factũ iniuſtũ vel ceſſatione iniuſta. Ista ꝺiffinitio oĩa cõprehẽꝺit vt cuiꝺeter ptz hic tũ aꝺuerte ſumit interesſe large ſi peto quãcũq; rem mihi ꝺebitã. peto interesſe meũ. nã ꝺicit. l. q; ſtipulatiões ſunt facte. vt q̃ſcz ſtipuleꝛ qõ interest. vt. l. ſtipulatio iſta. ſ. alteri. ꝺe verb. obli. ꝛ inſti. ꝺe inuti. ſtip. ſ. alteri. ꝛ ꝺe ỽ. obli. ſ. vlti. vñ ſi ſtipuloꝛ libzũ ſtipuloꝛ qõ mea interest vr est ille liber. ergo liber est interesſe meũ largo modo. Itẽ ſi ſtipuloꝛ factũ iſtuꝺ factum est interesſe meũ: ꝛ hoc mõ hic non ſumit. Secõ modo ſumit illuꝺ interesſe ſtricte ꝛ ꝓpꝛie in nr̃a materia. ꝛ illuꝺ ſic ꝺiffinit Interesſe est estimatio alicuius vtilitatis nõ habite ꝓpter alicui⁹ factũ iniuſtũ vel ceſſatione iniuſtam. Ideo ꝺico estimatio vt ꝺifferat a ꝓcẽꝺenti interesſe qõ reſpicit ipſam rem ꝺebitã ſeu factũ ꝺebitũ. Ida ꝺe interesſe, ꝓut in quantitate ꝺeducit. loquit ista tota materia. Istuꝺ est vtile scire aꝺ ꝺiffinitionẽ. Ideo ꝺixi estimatio vtilitatis nõ habite: vt cõprehẽꝺã ꝺanũ emergens ꝛ lucrũ ceſſans. His ergo visis venio aꝺ ſcꝺam. q. Tꝛ qꝛo ꝙtuplex ſit iteresſe. glo. tua ꝺicit ꝙ tripleꝛ est. ſ singulare: cõe ꝛ q̃etũ. ꝛ appellat ſingulare interesſe ſingulare ꝓtij rei. Cõe interesſe cõe ꝓtũ rei. Cõuentũ ꝓtij cõuẽtũ circa rẽ ex ꝓtij cõuẽtiõe. ꝛ Bz tz glo. alia ſup verb. ꝺupli. idẽ tenet glo. ff. ꝺe act. emp. l. i. circa ꝑin. ꝛ fundat ſe ꝑ illũ tex. ꝺ. Ja. ꝺ are. tenet Jziũ ꝙ nõ ſit niſi vnicũ interesſe. ꝛ istuꝺ etiã tenebat. ꝺ. Ja. but. ꝛ. ꝺ. Ꝺy. diſputauit istã. q. ſolẽniter ꝛ posuit cũ multis ſolẽnibus rõnib⁹ illã diſputationẽ i. c. mora. ꝺe reg. iur. lib. vi. qõ ſit vnicũ interesſe tñ. ꝓbat ꝓmo ex hac. l. excẽꝺes ꝛ excessum nõ ſunt idẽ ſz interesſe non põt excẽꝺere ꝺuplũ estimationis cõis. ergo estimatio cõis nõ est interesſe: vt hic inꝺeik codẽ mõ. ꝺe act. emp. l. j. Ꝺy. tenet ℨ glo. in vno qõ ꝺz ꝑ gl. qõ ꝓtiũ rei cõe est cõe interesse. ꝓtium cõe quãti res valet: vel qu

a ¶ Extrinseci. vtrū debeat haberi ratio in iudicio itereſſe extrinseci. ad de qō not. ea.l. in iiij. colū. 7 p Bar. hic in g. col.

b ¶ Quoddā eſt ex his q̄ hic Bar. dicit colligūt gdam moderni de prato duo valde not. q̄ liber homo. ſ. ſi. hic alleg. non habet locū in ſpecie debita: ſed ſolū in quātitate. ſcōo qō l. ij. ſ. ſi. de eo qō 7 totus ille titulus nō hz locū qñ certa ſpecies eſſet certo loco reddenda ſed ſolū qñ quantitas 7 ſic itereſſe ratione loci non habet locum in itereſſe extrinseco in ſpecie: ſed ſolū in quātitate quod no. Andre. Bar.

c ¶ Nō factū. adde l. numis. de in lit. iuran. 7 hic adde Bar. in l. ſi pena. de ver. obli. 7 no. etiā Bald. in l. cū allegas. in pe. col. ſ. de vſuris. vide Bal. hic in. ij. col. in ver. q̄ro quare glo. 7 Bar. in l. in li. in p̄in. ij. colū. de act. emp.

d ¶ Tranſferk dominū. vide plene Bar. in l. reb⁹. ſ. item q. ſi. cōmo.

ratius. ſ. j. ad l. aql. Sed ſi nō ſequit rē penes quēcunq; vadat. vt i tigno vitioſo cui⁹ error⁹ domus empt⁹ris perijt: 7 tunc diceſ intereſſe extinſecū. vt l. iul. in p̄n. de act. emp. Idē in lucro qō aligs facit tanq̄ mercator. vt. d. l. ſi ſterilis. ſ. ſi per venditorē de act. emp. Sz dñi aliud eſt intereſſe de ſeruo here de inſtituto 7 vocāt extra rē ſeu extrinſecū. vt. ff. de cuic. l. vēditor. 7 hic in glo ſup v. dupli. dico q̄ glo. noſtre meli⁹ loquant. Cui⁹ gra debetis ſcire ſicut dicm⁹ in dictione ex: q̄ denotat cauſam p̄gimā. dicti vo p̄pter 7 dictio ob: cauſam remotā. vt. l. nō dubiū. ſ. de leg. 7. l. ij. ſ. ſi ſer. exte. 7. l. eo tpe. circa fi. ff. de pecul. ita in p̄poſito. Intrinſecū intereſſe dz dici illud qō eſt ipſa res ſeu ei⁹ eſtimatio. put accipiť in hoc ti. Itē illud qō eſt imediate ex ipſa re: vt fruct⁹ 7 part⁹ 7 ſitia. Ea vo tā veniūt occaſione rei nō ex ipſa re debēt dici extrinſecū ad ſtitutionē ei⁹ qō dixi i dictiōe ob: 7 de dictiōe. p̄pter: 7 ideo verū dicit glo. q̄ hereditas ex qua ſeru⁹ eſt heres inſtitutus eſt intereſſe extrinſecū q̄ nō ex ea re: ſz ex occaſione rei ꝓtigit. Nec eſt verū qō dicūt vltramō. qō ideo dicaſ extrinſecū: q̄ ſequit rē penes quēcūq; vadat. nā ſeruitutes ſequunť rem penes quēcūq; vadāt. tū nō dicunť in bonis. vt. l. j. ff. de vſufru. leg. l. rē in bonis. de acq. re. do. ¶ Hoc p̄miſſo videtū eſt vtrū debeat haberi ratio i iudicio huiꝰ intereſſe extrinſeci. ª glo. quā mō legi tibi dicit duo ỹba tñ: ait agit p̄pter nō factū aut p̄pter malefactū: vt vi diſtis. do. hoc min⁹ p̄fecte examināt. 7 eſt meo vide re paſſus valde difficilis. † Sol. dic quoddā eſt intereſſe itrinſecū B eſt ipſi⁹ rei eſtimatio 7 iſta ſemp venit. vt l. ratio. ſ. cū p vēditorē. de act. emp. 7. l. vi nū. ſi cer. pe. 7. l. in hac. de triti. † Qddā eſt intereſſe ex ipſa re: vt fruct⁹ 7 partus: 7 de hoc dic. vt. l. ſi ſtipulat⁹. 7. l. videam⁹. p to. l. ff. de vſu. 7 in. l. ſi fili⁹. ſ. j. de v. obli. vbi dixi. 7. l. ſi fundū tradi e. tit. ¶ Quoddā eſt⁹ intereſſe extrinſecū 7 in B dic. aut agiť p̄pter nō factū⁹ aut p̄pter malefactū. Primo caſu aut eſt tale intereſſe qō ſequit rē penes quēcunq; vadat: 7 ei⁹ habeť ratio. vt. l. pe. ff. de his q̄ ſunt ſui vel alie. iur. 7 facit. d. l. vēditor. ff. de euic. 7. l. inde neratius. ſ. j. ff. ad. l. aql. † Aut nō ſequit rē penes quēcunq; vadat: 7 tūc aut petiť talis res in qua nō p̄t cadere affectio ſeu intereſſe intrinſecū. vt in pecunia in qua nō cadit affectio 7 tūc venit intereſſe extrinſecū. vt. l. numis. de in lit. iur. 7. l. ij. ſ. fi. de eo qō cert. lo. l. ſi pecuniā. de vb. obli. l. liber hō. ſ. ſi. e. tit. Aut petiť res in qua p̄t cadere intereſſe intrinſecum 7 tūc nō habeť intereſſe extrinſecū. vt. d. l. ſi ſterilis. ſ. cū per vēditorē. de act. emp. qō tū intellige ſm diſtinctionē quā. j. ponā in vltima parte: an intereſſe habeať loco lucri vel nō † ſi vo agiť p̄pter malefactū: 7 tūc aut petiť talis res in qua nō p̄t cadere affectio ſeu intereſſe intrinſecū vt in pecunia in qua nō cadit affectio 7 tūc venit intereſſe extrinſecū. vt. l. numis. de in lit. iur. 7. l. ij. ſ. ſi. de eo qō cert. lo. l. ſi pecuniā. de vb. obli. l. liber hō. ſ. ſi. e. tit. Aut petiť res in qua p̄t cadere intereſſe intrinſecum 7 tūc nō habeť intereſſe extrinſecū. vt. d. l. ſi ſterilis. ſ. cū p

¶ Indēnitatē. adde Bar. in l. ij. in vlti. col. ſ. de reſcin. ven. ⁊ ſequit̄ hic etiam Bal. in v. col in ver. quero qualiter probet ſingulare intereſſe. vide tamen eum Bal. in ⁊. col. in vj. q. in ver. pone.

b ¶ Ad duo. ⁊ tenet Bar. hic quod licet intereſſe ſit probatum per vnum teſtem non poterit deferri iuramentum.

c ¶ Procederet. contrarium videtur ſentire Bart. in l. nemo eſt qui neſciat. ff. de duo. reis.

d ¶ Scire. no. q̄ licet nō ꝓbetur directo tñ iudex ex officio pōt condēnare qō bene no. ⁊ ſic no. q̄ vbi difficilis eſt ꝓbatio ſufficit ꝓ coniecturas. et ita allegat Bal. in aut. quas actiones. C. de ſacroſan. ec. ⁊ Jmo. ⁊ dicit Bal. in l. ſi qs in hoc genus. de epi. ⁊ cle. q̄ tota c tura facta i camera ꝓbat ꝓ indicia ⁊ cōiecturas: imo alibi videt dicere Bal. q̄ vbi eſt magna difficultas ꝓ bationis ſtat̄ in d ramento magine ſi eſt parui pciu dicij ſm eū in l. q accuſare. de eden. ⁊ ad dictum Bar. hñ facit l. ſi id qō ex pāphila. ff. ſi. ō leg. ij. ⁊ ibi Bart. ⁊ idē bal. in l. tra ditio. ff. de actio. 2 empt. vbi vide. et ibi digi etiā q̄ ꝓ batur intereſſe. p 3 ziecturas. vt no. Bal. in. d. l. ſemp per Bal. hic in ⁊. e col. in ver. vj. qua liter. vide tamen qō dicit Bal. hic in ſi. ſi vltimis ver 1 bis. ⁊ digit bal. in l. ſi. ad ſi. de fruct. et lit. cppen. qō in tereſſe etiam fru 2 ctuū ꝓbat̄ per cō iecturas ꝓdictas adde per Fede. in cōſi. cxix. adde no. per Bar. per illā tex. in l. nō igno 3 rat de fruct. ⁊ lit. exp̄ē. ⁊ tex. ⁊ bar. in l. ſi traditio. ff. de act emp. ⁊ bal. ibi aliter loquit̄. adde qō per vnū 1 teſtē de viſu ⁊ plures de auditu pro bāt metus ſeu im preſſio ſm Bald. cōſi. cxix. iiij. lib. 1

e ¶ Judex. li mita totū iſtum titulū niſi eſſet captus ſuſpectus de fuga. ita dicit Alexā. vbi vide in. l. cui iuriſdictio. de iuriſdi. om. iud. Adde ſm Pau. de ca. q̄ ſi delegatur cauſa appella. ceſſet delegata cauſa nullitatis ſnie. vt dicit not. Archi. in. c. de capella. lib. vj. ſup verbo partiū nō ſic econuerſo. ⁊ ꝓdicta habēt locū in ſententia diffinitiua: ſed ſi appellatur ab interlocutoria et

interesse. ⁊ ſic ſunt cōtēſtes. ⁊ opti. dicit gl. Et habemus ꝑ ea rōnē nota. in. l. ꝙtinuꝰ. ſ. cū ita. de v. ob. Sed ſi qulibet teſtis dicit qō ſcis. Rñ. q̄ tñ mea intereſſet ſi eſſem illi? 2 ditioꝝ: tūc qlibet teſtis eſt ſingularis i dicto ſuo. ⁊ qlibet deponeret de ſeipſo. Videt ergo deponere in gñe de qlibet hoie q̄ eſſet illi? 2 ditioꝝ cui? ipe eſt. Jac. tū de are. videt dicere q̄ ſi qlibet teſtis deponeret de ſeipſo ꝓbatꝰ eēt articulus. nā ꝓpter indēnitatē partis vr̄ depone re de eodē. ar. l. nemo eſt qui neſciat. de duo. re. Sz certe hoc nō placet mihi: q̄ illa lex que dicit q̄ idē nitas partis facit videri idē factū nō hz locū: niſi q̄ iter ſe hentes ſic eſt actū: als etiā ciuſdē hoīs facti quātūcūq; ſile nō videt idē. vt. l. ſi nō ſorte. ſ. li bert?. ff. de cōdi. inde. ⁊ Jdeo aduerte in iſta materia ad duo: b q̄ſi formas articulū de intereſſe ſingularitū: tūc referas te ad vtilit atē nō ad affectionē tñ hoc mō cōſiderata q̄ litate tui actoris tibi vtile eſt hr̄e dictū libz̄ū plus q̄ habere ecclīe: nō em̄ ꝓcedet articulus q̄ diceret q̄ nollet carere dicto libro ꝓ centū. q̄ illud cōcludit in affectiō nō i vtilitate. Et iſtud intereſſe ſingulare ad hoc vt deducat̄ in cō dēnationē dz cōtinere vtilitatē: vt. ſ. dixi. Itē aduerte q̄ſi tu facis articulū ſup intereſſe ſingulari q̄ tu facias articulū de intereſſe cōi: vt ſic liq̄at iudici de intereſſe ſingulare q̄ petis nō ex̄cedat dupli intereſſe cōis: vt hac. l. ¶ Ultio debes ſcire? q̄ etiā ſi ō intereſſe nil eēt, ꝓbatū directo: ſz tū ex aliq̄? cō iecturis ex officio ſuo iudex ꝓ̄ decret illud intereſſe poſſet in iſto intereſſe facere cōdēnationē Bz Ly. et hoc ꝓbat̄ hic in tex. in v. alijs aūt caſib?. hoc ꝓbat̄. j. de fru. et lit. exp̄ē. l. nō ignorat. i fi. exp̄eſſiſſime in l. ſemp. ſ. in hoc interdicto. ff. q̄ vi aut clā.

¶ Si a nō cōpetenti iudice iudicatū eſt. Rub.

☞ Sententia lata a iudice nō ſuper eo quod eſt ſibi commiſſum: ſed ſuper alio qō pertinet ad cauſam incidenter valet.

Si vero res eſt prorſus extranea: tunc iudex non poteſt cognoſcere niſi per modum reconuētionis vel prorogatę iuriſdictionis.

Judex. c Cōtinua rubr. q̄ ſnia ſ̄t nulla ꝓpter defectū iudicis incōpetentis: ideo de hr̄ hic ponit. oſi totus iſte titulus hoc intendit. ⁊ ſnia a non ſuo iudice data eſt ipſo iure nulla. b. d. ¶ Op. de. l. ediles. ſ. itē ſciendū. de edil. edic. ⁊. ſ. tit. iij. l. j. de iudi. l. quoties. Iuius timore gl. dicit hic ⁊ q̄ſi iudex iudicat ſup alio ꝙ ſup eo qō eſt ſibi cōmiſſum ⁊c. Et eſt aduertendū q̄ſq; illud tenet ad cauſam cōmiſſam incidēter vel p modū antecedētis vel p modū cōſequētis. Ellio mō incidēter. ⁊ tūc iudex de iſtis pōt pnuntiare. vt. l. Dria. ⁊ hoc eſt qō vult hic tex. dicere ibi q̄ ad eā r̄ ptinet ſufficiat em̄ vt ptineat ad rem ſibi cōmiſſam, ? Si vero eſt res prorſus extranea: tunc iudex non pōt cognoſcere niſi in duobus caſib? per modū reconuentionis. vt. l. cū papinianus. ⁊ aut. ⁊ conſequenter. ? Item per modū prorogate iuriſdictionis. vt. l. ij. ſ. ſi iudex. ff. de iudi. ⁊. l. de qua re. ff. i.

☞ Delegatus ſuper ꝓprietate nō pōt cognoſcere ſuper poſſeſſione: niſi aliter de ꝓprietate pronuntiare non poſſet.

Similitaris. Sub precedēti ſummario con tinet̄ renoco i dubiū. ? An iudex delega

concomitatur alicui cauſa appel. nō ceſſet cōmiſſum negotiū principale niſi dicatur expreſſe: ⁊ ita dicit ſe vidiſſe ſeruari in romana curia.

f ¶ Et in priuatorū. Jnno. in. c. per inquiſitionē. de elect. limitat. q̄ tenet illi ſtare: niſi probet errorem. Jo. an. limitat ſi iuriſdi. illius iudicis erat talis q̄ nō poterat prorogari: als ſecus in titu. de confeſ. ſ. ſequit̄. ver. quinto credo de iſta ꝓfeſſione. Andre. Barba.

¶ Cōfeſſione facta. ꝓbat in. l. dominus. de cuſto. reo.

1 ☞ Si litigātes coꝝ nō ſuo ꝓudice credāt ipſum eſſe ſuū iudicē prorogatio iuriſdictionis impedit.

2 Confeſſio facta coram non ſuo iudice an valeat. b

3 Excōmunicatus ab aliquo iudice ſi appellauit an deſinat eſſe excōmunicatus.

f

Et in priuatorum.

Sub eodē ſummario ꝙtinet. ¶ Op. liti gādo coꝝ non ſuo iudice vr̄ ꝓrogari iuriſdictio. vt l. ij. circa pn. ff. de iudi. ergo valet ſnia. Sol. intelligę q̄ hic litigabāt credentes ipm eſſe ſuū iudicē. ⁊ ſic error impedit ꝓrogationē. vt. d. l. ij. ¶ Quero i qd ? 2 confeſſio facta? coꝝ non ſuo iudice an valeat de hoc habem? tex. in. c. at ſi clerici. ex̄ de iudi. ⁊ dicit q̄ nō glo inducit hāc. l. in arg. ad queſtionē ? ille qui eſt excōicatus ab aliquo iudice ⁊ appellauit k deſinit eſſe excōicatus: q̄ per appellationē deſinit eſſe ſuus iudex. ſnia ergo eū nō aſtringit. vt. l. i. in fin tex. ¶ Nec ob. qō dicit glo. b q̄ quidā dicūt q̄ ſnia ex cōicationis trahit ſecū executionē: ⁊ ideo non pōt appellari: q̄ etiā ſnia vltimi ſupplicij trahit ſecū executionē. ⁊ tñ pōt appellari ⁊ extinguit effectus ſnie: ſcz quo ad ſtatū. vt. l. q vltimo. ff. de pe. ⁊. ff. de iniuſt. teſta. l. ſi qs exheredato. ſ. irritā. de teſt. l. j. Iſta glo. dicit ? tra caſuz. c. paſtoralis. l. ex̄ de app. nō ob. qō dicit gl. de ſnia vltimi ſupplicij q̄ trahit ſecum executionē ſicut ſnia excōicationis: q̄ natura eoꝝ eſt diuerſa: q̄ ſnia excōicationis nō eſt ꝑpetua ſz dr̄ conditionalis ſeu medicinalis: donec qs purget cōtumaciā vel emēdet offenſam. vt in. c. cū medicinalis. de ſen. excō. lib. vj. Sed ſententia vltimi ſupplicij eſt perpetua et mortalis: ideo facilius permittitur appellatio.

¶ De pena iudicis qui male iudicauit. Rub.

¶ Continua vt in gloſ. Sicut rubrica habet duas partes ita in tex. ponunt̄ due leges de ſecūda parte rubrice loquitur. l. i. ⁊. l. ij. loquitur de prima parte rubrice. ſed aut. nouo iure loquitur de vtraq; ſi legimus eam in fine.

2 ☞ Aduerſario ꝓncipali pōt dari pecunia. vt pa tiat cōtra ſe ferri ſniam ſi litiget p calūniā.

3 Reus corrūpens iudicem vel procuratorē ex actoris amittit cauſam ſicut econtra in actore.

4 Oſi eā amittat ipſo iure ⁊ q̄ſi p ſniam. ⁊ m. 6.

5 Sententia lata a iudice pecunia corrupto non valet. ſi vero ꝓcibus valet.

7 Qualiter ſuccurrat ei: cuius aduocatus vel procurator eſt corruptus.

8 Que erit practica quando aduerſarius non principalis vel iudex fuit corruptus.

9 Si corrumpens deceſſit ante latam ſentētiam nō tranſibit hec pena in heredes.

k Constitit. k Hec eſt lex ſubtilis ⁊ vtilis. Breuiter dicit ? qui corrūpit iudicē vel aduerſariū non principalē pdit actionē. b. d. ¶ Nō. q̄ q corrūpit iudicē vel aduerſariū nō principalē amittit cauſam. ¶ Op. q̄ idē ſit cauſa l publica ⁊ fiſcalis: m ergo hoc eſt ſuper ſluū. contra ſ. quibus in prima cōſtitutione huj? libri. Iuius timore exponit glo. publica cinitatis alicui?. Iſta expoſitio videt ꝙtra. l. eū qui vectigal. de verb. ſig. quod no. ſm Bal. in. l. progi. ⁊ quid ſi corrumpat notarium actorū. dic idem ſm Bal. in fi. l. fi. j. eo.

m ¶ Et fiſcalis. no. q̄ differt reſpu. a fiſco. vide Bal. in fi. ⁊ Ja. bu. ⁊ Sali. in. l. pperandū. de iudi. ⁊ vide Bar. in rub. j. de iur. fiſ. lib. x. in pnn. ⁊ ibi ſcripſi poſt eū. ſ. q̄ ꝓ ſna iuriſdītione. ⁊ Bal. hic in. l. fi. ⁊ q̄ nō. Ly. in. l. j. vbi publica

a ¶ Ulterius oppo. an in ciuilib? liceat corrumpere aduerſariū vt patiatur cōtra ſe ferri ſententiam. ade Bar. in. l. j. ſ. ſz a hec conſtitutio. ff. 2 de calūnia.

b ¶ Reo corrūpente. de pena rei hic corrumpentis in dicem vel procuratorem aduerſarij. vide Barto. in l. ⁊ generaliter. et in. l. hec. ſ. ſed hec conſtitutio. ff. de calū. et plene per Jmo. in. l. diuus. ff. de re iudi.

c ¶ Ipo iure. vtrū corrumpēs iudicem vel procuratorē perdat cauſam ipſo iure vel per ſniam. adde Barto. in. l. is qui delatorem. in pn. ci. ⁊ l. j. ſ. ſed hec cōſtitutio. ff. de calum. et Jmol. plenius in. l. diuus. de re iudi.

d ¶ Quero qualiter. adde not. i. l. j. ſ. de aduo. diuer. iudi.

e ¶ De eo qui pretio. et adde quod error ex cauſa probabili facit quod iudex nō tenetur 3 in alīq̄ parti leſe. glo. eſt nota. ⁊. q. iij. temerarium. b

f ¶ Oppo. et videtur. et no. q̄ ſi iudex iterponat decretum actui ipſo iure nullo non ſanabit litem ſua? ſm Bald. in. l. j. ff. de tute. ⁊ ra. diſtr. vide tamen qō not. Bal. in. l. exigēdi. in. iij. col. de pcur.

g ¶ Religioni iudicātis. hoc eſt verum: niſi illi? ſententie facta eſſet executio quo caſu tenebitur etiaz in toto intereſſe ⁊ in tota eſtimatione litis per id quod no. bal. in. l. obſeruare. ſ. proficiſci. in. ꝓ̄i. q. et quod dixi in. l. j. ff. de appel. poſuit ⁊ bal. i. l. penulti. in vlti. col. ſ. de pac. quādo iudex teneatur ſi eius ſentētia eſt nulla. ⁊ vide. j. et ibi ita not. ⁊ vide Bald. et Barto. ſi iudex exceptionē admittat inde

vbi publica dicitur propie ciuitatis romane. dic q̄ hic publica ponitur impropie. vel dicunt quidam publica ciuitatis romane que differt a fiſcali poſtq̄ fuit tranſlata poteſtas in principē: aliud eſt reſpublica romanoꝝ. ſ. illi? ciuitatis: aliud eſt res fiſcalis. ſ. totꝰ? imperij. vel hic ponit publica. i. criminalis: tene quā vis. ¶ Ulteri? oppo. a? ⁊ videt q̄ licet dare aduerſario meo pecuniā. vt. l. fratris. ſ. de tranſac. Due ſunt opi. in glo. vna q̄ ibi loquitur de aduerſario principali. et iſta eſt veriſſima. Alia qō nō loquitur de aduerſario principali: ſed de procuratore vel aduocato quem non licet corrūpere ibi dabitur aduerſario principali. ⁊ iſta eſt ve riſſima. Alia ponit in ſi. vt diſtinguamus: aut datur aduerſario vt a lite recedat ⁊ deſiſtat. Et ꝙ vt in contrario: aut vt patiatur ſe ſuccūbere ⁊ nō licet vt hic. ⁊ vide glo. Eſt nevera iſta ſolu. Azo. in ti. de collu. detegen. tenet q̄ regulariter licet corrūpere aduerſariū principalē: fallit in cauſa libertatis vt in illo titu. ⁊ in tit. ad. l. viſcel. Item fallit in cauſis popularibus. vt. l. eum qui. ſ. qui in popularibus de iureiur. Itē fallit in cauſis ſpiritualibus. vt ex̄ in ti. de collu. in aliſs caſib?. ſz aduerſariū corrumpere vt patiatur cōtra ſe ferri ſniam: imo debet in dē ferre ſniam ſm q̄ partes volunt. teg. eſt in. l. ſi conuenerit. ff. de re iudi. ⁊ predicta vera in ciuilib? in criminalib?. ſ. tangam. ¶ Redeo ad originem glo. ⁊ opo. q̄ aduerſario principali non licet dare. vt. l. in ſumma. ff. de condi. inde. Sol. illud ꝙ̄ dixi eſt verū ſm glo. niſi aduerſarius litiget per calumniam: q̄ tūc ſibi licet dare. ⁊ vide glo. illa ſol. ⁊ contrarium nihil ad hanc legem. Nam ſi quidē querit vtrū aduerſario liceat dare ita q̄ dans incidat in penā illius legis vel nō. Iſta lex nihil ad factū: q̄ ⁊ ſi aduerſarius litiget p calūniā. ego poſſum ſibi dare nec habeoz pro cōuicto. Sed ſi querat quo ad effectum repetitionis vtrū poſſit datū repeti. vel non loquit̄. l. in ſumma. ⁊ ideo nihil ad ꝓpoſitum.

¶ Oppo. de. l. tranſigere. ſ. de tranſac. Sol. glo. ibi loquitur in cauſis criminalibus in quib? an dās habeatur pro connicto. dic vt ibi dicemus: q̄ nūc non eſt noſtra materia. Et modo habetis expeditam primam glo. ¶ Ueniō ad aliam glo. difficilē et quero hec lex loquitur in actore corrumpente in dicem vel procuratorem rei quid in reo corrumpēte te? iudicem vel procuratorem actoris. Gloſ. dicit idem: q̄ eadem eſt ratio: licet quidam contra et vide glo. contrariā glo. habebis in. l. eleganter. ſ. pe. de condi. inde. do. Ja. but. me audiente q̄ſi legebat iſtā. l. tenebat iſtā glo. oū legebat illā. l. tenebat illā glo. Ego dico q̄ iſta glo. eſt vera ⁊ illa eſt falſa. ratio eſt tex. in. l. eius qui delatorē. ff. de iure fiſ. Et ſi dicis ibi loquit̄ in cauſa fiſcali fateor. q̄ ideꝝ eſt in fiſcali quod in priuata: vt hic in tex. l. ſenat?. eo. tit. Itē p̄o hoc eſt tex. in. l. ij. in fi. ff. de condi. ob tur. cau. vbi ſimpliciter dicitur quicunq; dederit pecuniam iudici amittet litē: nec diſtinguit an ſit actor vel re?. ¶ Secūdo quero dicit̄ hic amittat actionem: quero an perdat ipſo iure vel per ſententiam dicit glo. q̄ſi pecunia eſt data iudici amittit actionē ipſo iure. per. l. venales. ſ. quādo p̄uo. non eſt neceſſe. quando eſt data aduerſario dubitatur. vt. ſ. dixi cam. Iſta gloſ. dicit contra caſum. l. in. d. l. eius qui delatorem. ff. de iure fiſ. ⁊. ſ. de iura. calū. auf. principales. in fi. Item dicit contra rationē quando lex loquitur per verba futuri temporis amittit actionem perdet cauſam: ꝓinet iure ſuo: ⁊ filia. ſemper intelligetur per ſententiam. dixi vobis in aur. qui ſemel. in fi. qō ⁊ quādo iudex. tangit glo. in. l. iubemus. ſ. economus. de ſacroſan. eccle. ⁊ dixi in. l. imperator. de iure fiſci. hic tex. loquit̄ in verbo futuri tēporis. ſ. amittat actionem: ergo ⁊c. nō ob. l. venales. quā glo. alleg. ibi enim querit̄ de viribus ſentētie an valeat vel nō. hic vero querit̄ de viribꝰ? totiꝰ cauſe. ⁊ ita tota diſtinctio que hic ponit̄ in glo. non facit aliquid ad queſtionē ꝓpoſitam. ¶ Quero ergo ? q̄: glo. hic tangit ſi ſnia eſt lata per corrupte lam: an valet vel nō. glo. reſpondet multum bene: aut iudex eſt corruptus pecunia ⁊ nō valet. vt. l. penales. aut precibus ⁊ valet. vt. l. ſeruo inuito. ſ. cū

pretor. ad treb. Si vero eſt corruptus procurator vel aduocatus: tūc an ſententia valet glo. hic ſe nō firmat in. l. j. de aduo. diuer. iudi. diſtinguit idē qō in iudice: aut corruptus pecunia aut precibus: vt 6 ibi dicemus. ¶ Quero quando dat̄ pecunia pro c curatori an quis amittat actionem ipſo iure? vel per ſententiam. Reſpodeo idem q̄ quando datur iudici: vt hic in tex. ⁊. d. l. eius qui delatorem de iure fiſc. ¶ Quero qualiter? ſuccurrit ei cuius ad 7 uocatus vel procurator eſt corruptus. glo. hic diſtin d gnit ⁊ bene. aut eſt corruptus procurator rei ita q̄ paſſius eſt ſe vinci: ⁊ tūc habet doli exceptionē ſi cō ueniatur iudicati et habet regreſſum cōtra procuratorē. Si vero eſt procurator actoris qui eſt corruptus ⁊ paſſus eſt aduerſariū abſolui: tūc actor poteſt agere actione prima. Et ſi excipiat de ſententia replicat de corruptione. habet etiā exceptionez de dolo ꝓpter exp̄eſſas. vt. l. elegāter. ſ. pe. ff. de dolo. et ibi poſui plenius ⁊ propius iſtam materiā quā hic ⁊ vlterius dixi q̄ actionē amittat per ſententiā. 8 ¶ Quero que erit practica huius. l. Rñd. poteſt eſſe duplex. Uno modo p modū exceptionis q̄: ſi actor agit actione iudicati: vel petit executionē ſententie: reus poterit excipere de corruptela ⁊ tūc ſecuta hac ſententia q̄ actor eſt corruptor: tūc ſtatim ſequitur pena a lege impoſita qō amittit actionē. vt. l. i. ſ. i. ad turpil. hic eſt tex. in. d. l. eius qui delatorem. ſ. qō iudex. tamē ſuper crimine pronuntiat vt ibi dixi. Secundus modus eſt per modū actionis ⁊ hic eſt duplex. Uno modo q̄ ego principaliter peto pronuntiari q̄ ipſe actionē amittat eo qō corrumpit aduerſarium vel iudicem. Secūdo modo in actore in cuius perniciē iudex vel aduerſari? erat corruptus. Nā agat prima actione ſua ad probandum q̄ reus debeat haberi pro cōuicto faciet probationem de corruptela. tā debetis intellige 9 re hanc materiam. ¶ Quero quid ſi corrumpēs deceſſit ante latam ſententiam: vtrū hec pena tranſibit ad heredes. tex. eſt no. quod non. in. d. l. eius q delatorem. ff. de iur. fiſ.

1 ☞ Quantum ad penam iudicis nō ſit diſtinctio an ſit corruptus pecunia vel precibus.

2 Si iudex male iudicat propter dolū tenet̄ in totū.

3 Si propter imperitiam tenebitur quantū religioni indicantis videbitur.

4 Si iudicauit expreſſe contra caſum legis difficilis et obſcure punietur minus.

Si facilis et aperte punietur plus. ibi.

5 Si errauit in eo in quo ſunt opiniones ita fortes q̄ vtraq; ſeruat̄ vna ⁊ q̄ſq; alia: tunc iudex excuſat.

e

Eo qui pretio.

Dec. l. loquitur de prima parte rubrice ¶ Op. de. l. ſeruo inuito. ſ. cum pretor. ff. ad trebel. ⁊ quod ibi dixi. ſ. l. pri. q̄ differētia eſt vtrū pretio vel precibus aliquis corrumpatur ſed 1 hic dicit q̄ idē eſt quare male. ? Sol. breuiter quātum ad hoc vt ſentētia valeat bene diſtinguit vtrū ſit corruptus pecunia vel precibus q̄tum vero ad penā iudicis non habetur diſtinctio vtrū ſit corruptus pretio vel precibus: ſed q̄tum ad penā partis diſtinguit vtrū ſit corruptus pretio vel precib? ⁊ dico q̄ ſic. nā qui corrūpit iudicē precibus nō reperitur q̄ actionē amittat: imo cōtra. l. furti. ſ. pactus. ff. de bis qui no. infa. ¶ Itē oppo. ⁊ videt q̄ iudex aliter puniat. vt. ff. ad le. iul. repetū. per to. Iuius timore dicit glo. q̄ cōtra iudicē corruptū darētur plura remedia que ponunt hic. ⁊. l. j. ff. de f calū. ¶ Op. ⁊ videt q̄ iudex qui male iudicauit te netur in quantum religioni iudicantis videbit nō in tota eſtimatione lit. vt inſti. de obli que ex quaſi delic. in princi. ⁊. l. eq maleficijs. ſ. ſi iudex. de act. ⁊ 2 obliga. ⁊. l. i. ſi de var. ⁊ extra ordi. cog. ? Sol. q̄ſq; iudex iudicat male propter dolū: tunc tenet in to 3 tum: vt hac. l. ⁊. l. filiuſſa ff. de iudi. ? q̄ſq; iudex iu dicat male propter imperitiā ⁊ tūc tenebit quantū g religioni iudicātis videbitur: vt in cōtrario. Iſta autem imperitia poteſt eſſe duobus modis. Uno 4 modo ? ſi iudicat expreſſe contra caſum. l. ⁊ hoc diſtingue. aut errauit in. l. difficili ⁊ obſcura ⁊ minus

bite vel indebite pronuntiat ſe iudicem competentem: an teneat̄ ad intereſſe toti? cauſe. predictis adde quod dixit Bart. in conſil. incip. in queſtione preſenti conſideranduz et per interlocutoriam ipſo iure nullam dicitur pars grauari ſaltez de facto: ⁊ per appellationē ab ea cauſa denolnitur ad ſuperiorē. allegat Jnno ⁊ Jo. and. in. c. dilecto. de appel. ? dixi. ſ. quando ſententia eſt nulla. vide Bal. in. l. ſi vt proponitis. in iiij. col. quō ? quādo iudex. et adde hic quod vbi poſt Bar. in opiñ non eſt recedendum ab opi. glo. ſaltem in ſcon ſulendo ⁊ in indicādo. ⁊ ob hoc dicit Bald. in. l. i. de vulga. ? pupil. et ibi Jmol. ſe ſepi? cōſuliſſe pro gl. et no. Jac. but. in l. i. ſ. qui. ꝓ ſna in riſdictione. et Bal. hic in l. ſi. et quod no. Ly. in. l. i. C. de act. et obli in. ſ. op po. in ſi. et Ange. in. l. ij. ff. de accuſa. ⁊ Bar. in cōſi. incip. andreolus. ⁊ Jo. an. in c. i. eſt de cōſti. ⁊ Jnnoc. in. c. ne innitaris. eo. tit. ⁊ dicit bal. in. l. ij. in princi. ſ. de ſent. q̄ fine cer. quantita. quod in dubijs ordinaria poſſit. eſt tenenda. Et de materia vi de per do. Abba. in. c. j. in. ij. char. de re iudi. Et ade bal. i. c. i. ſ. iudices. de pa. iur. fir. multa ponit i hac materia vbivide. ⁊ adde q̄ i dubijs cōmunis opi. eſt ſequenda niſi notorie male dicatur rationabiliter cō uinci poſſit quod iudex bon? acutiſſimi igenij eſtimabit ſm Jo. an. i. c. j. de cōſti. pec. c. capellanus. de feriis. et ibi ad hoc abb. moder. alleg. j. C. de vete. iu. enu. et q̄ Jnñ in. c. cum ſpāli. de app. qnā partem tenere dz

Universidad del Rosario
Archivo Histórico

iudex quando sunt opi. hincinde: quod dicit Barto. in l. quod nerua. ff. depositi. in. viij. colum. ꝛ adde Bart. in. l. cum prolatis. ff. de re iudi. ꝛ latius per Barto. in questione sua iudex per imperitiam. adde ad hoc qđ not. dixit Bart. quod sententia lata inter opiniones dubias valet. ꝛ per appellationem rescinditur si contrariam conscientiam iudex appellationis habeat. ita dicit not. Barto. in l. iij. ℌ. hoc autez iudicium. in vlti. ver. ff. de dam. infec. bene facit. l. fi. et ibi glo. Bart. et Bal. ff. quod cum eo. et adde qđ no. dic in. l. cum prolatis. post Inno. in. c. ne inuitaris. de cõsti. ꝛ no. moder. in. l. si expressim. de appella. in fin. ff. cbar. Adde que not. moder. ꝛ do. Alb. in. c. j. de re iudi. dicit Joã. and. in. c. capellanus. de feriis. per tex. tamẽ ꝛ ibi gl. quod ille qui facit contra legis preceptum in cuius intellec. sunt opi. nõ peccat imo excusat ab omni culpa quod no. ꝛ hic adde Bald. in. l. a mãcipia. ℌ. de ser. fugiti. Et id quod dixi. ℌ. quod sententia lata inter opi. dubias tenet. dic quod etiam tenet et si post constitutionem fuerit declaratum talẽ opinionẽ malam esse ita dicit bal. in. l. fi. ff. de iusti. ꝛ in. ꝛ dũ dixi opi. sequẽdam allego ꝓmo illud catonis. Judiciũ populi nunqđ cõtẽpseris vn⁹ l. j. ff. de officio q. in ver. si crebrior apud veteres opinio est. et. l. i. ff. de sena. ꝛ l. athletas. ℌ. j. ff. de his qui not. infa. c. in carit. xxvj. distin. c. de quib⁹. xx. distin. c. quidam. de penitẽ. ꝛ remis. ꝛ Inno. in. c. ne in⁹ nitaris. de consti. glos. in. c. j. de postula. ꝓcla. in. vj. Bal. in. l. obseruare. ℌ. ꝑticisci. ff. de offi. procon. et in d. l. athletas. ꝛ Ang. in. l. cum prolatis. ff. de re iudica. ꝛ in dubio est tenẽda opi. per quam omne euitatur peccatum. clemen. exiui. de verb. signi. c. iiuenis. de sponsa. c. vnico. de scruti. ꝛ dum. ℌ. dictum est quod tenenda est opinio glo. Adde quod de accu. dixit Barto. in. l. j. ff. de concul. ꝛ ibi dixi post eum. ꝛ vide de communi opinione in cõsilio. lij. ꝛ cbar. ccclxvj. et etiam de limitatione communis opinio. quando non sit tenenda. vide in consilio collegij papi. Et adde quod licet dicit Barto. in. l. in ambiguo. ff. de rebus dub. quod quando vna lex habeat plures lectu. non iusmere argu. ab ea nisi ab alia. l. vel opinio. firmetur. tamen dixit Bart. in ꝓma constitu. C. ꝛc. in ver. item oppo. dicitur hic ceteras: quod iudex punietur: aut in facili ꝛ aperta ꝛ punietur plus. vt no. insti. de obli. que ex quasi delic. in ꝓnci. ꝛ quan doqꝫ errauit in eo in quo fuerunt opi. qz elegit malam opi. ꝛ tunc quandoqꝫ inter omnes opi. est vna que ab oĩbus communiter approbatur: ꝛ cõmuniter obseruatur: ꝛ tunc fi elegit aliam opi. nõ bonã punietur eodem modo quo dictum. ℌ. qz minime sunt mutanda ꝛc. vt. l. minime. ff. de leg. ꝛ l. si de interpretatione. ff. eo. tim. Si vero sunt opiõ. ita fortes q quandoqꝫ obseruat vna. ꝛ quandoqꝫ seruatur alia: vt in materia que est materia compendiose facta per verbum cõmune: tunc iudicem putarẽ excusandum: qz errarit erroꝛe probabili: imo propter opi. leg. dicitur incerta: vt habuistis no. in ꝓma consti. C. ℌ. quibus. ꝛ ꝓ hoc tunc facit qđ no. in. l. ij. ff. de iu. ꝛ fac. igno. ¶ Ultimo querit glo. an istud qđ datũ est iudici possit repeti. dicam statim super ista aut. que sequitur.

☞ In delictis non est locus penitentie nisi sint occulta: vt facilius manifestentur.

Periurium non potest argui nisi iuramẽtum fuerit necessarium.

Qui dedit pecuniam iudici vt iudicaret ꝓ se vel vt eum ꝑm institiam expediret non potest eam de iure nouo repetere.

Quid si quis promisit seruare iudicez indemnem tempore syndicatus et non dedit nec promisit pecuniam.

Quo iure. [a] Diuiditur in duas partes principales. In ꝓma loquitur quando aliquis arguit iudicẽ de corruptela: ꝛ ꝓ bat. Secundo arguit ꝛ nõ probat. secunda ibi: sed si datũ. Prima subdiuiditur in duas partes: quia primo dat modũ arguẽdi. Secundo ponit contrarium. scda ibi: qz accepit. Secunda pars subdiuiditur i tres partes. Primo ponit qualiter puniat ille qui nõ probauit. Secundo qualiter puniat ille qui sacramẽtũ purgationis subire noluit. Tertio permittit partes post sacramentũ de nouo conueniri: partes videbitis in litera. secunda ibi: sed ꝛ si persona. tertia ibi: si quis litigantium. ¶ Primo oppo. ℌ. q in delictis nõ sit locus penitentie. vt de furt. l. qui ea mente. Solu. fallit in casu huius aut. vt ista delicta ita occulta manifestentur facilius. ¶ Item opp. dicitur hic confiscatis bonis, cõtra. de bo. dam. aut. bona damnatorũ. ꝛ aut. vnde sumitur. vnde dicit glo. fallit hic. tu dic q ibi loquit in his qui post sententiam moriuntur. hic in alijs qui superuiuunt post sententiam. vt. j. dicam ꝛ dixi in. l. j. ff. de bo. dam. ¶ Item oppo. dicitur hic q ille qui probare non potuit punitur contra. ff. ad turpil. l. i. ℌ. j. Sol. vt in glo. ¶ Ultimo glo. oppo. et videtur ℌ. q periurium nõ possit argui. vt. l. j. ℌ. de reb. cre. Sol. fallit hic in isto iuramento necessario. simile in. l. admonẽdi. ff. de iureiur. ¶ Ultimo quero ℌ. vtrum pecunia data iudici possit repeti. [b] hoc examinat glo. in. l. ij. in fi. ff. de condi. ob turp. can. Tu dic tria verba si loqueris de iure antiquo: aut quis dedit pecuniam iudici vt iudicaret ꝓ se et non potest repetere: quia etiam ex parte sua versatur turpitudo. vt. d. l. ij. Si pecuniam dedit iudici: vt eum ꝑm institiam expediret: tunc turpitudo versat ex parte iudicis: ꝛ ex parte dantis non merito repeti potest. vt. l. penul. ff. de cõdi. ob tur. can. [b] Sed si queris de nouo iure tunc nullo casu habet iudici dare. vt in aut. vt litigãtes iurent. circa ꝑn. tunc non liceret repeteret: quia etiam ex parte sua versatur turpitudo. ¶ Hic dicitur dedit vel promisit. ℌ quero quid si nõ dedi vel promisi pecuniã sed promisi eum seruare indemnem [c] tempore syndicatus cogita tu de. ff. nouo: quia hoc anno dixi: ꝛ forte in. l. si quis vxori. ℌ. si fugitiuum. de furt. dixi in l. si a reo. ℌ. quod vulgo. ff. de fideiuss.

¶ Sententiam rescindi non posse. Rubrica.

☞ Nemo potest proprio motu sententiam suam reuocare nisi fit interlocutoria.

Nec̃ suam. [d] Sententia per quã rescinditur propria vel predecessoris est ipso iure nulla. h. d. ¶ Opꝫ. si aduer. rem iudi. per totum. de preci. impe. offe. aut. que supplicatio. dic ℌ. q quandoqꝫ quis vult reuocare sententiã propio motu ꝛ tunc non potest: ꝛ ita loquitur hic nisi sit sententia interlocutoria. vt. l. post sententiã. ℌ. de senten. ꝛ ff. de re iudi. l. quod iussit. Sed si vult omnia reuocare remedijs proditis a iure potest. Sunt autem alia remedia in integrum restitutio supplicatio ꝛ appellatio et nullitas ꝛ exceptionis obiectio. Et vide glo. que hec ponit no.

☞ Exceptio peremptoria potest opponi vsqꝫ ad sententiam. ꝛ nn. 3.

Si omittatur non propter hoc sniа est nulla nisi rescindat̃ p appellationẽ vel restitutionẽ.

Si opposui exceptionem ꝛ in ea succubui an illud idem possim post in iudicio deducere per modum actionis.

Peremptorias. [e] ℌ. Exceptio peremptoria si non admittit̃ sententia non rescinditur: [e] nisi restitutionis vel appellationis remedio. h. d. ista. l. ¶ Hoc. q exceptio peremptoria pot opponi vsqꝫ ad sniam. ¶ Hoc. q ℌ. si omittat̃ ꝑpter hoc sententia est nulla nisi rescindat̃ per appellationẽ vel restitutionẽ. ¶ Not. qđ dixi in summario. ¶ Opp. de. l. fi. j. de excep. l. põpo. ℌ. rati. ff. de ꝓcur. Sol. aliud in exceptione dilatoria: vt ibi. aliud in peremptoria: vt hic. qđ dic vt plene dicã in. l. exceptionẽ. ℌ. de ꝓba. ¶ Scõ oppo. ꝛ videtur q ℌ. post didicita testificata non possit opponi exceptio. vt in aut. qui semel. ℌ. de test. gl. fatetur ꝛ hoc est verum in exceptione que ꝓbatur in instrumẽto: sed si deberet ꝓbare ꝑ testes non admitteret post didicita testificata. vide glo. Hec glo. nõ dicit verũ: q exceptio siue debeat ꝓbari ꝑ testes siue per instrumẽta potest opponi post didicita testificata. nec obst. aut. at qui semel. quia verũ est quod post didicita testificata non admittuntur testes super eisdem articulis: sed in alijs sic. qz non est ibi timor subornationis: vt dicam ibi. et. l. per banc. j. de temp. appella. ¶ ℌ. Quero quid si opposui exceptionem [g] et in ea succubui: an illud idem possim post in iudicio deducere per modum actionis glo.

¶ Secundo oppo. An exceptio peremptoria possit opponi post sententiam vide Bartolum ꝛ ibi dixi in. l. si duo. ℌ. si quis iurauerit. de iureiran. vide Specu. in titu. de exceptio. et replica. ℌ. dicto. versicu. post sententiam. cum sequenti. et ad hunc potest opponi de. l. si quaramus. ff. de testi. vbi vide nota. ꝛ quando debet opponi exceptio peremptoria. ibi vide ꝛ not. verbum per Bald. in. l. ꝓscriptio. j. de exceptio. Adde ꝑetrũ ancharã. consilio. vj. vbi de exceptione inuentarij. et ꝑaulum de castro consilio. clxiij.

¶ Oppositi exceptionem. vide Bar. in simili per istũ tex. in. l. properandum. in ꝓn ℌ. de iudi. ꝛ adde Bar. in. l. officiũ. de rei vendi.

sententiam rescindi non posse. Rubrica.

☞ Nemo potest propio motu sententiam suam reuocare nisi fit interlocutoria.

Nec suam. [d] Sententia per quã rescinditur propria vel predecessoris est ipso iure nulla. h. d. ¶ Opꝫ. si aduer. rem iudi. per totum. de preci. impe. offe. aut. que supplicatio. dic ℌ. q quandoqꝫ quis vult reuocare sententiã propio motu ꝛ tunc non potest: ꝛ ita loquitur hic nisi sit sententia interlocutoria. vt. l. post sententiã. ℌ. de senten. ꝛ ff. de re iudi. l. quod iussit. Sed si vult omnia reuocare remedijs proditis a iure potest. Sunt autem alia remedia in integrum restitutio supplicatio ꝛ appellatio et nullitas ꝛ exceptionis obiectio. Et vide glo. que hec ponit no.

☞ Exceptio peremptoria potest opponi vsqꝫ ad sententiam. ꝛ nn. 3.

Si omittatur non propter hoc sniа est nulla nisi rescindat̃ p appellationẽ vel restitutionẽ.

Si opposui exceptionem ꝛ in ea succubui an illud idem possim post in iudicio deducere per modum actionis.

Peremptorias. [e] ℌ. Exceptio peremptoria si non admittit̃ sententia non rescinditur: [e] nisi restitutionis vel appellationis remedio. h. d. ista. l. ¶ Hoc. q exceptio peremptoria pot opponi vsqꝫ ad sniam. ¶ Hoc. q ℌ. si omittat̃ ꝑpter hoc sententia est nulla nisi rescindat̃ per appellationẽ vel restitutionẽ. ¶ Not. qđ dixi in summario. ¶ Opp. de. l. fi. j. de excep. l. põpo. ℌ. rati. ff. de ꝓcur. Sol. aliud in exceptione dilatoria: vt ibi. aliud in peremptoria: vt hic. qđ dic vt plene dicã in. l. exceptionẽ. ℌ. de ꝓba. ¶ Scõ oppo. ꝛ videtur q ℌ. post didicita testificata non possit opponi exceptio. vt in aut. qui semel. ℌ. de test. gl. fatetur ꝛ hoc est verum in exceptione que ꝓbatur in instrumẽto: sed si deberet ꝓbare ꝑ testes non admitteret post didicita testificata. vide glo. Hec glo. nõ dicit verũ: q exceptio siue debeat ꝓbari ꝑ testes siue per instrumẽta potest opponi post didicita testificata. nec obst. aut. at qui semel. quia verũ est quod post didicita testificata non admittuntur testes super eisdem articulis: sed in alijs sic. qz non est ibi timor subornationis: vt dicam ibi. et. l. per banc. j. de temp. appella. ¶ ℌ. Quero quid si opposui exceptionem [g] et in ea succubui: an illud idem possim post in iudicio deducere per modum actionibus nunquã transit in rem iudi. ita dicit Ange lus hic allega. In nocentiũ in. c. tua nos. de cohabita. clericor. et mulie. idem si lata ex prẽsumptione. l. si qs adulterij. ℌ. adulterijs. romanus ponderat esse casum in. l. admonẽdi. in. iiij. colum. ff. de iureiuran. et ibi vide idem si fit talis que si seruaretur verteret in periculum anime glo. est singu. in. c. inter monasteriũ. de re iudic. ꝛ Roma. vbi. ℌ.

¶ Rescinditur. an sententia possit rescindi. vide in. l. quod iussit. ff. de iudi. in ꝓnci. et in. l. eleganter. ℌ. si post. de cõdi. indebi.

nis glo. ꝛ Ly. tangũt hic. ego dixi plenius in. l. qui rome. ℌ. duo fratres. ff. de verb. oblig.

Perpetrata. Nota q ꝑ rescripta si ꝑit rescindi sententie iam late. simile habetis in. l. causas. ℌ. de transac. Et per hoc dico qđ est notandũ q qñ fiunt statuta in ciuitate ꝛ postea additur in fi. qđ habet locum in ꝓteritis: presentibus ꝛ futuris: illud non extẽditur ad ea q̃ per sniam sunt determinata per hãc. l. ꝛ ꝑ similes plene dixi in. l. oẽs populi. ff. de iusti. ꝛ iur.

¶ De fructibus ꝛ litium expensis. Rubrica.

¶ Continua vt in glo.

☞ Colonus qui pro fundo ei locato ꝓmisit reddere medietatem non dedacit expensas.

Hoc fructuum. Not. q fructus intelliguntur deductis expẽsis. ℌ. Quid dicã aliqs locauit fundũ colono [a] et ille ꝓmisit reddere medietatẽ fructuũ. an colonus ante oĩa deducat expẽsas. hic videt casus q sic. Huũ est veritas. Nã hoc videt actũ vt illã medietatẽ fructuũ habeat pro operer̃ laboze suo. vt. l. cũ duobus. ℌ. si in coeũda. ff. pro soc. ꝛ tangit hic per Ja. de are. ꝛ in. l. fructus. ff. de rei vendi.

☞ Heres vlis succedit in malã fidẽ defuncti.

Lite contestata si perempta est prima instantia et initietur de nouo iudiciũ possessor habetur tanqꝫ in mala fide etiam in nouo iudicio. ꝛ nn. 4.

Instãtia perẽpta q effectus durẽt ꝛ q pereant.

Per litis ꝛte. an qs efficiat malefidei quo ad oĩa.

Litigator. Hec est not. l. bre viter dic. ℌ. Post litẽ cõte. possessor tenet̃ de fructib⁹ pceptis ꝛ percipiẽdis. idẽ in herede eius. h. d. No. ex hac. l. qđ dixi tibi i summario. ¶ Scõ dono. ℌ. q heres vniuersalis succedit in malã fidẽ defuncti. habes in. l. cũ heres. de var. ꝛ extraor. cog. ꝛ no. ℌ. de ꝓscrip. lon. tẽp. l. i. ¶ Oppo. de. l. fructib⁹ ff. de reiven. Sol. ibi loquit in eo qui semp fuit malefidei. hic i eo qui ab initio fuit bonefidei. vñ post cõtest. efficiat malefidei. ¶ Scõ opp. dr hic q tenetur de fructib⁹ quos ipse percipere potuisset. Contra imo de fructib⁹ quos percipere potuisset actor. vt. l. si nauis. de rei ven. huius timore glo. exponit hic ꝑcipere potuisset. s. actor. [b] vt cõcordet cũ ℌ. Item. put habes in litera potuisset. ꝑcedit hic glo. Sed si habes in glo. potuisset de necessitate intelligitur de reo. nec glo. posset ꝑcedere. quid dicemus. Respuit̃ potuisse dicere q qñq; aliqs est malefidei possessor vere: ꝛ tũc loquit. l. si nauis. ℌ. q est possessor malefidei ficte per lit. cõtest. tũc loquit hec. l. qđ satis placet. facit ad ꝑdicta. l. domũ. ℌ. de reivẽ. mihi vr̃ q debeat inspici q potuisset ꝑcipere reus sed ibi dicã. ¶ Itẽ oppo. de. l. in bonefidei. in ꝓnn. ff. de vsur. Sol. dicit glo. fateor q infra quadrimestre tps nõ tenet̃ de fructib⁹. ꝛ sic cõcordat cũ ℌ. vide gl. hoc qđ dicit de quadrimestri tpe nõ habet locũ in actione reali de qua loquit̃ ista. l. tũc esset tps officio iudicis: vt insti. de offi. iudi. in ꝓn. no. j. tit. ij. i. fi. Et ideo illud qđ glo. dicit excepto tpe quadrimestri. intelligas excepto eo tẽpore qđ ei datur officio iudicis post sniã. ita debetis ℌ intelligere.

¶ Opp. q per ztestationẽ nõ efficit malefidei. vt l. si post acceptũ. ff. de rei ven. Sol. ℌ. tum ad fructꝫ restituẽdos efficit malefidei: vt hic ℌ. tũ ad vsuras ꝛ alia nõ efficit [c] malefidei sine distinctione quã dicã vobis incõtinenti vna qõne ꝓmissa. ¶ Quero q igit ꝓius et hic aduerte multũ ℌ. lit. ztest. perẽpta est instãtia ꝓma. post demũ de nouo iudicat super eadez re: vtrum habeat tanqꝫ malefidei possessor in nouo iudicio. glo. dicit q non. ꝛ vide glo. valde not. ꝛ sing. ꝛ est ꝓma. Breuiter ꝑ ista glo. facit. ff. indi. fol. ℌ. cũ lite. In ℌ. tum facit. l. fiscus. in. q. ff. de inr. sil. ꝑm vnã lectu. ꝑm aliã nõ facit. Item contra istam glo. facit. qđ alibi determinatur q perempta

d instantia adhuc durat vitiũ litigiosi [d] inducti per contestationem. Idẽ no. glo. in. l. ꝑperandũ. de iudi. ℌ. ꝛ si quidẽ. in gl. super ver. iudicio. Idem tenet Inno. extra de testi. ca. cum que. ꝛ istã partẽ ego puto verã. ¶ ℌ. Pro huius declaratione debetis scire q cõtestationis quidam sunt [e] effectus iam cõsummati et perfecti. Quidam sunt consummandi in futurũ. Effectus perfecti: quidã sunt qui respiciunt ipsam causam: quidam respiciunt instãtiam. Causam respiciunt vtputa qz efficiatur malefider: et fic tenetur de fructibus q̃ res sit litigiosi q̃ prescriptio sit interrupta ꝛ tunc etiã perempta instantia duret effectus iam cõsummatus ꝑ iura. ℌ. alle. ℌ. de ꝓscrip. xxx. an. l. cũ notissimi. ꝑ totã legẽ magistre in. ℌ. ꝛ si qs. in. l. si. eo. tit. Nam in alia cã vel inter alias personas illa ztestatio suũ effectũ non ꝑduceret. vt. d. l. cũ notissimi. ℌ. sed ꝛ si qs. ꝛ est casus in. d. l. fiscus. in q. de iur. fis. ꝛ ꝑm verã lect. quã ibi tenui qđ probatur rõne: qz sicut sniа diffinitiua nõ habet effectũ si agit̃ ex alia causa vl inter alias personas. ꝛ ita contestatio facta ex vna causa vel ex vna persona. vt. l. cũ queritur. ff. de excep. rei iudi. quidam sunt effectus qui respiciũt instantiã vt nõ petant̃ cautiones post ztest. qđ non cõcedatur dilatio cum si. vt. l. põpo. ℌ. rati. ff. de ꝑcur. ꝛ. ℌ. de ꝑba. l. exceptio. Et isti effectus pro ꝛequentia cõsummati iam extinguunt̃ perempta instãtia. vt. l. ℌ hos accusare. ℌ. hoc beneficio. ff. de accu. Hec ob. ℌ. de ꝑcu. l. ita demũ. qz ibi nõ fuit perempta instantia: sed fuit iudicatũ ꝛ appellatũ: vt ibi ptz. Quidã sunt effectus cõsummãdi in futurũ vt ex vigore ztestationis pueniat̃ ad diffinitiuã. Isti effectus perimũtur perempta instantia. vt. l. cum litem. ff. iudi. fol. ¶ Quero vtrũ [f] p contestationẽ quis efficiat malefidei quo ad oĩa. distingue: aut queris quo ad fructus aut quo ad periculũ interitus: aut quo ad vsuras capionẽ vel ꝓscriptionẽ. Primo casu aut quo ad fructus faciendos suos: ꝛ non videt malefidei: qz eodẽ modo facit suos post lit. contest. sicut prius. vt. l. quid si. ℌ. de vsu. ꝛ de acquir. re. do. l. questũ. aut quo ad hec an teneat̃ ad restitutionẽ fructuum eodẽ modo tenet̃ post lit. contest. ac si fuisset ab initio malefider: vt hic cum si. habita in percipiendis illa distinctiõe: an poterit percipere reus vel actor. vt. ℌ. dixi. Scõ casu de periculo interitus. dic aut habuit iustã causam litigãdi vel nõ. dic vt. l. illud. de peti. here. ꝛ de rei ven. l. ité si verberatum. ℌ. fi. cũ l. seq. vbi no. Tertio casu. ℌ. de vsucap. ꝛ ꝓscriptione dic q ꝓscriptione long. temp. interrumpit. vt l. moza. ℌ. de rei ven. vsucapionem vero triẽnij interrumpit̃ quo ad effectũ nõ ipso iure. vt. l. si post acceptum. de rei vendi.

g ☞ Reseruatio expẽsarũ fit in sniа si iudex cõdẽnet in expensis: lz non taxet quantitatem.

Vel ꝓmittiat posse peti expẽsas in futurũ. ꝛ nn. 2.

Judex si de aliquo casu nõ cognouit potest de illo non pronuntiare.

Post sniam interlocutoriã q̃ totã litẽ dirimit nõ durat petitio expensarum.

Judex si dicat cõdẽnamus in expensis reservata nobis taxatione potest eius successor taxare.

Si talis declaratio reseruat̃ iudici vt ꝑinate persone non poterit eius successor taxare. ꝛ nn. 6.

Delegatus quo ad exequi sniam ꝑ hoc in sententia sibi reseruare taxationem expensarum.

Et mortuo delegato poterit delegans taxare.

Terminato. [g] ℌ. Post diffinitiuã sentẽtiam nõ est de expensis tractandũ nisi iudex hoc in sententia reseruauit. h. d. Primo ponit dictũ. Secũdo exceptionẽ. Tertio rõnẽ. partes patẽt in litera. ¶ Oppo. qđ dixi in summario. ¶ Opp. j. qñ. quo. nõ est necesse. l. fi. dicit glo. dico q non potest per actionẽ vt hic. sed officio iudicis sic. vt in contrario. Ista est falsa per. l. iiij. ℌ. depositi. qz officium iudicis nõ durat post sententiã vel dic q ibi negottiũ nõ erat finitũ: qz erat appellatum. ꝛ etiã hec vera. ¶ Opp de. l. paulus. ff. de re iud. Sol. hec intelligitur ꝑm illam quia potest ꝓnuntiare eodem die de expẽsis ꝑ totum

in bac. l. termina to. ꝛ in. l. ab executione. ff. de appel. alleg. Bal. in. l. fi. ff. de leg. Ang. in in. d. ℌ. stichũ. vbi Jo. de imo. ꝛ Ra. ꝛ do. Alleg. cõcordant opi. ꝛ And. et Imo. in. d. l. ab executo. vt ꝓma opi. ꝑcedat in interpretatiõe sniе late ex mera volũtate iudicis: vt si ꝛdẽnat in amputatiõe manus: qz nõ pot declarare successor de q̃ manu sensit iudex q̃ casu dz intelligi ꝛ manu minus vtili. Alia autẽ opi. procedit qñ declaratio est fienda ex acti.

¶ Terminato. vide bene. l. nam et postea. i. ℌ. si dãnetur. ff. de iureiu rã. ꝛ bar. in. l. ꝓpe randũ. ℌ. finautẽ. ℌ. de indi. ꝛ limita not. ꝑ Ange. et imo. in. l. paulus. la. ij. in. j. col. ff. de re iudi. vide bart. ad illum tex. in. l. j. ℌ. fin. ff. ℌ. qs iusdicenti non obtẽ. et de quibus expẽsis ista lex intelligaf vide Bart. in l. j. ℌ. ꝓpe fi. ff. de alte. iud. mu. cã fac. post glos. vide in. l. j. ℌ. si quis in dicen. nõ obtem. et vide glo. ꝛ bar. in. l. properandũ. ℌ. fi. de indi.

¶ Terminato. et vide doc. in. c. j. de plus peti. vbi digi ad limitationẽ huius. l. si statutũ dixit q victus cõdẽnet victori i expensis qõ poterit peti cõdẽnatio ex pensarũ post latã sniam super ꝓncipali cõdẽnatiõe statuti. vide Bar. in. l. ij. ℌ. fi rem. ℌ. le. iij. Ang. i aut. de eg. hi. re. in. ꝓn. ꝛ vide plene. d. ab. i. c. j. de sequestr. ꝓ eo qđ ℌ dicit bar. And. Barba.

Universidad del Rosario Archivo Histórico

a ¶ Venio ad qõnem. adde qõ lz expense q̃ debent rõne victorie non pñt peti lite finita: vt bic qr debent iudicis officio: secus tñ in bis q̃ debetur rõne cõtumacie qr ille petunt actione in factũ, ita tenẽt doct. p ea que habentur ibi in l. j. ff. ff. si quis ius dicen. facit qõ no. in l. iij. ff. si rem. de legatis. iij. vbi idẽ in expẽsis cõuentionalibus ⁊ statutarijs.

b ¶ Practica est. ⁊ de reseruatiõe taxationis expẽsarũ. vide bart. in. l. ab executore. i pn a ci. de ap. ⁊ per do. 2 Ant. in. c. j. de sepol. ⁊ fruc et vide Bal. bic in pzinc. et idem qõ bic in primo mõ expẽsse tenet Jnnoc in. c. fi. de do. ⁊ cõm. et bal. in addi. Spe. b in tit. de sen. i. giij. 3 col. ⁊ Ange. in. l. si homo. ff. de re iudi. ⁊ que dixi post c Jmo. i. l. paulus. la. j. ff. de re iudi.

c ¶ In glo. parua. d que volut tenere si iudex sniam dicat pronuntio sic saluo eo qõ. j. dicã, idẽ dicit Spe. ⁊ Jo. and. in titu. de sent. ĝ. species. vñ. quid si iudex. precepit qõ tz sententia cõdẽno te i cẽtũ nisi infra. g. dies, pbaueris te soluisse. lz tutius sit expectare. p. c. suborta. de re iudica. p hoc quod no. digit Bar. i. l. qd tñ. ĝ. idẽ si arbiter. ⁊ q̃ digit post 5 Bar. i. l. ille a quo e ĝ. si de testõ. ad trebel. ⁊ in. l. ait ptor. ĝ. si iudex. ff. de re iudi. ⁊ ad predicta q. Spec. ⁊ Jo. an. optime fac quod no. glo. et ibi bar. 6 in. l. obligationũz f fere. ĝ. condictio. ff. de act. ⁊ obli. Idẽ ad not. per Bart. in. l. iudex post ĝ. prope fi. de re iu. ⁊ que not. in. ĝ. cu rare. instit. de act. g in fi. ⁊ quid in re 7 seruatione pene. vide qõ not. i aut. interdicimus. per bal. ad fi. ff. de epi. et cle. ⁊ bic per eũ quid i reseruatione fructuũ. Adde an valeat snia lata sub conditione 8 Pau. de ca. consi. cxv. Bal. consi. ccc. lxxv. lib. iij. Abb. cõsi. lxxxiij. lib. j.

post vt hic. Oppo. de. l. q̃ si in diẽ. ĝ. si rõnem. ff. de cõpẽ. Si fi. pt oiri post sniam nonalis q̃ nõ attinet pme: vt in Dzio. bic vo. pbibet oiri ex natura pme litis. ¶ Venio ad qõnẽ † quero qualr fiat ista reseruatio. glo. ponit duos modos. Prim⁹ modus est qõ cõdẽnet in expẽsis: lz nõ taxet quantitatem. Scõo q̃ pñtiet posse peti expẽsas i futurũ. Pzimus qñ cõdẽnet in expẽsis: lz quatitatẽ non taxet est indubitabilis. Ita cũ expẽse certe in iudicio nõ sunt petite põt ferri snia incerta i expẽsis. vt. ĝ. de sent. q̃ sine cer. quãti. l. ij. ⁊ lz iudex nõ reseruauerit sibi taxationẽ postea põt taxare: vt ibi dixi cõis tñ practica est⁵ q̃ reseruet sibi taxationẽ. ¶ Scõs modus est qñ nõ cõdẽnat ĝ reseruat petitionẽ expẽsarũ est dubitabilis p glo. istã facit. l. modestin⁹. quã allegat facit etiã. l. idẽ labeo. fami. her. ⁊ qõ ibi no. i glo. pna. ⁊ Jn tertio facit q̃ iudicis officiũ post sniam extinguit. vt. l. iij. ĝ. depo. ergo nõ põt sibi reseruare petitionẽ cũ nulla supfit actio. ¶ Preterea iudex nõ põt sniare p parte⁹ z p parte nõ: vt in l in hoc iudicio. fa. her. Sed hic pro parte snia sup sumptibus nõ diffinit fidẽ prescripti. istã vlti. opi. tz do. Dy. ⁊ Jnno. in. c finẽ litib⁹. extra de do. ⁊ cõm. debet ergo fm eũ in expẽsis cõdẽnare ⁊ seruare sibi taxationẽ. Sed si reseruet sibi petitionẽ vel cõdẽnationẽ hoc nõ valet. fm eum ego pnto q̃ glos. dicat veritatẽ. Pzimo p tex. huius. l. vbi est casus ibi nisi iudex. Preterea hoc esse verũ apparebit in respõdendo ad 3tia. Sõ ob. qõ dicitur iudicis oĩcium nõ durat lata snia: q̃ illud qõ erat in officio post iudicis pronũtiationẽ incipit posse petere in re actionis. tex. est in. l. si finita. ĝ. eleganter. de dã. infec. ⁊ bic est casus in hac. l. Sõ ob. q̃ iudex pro parte pronuntiat ⁊ pro parte non: q̃ illud est verũ qñ iudex cognouit de oĩbus dz pnuntiare de oĩb⁹ lz si de aliquo casu nõ cognouit põt de illo nõ pronũtiare. vt. l. licet. ĝ. de iudi. ita bic plene nõ cognouit de expẽsis. fateor tñ q̃ prima practica est cõior et seruetis eã. ¶ Quero extra glo. vtrũ † post sententiã interlocutoriã duret petitio[c] expensarũ. Rñ deo si post illã sperat diffinitiua ⁊ sic durat officiũ iudicis super illa revel causa semper poterit de expensis pnũtiare nõ est dubiũ. Sed si esset talis in terlocutoria que dirimeret totã litẽ esset idẽ qõ in diffinitiua. vt. l. post sententiã. ĝ. de sen. ⁊ interlo. et de hoc vide p Jnno. in. c. sepe. eĝ. de appel. ¶ Quero † qd̃ si iudex dicat cõdẽnamus in expẽsis reservata nobis taxatiõe. Quero an poterit taxare sue cessor eius. dico q̃ sic. ar. ff. de iudi. l. ponebatur. Sed contra hoc facit. ff. de rei vin. l. põpo. scribit si frumentum. in fi. vbi dicit q̃ declaratio volũtaria non transit ad heredẽ. vt. l. seruitutis stipulator. ĝ. fi. ⁊ qõ ibi no. de verb. obli. Sol. hec declaratio reseruatur iudici non vt priuate persone: ideo reseruatur: [s]ecs q̃ idẽ iudex ⁊ eadẽ dignitas. vt. l. ppo. nebatur. † Jbi vero nõ vt iudici lz vt priuate persone: nec distingue vtrũ reseruauerit expresso pio pio nomine vel nõ expresso. vel vtrũ pceat propriũ nomẽ vel sequat: q̃. l. si seruꝰ cõis. de stip. ser. loquit q̃ dispositio precedit sup aliqua re sup qua põt haberi respectus ad psonã ⁊ ad officiũ. Sed si nõ põt haberi respectus nisi ad officiũ tm̃. tũc illa distinctio nõ bz locũ. vt. l. cum post. ĝ. i. de admini. tuto. ¶ Quero: iudex delegatus reseruauit sibi taxationem vtrũ possit reseruare. Jtẽ an eo mortuo possit taxare delegãs. Ad primum dico quod nem facere. vide Pau. de ca. consi. cccl. xxvij. ⁊ an possit sibi reseruare declarationem seu interpretationem sue sniẽ. vide eum in consi. cccxviij.

c ¶ Duret petitio. Adde Bar. in. l. sancimus. ĝ. de iud. ⁊ no. q̃ lz iudex in interlocutoria nõ cõdẽnet: tñ semp põt ante diffinitiuã sniam ⁊ vide qõ digit Bar. in alia. q. i. l. si pignore. in fi. in pn. ff. de pig. act. ⁊ ad hoc quod quidam est delegatus qui põt exequi sniam. et ille põt sibi reseruare taxationẽ cũ hoc veniat in exercitione: vt digi. ĝ. in. l. ij. que senten. fine cer. quãtit. Sed si ei nõ cõpetit executio nõ valet reseruatio. ⁊ sic illa verba debẽt intelligi reseruata sibi taxatione hoc est iurisditioni sue. sua eñ iurisditio est vna ⁊ eadẽ cũ iurisditione delegãtis. vt. l. i. ĝ. qui mandatã. de offi. eius cui man. est iurisdi. ⁊ ideo delegatus poterit taxare postea ⁊ sic illa taxatio nihil valeret cũ taxatio expensarũ [b]competit ei ad quẽ cõpetit executio de iure cõi: qñ delegatus possit exequi ⁊ qñ non. no. in. l. a diuo pio. ĝ. fi. in glo. mag. † Circa illud an eo mortuo delegãs possit taxare. Jstã questionem disputauit do. Jaco. de but. tamen ex predictis credo qõ habeat modicum dubium. naz eadẽ est iurisditio delegantis ⁊ delegati. vt. ĝ. dixit ⁊ not. in. l. vbi ceptũ. ff. de iudi. facit. ĝ. de iudi. aut. ad hec. preterea vt dixi posito q̃ nulla esset facta re seruatio ad eum competit.

2 ¶ Proponẽs aliquã exceptionem vel replicationẽ dilatoriam vt differatur iudicii debet cõdẽnari in expensis ⁊ dãnis que ĝ bantur iudici.

3 In his vero que nõ ĝbantur iudici vt in expẽsis factis in bospitio vel aduocatis seu notarijs iudex ex officio suo cõdẽnat cõsiderata quãtitate postulatorũ ⁊ temporis prolixitate.

4 In causa criminali victus victori condemnatur in expensis.

5 Succumbens in interlocutoria condemnatur victori in expensis.

6 Actor contumax q̃si cõdẽnatur in expensis an debeat citari ad audiendum sententiam expensarũ.

¶ Non ignoret. [1] Dicit † Jacobus † Bal. in. l. sciendũ. ĝ. de re iudi. ⁊ que dixi. ĝ. eo. l. terminato. ⁊ in. l. que in alterius. ff. de reg. iur. per dominum Anto. in. c. fi. in. iij. col. vel in. v. de do. ⁊ 2tu. ⁊ Sali. in. l. ĝperandũ. ĝ. finautem alterutra an quando actor contumax condẽnatur in expensis debeat citari ad audiendũ sententiam expẽsarũ. vide qõ digi in. l. sancimus. ĝ. de iudi. ⁊ ibi per Dy. in. l. ĝiij. ĝ. ac. qd autẽ de alia multa. vide Bar. no. in. l. j. circa fi. ff. si quis in ius vo. nõ ie. ⁊ in. l. j. in fi. pn. 9 ff. si quis ius dicẽ. b nõ obt. ⁊ pulcbre p Bar. in. l. iij. ĝ. si ad diem. ff. de re mil. ⁊ facit qõ no. Joã. an. in. c. qñ. ĝ. porro. sup pzin. c. magne glos. vt lit. non contest. in pena autem excõmunicationis dicit q̃ põt ferri cõtra cõtumacez ex antiqua cõtumacia sine noua citatiõe tex. ⁊ ibi per 3 doc. in. c. j. de iudi. et digi ante post 4 Bart. in. d. ĝ. si ad diẽ. p Jnno. in. c. si calũniam. de pe. ti. per Jo. an. in. c. 6 finẽ litibus. de do ⁊ contu. ⁊ Bal. ĝ. l. pzi. ⁊ tex. in. c. cõstitutus. ⁊ in. l. querelã. de pcur. 1 et vide ad hoc q̃ habes post Bar. in. l. statuliberos. ĝ. stichus annua. ff. de statuliber.

b ¶ Utrũ debeat. vide Dy. ⁊ Bal. i. l. sancimus. ĝ. de iudi. vbi tenet qõ non. ⁊ vide. d. anto. in. c. j. de iudi. vbi tenet ĝ fic. vi de quod not in. c. querelã. ⁊. c. cõstitutus. de procur. vide. d. Abba. in. d. c. j. de iudic. ibi allegauit bar. bic Jo. de imo. reducit ad cõcordiã. vi de ibi o inno. And. Barba.

c ¶ Cum quidã. et iste tex. ibi qñ nõ est ibi ferendũ ꝛc. qualitas seruãda facit ad not. q. de qua digi post bar. to. in. l. si de meis, in pn. ff. de arbi. ⁊ adde. l. die sabbati. ⁊ qõ ibi bart. et doct. ĝ. de iude. c. 2 ñ. de mutu. peti. ⁊ d facit ad not. Bal. in. l. ea quidem. de accu. cvj. col. in ĝ. item quero dicit statutũ. Jtẽ fm vnã lec. facit ad questionẽ de qua p Bal. ⁊ Dy. in. l. neq; pro se. ĝ. de bere. insti. ⁊ de materia huius. l. vide Bart. et Bal. in. l. p; operandũ. ĝ. ĝ. de iudi.

d ¶ Priuilegiũ datum. vtrũ priuilegiũ cõcessum vni ex litigatoribꝰ trãseat ad alium ⁊ quid si ille cui cõcessum est a lege nollet eo vti. ⁊ dic idem vt per Bal. in. l. ij. ĝ. in quib⁹. de con sue. re. feu. et vide Dy. in regula in iudicijs nõ est. de reg. iur. in. vi. ꝛc.

e ¶ Ulterius. de transit ad aduersarium: q̃ verba hoc volũt. Nec fasimo ergo breuiter † si queris an priuilegiũ vni cõ 3 cessum transit ad alium. dicas sic. aut priuilegium respicit litis ordinationem seu processum ⁊ trãsit ad aduersarium: vt bic ⁊. l. petẽde. de iudi. ⁊ in. l. fi. ĝ. donec. ĝ. de iure delib. et vide bal. in. l. sacramẽtum. ĝ. in quibus de consue. re. feu. vide Dy. in regula ob gratiam. de reg. iur. lib. vi.

f ¶ Eadem causa. cõtrarii no. doct. in. c ij. de mu. pe. de quo per glo. et ibi: lz certe ibi nõ 4 queris vtrũ trãseat ad aliũ in eadem causa[f] et nunc trãsibit ad aliũ ⁊ nõ. ad aduersariũ. in alia causa. vt. l. iij. ĝ. de pena. quod quisq; iur. ⁊ hoc fa- 5 cit ad questionem. † Concessum est priuilegium he- 5 redi: vt infra tpa inuentarij cõfectionis[g] nõ cõueniatur a creditoribꝰ; an ipse possit alios cõuenire. hec. l. est in argu. quod nõ. dicimus. in. l. scimus. ĝ. de illo. de iure delib. Tamen vt ista cõtraria cessent glo. legit istã legẽ secũdo mõ fm quã posui casum qui est multũ notabilis. ⁊ vide glo. Ista lex est notabilis. ¶ Primo fm hanc est casus cõtra Ja. b but. q̃ in criminalibus victus victori condẽnet in expẽsis quas fecit qz tex. loquitur de criminali et ciuili. de quo tetigi. ĝ. l. pzi. ꝛc. Jtẽ facit ad aliã 7 questionem. † Aduocatus[h] habuit causam propriã 7 vincit reus est condẽnatus in expensis. vtrũ debeat computare in expensis salariũ suũ pzium qõ habuisset in simili causa. iste tex. facit q̃ non. dicit digi in. l. si stipulatus essem. ff. de fideiussori. Item i facit ad. q. quod si habui aduocatum[i] vel notarium contra te quod istas expensas non possum recuperare ab aduersario meo. de his dic vt ponit Spe. in titu. de expensis.

k

¶ De re iudicata. Rubrica.

1 ¶ Sententia propriẽ dicitur res iudicans.

2 Illud quod est determinatũ in sententia et ille effectus dicitur res iudicata.

¶ Dictum est. ĝ. de sententijs sequit̃ vid er e q̃di- catur res iudicata ⁊ de eius autoritate. ita dicit gl.

1 Pro declaratione huius rubrice † habemus vide k re in quid snia differat[k] a re iudicata. Canoniste dicunt q̃ res iudicata dicitur postq̃ trãsiuit tps datum ad appellandũ ante dz sententia. glo. tãgit. ff. eo. l. j. ⁊. l. litigatoribus. j. de appell. veritas est ista 2 sententia dicit res iudicans, pprie † illud qõ est de terminatum in sententia ⁊ effectus ille dicit res iudicata: ideo ponit hic rubrica de re iudi. q̃ dictum est. ĝ. de senten. ⁊ modis sententiandi. hic de effectu ipsius sententie qui continetur in ea.

1 ¶ Ebus. † Cõtra sententiã põt opponi exceptio qõ petis intus habes. h. d. ¶ No. qõ digi in summario. Querit glo. qd fi ante soluisses et post soluisses res peruenit ad dominum. glo. respondit ⁊ bene. dicit hic casus in. l. in cõmodato. ĝ. fi. ff. cõmo. habes de hoc per Dy. in. c. possessor. in. q. v. de reg. iur. li. vi. glo. tua tãgit satis bene in. l. fullo. ff. de condi. sine causa.

1 ¶ Si in vno capitulo sententie est expressus error: valet sententia in alijs capitulis.

2 Si vero sententia cõtinet vnum capitulũ tm̃ tunc in totum est nulla,

a ¶ Interlocutoria. vtrum qui succumbit in interlocutoria debeat cõdẽnari in expensis. vide Bar. ⁊ Bal. in. l. sciendũ. ĝ. de re iudi. ⁊ que dixi. ĝ. eo. l. terminato. ⁊ in. l. que in alterius. ff. de reg. iur. per dominum Anto. in. c. fi. in. iij. col. vel in. v. de do. ⁊ 2tu. ⁊ Sali. in. l. ĝperandũ. ĝ. finautem alterutra an quando actor contumax condẽnatur in expensis debeat citari ad audiendũ sententiam expẽsarũ. vide qõ digi in. l. sancimus. ĝ. de iudi. ⁊ ibi per Dy. in. l. ĝiij. ĝ. ac. qd autẽ de alia multa. vide Bar. no. in. l. j. circa fi. ff. si quis in ius vo. nõ ie. ⁊ in. l. j. in fi. pn. 9 ff. si quis ius dicẽ. b nõ obt. ⁊ pulcbre p Bar. in. l. iij. ĝ. si ad diem. ff. de re mil. ⁊ facit qõ no. Joã. an. in. c. qñ. ĝ. porro. sup pzin. c. magne glos. vt lit. non contest. in pena autem excõmunicationis dicit q̃ põt ferri cõtra cõtumacez ex antiqua cõtumacia sine noua citatiõe tex. ⁊ ibi per 3 doc. in. c. j. de iudi. et digi ante post 4 Bart. in. d. ĝ. si ad diẽ. p Jnno. in. c. si calũniam. de pe. ti. per Jo. an. in. c. 6 finẽ litibus. de do ⁊ contu. ⁊ Bal. ĝ. l. pzi. ⁊ tex. in. c. cõstitutus. ⁊ in. l. querelã. de pcur. 1 et vide ad hoc q̃ habes post Bar. in. l. statuliberos. ĝ. stichus annua. ff. de statuliber.

b ¶ Utrũ debeat. vide Dy. ⁊ Bal. i. l. sancimus. ĝ. de iudi. vbi tenet qõ non. ⁊ vide. d. anto. in. c. j. de iudi. vbi tenet ĝ fic. vi de quod not in. c. querelã. ⁊. c. cõstitutus. de procur. vide. d. Abba. in. d. c. j. de iudic. ibi allegauit bar. bic Jo. de imo. reducit ad cõcordiã. vi de ibi o inno. And. Barba.

c ¶ Cum quidã. et iste tex. ibi qñ nõ est ibi ferendũ ꝛc. qualitas seruãda facit ad not. q. de qua digi post bar. to. in. l. si de meis, in pn. ff. de arbi. ⁊ adde. l. die sabbati. ⁊ qõ ibi bart. et doct. ĝ. de iude. c. 2 ñ. de mutu. peti. ⁊ d facit ad not. Bal. in. l. ea quidem. de accu. cvj. col. in ĝ. item quero dicit statutũ. Jtẽ fm vnã lec. facit ad questionẽ de qua p Bal. ⁊ Dy. in. l. neq; pro se. ĝ. de bere. insti. ⁊ de materia huius. l. vide Bart. et Bal. in. l. p; operandũ. ĝ. ĝ. de iudi.

d ¶ Priuilegiũ datum. vtrũ priuilegiũ cõcessum vni ex litigatoribꝰ trãseat ad alium ⁊ quid si ille cui cõcessum est a lege nollet eo vti. ⁊ dic idem vt per Bal. in. l. ij. ĝ. in quib⁹. de con sue. re. feu. et vide Dy. in regula in iudicijs nõ est. de reg. iur. in. vi. ꝛc.

e ¶ Ulterius. de transit ad aduersarium: q̃ verba hoc volũt. Nec fasimo ergo breuiter † si queris an priuilegiũ vni cõ 3 cessum transit ad alium. dicas sic. aut priuilegium respicit litis ordinationem seu processum ⁊ trãsit ad aduersarium: vt bic ⁊. l. petẽde. de iudi. ⁊ in. l. fi. ĝ. donec. ĝ. de iure delib. et vide bal. in. l. sacramẽtum. ĝ. in quibus de consue. re. feu. vide Dy. in regula ob gratiam. de reg. iur. lib. vi.

f ¶ Eadem causa. cõtrarii no. doct. in. c ij. de mu. pe. de quo per glo. et ibi: lz certe ibi nõ 4 queris vtrũ trãseat ad aliũ in eadem causa[f] et nunc trãsibit ad aliũ ⁊ nõ. ad aduersariũ. in alia causa. vt. l. iij. ĝ. de pena. quod quisq; iur. ⁊ hoc fa- 5 cit ad questionem. † Concessum est priuilegium he- 5 redi: vt infra tpa inuentarij cõfectionis[g] nõ cõueniatur a creditoribꝰ; an ipse possit alios cõuenire. hec. l. est in argu. quod nõ. dicimus. in. l. scimus. ĝ. de illo. de iure delib. Tamen vt ista cõtraria cessent glo. legit istã legẽ secũdo mõ fm quã posui casum qui est multũ notabilis. ⁊ vide glo. Ista lex est notabilis. ¶ Primo fm hanc est casus cõtra Ja. b but. q̃ in criminalibus victus victori condẽnet in expẽsis quas fecit qz tex. loquitur de criminali et ciuili. de quo tetigi. ĝ. l. pzi. ꝛc. Jtẽ facit ad aliã 7 questionem. † Aduocatus[h] habuit causam propriã 7 vincit reus est condẽnatus in expensis. vtrũ debeat computare in expensis salariũ suũ pzium qõ habuisset in simili causa. iste tex. facit q̃ non. dicit digi in. l. si stipulatus essem. ff. de fideiussori. Item i facit ad. q. quod si habui aduocatum[i] vel notarium contra te quod istas expensas non possum recuperare ab aduersario meo. de his dic vt ponit Spe. in titu. de expensis.

k

¶ De re iudicata. Rubrica.

1 ¶ Sententia propriẽ dicitur res iudicans.

2 Illud quod est determinatũ in sententia et ille effectus dicitur res iudicata.

¶ Dictum est. ĝ. de sententijs sequit̃ vid er e q̃di- catur res iudicata ⁊ de eius autoritate. ita dicit gl.

1 Pro declaratione huius rubrice † habemus vide k re in quid snia differat[k] a re iudicata. Canoniste dicunt q̃ res iudicata dicitur postq̃ trãsiuit tps datum ad appellandũ ante dz sententia. glo. tãgit. ff. eo. l. j. ⁊. l. litigatoribus. j. de appell. veritas est ista 2 sententia dicit res iudicans, pprie † illud qõ est de terminatum in sententia ⁊ effectus ille dicit res iudicata: ideo ponit hic rubrica de re iudi. q̃ dictum est. ĝ. de senten. ⁊ modis sententiandi. hic de effectu ipsius sententie qui continetur in ea.

1 ¶ Ebus. † Cõtra sententiã põt opponi exceptio qõ petis intus habes. h. d. ¶ No. qõ digi in summario. Querit glo. qd fi ante soluisses et post soluisses res peruenit ad dominum. glo. respondit ⁊ bene. dicit bic casus in. l. in cõmodato. ĝ. fi. ff. cõmo. habes de hoc per Dy. in. c. possessor. in. q. v. de reg. iur. li. vi. glo. tua tãgit satis bene in. l. fullo. ff. de condi. sine causa.

1 ¶ Si in vno capitulo sententie est expressus error: valet sententia in alijs capitulis.

2 Si vero sententia cõtinet vnum capitulũ tm̃ tunc in totum est nulla,

b ¶ Sentẽtiare p parte. ego puto q̃ glos. cõtra. tz ipsemet Bar. in. l. paulus. la. j. ff. de re iudi. ⁊ Bal. in aut. generaliter. in. vj. col. ⁊ bic in pzinc. in fructibus limitat tñ nisi nõ liqueret. Adde Jnno. in. c. fi. de do. ⁊ contu. Et vide Bal. in. l. iij. ĝ. de sen. que fine cer. quãti. ⁊ bic in. iij. col. Adde an iudex possit addere vel mutare sentẽtiã respectu expẽsarũ. roma. consil. cclxxi. ⁊ Pe. de anch. cõsi. clxxxij. ⁊ an iudex possit sibi aliquã reseruatio aliquid in interlocutoria [a]succumbit vtrũ debeat cõdẽnari in expẽsis. videtur q̃ nõ: q̃ victus victori cõdẽnatur in expẽsis. vt. l. ĝperandũ. ĝ. ĝ. si quid de iud. que loquitur de vltima victoria que fit post diffinitiuã sententiã. cõtrariũ dico. casus est bic q̃ si aliquis est presens ⁊ opponat vnam exceptionẽ per quã lis differat fi in alia exceptione succumbit condẽnatur in expensis. casus est bic. ¶ Ultimo quero quando actor contumax condẽnat in expẽsis: vtrũ † debeat[b] citari ad audiendã sententiã expensarum. ergo tetigi de hoc in simili in aut. qui semel quõ ⁊ qñ iud. Doc. breuiter tenent q̃ sic aut prima citatio in qua qs constituitur in cõtumacia emanauit simpliciter vt veniat ad defendendum: ⁊ tũc debet iterum citari: quia illa prima citatio nõ habuit suũ effectum nisi ad illud ad qõ fuit citatus: vt. l. aut qui aliter. ff. quod vi aut clam. sed fi in citatione fuit dictum: aks pcederet ad vlteriora tũc non est necesse qõ citetur plus: postq̃ est admonitus tez. est in. l. cõsentaneum. fcõm illũ modũ legẽdi quẽ tibi dixi. ĝ. quõ ⁊ qñ iud. de hoc per Jnnoc. in. c. finẽ litibus. de dolo et cõtuma. ⁊ hoc etiã spec. tenet in tractatu de expensis.

¶ Restituto minore in integruz restituitur aduersarius.

Priuilegium respiciens litis ordinationem non cessum vni trãsit ad aduersarium.

Quid si respiciat litis decisionem.

Heres qui ex priuilegio nõ potest infra tempora confectionis inuentarij conueniri a creditoribus an possit alios conuenire.

In criminalibus victꝰ victori cõdẽnat in expẽsis.

Aduocatus qui vicit in causa ppria an possit petere salarium quod habuisset in simili causa.

¶ Am quidam. [c] Scõm breuiter. h. d. † Priuilegiũ concessuz super litis expensis porrigit ad aduersariũ ppter equalitatẽ seruandã in iudicijs. h. d. fm scõz lec. hoc intẽdit. Victꝰ victori cõdẽnat in expẽsis quas fecit nõ in his q̃ ex priuilegio remittũtur h. d. hec singularis lez. nec habet contrarium fm primã lect. 2co dat. ĝ. de sacrosan. eccle. l. in sacris.

¶ Circa hoc opp. qz ex hoc sequitur q̃ labor iudiciorum nõ remunerabit̃ qõ est iniquũ. glo. dicit fateor q̃ est iniquũ qõ nõ remuneraret labor iudicirũ: tñ maior iniqtas esset facere. Jtiũ. ⁊ iõ de duobus malis eligit minus malũ. vt. l. quoties. de regiur. ¶ Jtẽ op. insti. de iure natu. gen. ⁊ ci. ĝ. qõ pnc. vbi priuilegiũ nõ egredit̃ psonã. Tres fol. dãtur in glo. ⁊ quelibet mala. ¶ Prima q̃ bic priuilegiũ fuit cõcessum ad partis postulationẽ. in contrario secus. ista est cõtra hãc legẽ que loquitur de priuilegio concesso per legem quod cõstat nõ esse ad postulationẽ partis. ¶ Secũda est q̃ non egre ditur personã vt in 3tijs nisi aduersarium. vt bic. ista solu. est falsa p. l. iij. ĝ. hec pena. ff. quod quisq; iur. vbi transit ad qualibet personã nõ ad aduersarium. ¶ Tertia sol. est q̃ priuilegiũ non transit ad alium veri est in preiudiciũ eius cui cõceditur: sed in preiudiciũ alterius: vt puta iudicis vel notarij quibus debebant solui iste sportule sicut bic. Ista solutio est cõtra. l. petẽde. in fi. de in integ. restl. vbi transit ad aduersariũ meũ in preiudiciũ eius cui ꝛceditur. ⁊ sic nulla est bona. Quid dicemus. Sol. ergo quod contraria loquũtur in priuilegijs que respiciunt legis ordinationes seu processum. dñs Dy. reprobat istã sol. per. l. si iudex. circumnem. ff. de minozi. ⁊ ĝ. de repu. que fiunt in iudi. in integ. re stl. i. ĝ. ĝ. ĝ. ⁊ si aduer. transact. l. ĝ. ij. Tybi priuilegiũ datum[d] minozi circa litis decisionem datur aduersario quia restituto minore restituit aduersarius. Sed puto hanc solutionẽ esse veram. Ad hoc respondeo q̃ ibi loquitur quando verba pri-

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

a ¶Res iudicate. an possit sententia pro parte valere & pro parte nō valere. s. in qua est erratum. adde Bar. in. l. j. §. si aduer. rem iudi. & in. l. si tu tor: vel curator. & Bal. in. l. j. §. de erro. calcu. vbi vide Alex. Adde Spe. & Jo. and. in addi. in tit. de sentē. §. iugata. ver. item est nulla ratione quātitatis. Federi. de senis. consi. cxviij.

b ¶Si pecuniam. banc. l. cum glos. a intellige q̄ p istos actus videtur ap pellationi renun tiatum: est verum 1 si iudex a q̄ istos casus acceptauit: alis secus glos. est perpetuo mēti tenenda. et ibi domi. Ant. in. c. gratum. de offici. delega. quod nota. nec ' obliuiscaris rogo.

c ¶Admonendi. 2 Intellige nisi per confessionem partis: quia tunc pro batur contra sententiam. ita videtur tenere et sentire Jnnocen. in capi. quia pleri b q̄. de immunita. 1 eccle.

p ¶Ad solutionē. Limita istam legem per Jmo. in l. iij. §. si quis con dēnatus. ff. de re c iudi. que tamen limitatio est contra glo. hic: & contra dōm Angel. et magis commu niter omnes in. c. d quod ad consulta 1 tionem per illum text. de re iudi. de quo vide not. per 2 docto. in. c. significauerunt. de testi. 3 et in cap. solicitudinem. & quod ibi Jnnocen. de ap- 4 pella. & dominus Antonius in ca. querenti. de offi. 5 delega. & domi. de Rot. conclusione ccl xxi. & circa istā 6 l. adde q̄ si quis videtur renuntia re appellationi p 7 talem petitionez dilationis ad sol- 8 uendum. sed an istud sit verum q̄ videatur per talem actum renuntiare appellationi etiam interponende et nondum interposite. tenet hic quod sic fm Jnnocen. in. c. solicitudinē. de appella. & in. c. quod ad consultationem. de re iudi. & in. c. significauerunt. de test. et ibi Joan. andr. tenet quod solum habeat locum in appellatione interposita. sed contrarium tenuit do. Pet. in. l. cum ea. ff. de appel. Item intellige banc legem si hec dilatio petita fuisset ex certa scientia: secus si p er errorem. vt. l. sed si quis. cum ibi no. ff. si quis cau. & idem in similibus casibus fm Bal. & Salice. bic: et adde que dixi post Barto. in. l. si quis seperatim. in fin. ff. de appella. Item limita banc legem quādo terminus ad solvendum fuisset petitus post appellationem interpositam: secus si infra decem dies appellandi: q: tunc poterit bene appellari fm Jnnocen. in. o. c. quo ad consultationem. quod dictum not. est fm dominum Anto. in. c. gratum. ad fi. de offi. delega. & no. Jmol. in. l. iij. §. si quis condemnatus. ff. de re iudic. et an per oblationem cautionis de stando iuri videatur appellationi renuntiatum: dic quod non. in capi.

To. bide alexandū. m i l. imperatorez. m 2 col. ff. de re. p

Es iudicate.

a Op. de l. j. §. j. ff. q̄ sen. fine app. re. Sol. ibi loquit q̄ fuit erro: in snia hic nō. ¶Sed tunc quero q̄ ¶ est exp̄essius error: an valeat snia in eo in quo non est erratum. Et glo. videtur hic dicere quod sic argu. §. de dona. l. sancimus. ¶Pro hac glos. facit q̄ snia pōt valere in vno capitulo: & in alio nō valere. vt. l. carmelia pia de iure pa. & l. quedam mulier. fami. herci. ¶Contrarium huius glo. habemus in l. fi. ff. de iurisdi. om. iudi. ¶Pro illa glo. facit. §. quādo. quo. nō est necess. l. certa. Quid dicem⁹: veritas est ista. q̄ q̄ snia ꝓtinet plura capitula & tūc pōt in vno capitulo valere & in alio nō valere: vt. l. quedā mulier. & l. carmelia pia. & hoc modo pōt intelligi hec glo. ¶Aut cōtinet vnum capitulū tm̄: & tunc in totum est nulla: q: nō pōt valere pro parte. vt. d. l. certa. §. qui. quo. non est ne. & l. in hoc iudicio. famil. herci. ita intelligitur glo. l fi. ff. de iurisdi. om. iud. nō ob. l. sancimus. quā glo. hic allegat. nam loquit in his que diuidua sunt: sed sententia licet contineat quātitatem diuiduā. ipsa tū in se dicī indiuisa. vt l. in hoc iudicio. fami. herci.

Pecuniam.

b ¶Etiam si sententia continet penā standum est ei: nisi appel letur. hoc dicit.

Ab specie.

Op. de l. imperatores. ff. de enic. di cit glo. fallit in rep. & in ecclesia & in pupillo: vt in glo. habes. ¶Opp. de l. admonendi. c de iureiuran. Sol. fallit hic q̄ snia est pretextu iuramenti debiti seu q̄ oz fieri in defectu probationum. facit ad. hoc q̄ habuistis in aur. nono iure. in fi. §. de pet. iu. qui ma. in. & tene menti hanc solu. lz glo. ponat aliam que non est vera.

Ad solutionē.

d ¶Quipe tit dilatio nem ad soluendum videtur approbare sententiam. h. o.

¶Acta que fiūt coram iudice publice & palam dicuntur publica.

Acta que fiunt in occulto et secreto non faciunt fidem nisi facta publicatione per pronuntiationem indicis.

Dicta testium non publicata coram iudice qui eos examinauit poterunt publicari ab eius successore non aut̄ ab alio.

Acta scripta a notario coram iudice: licet non sint publicata per notarium faciunt fidem coram eodem iudice.

Coram alio iudice non faciunt fidem nisi habeāt subscriptionem vel testimoniū alicuius officialis positi ad acta pub. custodienda.

Publicatio actorum debet fieri parte presente vel legitime citata.

In actis scriptis per notarium in curia nō requiritur presentia testium.

Esta.

1 †Acta publicata faciūt fidē etiā mortuo iudice. h. o. ¶Pro declaratione huius legis quero quomodo ista acta publicentur seu in publica documenta redigantur. quod idem est in glo. due sunt opiniones contrarie. Est et tertia que eas reducit ad distinctionem. hic aduerte quia est effectus vnius opinionis quod acta dicanē publica eoipso quod sunt scripta a tabellione coram indice. & vide glo. in pcin. Alij dicunt quod ita demum dicūtur publica si index mandat ipsa esse publica dicendo sic visis omnibus dictis actis pronuntiat ipsa esse publica. vel mādat notario vt publicet. & vide glo. ij. ¶Tertia opinio est q̄ eoipso quod scripta sunt a notario non facta illa noua publicatione per sententiam in iudicio faciunt fidem coram eodem iudice vel in successore: vt in prima opinio. posita in glo. non coram alio: vt in secūda opi. & sic reducuntur ad concordiam. ¶Pro hui⁹ 2 declaratione debes scire †quod quedā sunt acta c q̄ e fiunt coram iudice publice & palam. & ista nō requiruntur nouam publicationē. sufficit enim q̄ sint scripta per notarium ad hoc deputatū. ita loquit primo opi. hic posita. ꝓbatur in. c. quoniam ꝓtra fal. extra de pba. §. de dona. l. in dona. †Quedā sunt 3 acta que fiunt in occulto & in secreto: vt examinationes testium que in secreto recipiuntur a iudice & a notario scribuntur. & ista non faciūt fidem nisi facta publicatione per pronūtiationē iudicis. ita loquitur hic fm secundam lect. facit. §. de testi. aut. qui semel. & quod no. per Jnn. extra de testi. c. albericus. & in. c. constitutus. & in. c. cum dilectus. et ita obseruat consuetudo. ¶Modo habes vnum modū legendi. ꝙ puto tamē quod †si dicta testiū. non sunt publicata coram iudice qui examinauit eos potef runt publicari ab eius successore non aut̄ ab alio. vt. §. in. iij. opi. glo. & extra de testi. in. d. c. cum dilectus. Et hoc ꝓnut tu intelligis hic publicationez de illa indicis pronuntiatione. de qua. §. dixi. posset etiā intelligi de publicatione hoc est de subscription notarij quando suum signū apponit & scribit se publicasse si illo mō intelligimus⁹ procedit g tertia lect. hic posita in glo. nam †acta facta coram 5 iudice: licet nō sint publicata per notarium faciūt 6 fidem coram eo coā quo facta sunt † coā alio non facerent fidem nisi haberēt subscriptionem vel testimoniū alicuius officialis qui positus est ad acta publica custodiēda. vt. §. de fide instru. aut. ad hec. et omnia ista procedunt ꝓnut loquitur de actis factis in iudicio. posset etiam intelligi hec lex ꝓnut loquitur de actis factis extra iudiciū publicandis in indicio vt videtur sentire glo. dum allegat. l. publicati. §. de testa. tunc qualiter fiat illa publicatio nō dico hic. sed dicam in. d. l. publicati. & dicam in l. ij. ff. quem ad mo. test. ape. Jnno. extra de testi. in d. c. albe. ¶Quero de duobus. primo quando fit 7 h publicatio ꝙ rum requiratur partis p̄sentia. & glo. hic videtur dicere parte p̄sente vel legitime citata ciendum an videatur acquieuisse. vide etiam quod not. in. c. gratum. de offi. delega. per moder. an soluens videatur sententiam approbare. vide Ange. consil. cccxiiij.

e ¶Sunt acta. vide Bar. in. l. ij. §. de edē. & no. Bal. in. l. in bonefidei. ver. dubitatur de exemplo. de re. cre. & adde glo. & Bart. in. l. solam. de testi. et Bar. & que ibi dixi. §. de sen. l. prolatam.

f ¶Legendi. sed Bar. videt tenere q̄ a quocūq̄ iudice possint publicari vt ipse no. in. l. ij. ff. iudi. sol. & illud est tenendū fm Jmo. in. c. causam. de testi. ne pbandi facultas angustet. l. quoniam. §. de here.

g ¶Intelligimus. Adde tamen quod in casu fidem faciunt attestationes etiam sine publicatione. de quo vide Barto. in aut. si quis in aliquo do cumento. §. de test.

h ¶Partis presentia. in publicatione testium requiritur presentia partis. vide glo. in. l. solam. §. de test. & Bal. in. l. si quando. in. ij. col. hic alleg. et Bal. hic in. j. col.

vt. l. si qñ.

a ¶Quod nō. sed glo. in. l. solā. §. de testi. vult q̄ in publicatione testium coram iudice requiratur presentia aliquorum testium. sequitur Bal. in d. l. iurisiurandi. in fi. §. de testi. & Bal. hic in. ij. col. & vide Abb. in. c. cozā. de testibus.

b ¶Exceptio nullitatis. vide cum in. l. iij. §. cōdēnatū. de re iudi. an exceptio nullitatis im 1 pediat executionem sentētie. Itē 2 no. q̄ si peto plures res & vnus cō a fitetur aliquas et negat aliquas q̄ de cōfessis statim debet fieri execu tio. Bal. in. l. fi. C. qui. ad li. procla. 2 non licet.

c ¶Sauatū. not. 3 de clausula si senseris te granatū &c. per moder. la- 4 te. institu. de acti. in. §. curare. in fi. 1 adde quod Bald. no. per illum tex. 2 in. l. si defendente. ff. de auto. tut. tex. b net q̄ possit in appellatione & precepto de soluēdo simpliciter facto 3 & hoc in exequendo snīam latam.

d ¶Formant libellum. vide Bal. in c similī. i. l. si pacto. §. de pac. & ibi no. vide insti. de act. §. primo. sed do. 4 Ant. in. c. examinata. dixit q̄ d talis libellus sustinetur q: tacite intelligitur condemnari ex q̄ aliꝰ non potest peti cogi. l. cogi. de peti. here. quod etiā ibi vide tur sequi Jmo. ad de Bar. in. l. si qs cū nulla. de re iu- 2 di. & ibi dixit bal. in. l. cōuenticulā. 3 C. de epis. & cler. & 1 Bal. in. j. constit. C. §. quibus. et in 2 l. edita. & hic. et in auc. dos data. in e fi. §. do. ante nupt. 3 Et de clausula peto cogi. vide i addi. Spec. in tit. de sen. vide Bald. in j. cōsti. C. in. iij. cō lū. in versi. vlteri⁹ nota.

e ¶Executionem. sententia hz execution̄ parata quomodo intelligatur & hac materia adde tex. no. & quod ibi Bart. fm vnā lectu. & in l. tale pactū. §. qui pronocauit. ff. de pac. & q̄ ibi not. Barto. in. l. j. ff. in di. sol.

f ¶Quādo implo ratur. adde quod not. Bal. in. l. j. in. ij. col. quando fit. vel prima.

g ¶Stipendia clericorū. prebende clericorū nō possunt adiudicari ad ꝛ solutum. vide. l. cōmodis. ff. de re iudi. sed contra hāc. l. est casus in. l. per banc. C. de eroga. mili. lib. xij. sed intellige illam fm istam.

b ¶Eligere pauperes. Adde Bal. in. l. captatorias. §. de testa. mili.

✳ Aduerte q̄ do. Jas. in. §. omniū. instit. de actio. arguit Bar. de contrarietate in hac l. i. de execu. rei in di. Sed pro saluā do Bart. & in quo videatur contrariari. vide concordiam quaz posui ad. l. ex diuerso. §. j. ff. de execu. rei iudicate.

✳ ¶Pro concord. Aduerte inconti nenti oz fieri executio sicut i actione reali in actione personali in rē scripta vt est actio quod met. cau. ita bar. allegat i hac l. fi. contrarius tñ innuitur in. l. si cū exceptione. versi. quod si homo. ff. quod met. cau. tu dic Bart. in. o. v. quod si homo. loquitur in actione mere personali. Prima aūt opi. loquitur de personali in rē scripta. & hanc sol. volnit ō directo. ipse bar to. in hac. l. fi. ideo recte pōderari debent verba ipsius Barto.

Stipendia.

g Simile habes in. l. cōmodis. ff. de re ind. Quero an idē insit pbēdis clericoz⁹ glo. dicit q̄ sic. nō allegat aliquid dic de hoc vt extra de fideiuss. c. ij. & iij.

Etiam nomē.

De noīe debitoris dicit. l. a diuo pio. §. fi quoq̄. de re ind. et. §. quando fis. vel prima. l. j. & ij. & iij.

Sit proponis.

1 Pronuntiatio executoris nō infirmat sententiā. h. o. ¶Op. §. si cōtra ius vel vtili. pub. l. & si nō cognitio vbi dicit tex. si non cognitio. sed vt executioni mādetur oportet inquire re de veritate precum &c. Et sic videtur q̄ de omni negotio pōt cognosci breuiter de intellectu illius litere & si nō cognitio tāgit gl. in. d. l. a diuo pio. in pnci. & in. §. magis. de re iudi. Et vide de hoc ēt de oñi. & po. iud. deleg. & ad audiētiam. & melius in. c. pastoralis. vbi habes an iudex datus ad exequendum possit de viribus sententie pronuntiare.

2 ¶Quando non potest fieri executio in re: fit in estimatione.

Jlongis.

1 †Mortua specie debita fit execu tio in estimatione. h. o. ¶Not. † quod quando non potest fieri executio in re fit executio in estimatione &c.

2 ¶Si executores vltimarū voluntatū cessant in executione per annum: tūc executio ex constitutione episcopi de uoluitur ad episcopum.

1 Si testator relinquit centum danda illis pauperibus quos elegerit titius quem fecerit executorem suum. & titius cessauit per annum poterit post annum eos cogere.

Secutorem.

2 Ego allega in vna. q. valde difficili. Dicit constitutio episcopi q̄ †si executores vltimarū voluntatū cessant in executione per annum executio denoluitur ad episcopum. † Cōtingit q̄ testator relinquit centū danda pauperibus quos elegerit titius quem fecerit suū executorē. titius cessauit per annum. queritur an post annum possit eligere pauperes. b videtur q̄ non per constitutionem. Ego dicebam quod aliud est officium eligendi pauperes. Officiū exequendi bene aufertur ei post annū electio vero nō q̄ non est de executione: q: alius est iudicās: alius est exequens vt hic dicit tex. clare. ¶Quero an sit de iure cōmuni ei interdictum post annum videtur casus. §. cōia de leg. l. fina. sed & si quis. Contrarium tñ determinat tex. in. l. cū quidā. de leg. ij. vbi facultas eligendi personas non perimitur donec quis non sit constitutus in mora per contestationem. & de hac. q. est ibi tex.

2 ¶Quando agitur ad pecuniā datur cōdēnatio quadrimenstre tempus ad soluendum.

3 Illud quadrimestre tempus nō abbreuiatur per iudicem nisi causa cognita.

4 Idem quādo agitur ad speciem actione mere personali. & nu. §.

5 Si ad speciem agitur actione reali condemnatus habet tempus ad soluendum arbitrio iudicis. et nume. 4.

6 Idem quando agitur personali in rem scripta.

7 Idem in actio ne quod metus causa.

8 Quid si agatur actione mixta vt petitione hereditatis.

9 Venditio pignoris infra quātum tempus fiat.

1 ✳ Osquos. †Post lapsum tē poris q̄b datur iudicatis debent capi pignora et distrahi.

Ideo rei.

Si nō reperiatur emptor pignoris dabitur creditori insolutum. hoc dicit. An autem ista datio debeat insolutuz fieri pro toto debito. an fm rei valorem. glo. hic tā git & plenius in. l. a diuo pio. §. si pignora. ff. de re iudi. dic vt ibi Barto.

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

a ¶Differri venditio.quantum tempus habeat condẽnatus ad solue[n]dum.adde quod habetur.j.titu.i.l.ij.ꝛ qõ ibi digi.ꝛ per Bald.hic in vlti. col.que ponit etiã qꝫ in criminalibus ꝛ in obligato ad faciendum. Spe. in titu.de dila.§.j.in versi.executore.glo.ꝛ Inno.in.c.queꝛẽti.de offi.delega. Cy.in.i.j.§.de dila.in versi.ig.quid si quis fideiussit in causa criminali pro titio ꝛ cõ demnatus solvit incontinenti qꝫ in criminalibus nõ habet locum quadrimestre. postea agit cõtra titiũ et obtinuit an titi⁹ habeat quadrimestre. Vide Bal.in addi Spec.in tit. de senten.

b ¶De officio iudi.sed cõtrariũ tenuit glo. in.l.ij §. de fruc.ꝛ lit.exp̃ẽ. de q̃ ibi vide bar.

c ¶Quidam doct. et no.qꝫ si tempore executiõis reꝰ condẽnatur in ali quo vltra id quod venit ĩ prima sententia pro illo hꝫ nouam dilationẽ que datur iudicatis vide Bart. in l.si cũ exceptione. §.quatenus.ff.qõ me causa.qõ no.

d ¶Scripta cõtrarium tenet Bar. in.l.si cuꝫ excepti. §.qõ si homo. vide Bal in.l. facultas.§.de iur fis.

e ¶In glo.ꝛ ad limitationẽ hic dictorũ vide qõ habes in.l.debitoribus.de re iudi.

f ¶Venditio. vide bal. in.l. ordo. §.e.ꝛ ibi digi. et hadde Bal.ĩ addi. Spe.in tit.de sen. in.ig.col.

g ¶Eos qui. Not. istum tex. oũ dicitur quod daꝫ qua drimestre limitat Bal. in.l. quoniã nõ nulli.j.de app. quẽ sequit roma. in.l.j.§.qui pẽs. de verb.ob. et ibi vide Alex. ista iura dicentia qõ datur quadrimestre fallunt in agentibus.ac.in rẽ. glo. i est singu.in.l. in fideicõmissi.in glo. ij.in fi.ff.de vsur. ꝛ late digi in.l.debitoribꝰ.post bar. ff.de re in. ꝛ ad id qõ digi vide not. Innocẽ.in.c.queꝛenti.de offi.dele. vbi omnino vide h ad materiam huius q̃drimestris tẽporis ponit ẽt plene glo.Barto.

hoc dicit. ¶Opp.ꝛ videtur qꝫ cõfessus debeat cõdẽnari.vt.j.de confes.l.j.Sol.dicit gl.qꝫ dicit cõdẽnati referas ad coniunctã personã dicam in.d.l.j. Circa istã.l.queruntur duo que expediunt in glo.

2 ¶Quero primo quãtũ tempus habeat condemnatus ad soluẽdũ.Scõo quãtũ tpe debeat differri venditio[a] pignoris glo.que est hic mirabiliter loquit. Circa primũ dicunt agit ad pecuniã aut ad spectem.ad pecuniã hꝫ quadrimestre tps. vt.j.ti.j. l.ij.nisi p iudicẽ causa cognita abbreuiet.ĩ nõ ẽm põt nisi causa cognita:vt.l.ij.ff.de re iud. ꝛ l.iiij.§. si quis condẽnatus.ĩ Si vero agitur ad speciẽ tũc aut agit actione reali aut personali.si reali hꝫ tempus arbitrio iudicis.vt insti.de offi.[b] iudi.in pnc. si personali habet quadrimestre tps.vt.l.in fideicõmissi.in pn.ff.de vsur.qõ met.cau.l.si cũ exce.§. qõ si homo.h.d. prin.glo.iuncto fine ibi:ꝛ hoc in simplici personali ꝛc.Contrariũ huius videt notari in.d.§.qõ si homo.vñ quidã doct.[c] dicebãt qꝫ vbi cũqꝫ agit ad speciẽ põt fieri executio incontinenti sec hoc est cõtra.l in fideicõmissi.in princ.de vsur. Et ideo ĩ qñ agitur ad speciẽ dic. aut agit actione reali.ꝛ tene qõ dictũ est.§.p glo.aut agit mere personali:ꝛ habet quadrimestre tps.vt.d.l in fideicõmissi. Tanꝫ agitur personali scripta in rem vt actione ad exhibendũ q̃ est personalis in rem scripta.[b] vt.l.de eo.in fi.ff.ad exhibendum.tũc idẽ qõ in reali.vt insti.de offi iud l.j.¶Et idem dico in actione qõ met.cau.nã ꝛ ipsa est in rem scripta. vt.l metũ. §.j.ff.quod met.cau.tunc habet tempus officio iudicis sicut in reali.vt.d.l.si cum exceptione.§.qõ si homo.ꝛ qõ ibi no.in glo.[c] melius q̃ hic.¶Sivero agitur actione mixta vt petitione hereditatis tũc put in ea venit vẽdicatio rerũ ſapit naturam realium ,put in ea veniunt psonales prestationes ſapit naturã psonaliũ.vt.l.hereditatis.§.de pe.her.

3 ¶Quero infra quãtũ tps pignoris fit vẽditio.[f] glo.dicit qꝫ ſtatim post quadrimestre tps.¶Et vide glo.qñ pignus pretoriũ vendit ex diffinitiua post lapſum quatuor mensiũ debent expectari duo alij mẽses.vt.l. debitoribꝰ.ff. de re iudi.q̃ clare dicit qꝫ dantur duo mẽses post lapſum primi terminiꝫ glo.dicat eã corrigi.j tit.i.l.ij.ſed non est verũ vt ibi dicã.Nñ vero venditio fit ex interlocutoria dicam in.l.cum pponas.de bo.auto.iudi.poſ.

De vſuris rei indicate. Rubrica.

¶Glo.tna cõtinuat ꝛ ideo ꝛtinua vt habes in ea. Dictum est.§.de excep.rei iudi.ſequitur videre de pena imponenda mozoſo qui nõ ſoluit pena enim ibi imponitur qꝫ teneꝫ ad vſuras rei indicate ideo ponitur hic iſte titulus.

Si qui bona. Breuiter dicit. Qui ¶non paret ſententie infra tempus teneꝫ ad vſuras cẽteſimas.h.d. iſta.l.breuiſſima.

Si qui. 5¶Condẽnatus ad ſoluẽdũ hꝫ quatuor mẽſes a die ſententie prime ſi nõ fuerit appellatũ vel a die ꝛfirmationis ſi fuerit appellatũ.h.d.¶Op.de.l. debitoribꝰ.ff. de re iudi.Sol.illa corrigit per iſtã dicit glo.hoc nõ placet vt dixi.§.ti.j.l.ſi.ſiam quoddã est tps qõ datur ad ſoluẽdũ cõdẽnato ꝛ de iſto loquitur hic.Quoddam est datum ad vendendum pignoꝛa cãpta poſt primã dilationem. ꝛ de illo loquitur lex cõtraria. ¶Oppo.ff.de ap.l.negotioꝛ.de vſur.l.tutoꝛ dicit glo.ibi loquit quando fruſtratorie[e] appellauit. tu dic[t] qꝫ ibi loquitur de vſuris prime actionis q̃ vſure currũt pendẽte iudicio primo nec extinguũtur per ſententiam a qua est appellatũ fateoꝛ tamẽ qõ illud quod gloſ.dicit qꝫ ſi fuerit appellatũ fruſtra-

et docto.in.l.fina.§.titu.proxi.

b ¶Fruſtratorie.per hoc Bal.multũ not.in.l.ij.§.tit.j.dicit quod ſi in ſententia apponitur terminus ꝛ interim appelletur quod non currit terminus appellanti licet deſiſtat niſi appareret fruſtratorie appellatum ꝛ in moza vide eum notabiliter.

i

torie qꝫ currunt vſure cẽteſime lapſis quatuoꝛ mẽſibus a die prime ſententie. ꝛ intellige fruſtratorie quando euidenter calumnioſe appellauit,per dictam regulam.

2 ¶Illud a quo remouetur genus:et quelibet eiꝰ ſpecies.

3 Sententia nouat primam actionẽ:et interrumpit curſum vſurarum.

4 Nouatio tribus modis ſumitur:ꝛ qui ſint.

5 Exceptio competens principali poꝛrigatur ad fideiuſſoꝛem contra principalem niſi perſone cohereat.ꝛ nu.1.ꝛ.6.

6 Sententia lata cõtra principalẽ mandat executio ni contra fideiuſſoꝛem.

7 Fideiuſſoꝛ iudicatũ ſoluit qui exactus est pro dño: l habet executionem paratã cõtra dominum.

Ancimus. Bona lex ẽ: bene dixit. Quadrimeſtri ¶tpe elapſo currunt vſure legitime ſortis tm̃ ꝛ nõ vſurarũ.ꝛ dilatio que datur reo ,pdeſt fideiuſſoꝛi.h.d. Diuiditur in duas partes principales. In prima dicit vſuras currere ſuper ſoꝛte tm̃.In ſcõa dilationẽ poꝛrigit ad fideiuſſoꝛẽ.ſcõa ibi:ꝛ tã antiquitas. Ite prima ſubdiuidit:qꝫ pmo ponit dictũ.Scõo probat pꝛrationẽ a remotione gñis.Tertio pꝛõnẽ a remotione abſurdi.Quarto pꝛõnẽ a maioꝛi. Quinto pꝛõnem a nouatione.partes videbitis in tex.ſcõa ibi: cũ em̃. tertia ibi:ſi em̃ ſine.quarta ibi:ſi em̃ ex iudicati.qnta ibi:ſi enim nouatio.¶Not.ex prima parm ticula qõ currunt vſure ſortis tm̃ non vſurarum.

2 ¶Scõo no.¶Illud a quo remouet genus ꝛ q̃libet eius ſpecies.¶Tertio no.ex quinta particula ſecꝫ qꝫ ¶ſnia nouat primã actionẽ ꝛ interrũpit curſum vſurarũ.Venio ad primũ dictũ.¶Opp.de.l.cum quidam[k].§.in tacito.ff. de vſuris.Sol. vt in gloſ. ¶Ulterius oppo.dicitur hic qꝫ per ſniam nouat prima actio.¶Cõtra.ff.de pig.l.grege.§.i.ꝛitas est quã ponit Dy.in.l.aliã.ff.de nova. ꝛ glo.ꝛ Ly. tangunt.§.de iud.l.j.¶qõ nouatio aſſumit tribus modis.¶Uno modo pme actionis in ſcõam trãſmutatio.ꝛ de iſta loquit.ff.de nova.l.j.Scõo modo accipit nouatio ꝺ est noue qualitatis additio.et iſta fit per lit.cõteſt.vt.l.aliã.ff.de nova.ſi em̃ actio prima ppetua ꝛ trãſitoꝛia in heredes ſi non erit nouata. Tertio modo accipit nouatio hoc eſt noue forme adiectio.ꝛ iſta fit per ſniam.nã adiicit noua actio per ſententiam. Ite impedit primas vſuras p cẽteſimas nõ tñ qꝫ prima actio tollat ita loquit hic. ¶Venio ad ſcõam partẽ ex qua no.duo. ¶Primo qꝫ ex ceptio cõpetens pncipali poꝛrigatur ad fideiuſſoꝛem.contra principalem.¶Secundo no. ¶qꝫ ſententia lata cõtra principalẽ mãdatur executioni contra fideiuſſoꝛẽ.¶Ad primũ opp.ff.de ex cep.l.excepti.Sol.¶quod hic dicitur fallit in exceptionibus coherentibus perſone. vt.l. contraria. ¶Ad ſcõm op.ꝛ vñ qꝫ cõtra fideiuſſoꝛẽ nõ poſſit fieri executio cõtra quẽ nulla precesſit inſtãtia nec ſententia.vt j.qui.res iudi.non no.per totũ titu.et §. titu.i.l.ij.ff.de pig.l.grege.§. ſed ſi a fideiuſſoꝛe. Sol.Odofr.intelligit iſta in fideiuſſoꝛe. By.in indicato ſoluendo licet gloſ.loquatur ſimpliciter.leges contrarie loquuntur in fideiuſſoꝛe cõtractus. licet glo.penul.loquaꝫ hic ſimpliciter iſta materia vtrũ executio fiat contra fideiuſſoꝛẽ est valde longa quã pleniſſime tractaui.in.l.j.ꝛ in rubrica.ff.indi.ſolui.tamen q̃tum ad pꝛopoſitum doct. dicunt aut loquimur in fideiuſſoꝛe contractus et loquuntur contraria aut loquimur in fideiuſſoꝛe ex iudicatũ ſoluiꝛ ꝛ loquitur hic.Et qõ iſte tex.loquaꝫ de executione que fiebat in fideiuſſoꝛẽ: patet ex eo qõ dicit ſtatim vt ibi digi.Item inducebãm bãc.l.ad aliud ſcꝫ ¶qꝫ fideiuſſoꝛ iudicatũ ſolui qui exactus est pro domino;habet executionẽ paratã contra dominũ nec habet

nec hꝫ neceſſe cõtra eũ dare libellũ in actione mãdati.nec pcedere oꝛdinate.vt hoc tex.ibi ſtatim pecunias ꝛc.plene vide in.l.j.iud.ſol.Bul.tãgit hoc in.l.ij.§.ſi.cum.l.ſeq.ff.qui ſatiſ.cog.

¶Si plures vna ſnia ꝛdẽnati ſunt. Rubrica.

2 ¶Libellus in quo cõueniuntur plures ſimul ꝛ quilibet inſolidum procedit ſi adijcitur quod vna ſolutio ſufficiat.

3 Illud qõ dicit qꝫ debet pronuntiari ſuper toto intelligitur ſuper toto quod petitur licet in ſententia omitteretur aliqua qualitas.

1 ¶Non ſinguli. ¶Plures ſimp̃r cõdẽnati intelliguntur in partes equales niſi aliud ſit expreſſum.h.d.tot⁹ iſte titulus. ¶Not.qõ dixi in ſummario.Op. aut tu dicis qꝫ libellus ſic pceſſit:qꝫ petebanꝫ cẽtũ ſimp̃r ab oĩb⁹ ꝛ tũc nõ est verũ qꝫ ſnia dꝫ ꝛfirmari libello.vt in.l.vt fundus.cõi diui.ꝛ ideo nullum dubiũ hꝫ lex:qꝫ ſic petebat ¶aut tu dicis qꝫ debaꝫ libellus inſolidũ cõtra plures:ꝛ tũc vñ qꝫ libellus nõ ,pcedat[a] ꝛ per cõſequẽs nec ſnia.vt.§. de fid.tu. l.j.vbi dicit expreſſe qꝫ nõ procedit libellus qñ conenit tutoꝛes pupilli inſolidũ ſꝫ poſito qꝫ ,pcedat libellus adhuc vñ qꝫ nõ valeat ſnia:qꝫ ꝙ parte tñ iudicauit ꝛ,p parte nõ.nã cũ petebat a quolibet in ſolidũ condẽnauit quẽlibet pro parte.ergo ſnia est nulla:vt not.§.ſi aduer.rem iudi.l.j.dico qꝫ põt intelligi duob⁹ modis hec lex.¶Uno modo qꝫ petebam ſimp̃r centũ.ꝛ dubiũ facit in.l.qꝫ centũ. vbi obligatio ,pcedit inſolidũ petitio.ita ꝛ ſnia videbatur inſolidũ debere intelligi qꝫ hac.l.remouet.Secũdo mõ[b] põt intelligi qꝫ cõueniebaꝫ plures ſimul ꝛta quẽlibet inſolidũ hoc adiecto qꝫ vna ſolutio ſufficiat.Iſte libellus ,pcedit.vt.j.de duob. re.aut. bocita.ꝛ.l.in executione.§.inſolidũ.ff.de vb.obli. habes glo.no.q̃ dicit in.l.mandato titij.§.paulus rñdit.ff.mã.ꝛ tũc dubiũ facit hic qꝫ videbaꝫ qꝫ verba ſnie deberẽt intelligi ſm̃ verba petitionis qõ hic remouet.nã verba ſnie debẽt intelligi ſm̃ ſe et ſm̃ qõ ipſa importãt nõ per relationẽ ad libellum niſi ad libellũ expreſſe ſe referãt:vt vidiſtis in.l.ſi. §.de ſen.que ſine cer.quãti.non ob.l.j.de fide. tu.qꝫ fateoꝛ qꝫ poſſunt ꝙueniri inſolidũ ſi exigantur.ita loquit ibi.ita ſentit ibi gloſ. paruula.ſed ſi adijcit in petitione qꝫ vnius ſolutio ſufficiat bene ,pcedit vt dictũ est.§.nõ ob.qꝫ pro parte pronunciat ꝛ pro parte nõ:qꝫ imo ,pnuntauit ſup toto[d] in eo qõ est petitũ hꝫ illã qualitatẽ an inſolidũ vel,p parte ſm̃ ferit.qõ no.¶qꝫ illud qõ dꝫ qꝫ debet,pnuntiari ſup toto intelligatis ſup toto qõ petit̃ nec vitiaꝫ ſnia ſi omitteret ex ,pnũtiatio ſup aliqua qualitate. qõ tenemẽti.¶Dis premiſſis[e] venio ad glo.Op.ꝛvñ qꝫ ſnia ,pfit ꝛdẽnato §.i.leuideter.ff.de excep.rei iud. dicit glo.hic vñ cõdẽnatus ibi in parte abſolutus. Iſta est falſa vt no.in.l.j.§.ſi aduer.rẽ iud.¶Uel dic qꝫ nõ ,pdeſt ei:qꝫ adhuc pma actio durat inſolidũ eo ſententia non teneꝫ niſi pro parte ſi est vera.

Toties. Opp.ſi vnus ex plu[m] ribus non eſt ſoluẽdo.l.j. Solu.vnius appellatio prodeſt aliꝭs.vt ibi not.tamẽ nõ nocet vni niſi alter non eſt ſoluendo

¶Quibus res iudi.non nocet. Rubrica.

2 ¶Frater admittitur ad defenſionẽ rei fratris ſine mandato.

3 Sententia lata contra eum pꝛeiudicat eidem fratri ſi non vult habere ratum.

4 Quod tunc frater qui litigauit teneatur ex cautione rato.ſi eam interpoſuit.

1 f Ineq. [f]Breuiter dicit totus iſte tit.¶Res iudicata ꝛ vnũ nõ nocet alijs ſiue ſit ziũcta pſona ſiue nõ.ſiue in cã ciuili ſiue in criminali. ſiue ſit in eadẽ cã ſiue in

2 ſimili.h.d.totus iſte titu.¶Op.q̃ frater[g] est perſona q̃ admittit̃ ſine mãdato.vt.l.ſed ꝛ hc.ff.de.p
3 cur.¶Sol.ex hoc nõ ſequit qꝫ ſnia lata contra eũ g pꝛeiudicet ſi nõ vult hoc ratũ habere fateoꝛ tamẽ
4 q̃ ipſe frater qui litigauit teneatur ex cautiõe de rato ſi eam interpoſuit.

b Es inter alios. [h]Op. de.l. h põponi⁹.§.ſi.de inoffi.teſt.Hlo. que est hic dicit qꝫ eſt regula que fallit in caſib⁹ quos glo.ponit hic.quos vide.do.Cyn.oẽs caſus i ſpeciales inducit per modũ cuiuſdã diſtinctionis valde lõge quã omitto pro modo hꝫ iſta diſtinctio egeret multis ſuppletionibus.

¶Cõminationes epiſtolas pgrãmata. Rubr. k

¶Iſta rubrica ponit ſummariũ totius tituli continua vt in glo. l

1 Uider. Not.¶qꝫ mandatũ demittẽdo aliquẽ in poſſeſſionem nõ pꝛecedente cauſe cognitione non valet[i] vt hic quod no. dicemus in.l.memineꝛint.j.vñ vi. qõ tene menti hic non ſunt alia.

m ¶Si ex falſis teſtimonijs et inſtrumentis iudicatum erit. Rubrica.

k Itabulas. [k]Hic totus ti. breuiter hoc intendit. Snia pretextu falſoꝛ inſtrumẽtoꝛ lata reſcindit tribus cõcurrẽtibus ſeu conuenientibus.ſi falſa ſunt ,pducta: ꝛ de falſo non ſit cognitũ ꝛ ,pter illa falſa ſit iudicatum qꝫ ,pdest ad tria.ſ.ad ſniam reſcindẽdã.ad executionem impediẽdã.ꝛ ad ſolutũ repetẽdũ.h.d. tot⁹ titus. poſtea examinabim⁹ de.l.ad.l.Op.§.[l]de.ſ.inſtru. l.vlti.ſol.ibi fuit de falſo cognitum in primo iudicio hic nõ.Si ergo in primo iudicio est cognitum de falſo nõ nocet in alio.qõ intellige ſi ad eundem finem queraꝫ de falſo in eodẽ iudicio ĩgita ea que notanꝫ per Ly.in.l.perẽptoꝛias.§.que ſen. reſcin. nõ poſ.habemus in.l.qui rome.§.duo fratres.ff. de vb.ob.Ite oppo.inſti.qui.ma.accu. non poſ.§. ſemel.Sol.ibi exponit cauſa falſa idest non vera.

1 ¶Snia lata ptextu falſoꝛ inſtrumẽtoꝛũ ꝛ ſic reſcindenda non firmatur per appellationem.

2 Probato falſo ſententia reſcindit̃ per reſtitutionem in integrum.ꝛ quando fallat.

n Et qui. Quero dicit hic ꝛ q nõ qd ꝛ ſi appellaſſet an ſnia firmaret[l] videtur qꝫ ſic.ff.rẽ ra.ha.l.cum minoꝛ.§. falſus.cõtrariũ est verũ per.l.ſi exp̃eſſim.ff.de app. non ob.§.falſus.qꝫ ibi ſententia ſolũ deficiebat ꝓpter defectum cõſenſus.hic vero ,pter falſitatem
2 inſtrumẽtoꝛũ.¶Quero ,pbato falſo qualr ſnia reſcindat glo.hic dicit pꝛeſtitutionẽ in integrũ.vt l.ꝺiuus.de re iudi.fallit in caſu.§.ſi ex fal.alleg.l.j. boc qõ gl.dicit[m] est verũ qñ ſnia ,pter falſa inſtrumenta est lata contra pꝛeſentẽ.ſed ſi eſſet lata cõtra ab ſentem eſſet ipſo iure nulla.vt.l.ſi pꝛetoꝛ.§.marcellus.§.de iudi.ꝛ ibi no.iſtam materiã plene examinaui in.d.l.ꝺiuus.ff.de re iudi.

1 ¶Nõ ſufficit ,pbare teſtes digiſſe falſum.ꝛ illis atteſtationibus iudicẽ motũ:vt ſententia reſcindatur ſi quis in poſitionib⁹ vel in libello dixit teſtes falſum digiſſe pecunia corruptos.

2 Quando cõmittens falſitatem in iudicio perdat cauſam

l Alſam. Circa iſtã.l.eſt examinandũ vnũ de quo eſt opi.¶vtrũ ſufficiat ,pbare teſtes dixiſſe falſum.ꝛ illis atteſtationibus iudicẽ motũ ad hoc vt reſcindaꝫ ſententia hic videtur qꝫ
n ſic.In contrariũ[n] videt qꝫ debeat ,pbari certum ſecꝫ qꝫ dixit falſum corruptus pecunia.vt.l. ꝺiuus.

¶Oppo.qꝫ frater.idem tꝫ Bar. in.l.ſepe.i.ij.ꝛ.ff. de re iudi.ꝛ vide ĩ l.ij.in fi.ſ. de cdẽ.

¶Res iter alios per Inno. in c.pꝛ nuis.de re iudi.

¶Nõ valet.idem de mãdato de diſcutiẽdo de poſſeſſione ſm̃ Bal.qui dicit hanc eſſe ſingularem.

¶In ꝛtrarium. an vt ſententia reſcindatur ſufficit pꝛobare teſtes falſum digiſſe an reꝙiraꝫ etiã qꝫ pꝛobeꝫ eos fuiſſe coꝛruptos per Bal. in.l.ſi.in.j.col. j.e. Adde Spe.ꝛ Joan. in tit.de ſentẽ. §.qualiter.verſic. item oppone ꝛ an tunc ſententia retractẽꝫ vide in verſi.ſequẽtibus. Et an ſi poſt terminũ teſtes nõ poſſũt repꝛobari an indeꝛ poſſit inquirere.vide Barto. conſi.ccix.

Universidad del Rosario Archivo Histórico

a ¶Oppo.q̄ qui ꝛ scripsi post Jmol.in.d.l.j.de re iudi.
b ¶Exceptio.an ista exceptio falsi impediat executionē. Vide etiā Bal. in.l.ij.cum ibi not.j.de fal.ꝛ Bal.in addi.Spe.de exec.sen.in.iiij.col.
c ¶Exceptiones.que exceptiones possunt opponi in executione sententie.vide eum in.l.iiij.ſ.condēnatum.de re iudi.ꝛ vide eū in.l.dinus.eo. titu.in fi.
d ¶Practicā.not. hanc practicā contra executionē sētie.
e ¶Cōfessos.ꝛ de confessione erronea vide Bart in consi.cxxij.incip. in causa Joānis parrocij.Andre. barba.
f ¶Confessos.de differentia inter hanc titu.ꝛ tit.de interro.actio.vide Bar.in rub.ff. eo.ꝛ an confessio vnius noceat alij vide Barto.in l. ij.ſ.de edē.ꝛ doc. que differentia sit inter confessiū ꝛ connictum. vide docto.et magistrū Abb.in.c.at si clerici.de iud.ꝛ statutum faciens mentionem de confesso intelligitur de sponte cōfesso.ita dicit Bal.in.l.ij.ſ. quo.ap. vbi dicit hoc esse verum in materia ex obligatione ꝛ statutū faciēs mentionem de cōfesso similiter intelligitur de vero nō ficto.ita not. do.Anto.ꝛ alij in c.at si clerici.de iudi.ꝛ bene fac̄ tex. in.l. quoniam. et quod ibi Bal.ff. de his qui no.infa.vbi dicit quod bannitus qui ex forma statuti habetur pro confesso nō efficitur infamis.et vide qō singulariter tradit Guil.in Specu.de cōfes.ſ. nūc videndū. cū cōcor. quas habes per Elegan. in.l.ij.ſ. penulti. de eden. vbi dixit quod q̄ nis cōfessio facta in vno iudicio faciat probationē in alio nunq̄ tamen hoc est verū si sit facta per procuratorē ꝛ recipit tamen dictum statutum interpretationem passiuam vt habetur post Bar.i.l.ij.ſ. quo. appel.quando autem statutum habens aliquē pro

1 2 a b c d e

ff.de re iudi.vt rescindatur sententia ꝛ hoc tenuit Pla.Glo.videtur tenere cōtrariū q̄ nō requiraꝫ q̄ index̄ fit corruptus pecunia:q̄ est idem iuris in testibus ꝛ in instrumentis:sed in instrumentis nō adhibetur illa distinctio an sit corruptus vel non. ergo ⁊c. Veritas est ipsa quando aliquis se astringit in positionib⁹ suis vel in libello:q̄ dicit testes falsum dixisse corruptos pecunia.certe si ad hoc se astringit debet vtrūq; probare alꝫ nō. secus si ad hoc se non astringit istud probatur extra de pba. c.licet. Et ibi vide de hoc p Bart.ꝛ Jnno.ego plenius in.d.l.dinus. ¶Oppoñ.q̄ quiꝫ falsitatem cōmittit in iudicio perdit causam.vt.ſ.de pe.iudi. qui ma.indi.ꝛ in.l.ff.de iure fis.l.in fraudē.ſ. nec̄ instrumenta.sed hic dicit q̄ causa restaurāt in primum statum ergo male:breuiter q̄ꝫ quis commictit falsitatem circa acta iudiciaria falsificando ꝛ fraudando:ꝛ tūc perdit causam.vt.d.l. si in fraudem.Q̄ꝫ cōmittit falsitatē corrumpendo aduersarum vel iudicē:ꝛ tūc perdit causam.vt.ſ. de pe. iud.qui ma.indi.Q̄ꝫ qs cōmittit fraudem circa testes vel instrumenta:ꝛ tunc non perdit causam. ita loquitur totus iste titulus.

¶Exceptiones oppositę post sententiam cōtra actionem primā ꝛ alie que possunt incōtinēti probare impediunt executionē sententie.

¶Practica formanti exceptionem contra executionem sententie.

¶Iudicati. Vides hic q̄ ista exceptionē.Cōtra.ſ.de ordi.cog.l.fi. solu. Breuiter ꝛ quedā exceptiones opponunt post sniam nō contra sniam sed contra actionem primā.ꝛ iste impediūt executionē. vt.l.j.ſ.de iur.ꝛ fact.igno.ꝛ ibi dicā istud. quedā exceptiones opponuntur post sniam cōtra ipsam sniam nō cōtra actionē primā ꝛ hic aduerte aut de illa exceptione liquet nullo alio probato extrinsec⁹.vt q̄ fuit probata nulla precedente instantia vel fuit condēnat⁹ dūs vbi deberet cōdēnari,procurator ꝛ similia tunc etiā impeditur executio.vt.l.j.ſ.de excep.rei iud.ꝛ l.si cū nulla.ff.de re iudi.Si vero querit alia probatio extrinsecus.tunc aut ista probatio requirit altiorem indaginem ꝛ tūc nō impedit executionē.vt.l. ſ.de ordi.cog.ꝛ.j.de fal.l.ij.ꝛ extra de in integ.resti.c.auditis.alꝫ.c.ex literis.Si vero illa exceptio posset probari incōtinēti tūc impediretur executio. et hic est casus in.l.nostra. nā hic loquit q̄ñ iam in alio iudicio instrumēta erant pdita falsa.ita q̄ de falsitate probatio erat pro aperta ꝛ manifesta.ꝛ vide tex.qui dicit q̄ ista distinctio sit vera probatur p rationem.nā vos scitis q̄ in executione snie adhibet cognitio summaria.vt.l.a diuo pio.ſ.si super reb⁹ ff.de re iudi.Sed in summarijs cognitionib⁹ admittuntur exceptiones que possunt probari incōtinēti nō illa q̄ requirunt indaginē.vt.l.iij.ſ.ibidē ad exhi.ꝛ ad trebel.l.ille a quo.ſ.si de facto.ꝛ.l.is a quo.in princ.vt in pof.leg.† Et ex hoc habes practicam⁹ q̄ñ formas exceptionē cōtra executionem snie:q̄ debes dicere quā paratus sum incontinēti probare.q̄ si nō posset probare incontinenti iudex posset eum respuere.quod no.ꝛ tene menti.

¶De confessis. Rubrica.

¶Continua vt in glo.Dictum est.ſ.de vere condemnatis.sequit videre de quasi cōdēnatis q̄ dicūtur cōfessi.¶Querit glo.quō differt hic titulus a titulo de interrogatorijs actionibus. Dicit glos. quod hic titulus habet locum post lit. contest. ille titu.de interrogatorijs actionibus ante lit.cōtest. ꝛ vide glos.de hoc no.de interro. actio. super rub. de procur.l.non solum.in prin.Veritas est ista qō hic titulus habet locum ante lit.contest.ꝛ post.qz confesso debes intelligere de confessione iudiciali ꝛ solenni sm Bal. in l.quoniam.in princi.commenti.ff.de his qui no. infa.quod dixit menti tenendum ꝛ scias quod ille qui confitetur videtur promittere dare Barto.in.l.ex facto.de testa.tuto.vide post Bar.in.l.publia.ſ.fi.depo.

f ¶Instrumenta confessionata.que est ratio quod hodie instrumentum confessionatū habet executionem paratam de iure cōmuni.vide bal. in.l.j.ſ.de execu. rei iudi.in.j.colū. per Paul.de leaza.in conuento.c. ex parte.de cōfes. circa fi.pe.colū.et ibi etiā aliquid p dom̄i.Anto. adde Paul.de cast.consil.lxxiij.

¶Cōfessio in iure.ꝛ quid si fiat coram notario vide glo.i.l. iubemus. ſ.ō li.can.ꝛ quod no. bar.i.l. possessio.ſ.ꝛ si possessor.ff. de acquirē.possess. ſ quid si est facta cozā arbitro. Petrus ꝛ Dy.hic cōcludunt q̄ nō dicatur facta in iudicio. sed tu vide Bart.j. ea.l. in fi. q̄ videt tenere cōtrariū per Paul. de leaza.in.c. ex parte.de confes.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

e **¶Confessos.** Hec est notabilis lex ꝛ habet notabilē glo. Breuiter hoc intendit.† cōfessus in iure habetur pro condēnato.ꝛ contra eū potest fieri executio.h.d. Iste tex. habet duas partes.vt patet in summa. Not.quod confessus in iure habetur pro condemnato. simile in.l.i.ff.eo. ¶Nō.quod a cōfessione sua quis nō potest recedere quod dicam in.l.error.de iur.ꝛ fac. igno.ꝛ dixi.ff.e.l.ij. ¶Tertio no. q̄ confessio hꝫ executionem paratam.ita dicit hic tex.ꝛ.l. post rē. ff.de re iudi.ꝛ.l.debitoribus.eo.tit.quod no.ꝛ tenemenți. ¶Et propter hoc in ciuitate ista instrumēta confessionata[f] mandantur executioni sicut sententie diffinitiue q̄ per statutum si fit confessio facta cozam notario videatur facta cozam iudice in talscia vocanī instrumenta guarētigionata.qō no. ¶Venio ad glo.que est magna.vides quod glos. ponit regulam ꝛ multas limitationes ad eā. Ego pro declaratione glo.formabo pro qualibet limitatione vnam oppositionem. ¶Oppo.q̄ cōfessio non preiudicet.vt.l.si ex cautione.ꝛ.l. in contractibus.ſ.de nō nu.pecu.vbi dicit q̄ infra biēniū potest obijcere exceptionē nō nu.pec.licet fuerit confessus.¶Huius timore dicit glo.q̄ hic debet intelligi confessus.ſ. in iudicio.nam ibi loquitur de confessione extra iudiciū que nō pdest ad obligandū sed ad liberandum dicit glo.Sed de hac confessione extra iudicium nihil dicam hic:sed materia ei⁹ est in.l.generaliter.de nō nu.pecu.ꝛ ibi dicā tetigi in.l.nonsolum.ſ.si liberationis verba.de lib.leg.

4 Jugta hoc est videndum † quādo dicatur fieri confessio in iure.ſ.gl.hic dicit in iure vbicūq; sit index vt.ff.de interro.actio.l.velint.ſ.quod ait. Jn contrarium videtur quod index debeat seruare locum maiorū.vt.l.cum sententia.ſ.de sen.ꝛ.l. penulti.ſ. fi.ff.de

a ¶Plenaria.z.tu melius p bart.in l.iij.ſ.hoc autē. i iij.ꝛ.v.oppo. dam.infec. 6
b ¶Habebit. An confessus habeaꝫ pro condēnato p bart.in.l.i.ff.eod. idem tenet Jnn. in.c. querenti.de offi.deleg.ſ. q̄ in criminalib⁹ licet quis confiteatur nō mādaꝫ executio. nisi feraꝫ sentētia alleg.l.si cōfessus hic alleg.ꝛ.ij.q.j. 7 c.nos in quemq̄. ꝛ.c.sicut. secus in ciuili vbi videtur velle ibi.dum dicit curriti etiā cōfessio a die confessionis.ff.de cōfes. l.certum. et dicit Jnno.in.c. qualiter.el.ij.de accus. qō si aliquis constetur crimen in iudicio sine alio processu fertur sententia diffinitiua ꝙtumcūq; pena grauior imponi possit allegat.ſ. ad.l.aquil.l. pinde.de cōsti.c.ij. et ij.q.j.c.j.ꝛ.ij.ꝛ vi 8 de gloſſ.in.c. nos in quēq̄.ad materiam huius adde barto.ſ.pēi.ꝛ an confessus possit appellare.vide post bart.in.l.ij.j.quo. ap.nō recip.adde an confessus habeatur p condēnato ꝛ qd si metu tormentoꝝ.Pe.de anch.con 9 si.xxiij.
c ¶Querit glo. vide bar.in.l.diuus de cus.reo.p pau. de leaza.in.c. ex parte.extra eo.
d ¶Utrum confessio.vtrū confessio facta cozā iudice mandet executioni per aliū. Idem tenet Jnno.in.c. per inquisitionē. de elect.ꝛ Jo.an. in tit.de confes.ſ. sequit.versi.quinto nō valet.in ad di. idem tenet d. Federi.de scalis. disputando ꝛ cōcludit quod vbi cūq; iurisditio iudicis incompetētis non potest prorogari per consentem ibi confessio facta est nulla sed vbi iurisditio

fin.ff.de iusti.ꝛ iur.propter quod dic q̄ † quedam sunt que pertinent ad iurisditionem voluntariam ꝛ ista possunt expediri in quolibet loco:vt.l.ij.ff. de offi.procon.ꝛ le.ꝛ sic seruatur in emancipationibus ꝛ similibus casibus. † Quedam pertinent ad iurisditionem contentiosam:ꝛ tunc si quidem debent expediri summarie ꝛ de plano:et possunt expediri in quolibet loco vt.l. nec qcē.ſ.de plano ff.de offi.procon.ꝛ.l.ij.ſ.dies.quis ordo in bono. posset.ser.ꝛ ibi glo. ¶Quedam vero requirūt plenariam[c] causē cognitionem tunc siquidem quod agitur pertinet ad litis ordinationem potest expediri in quolibet loco:vt dicta.l.velint.ſ. quod ait. de interrog.actio. Si pertinet ad litis decisionem debet seruari locus maiorum:vt.d.l. cum sententiam.ſ.de senten.cuz fimi.seruata distinctiōe quā dixi in.l.si vt proponis.ꝛ.l.ij.qnomodo ꝛ quando iudex.ꝛ.l.j.de sent.ex peri.reci.† Iste ergo cōfessiones que pertinent ad litis decisionem debent fieri in loco maiorum fallit ex causa quia propter qualitatem persone potest mitti ad eam vt respōdeat. ff.de iureirand.l.apud personas. ¶Modo habetis primum oppo.de l.de etate.ſ.j.ff.de interrog.actio.ꝛ.ſ.de proba.l.exemplo. dicit glo.intelige hoc quando confessus est contra se secus si p se:vt in contrarijs hoc quod confessio facta pro se prosit fallit in casibus quando propter delictum aduersarij:vt.l.si quando.j.vndevi. ¶Item quādo defertur iuramentum in litem in casibus qui ponūtur in.l.in actionibus.ſ.de in litem iurand. ¶Item vbi defertur iuramentum in defectū probationis:vt.l.admonendi.ff.de iureitur.ꝛ.l.in bonefidei.ſ.de iureiuran. ¶Circa predicta est videndum quid si confessio contineat aliquid contra se vtrum in eis que sunt cōtra se stetur ei in alijs nō. Istum passum examinaui ibi m.l.aurelius.ſ.idez quesiuit.ff.de lib.le.Glo.tangit in.l.ſi quidem.ſ.de excepct.ꝛ ibi dicemus. ¶Oppo.tertio de.l.certuz ff.eo.So.† glo.quod hoc debet intelligi quando certum confessus est alias incertuz cogitur ad certificandum:vt in contrario. Ego intelligo quod in omnibus casibus in quibus valet sententia in certa:vt.l.ij.ſ.de senten.que sine cer. quanti.in illis valet confessio incerta quia equiparantur confessio et sententia:vt hic videtis:et eo modo mere tur executionem confessio violentia sicut sentētia incerta:ꝛ in executione declarabit. ¶Quid enim si esses confessus te esse beredem titij ꝛ me possidere hereditatem quare non valeret ista cōfessio vel me gessisse negotia tua per.g.annos ꝛ simi. ¶Ulterius oppo.de.l.confessionibus.et.l.ſi is.ff.de interroga.actio.† Solu.glo.quod hic debet intelligi quod sit confessus id quod ius vel natura non respuit:alias non valeret:vt in contrarió. ¶Et qua glo.not.quod positionibus iuris nō tenetur quis respondere:quia in eo responsio nihil relenat. Si ergo responderem contra ius nihil valeret:et secundum ius non relenat ponentem. no. de hoc in.l.ij.ff.eod.ꝛ ibi dixi.ꝛ est tex.in.l.ornamentorū. ff.de auro ꝛ arg.leg. ¶Oppo.ff.ad.l.aquil.l.inde neratius.ſ.fina.cum.l.sequen.ꝛ.l.sticbum.ff.eodē. Huius timore limitatur ista regula quod hoc debet intelligi de eo qui confitetur de eo cuius nomine cum alio posset esse actum. Nam si ego essem cōfessus me occidisse hominem viuentem non valeret:quia huius nomine non potest esse actio cum alio. Sed si essem confessus me occidisse titiū quez occidit seius ego tenerer:quia huius nomine cum alio posset esse actio. ¶Oppo.ff.de questionibus l.prima.ſ.diuus.et.ſ.si quis vltro. Huius timore dicit glo.quod hic debet intelligi confessio in causa pecuniaria:nam in causa capitali confessio simpleꝛ non preiudicat nisi persueret:ita vult gloſſ. † hic videte domini quod hic dicit glo.quod in criminali non statur confessioni statim.esset verum si confessio esset extorta metu tormentorum:vt in cōtrario:nam si confessio esset spōtanea statim ei staretur:vt.j.de penis.l.cum reus.ꝛ tangitur per gl. vbi dixi.ff.de duobus reis.l.j.ꝛ ibi vide. Verunta men licet confessioni eius stetur non tamen pro iu

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

dicato habebitur nisi sequatur sententia vt statim videbitis.j.dum loquar in criminalibus. ¶Oppo.dicit hic pro iudicato habebitur[b] ꝛ sic innuit q̄ non debet ferri alia sententia contra.ff. eodem l.certum.ſ.fi.ꝛ.l.iul.Glos.que est hic dicit optime quam menti tenebitis. † Quandoq; quis confitetur in criminalibus ꝛ tunc sine dubio debet sequi sententia diffinitiua alias non habetur pro iudicato vel condemnato.vt.l.confessus.ff.de rei vendicati. † Aut in causa ciuili ꝛ tunc aut confessio emanauit ante lit.contest.quia nullo dato libello.ꝛ tūc habetur pro condemnato.ꝛ ita loquitur hic.aut post lit.contest.tunc debet sequi sententia. vt in.l. contraria.ita dicit glo.tua hic ꝛ bene. ¶Contra hoc videtur.l.si debitori.de iudi.Solu.illud precepte tum quod ibi fit non est sentētia diffinitiua. sed magis ad executionem pertinet q̄ ad condemnationem. ¶Oppo.ꝛ videtur q̄ confessus non habeatur pro condemnato vt.ff.eo.l.certum.ſ.fi.an. Solu.intellige quando confessus erat maior. secꝰ si minor.vt.j.ꝛ hoc intellige in minore:scilz in pu 13 pillo. † Nam confessio adulti tenet sed restituere tur:vt.d.l.certum.ſ.minorem. Et est hic vnus de casibus in quo differt sententia a confessione:quia sententia lata contra minorem indefensum est ipso iure nulla secus in confessione maioris. Rationez assignat Dyn.quia sententia fertur in inuitum cō fessio in violentum. Circa hoc tamen quidaz funt in contraria opiñ.vt Abar.fil.Cyn.refert hic opi. Dyn.vt.l.clarum.de autori. prestan.et dixi in.d. ſ.fed an. ¶Oppo.iterum de ipso.ſ.fed an. Sol. ibi loquitur in confessione tutoris.hic in confessio 14 ne principalis. † Jstud habet magnum dubium quando confessio tutoris ꝛ curatoris preiudicet domino. ¶Breuiter docto.videntur incidere in hanc sententiam. Si quidem confessio ista emanauit per modum volūtarie iurisditionis:quia iuit cozam iudice.tutor curator vel procurator ꝛ sponte confessus est.ꝛ tunc preiudicat domino.vt in.ſ. sed an.aut per modum contentiose iurisditionis quia habebat necesse respōdere positionibus: vel interrogationibus.tunc talis confessio preiudicat domino:vt.l.non solum.in princi.ff. de procurat. ita debet intelligi.l.j.dixi latius in dicto.ſ.sed an. glo.dicit late. ¶Oppo.de.l.j.ſ.diuus.ꝛ.ſ.qui vltro.de questio.Solu.intellige quod hic fuit confessus sponte.secus si coacte.vt in contrario. ¶Item oppo.de.l.error.de iur.ꝛ fac.igno.ꝛ.l.non fatetur. ff.eo.Solu.dicit glos. hic quando confessus fuit scienter secus si per errorem vt in contrario dicit glos. ¶Ad hoc oppo.quia error facti non potest renocari post sententiam:vt.d.l.error.si confessus habetur pro iudicato incontinenti. ergo videtur q̄ talis confessio renocari non possit.Solu.vt dixi cam in dicta.l.error. ¶Oppo.de.l.certum.ſ.si quis absente.ff.eod.solu.intellige hic de confessione facta in iudicio parte presente alias non valeret † ideo sis memor facere poni semper confessionem in actis.idem habes in.l.ſi.de interrog.actio. ¶Oppo.ſ.de lib.cau.l.interrogatam.ꝛ.l.parentes. Solu.intellige ibi quando confessio fit circa id circa qō quis non pōt sibi pīdicare. ¶Oppo. de.l.ij.ſ.de his que in frau.cre. Dicit glo.hic q̄ regula est vera nisi fiat in fraudem.certe ista limitatio non est necessaria.quia etiam tunc valet sed renocatur per paulianam vel caluisianam actionez. ¶Ultimo glo.ponit quosdam versic. qui omnia predicta comprehendunt. ¶Querit glos.† vtrum confessio valeat sine interrogatione: dic vt in ea. casus est in.l.ſi fine.de interrog.actio. ¶† Querit glo.ꝛ quo iure possit compelli respondere.glos.dicit officio iudicis ꝛ bene.ꝛ de hoc dicemus in.l.ij. ſ.quod obseruari.de iura.calum.ꝛ vide glos.ꝛ.ll. quas gl.allegat. ¶Circa hoc quod dicitur hic q̄ confessio meretur executionem.† quero vtrū confessio facta cozam iudice mandetur executioni per alium. Breuiter idem dico in sententia:vt.l. a diuo pio.ſ.ff.de re iudica.ꝛ ibi de hoc. ¶Quero † vtrum confessio[d] facta cozam iudice incompeten 19 ti mereatur executionem. Respon.quod non sicut

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

cto.c.at si clerici.tamen tenet dictum Innocen.Adde an confessio facta in iudicio nullo absente parte valeat Bald.consi.cclxiij.lib.r an confessio facta super inepta inquisitione valeat vide pulchre Ang.consilio clxxvij.unum tamen scias quod vbi ex confessione alicuius mortui ante condemnationem agi non potest contra eius heredem quod hoc nō habet locum in fa-
moso latrone: qz licet moriatur ante condemnationē potest agi cōtra eius heredes volvit Joan. an. in addi.ad Spec. in titu. de accusa. i.iij. parte. ℣.j.ꝟ. quid si latro.

a ¶Onero an sententia. Vide Do. Antoñ.r ibi dixi a post alios in ca. presentata.de tes. Andre.Barba.

a ¶Inter alios. Vide limitationem per Innoc. in.c.quamuis.de re iudic.r in.l. sepe.per doct.ff.eodem titu. vbi satis dixi glos.in.l. ij.ℨ.de edē.dubitavit an acta facta in vno iudicio valeāt in alio et contra eāsdem personas et contra diuersas r cōcludit quo ad qle quale preiudiciū faciunt fidem in alio non ad ple- 6
nam probationē r quod qualequa- 7
le preiudiciū fiat est casus in.l.si duo patroni.i pn-
cipio.ff.de iureiurando.maxime si persona in hoc secūdo iudicio interueniens fuit in primo.Idem si fit ratio connexitatis personarum:vt in l.res hereditarias.ff.de cri.eppil.here.pone ergo regulaz in actis:r dic quod res inter alios acta alijs non prodest neq; nocet.r.l.prima.ℨ.qui. res iudi.non nocet.et in isto titulo.quem tamen intelligo in actis post que nulla est sequuta sententia que regulat ius dispositiuum siue actio ex actis tamen non oriatur.vt est gloss.in.l.licet et possessori.ℨ. penultimo.ff.de iureiurando.preterꝓ in confessione in iuramento:vt de confessione est text.in.l.proinde.ℨ.primo.ff.ad legem aquil.r de iuramento in toto titulo.de iureiurando.vnde non bene fuit locutus Innocen.in dicto capi.causam que.de testamēto.dum voluit quod an noceat sententia nocent acta:quia intelligo in actis de quib⁹.ℨ.aut non equiparando acta ipsi sententie:sed referendo singula singulis: quam limita non habere locum in.l.sepe.de re iudic.vbi prior creditor patiens debitorez experiri perdit iura sua ex actis factis per posteriorem secundo limitaniſi sententia faciat ius.l.ingenuum.ff.de statu hominum.quatuor interuenientibus.primo quod sit legitimus defensor:et hoc ab initio.l.cū non instā.ff.de collusio. secundo in processu quod causam defendat.l.qui repudiantis.in fine.ff.de inoffic.testamen. tertio in sententijs quod ferātur verbis affirmatiuis.l.diui fratres.ff.de lib.cau.quarto post sententiam quod non appareat collusio.quinto limita in casibus in quibus quis debet causam ab eo pro quo sentētia lata fuit:quia sententia talis prodest.l.beredes.ℨ.idem scribit.ff. familie herciscun.et vide in.l.si superatus.ff.de pigno.sexto limita si tractamus ꝙ sententia noceat illi qui ex transuerso in iudicio comparuit pro interesse suo:vt l.a diuo pio.ℨ.si super rebus.ff.de re iudica.in.l.si suspecta.ff.de inoffi. testamē.septimo fallit in casu glo.in.l.iij.ℨ.hec pena.ff.quod quisqz iur. vbi qui impetrauit ius iniquum contra vnum patietur retorcentionem ab omnib⁹.octauo limita in materia feudali in quo ex facto vasalli dūmodo fraudem non committit preiudicatur domino scienti vel ignoranti:vt in.c.vasallus.vltimo si de feu.fue.controuer. inter do.r agna. sed r hoc fallit in casu.l.ij.ℨ.de pac.Nono fallit in casu quem ponit Ly. in.l.desyderium.ℨ.depositi.vbi instrumentum inter Titium r stichum probat etiam contra ffar.Fallit decimo in processu facto contra reuꝝ principalem:nam ex isto aperitur via contra fideiussorem in.ℨ.primo r in.ℨ.sed neqꝫ.in aut.de fideicommiſ.l.sancimus.ℨ.penulti.ℨ. ad trebel. in glo.debitum autem principale debet probare cōtra fideiussorem alin glo.debitum autem principale debet probare cōtra fideiussorem alin-
ter enim non potuisset fideiussor condemnari:nisi fuisset fideiussor iudi
cij.l.ij.ℨ.si aduer.rē iud.vel nisi in patre condēnato in filio in quē patrez

b ¶Iquis. b Iste tit.est satis bon⁹ r bz qdam bo.Hl.cōtinuat vt habes in ea:dividit primo ponit quale sit officium iudicis c facta relatione: scdo quale sit officiū iudicis i ipa
c relatione facienda:scda ibi:sed nec ad nos. breuiter hoc intēdit.† Facta relatiōe oz officiū iudicis coquiescere:alias appellabit. Itē relatio oz fieri plene:r examinatione eius facta cū partib⁹.b.d. not.
d huc casum. ¶Scdo not.glo.posita d super verbo
2 ſniam. Idicit statutū ꝙ iudex oz cōmittere cām cō
filio sapientis parte petēte.qd si post cōmissionē facta ante babitū ꝓfilii vult iudex ꝓnuntiare. Rñdeo ſnia tz licet possit p appellationē rescindi. Casus est hic ſm intellectū hui⁹.l.qō ppetuo tene mē
3 ti. ¶No.ex hac.l.† ꝙ sapies cui cā cōmittit consulenda nō pōt recipere novas ꝓbationes:nā ei oz mitti cā plene instructa q̄ alia iteratione nō egeat
4 hic est casus in.l.cū a nobis.ℨ.de dila. ¶No.† qñ
e cōmittit cā cōsilio sapientis r formatur punctus e oz hoc fieri de consensu partiū.r hoc oz apparere apud acta. Sed si partes discordāt in pūcto. vide bitis.j.l.pri. ¶Ulteri⁹ no.ad id qō ego dixi plu-
5 res ꝙ † qñ in ſnia continet lit.conte.receptis confessionibus partiū facta publicatione testiū.r iurato de calūnia r similia. Siquidē ſnia est lata partibus ꝓsentibus r nō reclamātibus.dico ꝙ sententia ista ꝓbat acta sic precessisse.hic est text. nisi pars cōtradicat:qz fi displicet sibi oz cōtradicere: alias cōsentire videt vt hic r de hoc vide Lyn. in aut.si qs in aliquo.ℨ.de eden.r qō relatio fiat ita summarie narrādo videbitis.j.e.l.fi.de hoc p Jno.extra de offi.deleg.c.cū in iure.r p eundē in.c.
f qñ cōtra fallsam.de ꝓba.r no.in.c.cū ioannes.f ex tra de fi.instru.r p Ly.de nō nu.pecu.l.si ex cautione.r.l.cū aliquis.de iur.deli.r.l.pdijs. ff.de le.iij.. r.c.cū olim.extra de cen.dixi de hoc de re iudica.l. acta.in prin.tangit p Ly.in aut.si quis in aliquo

iudi in.l.imperium.Tertiodecimo fallit in casu in quo resultat confessio vera contra defunctum:nam ista nocet heredi per casum singula.ff. de iure fisci.l.eius qui delatorem.r ibi per Barto.r per eum in.l.manifeste.ℨ.de iureiuran.r singu.limita habere locum in ficta confessione resultante in vita conficientis.si autem resultaret ficta confessio cōtra euz qui seipsum interfecit:r ficta confessio nocet heredi.l.ij.r ibi per Bald. qui testa.fa.pos.r vide Bald.in.l.j.ne ex delic.defun. Item fallit in casibus in quibus prima causa r acta inde facta habent se ad secundā causam:r secunda acta:r quando absolutoria lata in prima parit exceptionem rei iudica.in alia.r indicia sunt eiusdē nature.l.quia civilia omnia preiudicabitur.l.fundi.r.l.fundum.ff.de excepţ.secus vbi cause sunt diuersi generis puta vna ciuilis r alia criminalis:fallit in casibus quos ponit Bar.in.d.l.ij.de eeden.

b ¶Si quis.quo casu licet contradicat r lz nō appellet non sufficit.not. Jnno.in.c.quod ad cōsultationem.in verbo incipit.de re iudi.

c ¶Officium iudicis.vide qō scripsi in.l.apertissimi.ℨ.de iudi.

d ¶Positam.Adde Barto.in.l.j.ff.nil nouari.et vide que nota.in.l.qz poterat ad trebellia.et in.l.ad principem.ff.de appellatio.r aduerte inquantum hic dicitur quod iudex ferens sententiam postꝰ causa est cōmissa consilio sapientis valet per id quod no.Barto.in.l.j.ℨ.si pluries. ff.de exerci.et in materia huius.l.vide text.not.r Barto.in.l.ej illa.de appella.r Barto.in.l.j.de app.vbi quid in iudice an possit recipere novas probationes.Adde quod dictum Barto.hic dicentis quod sententia lata pendente commissione consilij valet limitatur nisi statutum dicret quod iudex deberet sequi consilium secundum Bal.consilio.cliij.tertio volumine.qui allegat Barto.ita voluisse in.l.si comenerit.ff.de re iu dica.r vide in dicto consilio quid si consultor infra certum terminum debet dare consilium r tamen non facit sed elapso termino mittit iudici et iudex pronuntiat an valeat sententia intelligе etiam dictum Bar.vt hic per Paul.de cast.

e ¶Punctus.qñ partes dissentiūt in pūcto quid faciendū est.vide in.l. iusiurandum r ad pecunias.ℨ.si de qualitate.ff.de iureiur.r in.l.in ven ditione.ℨ.si.de bo.anto.iudi.posi.r Bar.in.l.j.ℨ.de ven. inspi.

f ¶.C.cum ioannes.Et vide Bart.in.l.si.ff.quando app.sit.

ℨ.de eeden.

a ¶Ultimo not.quid operet practica parte presente non contradicente
limita vt per bar.in.l.pompo.ℨ.ratio.de pcur.adde.l.ne in arbitris.et ibi in ſi.bal.de arbi.post bar.r vide bar.in.l.si separatim.ff. de appel. et quod ibi dixi.Adde quando presumitur pro processu r sententia. Joā. an.in addi.Ald Specu.in ti.de sententia.ℨ.fi.versi.in summa.r sentētia lata presentibus
partibus r nō cō
tradictibus pre-
sumitur lata a iu a
dice babēte iuris⁶
ditionem ſm an-
gel.consil.cxcviij. r an relatores de beant inrare r an eorū relationi sit stādum vide bal. consil. ccccxcviij. iij.lib.

b ¶A relatiōe.vi de que dicit bart. in.l.j.ℨ.primo.de 7
appel.bal. in.l.fi. b
in fi.j.eo.

c ¶Super delictꝫ vide.Bar.in aut. si quis in aliquo. ℨ.de eden.r quan c
do r quibus casi 1
bus possit refere-
re causam ad su-
periorem secun-
dum naturaz bu
ius titu.vide no.
per ¶Pet.r Bald. in.l. que ex lega-
to.ℨ.de lega.r qō not.glo.r ibi bal. 1
in.l.iudices.ℨ.de
iudi.

d ¶Si quando.vi de que not.Bart. in.l.acta.ff. de re iudi.

e ¶Peruertit oz 1
do.quando ordo
peruertit an tur-
betur iudicii vi-
de quod nota.ℨ.
communi diuid.
r quod not. bart. 1
in.l.edita.ℨ.de e e
den.in questione
an ſi non oppo-
natur de cumula
tione ꝓhibita &c.
r alicet bac.l. dica
tur. ꝙ peruersio
ordinis possesso-
rij ad petitionem
non reddit pro- 1
cessum nullum ſz
ininstum istud est
verum nisi talis
ordo fit transfu-
sus in formā mē-
dacij hoīs: nam
tunc vitiat pro-
cessum.c.cum di-
lecti.ad fi. iuncta
glos.in versicu.iuris ordo.r boc vult domi.Anto.et sequuntur docto. ibi post eum:r tenet hic Bald.per istam.l.r boc no.alleg.Barto.in.l.ſi. ff.si cert.peta.

i ¶Appellatione.r vide qō hic dicit Bal.per istum text.quod nil potest nouari donec declaretur an appellatio sit admittenda sicut appellatio ne pendente adde.l.constitutiones.r ibi doc.ff.eo.

g ¶Nuntij.adde casum in.c.significante.de pigno.r ita alleg. Bart.in.l. cum filius.ℨ.in bac.ff.de verb.obliga.r in.l.j.ℨ.si procurator.r.ℨ.si tuto ris.ff.de manumiss.

b ¶Terminum.Istud est verum quod potest statuere terminum si inducz appellationis defert si autem refert non pōt proficere:et si proficit

¶Adde ibi ra
tionalis met⁹
qō in iure dubitat ibi: aut necessitas: aut qz ibi erat cōmissa cause cognitio si ne ſnia glo.tua intelligit istam.l.qō oz mitti copia actoz r etiā originalia.Tu intellige ꝙ relatio oz cōtinere breuiter totā seriē actorū.postea mittant acta.facit ad boc.l.vlti.ℨ.de preci.impe.offe.

¶De appellationib⁹ r ꝓsultationibus. Rubri.

Prius. Breuiter dicit † qñ puertit ordo e vni⁹ cause ad aliā ſnia tz lz possit ꝙ ap pellationem rescindi.b.d. ¶Oppo.quia imo videtur ꝙ sententia sit ipso iure nulla:vt.l. prolatā.ℨ. de senten. Solut.hic peruertitur ordo vnius cause ad aliam ibi vnius cause ad seipsaz quod dic vt ibi r huius.l. casum ponit glo.quatuor modis tene tertiam lectu.

Nouum. † Ad ſnia lata ez ꝙſi liū principis pōt ap pellari.b.d. Hoc qualr intelligat glos. examinat hic ego examino pleni⁹ in.l. j.ℨ.ſi titi.ff.de ap. Breuiter dicas:aut pars nō cō sentit relationi r pt appellari:vt.ℨ.titu.j.in fi.Aut cōsentit relatiōi:r tūc aut vult quasi male imperator cōsuluit r nō pōt vt.l.j.quis r a quo.aut ꝙ dicit se habere aliqd de nouo qō intēdit ꝓbare r po

De Appellatione. † Appellatiōe interposita iudicis officio cōquiescit.b.d. ¶Op.de.l.imperator.ℨ.fi.ff. eo.solu.qō hic dicitur fallit in casibus qui ponuntur in glo.quam vide quia clara est.

¶Cū quis noīatur ad officiū publicū autorita te r vtilitate noiatio valet pōt appellari.

Ad scribatum.

Opp.ff.qñ ap.sit.l.j.ℨ.solent.Sol. bze iter † qñqz qs noīatur ad officia publica autoritate r vtilitate r tūc fi noiatio est facta ſm ordinē oz appellari vt hic.als noiatio eēt ipo iure nulla:vt.ℨ.e.l.noiationes.r.ff.e.l.fi ℨstat.Sed si noīat ad officiū publicū autoritate tm:sed vtilitate primati vt tutela:r tunc oz se pr⁹ egcusare r a snia reprobata execution oz appellare:vt.l.Sria.

¶Casus emergens in ꝑsona nuntij excusat do minum mittentem.

Judex a quo appellatur oz statuere terminuz appellanti infra quem cōpareat coram iudice appellationis vel infra quem iter arripiat.

Quod non possit ei statuere terminum ad prosequendam appellationem.

Terminus datus a iudice super eo qō spectat ad iurisditionem alterius non valet.

Alīnoz si nō est prosequutus appellationem cora quo oz petere restitutionem in integrum.

Reles, pellatio nō fuit producta in termino ablq; culpa appellatis: appellanti succurritur.b.d.hec no.lex.

¶Ex.l.ista habetis ꝓmo notare ſm gl.ꝙ r casus emergēs in ꝑsona nūtij excusat dūm mittentem. Sile habetis in.c.cū matrib⁹.ℨ.q petant tu.r tene mēti.¶Sz opp.de.l.si ꝓcuratorē.ℨ.iij.ff. mā. so.ibi in ꝑsona nūtij nō cōtingit casus:imo ex culpa sua boc accidit videt enim dns ipse negligere qñ negligit nūtius ei⁹:hic vo fuit casus fortuitus. Et aduerte ad vnū verbuz qō ad hoc qō iste casus nō noceat oportet ꝙ pbet ꝙ isti nuntio successit ta liter ꝙ comparuisset in termino nisi fuisset ꝑpter casum alias casus nō egcusaret eū habetis no.ff. de re iudi.l.antepe.¶Quero scdo de quo tpe loquit hic in ista.l.quidā dicit ꝙ loquit de tēpore. exēpt. dierū qō dar ad petēdū apostolos:vt.j.eo.l.si iudicibus.Alij dicūt ꝙ hic loquit de tēpore quod dar parti ad cōparendū cora iudice appellationis: 3
r ista est vera.† Debes enim scire ꝙ iudex a quo b
appellatur oz statuere terminum appellāti infra quem compareat coram iudice appellationis:vt.l. cōtraria.vel infra quē iter arripiat.extra eo.c.pso nas.r.c.seq.r.c.oblate.† No ante posset statuere ad 4
prosequendam appellationē:vt ꝓbatur in.d.c.ꝑsonas.r.c.seq.quod ꝓbatur per ratione quam statim dicaz.¶Pone ergo ꝙ qñ ꝓponit aliqua exceptio coraz iudice seculari que debet remitti ad epi scopum iudex cora quo opponitur statuit termi num parti ad cōparendū cora episcopo r ad babentem ꝓbatam illaz exceptionem infra decem

exemplar

faceret sibi fidem qualiter se presentabit coraz iudice ad quem qd si infra scām terminū nō fiat fides de p sentatione an videatur appellatio deserta. Bal. hic tangit r dixit ꝙ non poterit tñ tali casu iudex a q̄ statim post termi nuz sniam execu. mādare nō ob.pē dētia appellationis adeo qō illa executio nō reno cāt p titu. nil no ua.appel.pēd.di cti fuit.Feder.de sen.consi.cxxvij.re fert do.Anto.i.c. ex insinuatiōe pu to tū ꝙ si ipse iudex a quo distulerit lapso termino exēp.pars tñ non ob.lapsu termini poterit fidē facere de introductione app. r poterit impedire executionem ꝙ no. per bal.in.l.si qs maior.de here.instit. et circa id qō hic dicit bar.de iudice statūte termi nū appellatoꝛi vt cōpareat coraā iu dice ad quē.r etiā dū subdit de iudice seculari.r bar. in.l.ij.ff.de re iu. adde ange.in.l.ij. ℨ.ſz si dubitēt.ff. de iudi.r per hoc no.habes cautelā si appellat a snia tua qō ita de facili poteris facere ꝙ appellatio remaneat deserta. alia est ꝙ aplos petitos nō tradat incōtinēti:sed rū deat se traditurū die penultia termini inridici hora puta. ꝛgi. tunc si appellās dicta hora non cōparet ꝑ apijs est deserta.est cle.ℨ.nuis.de ap.r Bal.in.l.iudicib⁹.j.eo.Itē ꝙ prefigat appellāte terminū infra quē habeat se ꝑsentare indici ad quē aplos delatorios vel refutatorios obtinuit quod si nō fecerit appellatio est deserta.tex.est hic no.iūcta gl.si tñ iudex a quo statuisset appellati simplr terminum puta mēsem it regrū.r terminū ad inchoandū:tñ nō sufficit infra terminū acci pere iter:sed opz ꝙ se ꝑsentet iudici ad quē appellauit.c.cū sit romana.r ibi no.ex.eo.p do.Anto.in.c.ex insinuatiōe.ex.eo.ꝙ sit officiū iudicis ad quē appellat:vide in spec.de sen.ℨ.nūc tractem⁹.ℨ.ſi in iudice aūt.cū ℨ. se.r in ti.de ap.ℨ.de offi.ℨ.j.r ℨ.debes sniam.r adde bar.bic.r bal.in.l. appellat in vl.co.ℨ.eo.r i l.ij.ff.de re iu.r ad ꝓdicta vide plene.d.abb.in c.ꝑsonas.ex.e.adde vt plene ꝙ ēpm alex.in.d.c.ꝑsonas.r Oldr.consi.ij.

Universidad del Rosario Archivo Histórico

a ¶ Inquantum. a Idē t3 bart in.l. ij.ff. de re iudi. et ibi vide Imol. et ang. ⁊ paul. de ca. in.l. titia. so. mat.

b ¶ Per papam. vtrū papa possit cāz appellatiōis ab interlocutoria latā cōmittere in dicti a quo ⁊ vide hic que dixi post bal. ⁊ tenet bald. hoc idē in diffinitiua in interlocutoria vero posset alius q̄ etiā princeps eidem committere.

c ¶ Iudex iferior. adde bar. in.l. iij. in fi. de ap. reci.

d ¶ Aduertat. vide bal. adde bar. in.l. j. §. peñ. ff. eo. in ver. quero. q̄ si compromisi ⁊ per bal. hic.

e ¶ Quero ⁊ intro glo. ⁊ vide bar. in 3 l. j. §. libelli. ff. eo. ⁊ in.l. cū apud. ff. iudi. sol. vbi t3 cō trariū q̄ dicit an iudex d3 addere verbū absoluo vt cōdēno. vidi Hosti. ⁊ Jo. an. et ibi plene dixi in cap. raynald. de testa. Andre. Barba.

e ¶ Et intro glos. adde qō no. bald. p illū text. in.l. cū apud. iud. solui. ⁊ ad istud facit: q̄ semp sniа sup cā appellationis. ne cessario referē ad primaz sniam vt no. bar. in l. j. §. ō errore cal. ⁊ adde qō dicit bart. §. in auf. si qs. de epis. aud. ⁊ ad cōfirmationez sniе nō d3 sibi vēdicare locū nisi veritas pbat et hic ⁊ adde per moder. in.l. si expſſim. ī. gv. chart. ⁊ dixit bart. in. d. l. si expreſſum. qō nō semp videor p nuntiare appellationez iustā infirmare primā sententiam. adde vt pulchre per Joā. and. in additi. ad spec. in ti. de sent. §. vt aūt. versi. in iudice. vbi refert quatuor opi.

dies valet ne talis constitutio termini. Certe inquantum a statuit terminum ad comparendum coram eo valet vt hic ⁊ dictis iuribus. Inquantum statuit terminum ad exhibendum probatam exceptionem non valet: quia statuit id quod pertinet ad alterius iurisditionem † ⁊ sicut dispositio de re que confertur pro tempore quo res nō erat in bonis disponentis non valet: vt. l. stichus testamēto de manu. testa. ita terminus datus super eo quod spectat ad iurisditionem alterius non valet cū igitur probatio debeat fieri coram episcopo ad eum spectat dare terminum ad probandum ⁊ limitare tempus infra quod fiat probatio sicut est dictum §. de termino ad prosequendam appellationez qō tenebitis menti. ¶ Ultimo † Jac. de are. inducit istam. l. ad questionem minor est lesus in eo in quo est prosecutus appellationem coraz quo debet pe tere in integrum restitu. an coram iudice ad quem an coram iudice a quo. Si quidem minor appellauit ⁊ non est prosequutus ista lesio contingit coraz iudice ad quem coram quo debet prosecutio fieri ideo ipse restituet casus est in hac. l. Sed si minor non appellasset ⁊ vellet restitui ad appellādū tūc ista lesio contingit coram iudice a quo q̄ coraz eo deberet appellari: ideo coram ipso restitutionē in integrum petet. Ego puto q̄ etiam coraz superiore posset peti restitutio hoc casu: vt. §. si sepius in integrum resti. postu. l. j. vbi ille text. videtur hoc dicendo pbare teneatis menti.

¶ Modus sententiandi in causa appellatiōis et nume. 7.

Sententia lata in quibus casibus primus iudex etiam cognoscat.

Si ab interlocutoria appellatur non potest etiam papa seu princeps vallе remittere causam ad iudicem a quo nisi diceret nō obstante tali lege.

Si appellans ab interlocutoria: in illa succubuerit tunc cognitio cause principalis remittitur ad iudicem a quo.

Iudex a quo si succesſit in locuz iudicis ad quem fuit appellatum: ipse non d3 cognoscere: sed eam cognoscendam delegare.

Iudex appellationis licet non habet necesse adde re in sententia et ideo condemno vel absoluo. tamen potest addere.

Si appellatio est deserta debet pnuntiare appellationem fuisse desertam: ⁊ sic absoluere ab obseruatione iudicij.

Si actor in causa appellationis pbauit illud qō non potuit probare in prima causa: potest pronuntiare primam sententiam iniustam respectu iuris patris: licet nulla fuerit iniquitas iudicis.

Si prima sententia cōfirmatur expreſſe: agitur ex secunda confirmatione. ⁊ nu. 11.

Si tacite vt per lapsum tēporis agitur ex prima.

Iudex appellationis mandabit executioni sententiam appellationis.

Eos qui. Hec lex habet quin q̄ vel lex partes ⁊ particulas legam. Prima pars. Breuiter dicit. † Iudex ad quē appellatur debet de causa cognoscere ⁊ iudicare non autem eum ad primum iudicez remittere. h. d. ¶ Not. qō dixi in summario. † Item not. modum sententiādi in causa appellationis. ¶ Opp. §. de iudi. aut. ad hec. Solu. ibi iudex delegatus remittit ad delegantem: non autem iudex ad quem remittit ad iudicem a quo. ¶ Item opp. ⁊ videtur q̄ ipse iudex qui iudicauit debet de causa appellationis cognoscere: vt. l. prefecti. ff. de mino. Sol. ibi loquitur in causa restitutionis in integ. hic in causa appellationis ratio q̄ in causa appellationis pars cōqueritur de iniquitate sniе: vt. l. j. in prin. ff. eo. in cā restitutionis in integ. de sua facilitate conqueritur. ¶ Oppo. de. l. ⁊ si preses. §. quomodo ⁊ qñ iudex. Solu. ibi loquitur de nullitate hic vero de iniquitate sententie per appellationem. † Et sic videtis q̄ habeo tres casus: quia quandoq̄ quis de iniquitate sententie conqueritur per appellationē ⁊ tūc primus iudex non cognoscet vt hic, quandoq̄ cōqueritur de nullitate sententie: tunc dic vt. l. si preses. ⁊ l. sivt. pponis. §. quomodo ⁊ quando iudex. f Quandoq̄ conqueritur de sui facilitate: ⁊ tūc ipse idem iudex cognoscit: vt. l. prefecti. de mi. ¶ Quero hic loquitur qñ appellatur a diffinitiua. ¶ qd si ab interlocutoria appellatur: vtrum possit remitti causa ad iudicem a quo. gl. que est hic dicit quod b possit fieri per papam vel per principem: tum q̄ hoc facit de certa scientia tum quia hec. l. non loquitur nisi de appellatio. a diffinitiua: ⁊ vide glo. Alij dicunt quod etiam si papa vel imperator faceret non valeret: nisi diceret non obstante tali lege. argumen. extra eodem. c. cum dilectus filius. quod placet satis per ea que dixi vobis. §. si contra ius vel vtil. publi. l. fina. ⁊ secundum hoc concluditur manifeste quod de iure nostro etiam in illis casibus in quibus potest appellari ab interlo- c cutoria iudex inferior c a principe non potest illaz causam remittere ad iudicem primū quod intelligе verum: scilz q̄ cognitio illius cause appellatio. non potest remitti ad iudicem a quo † sed si pars appellās ab interlocutoria succubuerit in illa tūc cognitio cause principalis remittitur ad illum iudicem a quo fuit appellatum: vt extra eo. c. vt debitus. ⁊ eodem titu. c. j. ⁊. c. non solum. lib. vj. ⁊ colligitur si bene aduertatur d de iure nostro eg. l. in d 6 tra vtile. ff. de mino. ¶ Secundo quero † quid si iudex a quo fuit appellatum succesſit in locum iudicis ad quem fuit appellatum certe ipse non debet cognoscere: sed eam cognoscendam delegare: vt. l. j. §. ait prętor. ff. de iurisdi. om. iudi. de offi. assesſo. e l. fina. ita dicit glo. ⁊ bene. ¶ Quero ⁊ intro gloſſ. e magnam † vtrum iudex ad quem appellatur tempore quo fertur sententia: debeat addere in sententia: ⁊ ideo condemno vel absoluo: quidam dicunt q̄ sic. argumen. l. qui liberis. §. testamento. de bo. pos. §m tabu. ff. de pac. l. tale pactum. §. qui pronocauit. Alij dicunt q̄ nil dz addi. ita tenet gloſ. hic per. l. chirographis. §. j. de admi. tuto. Alij dicūt q̄ aut iudex pnuntiauit confirmando sententiam primam ⁊ tunc non est necesse q̄ aliquid addatur. Aut pnuntiauit contra primā sententiam: tunc si quidem prima sententia fuit condēnatoria: et ipse pnuntiauit eam esse iniustā satis est. Si vero fuit absolutoria ⁊ eam pronuntiauit esse iniustam dz addere: ⁊ ideo condemno reum alias ista sententia non contineret absolutionem vel condēnationem ⁊ non valeret: vt. §. de sen. l. si preses. Ista opinio. ponit gl. in.l. officius. ff. de le. iij. Quid dicemus. cōmuniter tenent doc. q̄ etiā si nihil addatur sententia valet: quia sufficit q̄ in ea sit verbuz condēno vel absoluo vel equipollēs: vt. d. l. preses. §. de sen. ⁊. l. j. ff. de re iudi. ⁊. l. in summa. eo. ti. Unde quando sententiam absolutoriam pnuntiat iniustam idem ac si pronuntiaret reum condemnandum ⁊ esse ⁊ eum condēnaret: declarat enim ipsum debitorē esse: vt. l. si prętor. in princip. ff. de iudi. ⁊. l. quero. in prin. ff. de eden. §. ex quib. cau. infa. arrog. l. si te expirando. ⁊. l. in ratione. §. cum quidam. ad. l. falci. istas leges allegant doc. Pro hoc facit optime. §. de iureiurā. l. generaliter. §. ſi iudex. ⁊. l. qui rome. §. penul. de ver. ob. ⁊. d. l. officius. ff. de le. iij. Pro hoc videtur casus hic ibi: tā super omni causa ⁊c. Et eo enim quod dicit omnia: apparet q̄ quecun q̄s sniа precesserit sufficit iudicē appellationis p- g nuntiare primam sniam iustā vel iniustā. ¶ Quero an iudex appellationis possit addere in sniа: et ideo condēno vel absoluo. Rñ. sic tex. est expreſſus in.l. cum apud sempronium. ff. iudi. sol. ⁊. l. creditor. §. j. de solu. ⁊ hoc etiam est quod glo. tua dicit consultus tamen facit ⁊c. ¶ Quero † qd si tēpore ap- 8| f pellationis 9curruit. f ista q̄ appellatio est deserta an iudex appellationis habeat pnuntiare. glo. dicit q̄ non imo est perinde ac si non fuerit appellatum. Videte glo. dicit verū q̄ nō est pnuntianduz diffinitiue. i. absoluo vel condemno: sed debet pronuntiare appellationem fuisse desertā: ⁊ sic absoluere ab obseruatione indicij tex. babuistis. §. qō 9 ⁊ qñ iudex. l. si preses. ¶ Quero † quid si actor in g prima causa non probauit: s ⁊ sic contra eum bene fuit

¶ Cōcurrūt. sed quid si post biennium. ⁊ sic decurſis fatalib⁹ a die appellationis introducte apparet sniа lata 3tra primum nunqd prima mandabitur executioni. Nost. q̄ nō in. c. ex rela. extra eo. §3 Inno. ibi t3 q̄ sic ⁊ segē Bald. in. c. statuimus. quo temp. miles ⁊ glos. alle. bal. in. l. ij. C. vt li. pē. q̄ p desertionem appellationis ipso iure trāsit sniа in rem iudicata3 ⁊ ad id q̄ dicit bal. vide euz in. l. fi. in vlti. col. §. sent. rescin. non posse dicit tñ not. bal. in. l. ea. l. §. fi. qō deserta appellatione condēnatio expensarū spectat ad iudicē ad quē ⁊ adde q̄ iudex qui pnuntiauit appellationez esse desertā nō h3 pnuntiare super prima sniaez bene indicatum §m bald. in. l. ante. in fi. §. quo. ap. ⁊ hic adde bal. in. l. furtis. in prin. in ver. venio ad tertium ff. de infa.

¶ Adde an sit necesse appellare sit per desertiōe appellatiōis anteq̄ mādēt executioni bal. cōsil. l. lib. v.

¶ Non pbauit. vide bar. in. l. j. in prin. j. eo. ⁊ late p moder. in. l. i. ff. de re iudi. ⁊ ibi Ludo. ⁊. l. in summa eo. tit. ⁊ bal. hic. et est glo. hic.

a ¶ Confirmat. an agatur ex sniа confirmante an ex confirmato: ⁊ generaliter an agatur ex confirmante vel confirmato vide plene Bal. in. l. ex placito. §. de rerum permu. Et ad hoc no. adde Bar. ⁊ doc. in. l. j. ff. de re iudi. adde quod Bar. dicit in. l. j. in. §. fi. in prin. ad turpil.

b ¶ Quis mandabit. vide bar. in. l. a diuo pio. in. iiij. col. ⁊ ibi doct. de re iudica. ⁊ Lyn. hic adde Spe. ⁊ Jo. an. in addi. in tit. de exec. senten. §. nūc dicendū. ver. sed pone quod in dez. 10

c ¶ Si quid autē. a allegabo. intelligas in his que fiunt post lit. contesta. sicut in bis q̄ ante vide bart. 11 in. l. ita demuz. §. de procura. et intellige istam. l. qñ habuit iustā causam ignorātie: secus si fuit in culpa et non opposuit. Ant. de but. in. c. ad audientiā de rescrip. allegat Jo. and.

d ¶ Scias tamen. vide Barto. in. l. iij. ff. de appel. recip. ⁊ in. l. per bāc in princip. j. tit. i. ⁊ Bart. in. l. societatem. §. arbitrorum ⁊c. in versic. quero vtrum arbitramentū possit detegi. ff. p so.

e ¶ Cum glo. ⁊ ad de ad hoc gl. not. in. c. cum causam c in glo. j. de prob. ⁊ no. ang. in aut. si quis in aliquo. vbi dicit q̄ archiui publici fidē faciūt ad hoc quia acta ex archiuis publicis notoziū inducūt secundū Innocen. in. c. ex insinuatione. de appel. ⁊ Bal. in. l. ij. §. quomodo et 2 quando iudex. et quod ipse not. in l. gesta. §. de re iudicata. 3

f ¶ Fieri coā no. Barto. in. l. si fini 1 ta. §. iulia. ⁊ in dicta auf. que supplicatio sed Bal. in dicta. l. ij. §. de edend. ⁊ in aut. q̄ supplicatio videtur tenere contra per. l. istam. j. de iure fis. lib. g. ⁊ quod not. in. c. quoniaz. de proba. vbi Host. dicit scripturam factam a notario non habere vires nisi sit producta coram iudice. Item quia probatio est fienda iudici non notario. l. iubemus. de libe. causa. cum §. adde glo. in. l. hac consultissima. §. penul. §. de testa. Ang. in dicto. §. iulia. tenet contra Bart. sed Imo. ibi dicit q̄ relatio termini seruatur de consuetudine quod fit notario ⁊ in hoc sit vera opi. Bart. ⁊ tenet Bald. in. l. precipimus. j. de appella. vbi Barto. sed productio instrumentorum fit contra iudicē: forte tamen secundum eum potest saluari dictum Barto. si productio esset facta ab aduersario aduersa parte presente ⁊ consentiente: alias forte non sufficeret productionem notario fieri. facit quod not. in Specu. de instrumen. edi. §. restat. circa principium. ⁊ similiter forte sufficeret pdu- cere acta prime cause coram notario iudicis appellationis ex quo alias sunt actitata inter partes: ⁊ quia non facerent fidem nisi vocata fuisset pars in exhibitione actorum iuxta. l. j. ⁊. §. de relat. ⁊ sic posset intelligi iste text. de quo vide latius ibi per eū post Ange. ⁊ adde Bart in l. ij, circa fi. j. de iur. fis. lib. g. facit ad hoc quod no. Bar. in. l. mutuis. de condi. ⁊ demō. ⁊ adō qō dicit bal. in. l. antea. §. finautem. p illum text. §. de arbi. qō sufficit condition̄e notificari iudici vel pti qō no. ⁊ adde bal. in L. iij. in princ. ff. de iureiur. ⁊ cuz opi. hac tenet bald. in l. precipimus. j. e. ⁊ ibi etiam bart. in. §. ij. sed contra bar. hic videt tenere bal. i. l. si ea. i secundo no. j. qui accu. per tex. q̄ vi detur hoc ꝑbare bene in. l. sempronio. ff. de furt. et idem tex. q̄ ibi bar. ⁊ bald. in. l. si quis se. j. de accu. ⁊ vide per bal. in l. hac consultissima. §. si quis aūt de test. in fi. bald. tamē hic in fi. trā sit cū bart. cōcor. quod productio testium ⁊ ꝑbatio nun̄ que nec pōt fieri nisi causa cognita ⁊ parte citata. l. iudices. C. de fi. iſtru. l. si quādo C. de testi. nō possunt produci notario per allega. ꝓ to ista parte: sed relatio nuntij et alia que nō requirunt cause cognitionem fit p allegata in cōfrariū. vide Alleg. in. l. ij. §. de eden.

¶ Modie. an iudex possit istō tēpus sez. g. dieruz datorum ad appellādum abbreuiare. vide euz in l. ij. ff. de re iudic. ⁊ ibi doct. an post renocare. ⁊ infra quantum tempus. vide eum et docto. in. l. quamuis. ff. eodem. intellige legē bodie quando appello ab actu momentaneo. secus si ab actu successiuo. vide Bar. in. l. inficiando. de fur. ff. ⁊ an istud tempus possit consensu partiuz prorogari Bar. hic quod non. ⁊ in aut. ei qui. §. de tempo. ap. ⁊ Pau. de eleaza. ⁊ alij in clemen. quādiu. extra eo. ⁊ sequitur Ro. ⁊ Pau. de cast. in. l. ij. ff. de re iudi. vide post Bar. in. d. aut. ei qui.

b ¶ Non petenti. sed videtur q̄ bodie apostoli debeant peti. in clementina quāuis. de appellatio. et dixit Joan. and. in nouella. in. c. primo. de appellationibus. in sexto. secundum Postien. quod iudex admittens appellationem debet dare apostolos etiam non petenti. vt hic non admittens non debet dare nisi petantur ⁊ an per dationem apostolorum simpliciter videatur iudicem appellationi deferre: vide Bald. not. in. l. iij. §. eodem. in. j. colum.

Universidad del Rosario Archivo Histórico

a ¶ Hi qui. vide Oldra. in consilio. cviij. vbi decidit per istam. l. quod si episcopus reprobat aliquem ne admittatur ad beneficium non dicitur sententia diffinitiua: sed est certum reprobatorium allegauit banc. l. 2 li mita in c. constitutis. in glo. de appel. And. barba.

a ¶ Hi qui ad ciuilia. Et ad hāc. l. vide que dixi post Bart. in. l. imperato res. ff. de dona. et per Innoc. in. c. j. 5 de bis q̄ fi. a mio. par. capi.

b ¶ Electionibus. vide bart. in. d. l. 1 ab eo. 7 in. l. ij. ff. de iureiuran.

c ¶ Debet probare re. cui incumbat onus probandi 1 2 causa appellatio nis. vide bart. in 3 l. fi. ff. si tu. vel cu. app. 7 glo. 7 bart. in. l. j. si aduer. credi. et Innocen. in c. bone. el. j. in gl. j. in verficu. presumitur. de electio. 7 scias quod semper appellans vi c def sustinere qua si vices in capi. si gnificauerunt. et ibi nota. de exceptio. 7 in c. constitutus. versi. insuper. de elect. 7 no. 4 in l. de pupillo. §. fi procurator. ff. oper. noui nunti. vide gl. in. c. in presentia. de renunt. 7 in. c. quoniā cōtra. in versi. presumitur. 7 do. anto. post glo. m. c. cum speciali. §. j. de appel. 7 quid ibi in appellante ab interlocutoria. 7 hic adde Bal. in. l. p banc. ad fi. de tēpo. appella. adde tamen q̄ si in arbitrarijs appellatur incūbit onus probandi appellāti vt colligitur d ex no. per Inno. in. c. ad petitionē 7 ibi docto. de accusa. ad quem se remittit bar. in. l. ij. in. iij. col. ff. de re iudi. 7 not. domi. e Abba. in. c. quod 1 ad consultationē de re iudic. Adde quid si appellatū fit nec ex actis apparet quod iudex appellationi detulerit quid presumendum si notarius attestetur vide Petrum de anchara. consilio ccxxv.

Appellatione interposita omnia manēt in eo statu in quo erant ante latam sententiam.

Si qui ad ciuilia. a Breuiter dicit. ¶ Electi ad munera publica autoritate 7 utilitate debēt appellare: 7 suā ap. iustam ostendere: alias videnf consentire. b. d. ¶ Ho. q̄ ab istis electionibus b ad offi cia dz appellari. vidisti. §. eodē. l. si ad scribatus. ¶ Secōo not. q̄ qui non appellat videf cōsentire simile quō 7 qñ iud. l. ab eo. 7. §. de postulando. l. i. ¶ Tertio no. q̄ ille qui appellat debet pbare se iuste appellasse: vt hic in fi. ¶ Oppo. j. c. o. l. nominationes. Solu. vt in glo. q̄ ibi nominatio peccauit in forma hic non. ¶ Oppo. secundo in auc. de defen. ciui. §. interim. Solu. vt in glo. Item op. de l. i. §. solent. ff. quando app. sit. Solu. hic loquitur in munere publico autoritate 7 utilitate: ibi loqui tur in eo quod est publicum autoritate tātum: vt tutela 7 cura. ¶ Reuoco in dubium quis debet p bare in causa appel. hic inter glo. nostros fuit diſ sentio. tu vero breuiter dicas sic: quandoq̄ querit quis debet probare se iuste appellasse hoc est appellationem rite interpositam esse cōgruo loco et tempore 7 apostolos petitos esse 7 similia: et tunc sine dubio ille qui appellat debet pbare: vt. l. litigatoribus. 7. l. quādo. j. eo. 7. §. eo. in. l. eos. in pnci. 7. §. pe. ¶ Quādoq̄ queritur quis debet pbare de instantia cause: 7 tunc aut altera pars tantum psequitur appellationem alio existente contumace: 7 ille debet pbare iusticiā pro se: qui psequitur app. 7 vult sententiā: vt in auc. de his qui ingred. ad ap. §. illius quoq̄. 7. l. amplioze. j. e. ti. ¶ Quīq̄ vtraq̄ pars psequitur: 7 hic aduerte quedā est probatio que fit per modum abnegationis: verbigratia dico latam fuiam me non citato nō precedente cause cognitione hoc volo probare per inspectionem actorum: q̄ in eis nō continetur citatio neq̄ terminus ad pbandum 7 si. arg. l. fi. §. de re. credi. 7 isto modo ei qui appellat incūbit pbatio: iudex enim habet inspicere acta: 7 sic not. q̄ 3 presumāf pro rectitudine pcessus non apparentibus actib⁹ in scriptis: si tamen appareant acta et reperiatur ibi aliquod solēne defecisse: tunc ex actis pbatur defectus solennitatis contra illam psumptionē que erat p actis: 7 de hoc habetur extra in. c. j. de lit. conte. 7 p his que no. Jo. an. in. c. cū ad fedem. de resti. spo. 7 in. c. qm̄ contra. de. pba. j. e. l. nec causas. 7. §. de eden. 7. l. is apud quez. Sivero queris⁹ de pbatione que fit directo per testes 7 instrumēta: tunc ille habeat probare in causa appellatiōis qui habebat probare in prima vt hac. l. 7. §. cod. l. eos. §. j. 7. j. tit. j. l. per banc. na3 ¶ interposita app. omnia manent in eo statu in quo erant ante lata3 sententiam: vt. §. ea. l.

Si contra. e Breuiter dicit ¶ Si appellatio debito modo non est prosecuta pendēte app. sententia executioni mandatur. b. d. Not. quod nisi quis ostendat prosecutam ap. debito tempore sentētia a primo iudice potest mādari executioni.

Dominus. Breuiter dicit. ¶ Dominus potest prosequi app. a procuratore interpositam. hoc dicit. An ipse procurator possit causa3 appel. prosequi videbitis plene in. l.

d ¶ Queris. Adde Bald. in. l. progi. 7 Joan. and. in. c. quoniam cōtra. de proba. super glo. fi.

e ¶ Si contra. Adde quod Ange. consuluit eius consi. cxxx.

f ¶ Si actor. Et adde cautelam quam dat Anto. de but. in. c. dilecti. el. ij. de rescript. vbi dicit quod si lapsus est terminus. 7. dierum a die late in-

terlocutorie quod tu babes petere eam renocare si iudex nō renocat ap pellare ab hoc grauamine: que cautela videtur esse contra mentem bar. in. l. j. C. de sent. rescin. non pos.

g ¶ Actor. Et de actore adde teq̄. no. in. l. litē eorū. §. fi ita. ff. q̄ cuiusq̄ vni. noie. Adde an actor possit ad vnam litē dari ab vniuersitate 7 a tutore vel curatore plene Jo. and. in tit. de actore. §. illico. 9 sic actor ergo. an aūt p minore admittaf ziuncta p sona ad agēdū. vide per Joā. post spec. in tit. de con iuncta psona. §. j. versicu. item is p quo agit.

1 Actor. f ¶ Breuiter dicit. Interpositaz ab actore curatoris curatore 7 equitur vel minor factus legitimus. boc dicit. hec bona lex. ¶ Not. q̄ actor datur a cu b ratore. ¶ Secundo not. 7 q̄ actor datus ad litem non potest prosequi causam appe. interpositam in eadem lite 7 eodem modo in pcuratore: quod dic vt dicemus plene de procur. l. imuitus. ¶ Oppo. ad primum 7 videtur q̄ actor datur a iudice non a curatore: vt in situ. de cura. §. fi. 7. ff. de his qui no. infa. l. furti. §. mandati. Glo. fatetur contrarium 7 quod hic dicitur a curatore. i. a iudice postulāte curatore: 7 vide glo. quod not. perpetuo propter formam qua constituitur procurator: tamen quicqd glo. 7 dicat veritas est q̄ duplex est forma constituendi actorem. Una q̄ cōstituatur a tutore seu curatore iudice autoizante: ita loquitur hic 7. ff. de tut. l. solent. 7. l. neq̄. 7. §. de pcu. 7 Alia forma est q̄ constituatur a iudice curatore postulāte: 7 ita loquitur insti. de cura. in fi. cum si. effectum antē ista rum formarum 7 materiam de isto actore: dic plene in. l. actor. ff. rem. ra. 7 habemus rubricam specialem. §. de tut. vel cur. ad li. dā. l. i. q̄ no. in gl. nostra. Has formas. §. tangam. de procurato. l. neq̄.

5 ¶ Quero vtrum actor g possit causam ap. prosequi si velit glo. dicit hic q̄ pōt non vt actor: sed vt quilibet extraneus: 7 vide glo. vlti. Ista glos. dicit veritatem sed ad eius intellectum aduerte: aut hic minor sustinebat partē rei: 7 pcdit sine dubio: q̄ quilibet est idoneus defensor sine mādato cū satisdatione: vt. ff. de pcura. l. minor. sed si sustinebat iste minor partes actoris ops q̄ intelligamus q̄ iste actor erat coniuncta pson̄a q̄ poterat admitti sine mandato: alias nō pcederet: 7 sm hoc habes hic solutionē illius qōnis de qua dubitari consueuit an p minore admittat coniuncta persona ad agēdum: videf enim q̄ nō cū ipse minor non sit legitima pson̄a: ergo nec ille qui agit nomine eius cum nō sit legitimus administrator. gl. tū videf tenere cōtra hoc. 7. l. tutor 2 qui post. circa pin. de admi. tuto. ibi glossella. Jac. de are. 7 Ly. tangunt in. l. exigendi. §. de pcur. 7 ibi dicam.

2 ¶ Differentia inter manifestum 7 notorium.

1 Jues. ¶ Que manifesta sūt b probatione nō indigēt b doc dicit. ¶ Oppo. de. l. nominationes. j. eodem. Solu. ibi non tenuit electio. ¶ Oppo. de. l. veteranus. j. quādo quo. nō est necef. Solu. ibi speciale. ¶ Oppo. de. l. ea quidem. j. de accu. ibi aduertatis: quia est notabile. dicit gloss. quod est differentia inter manifestum et notorium. ¶ nam ea que sunt notoria probatione non indigent. vt. l. contraria. Et que sunt manifesta indigent probatione vt hic: et vide glo. quam tene menti: et not. ad predicta facit quod not. in. l. si vero pro condemnato. §. qui pro rei. ff. qui satisda. cogn. tamen ego i pro declaratione quero que differentia sit inter notorium 7 manifestum. de hoc in Specu. de noto. cri. §. j. et. §. iam

omnipotens. vt babes post Bar. in. l. j. §. nuntia. in apostilla. q̄ incipit que glo. vult 2c. de ope. no. nuntia. 7 post Bart. in. l. emptorem. ff. de act. empt. Adde vt per Oldra. consi. cviij.

i ¶ Tamen ego. vide do. Anto. in contra. in. c. in nostra. in. cxvj. colū. in pūn. de coba. cle. Andre. Barba.

a ¶ Dicebat breuiter. Adde in. l. accu. §. nuntiationes. ff. ad turpil. 7 ibi babes post eum. 7 bar. in. l. de minore. §. tormenta. in. ij. col. ff. de questi.

b ¶ Consilio sapientis. quando causa est cōmissa consil. sapientis iudex non admittit nouas probationes: vide per modum post Bart. in. l. ad principem. ff. eo. 7 Bart. in. l. in offerendis. j. eo. idem in grauamine sm Bar. in. l. per hāc in pūn. j. titu. j.

c ¶ Viua voce. vide bart. in. l. inuisa tus. §. de pcura. Sed quid si quis appellauit viua voce post appellauit i scriptis que appe. teneat vide bart. in. l. cum p cu. §. si dominus. ff. de ope. no. nūt. qui tenet q̄ pma tenet: de quo vide ibi per eum 7 que 1 dixi. secunda fuit ange. ibi contraria q̄ secunda teneat 7 non prima dummodo vtraq̄ fuerit facta. j. tempus appellādi mouetur q̄ re integra licitū fuit recedere a prima 2 et per secundam intelligitur recessum a prima allegat. l. si quis in libello. §. eo. et hec dicit vera quādo vna sola sentētia emanauit. sed iudex primo tulit i terlocutoriam a qua ego appel. et sic per eā sui ex̄ptus a iurisditione 2 sua: sed de mūz b fert sententiā definitiuam nō propterea intelligor renūtiasse appellationi ab interlocutoria. allega. not. per Jo. and. 3 post Innoc. in. c. dilecto. ad fin. de 4 hac 7 p hac opi. Ange. 7 posset allegari sm Jmol. ibi q̄ not. Bart. 2 in. d. §. dñs. in fi. sed an personam 3 appellātem. 7 ad de q̄ hanc opi. tenet. d. Anto. in. c. dilecto. de appel. alia fuit opi. abb. antiqui cum quo transit Jo. andr. in. c. bone. de ap. et sequuntur do. de rota. i suis antiquis decisionibus. dec. ccccl. qi ij q̄ vtraq̄ appellatio teneat 7 eēt 4 in potestate partis quaz prosequi vellet. 7 hec opiō. 5 sm Jmol. in foro canonico fortesse natur in practica de manifesto. Alij canoniste ponunt extra de cohabi. cle. 7 mu. c. vestra. do. Ly. aligd tangit in. d. l. ea quidem. de accu. do. Ja. bu. dicebat breuiter a vt hoc sufficit vobis q̄ differētia inter notoriū 7 manifestum colligit ex bis q̄ dicunt in auc. qui semel. quō 7 qñ in. Nam ea q̄ nunq̄ habuerūt actus perpetuo manentē non possunt transire in notoriū: vtputa vox preconia. Ea vero q̄ habuerūt actū pmanentem: 7 edita in albo ppōsita transeūt in notoriū et q̄ in platea sit focus 7 similia. Sed q̄ sic pconiza tum: nō trāsit in notoriū in modo aūt pbandi differunt hec. nā in notorio nō est necesse q̄ probetur notoriū esse. In manifesto debeo pbare ipsum factum: quod dico manifestum: vt hic Bar.

Minime. ¶ Condēnatus in ciuili non dz in carcere detineri: secus in criminali si fideiussores nō habeat. b. d. ¶ Pro euidentia debes scire q̄ in causis ciuilib⁹ seu pecuniarijs cōdēnatus nō pōt detineri in carcer⁹ p debito: vt j. q. bo. ce. posl. j. no. eā: facit etiā istud principium cōtra rectores terrarū qui faciūt appellātibus iniuriā ex eo: q̄ appellant: videbitis in. l. in maioribus. j. eo. 7 quod ibi not. nota bene legem.

¶ Postq̄ causa est cōmissa cōsilio sapientis index nō debet admittere novas pbationes.

Ex illo tēpore. ¶ Lite pēdēte per appellationem vel consultationem nō debet aliquid innouari etiam ex rescripto principis. b. d. Habes hic nouum casum sm lec. glo. l. posset intelligi etiam alio modo 7 magis notabiliter: et breuiter dicit sm istam. Lite pendente per appellationem vel consultationem non debet iudex admittere instrumēta vel alia que coram eo producentur: sed iudici appellationis vel consultori acta prima remittet. b. d. Et sm hoc habes notare 7 q̄ postq̄ causa est cōmissa consilio sapientis b iudex non debet admittere novas pbationes quod tenebis menti perpetuo. Sed quero quid si admiserit 7 processerit valebit ne. vidistis. §. titu. j. l. 2 dic vt ibi.

¶ Res iudicata dicitur infra decem dies infra quos pōt appellari in his in quibus fit executio ipso iure sine facto hominis. 7 nu. 4. 7. 5.

Donec iudex sedet pro tribunali: potest appellari viua voce.

Differentia inter sniam 7 rem iudicatam.

Litigatoribus. ¶ Statim lata sniа pōt viua voce c appellari. b. d. No. istū tex. 7 sic innuit q̄ res iudicata dicit infra decē dies infra quos pōt appellari.

¶ Opp. dicitur hic illico. Contra: imo videtur q̄ possit appellari viua voce donec iudex sedet p tribunali licet ad actus extraneos diuerterit. vt ff. de in integ. rest. l. diuus. Sol. sm opi. Mug. que cōmuniter tenetur. Ista lex suppletur per contrarium vt hic dicitur hic illico. 1 iudice sedente pro tribunali: 7 hoc tenet gl. in. l. ij. ff. eo. ¶ Quero an dicat res iudicata infra illos decē dies qui dātur ad appellandū hic videt q̄ sic. idem videtur velle glo. ff. de re iudi. l. j. canoniste videntur dicere contrarium. extra de re iudi. c. q̄ ad cōsultationē. dicit enim sententiā transire in rem iudicatā 3 quando appellari nō potest. Pro hoc videt tex. in. l. si fundū. §. si plures. ff. de pign. ego dixi vobis. §. de re iudi. super rub. ¶ Differentia est inter sententiam 7 rem iudicatā: nam sententia dicit ille actus sententiandi. Res iudicata dicitur effectus sententie: vt in toto titu. de re iudic. 7 Si ergo queratur an sentētia habeat effectū infra decē dies qui dātur ad appellandū. Respōdetur breuiter quedam est executio que fit a iure sine facto hois vt condēpropter opi. docto. can. 7 decisiones ro. in foro autem ciuili non libenter discedunt assessores a Barto. tamen de iure etiam forte verior est opi. Barto. per rationem suam: 7 vide nota. in. c. bone. xxxj. q. ij. c. lotharius 7 per dñm Jo. in. d. §. dña. 7 ibi scripsi post Barto. 7 vide glo. in clemē. si ante. de appellatio. 7 hec vera quandocunq̄ appellationes interponuntur ex interallo: secus si eodē tpe: q̄ tūc appellatio non esset nisi vna per no. p gl. 7 ibi dixi in. l. si cōuenerit. ff. de pigno. acti. et ita videtur transire Jmol. adde tū q̄ cum opiō. Joan. and. 7 sequacium videt trāsire bal. in. c. j. quo tēpo. mil. 7 in. l. appellationes. j. eo. 7 vide oino Lud. in. d. §. dñs. et in d. l. si quis libellos. 7 vide que dixi post bart. in. d. §. dommus. magime ad fin. adde pan. de cast. consi. xxv. q 3 opi. bar. in. d. l. cuz pcurato. 7 vide bal. cōsi. cviij. v. lib.

¶ Qm. ad intellectum huius. l. vide bar. in. l. i. ff. de libe. dimis. 7 bar. in. l. eos. §. supereo. titu.

¶ Potest prosequi. not. appellationem esse deferēdā limita in casibus not. per gl. in auc. de indi. in §. nostros. 7 intelige vt p Jnn. in c. pastoralis. 8 officio. deleg. 7 vide. j. quo app. l. j. vide oino in. l. sciendū de appel. re.

¶ Sui vicarij. si vero nō possit appellari a sentētia potestatis pōt tū appellari a sentētia sui vicarij. ad de q̄ not. bart. in l. j. ff. qui et a qui. 7 ibi dixi.

Universidad del Rosario Archivo Histórico

a ¶Ipse punitur.no.q tantū punitur principalis rector quantum oēs alij quos secū habet:& hoc verum nisi officiales resistant ptorio de hoc per bal.in.l pe.ff.de pcur.per ea que habentur in c.j.de his que fi.a maiore par.ca.& vide bar.late in tractatu repetsaliarū.in.vj.q.& que dixi in l.i.j.quo.appel.nō reci.in fi.& Barto.in aut.& oino.in.vij.col.& nevgor pro marito.

b ¶Calsulctabun- 1
tur.& dicit Joan. an.in.c.j.de app. a in.vj. in nouella. q ista mulcta cuz 2
rit arbitraria cuz 3
non sit determinata a iure:& vide ff.eo.l.quoniā iudices.& hic in.l.a procōsulibus. ff. eo.& Arch.ij.q.vj decr.sup gl.fi.teg.& ibi bar.i.l.iul.ff. ad.l.iul.de vi pub.

c ¶In patria litigantiū.& per hāc l.dicit pet.de ancha.in.c. nōnulli. de rescrip.q lz or 1
dinari⁹ possit redere ius in qualibet parte sue dio b
cesis.c.cū episcopus.de offi. ordi. lib.vj.tamē si de causa nimis parua vellet cognos- 1
scere in loco nimis remoto utigatorib⁹ possunt petere partes vt causa cōmittatur 1
in loco magis propinquo eis ad ff vt laboribus- 2 ex c
pensis parcatur. & p hūc no.teg. et iij.q.vj.ad hec.et per.o.c.nonnulli. & istud dicit ee no 1
nuz dictū & equū & idem ipse voluit 2
in.c.canonū statuta.& in.c.finē litis 3
bus.de dolo & cōtu.& bar.in.l. meditерranee.j.ō an 4
no.& tri.lib.g.& in l.iij.in.iij. colū.de re iudic.& audiui qō Pet.de anch. idistincte dicit in 1
dicem debere cōmittere causam si ue sit magna siue d
parua:& fuit originale dictū Jnnocē.in.c.sane.de fo.cōpetē.& ibi re 2
prehēditur.adde etiā Pet.de anc. in.c.cū te cōsulen 3
te.de off.dele.& in c.j.de off.iud.& in c cū cām.de testi.

d ¶Se penitere.vi 4
de bart.in.l. inuitus.de pcur.ff.in ver.ad hanc lect. ibi sed inquantuz ista appellatio fic ergo qñ appellātis interest nō ad

Edicibus. ¶† Judices debent appellationē recipere & apostolos tradere: alias mulctabuntur.⁹ hoc dicit.

¶Appellari pōt ab iniquitate iudicis & eo qō nimis magnam mulctam imposuit.

Et in mulctis. ¶Opp. 1
pena.ff.de verb.sig.fol.Taut quis vult appellare ab iniquitate iudicis: quia nimis magnam mulctam imposuit & potest: vt l.ista.aut ab iniquitate sententie & non potest:vt.l. contraria.

Cum post. †Breuitas cause & itineris longinquitas facit vt iudex appellationis causam in patria litigantiuz⁹ delegare cogatur.b.d.Nota hanc legem quia notabilis.valde nec minus vtilis.

Ominationes. Breuiter dicit†ab electione innalida non est necesse appellare.b.d.

¶Appellans nō potest penitere inquantū illa appellatio facit pro aduersario.
Appellatio interposita facit pro appellato in eo quod potest ea vti vt rescindatur sententia si in alio quo eum lesit.
Et pro appellato etiam facit q eo inuito appellans ab interlocutoria non possit reuerti ad iudicem primum.

Si quis libellos. †Qui appellat potest penitere.hoc dicit duobus modis intelligit glos. banc l.Primo qñ vult penitere se totaliter appellasse. Secundo quādo se vult penitere⁹ a tali iudice appellasse & vult ad alium reuerti: quelibet lectu. est bona.¶Ad hanc lectu.oppo.extra eo.c.i.libz.vj. Solu.appellans potest penitere inquantum appellatio facit pro se ita loquitur hic.†Sed inquātum ista appellatio facit p aduersario ista penitētia non admittitur.hic est casus in contrarium:et j.quando pono.non est ne.l.si.†appellatio autez facit pro aduersa parte in duobus.primo quia ille contra quez appellatio est interposita potest ea app.vti.vt rescindatur sententia si in aliquo eum lesit:vt.j.eo.l.amplioꝛem.in prin.& d.l.fina.j.quādo.pno.nō est necesse.†Itez pdest in alio qñ appellatur ab interlocutoria requirit⁹ totū ad iudicē deuoluatur ad qué est appellatuz:& sic renuntiando appel.appellans nō posset reuerti ad iudicem primū inuito aduersario:vt.d.c.j. extra e.tit.li.vj. ¶Ultimo Guil.de cu.inducit ad.q.si emphyteota vendit rem inscio dño:& eā reemit vtrū incida

mittitur renuntiatio appellationis.idem in alio casu quando appellationem nō detulit si cōsensit appellare.ita videtur limitare banc.l.Jnn. in.c.ex parte.extra de rescrip.& ibi vide modū per quē qs videt renūtiare appellationi.& ibi no.glo.ij.& dixi in l.fi separatim.ff.eo.quod dixi et quando etiā possit renūtiare appellationi:vide in.l.fi.ff.finautez.j.ti.j.& in aut.ei q eo.tit. & no.bal.in.l. edita.in.xiiij.colū.in vers.opp.vj.ff.de eden.& no. q pōt renūtiari iudicio appellationis:extra aūt nō. nisi p pactū ff⁹ bal.not. in.l.j.ff.de pact.et istis adde bal. in l.postq̄ liti.in.vj. col.ff.de pact.qui alleg.istud dictuz Jnno.in.c.ex pte l.j. de rescrip.et ibi etiā vide bal. an quis possit renuntiare protestationi sue iuito ad uersario.& ibi de multis similibus & not.q appellationi in cā criminali qs nō pōt renuntiare.l.nō tm & ibi doc.ff.eo.no. bal.in.l.fi.ff.de nego.gest.sed bart. videt tenere contrariū in.l.q vlti. in fi.ff.de pe.et q in ciuili nō possit renūtiare inuito appellato cui ex appellatione ius est quesitū.& pet. de anc.in cle.j. de cau.pos.& ppzie.& ad bart.vide bal. in.l.per bāc. in fi. j.ti.j.& ang.in.l.j. ff.a q.ap.nō li.an aūt possit renuntiari appellationi in preiudicium aliorū qui ei possūt adherere vide bar.in.l.j. ad fi.j. si vnus ex pluribus.& de materia per do.Ant.in.c. interpolita.ff. ille deniq̄.de app.et circa vlti.ver.hic adde teg.in.l.j.ff. si rem.& ibi bart. ff.de peñ.& qō ibi bar.in.l.fi insulā. in.vj.q.de v.obl. adde an recusans iudicem post appel.videat renuntiare appel. Old. consi.cccliij.

Sappellationez. ¶Si appel.non recipitur vel apostoli non dantur ad interponendam querimoniā de hoc fm diuersitatē iudicū diuersa tpa statuuntur.h.d.¶Opp.j.ti.j.aut.ei qui appellat hic non loquitur de tempore exercende appel.sed de tempore exponende querimonie: quia apostoli non dantur & exempla non exhibentur.et sic accusare iudicem vt puniatur secundū ea que ponūtur in.l.quoniam iudices.& l. iudicibus.ff. eo potest fieri demum infra tempoꝛa limitata. ¶Quero dicitur hic ad conueniendum aduersarium qs est aduersarius.dicit glos.†quod iudex qui denegat dare copiam actorum.quo casu lite pendente potest

a ¶Vicarij.a sentētia vicarij nō appellatur ad eū constituentē.facit.c.cū sit roma.de appel.& in.l.a proconsulibus.& ibi Bal.ff.eo.adde Ly.& ibi Bal.in.l.fi.& in aut.fi qs.de epi.audi.& adde q̄ fi alicui singulr competit ex consuetudine iurisditio in vno loco ille dicitur iudex magis principalis q̄ superioꝛ.fm Bal.ita referentem archi.in.c.j.ff.ad hec.de pac.iur. fir.in vers.quero quomodo iurisditio sit i territorio et in eo vbi omniz 3
no vide & no.multum Jo.mo.in.c. fi eps.de offi.ord. et vide omnino q̄ dixi in l.iudicium solubile.ff.de indi.

b ¶Quod si a duce 1
auditores. assessores et auditores 2
debent habere inrisditionem ordinariā qō no.adde Bar.in.l.j.in fi.ff. de offi.assef.vide Bal.hic qd aūt in vicegerente.Vide teg.no.& ibi Bar. in.l.fi.ff.de off.ei⁹ q vic.al. Et dic q vicarius pōt suā sniam exequi dū babeat ordinariā vt not.de offi.vic. c.licet.i.vj.& doct. in.c.si qs.de foro cōpe.& est ordinarius fm glos.not. 2
i.c.romana.i ver. generaliter.extra a eo.in.vj.& facit ad not.p canonistas i.c.pe.de offic.vic. et dicit Bal.i aut. et omnino.in.v.co lū.nevgoꝛ pro mari.q vicarius potest ad iri superior:vt.ff.vt lite pendē.l.ij.Jnno. de fide instru.c.g.perpetuus.ponit istam practicā ¶Si aliquis petit rescindi istā sententiam vel aliquod instrumentum quod aduersarius habeat et aduersarius non vult exhibere sibi statuto termino a iudice quod iudex potest.pnuntiare q̄ si quo tempore illud instrumētum vel alia appareat sententia non possit illoviti:& vide ibi Jnno.& de hoc vide.ff.de eden.l.is apud quem.

¶A sententia delegati appellatur ad delegantem.& nume.2.
A sententia vicarij appellatur ad eum ad quem appellaretur si ipse pincipalis ordinarius iudicasset.

Recipimus. ¶Hec est.l. satis fastidiosa:quia nō est in vsu.Breuiter dicit. ¶† Si ap.ad principē a snia spectabiliū cognoscit prefectus & q̄stoꝛ.& si a snia clarissimoꝝ prefectus tantū.& a delegato appellaf ad delegantem.et si princeps delegauerit non illustri.& a tali delegato appelletur cognoscit prefectus & questoꝛ Si vero ab illustri sententia appelletur per cōsultationem principis terminabitur in quo sentētie tempus inspicitur.et idem si illustris non illustri adiungatur.b.d. ¶Diuidit in partes & per partes legam. Primo loquitur quando appellatur a sententia spectabilium vsq̄ ibi.q si adhuc quam primo legā.¶Ex hoc habes notare primo quod digi in summario.¶Secūdo no.† q licet a sententia delegati appelletur ad delegantē: vt.j.videbitis.tamen a sententia vicarij⁹ non appellatur ad eum cuius est vicarius.sed ad eū ad quem appellaretur si ipse principalis ordinarius iudicasset hic est teg.hic et glo ponit pro ut dicit vicarijs eorum et hoc modo posset intelligi illa.l.difficilis.ff. quib.& a quo appel.l.j.§.j.decretiste habent hodie casum.extra de appel.c.romana.lib.vj.& de cōsue. c.non putamus.lib.vj.quod tene menti perpetuo quia est notandum.

¶Auditoꝛes principis & summi pontificis dicuntur habere iurisditionem ordinariam.
Idem de assessoꝛe potestatis & capitanei fm statuta terrarum licet de iure cōmuni aliud esset.

Quod si a duce. tur quādo appellatur a sententia clarissimoꝝ iudicum quales sunt prefides prouinciarum et duces. ¶Nota qō hic dicit ō iure ordinario.Et quo nota q† isti auditoꝛes ᵇ principis et summi pontificis dicuntur habere iurisditionem ordinariam.† Idem de assessoꝛe potestatis & capitanei fm statuta terrarū licet de iure cōmuni in assessoꝛibus aliud esset: vt habes in titu.de asser.C.& ff.Bar.

¶Productio iurium potest fieri coram notarijs qui scribunt in causa.
Ipsi notarij debent dare copiam partibus.

In his autem. Hic disponit qui debēt scribere in istis causis. Nota.ex isto.q̄ & † productio iurium potest fieri coram notarijs qui scribunt in causa: vt dixi.& eo.l.eos.& aut.que supplicatio.de preci. imper.offer. ¶† Nota quod ipsi notarij debēt dare copiam partibus.

¶Quis mādat executioni sententiam a qua est appellatum.

Officijs. ¶† Nota ex isto ver.duo notabilia quod quando de eadē sentētiam executioni qui eoꝝ est maioꝛ. ¶Secundo not.q̄ iudex ad quem appellatur sententiam mandat executioni non iudex primus hic est teg.hic Lyn.tangit hoc in.l.eos.& eodem.glos. et guil.tangūt.in.l.tale pactum.& qui pronouauit.

gine per cano.in.c.pastoralis.de offi.delega.& Bald.in.d.aut.si quis litigantium.in fi.& facit quod not.in.d.l.a diuo pio.in.& sententiam.& ibi docto.et adde Bald.in.l.ij & de vsuris rei iudi.et in.l.si contra.& eodē. quid in causa criminali.vide Bald.in.l.addictos.& eodem.& vide aut.si quis litigantium.et de materia per gloss. Jnnocen. docto.in.c.pastoralis.de offic.deleg.

2 ff.de pact. ¶† Breuiter quando sententia prima confirmatur: quia appellatio est deserta propter cursum tēporis.et tunc iudex primus mādat sententiam executioni:vt.& eo.l.si cōtra maioꝛem.& l. quoniā nōnulli.& j.titu.j.l.fi.& pe. Quāq̄ sententia confirmatur per sententiam iudicis.& tunc iudex appellationis exequitur hic et casus hic in aut. si quis litigantium.& de epis.audi.et de iudi.l.fin. hoc tenent omnes doc. Quandoq̄ sententia confirmatur per consensum partium:& tūc iudex appellationis exequitur:vt.d.l.tale pactū.& qui pro uocauit.fm Guil.de cug.glo.& Jac.but.dicebant se nō videre rationem quare iudex primus nō debeat exequi sententiam quādo consensu partium ab appellatione receditur sicut quādo per cursum fatalium appellatio confirmatur.ar.& eo.l.si quis libellos.nō ob.& qui procurauit.quia intelligitur ibi quādo fuit appellatum a delegato ad delegantem.quo casu etiam si appellatum non esset deleg e gans sententiā executioni mandare:vt de re iudi. l.a diuo pio.& ibi no.& hoc satis placet. ¶Advnū tamen aduerte: quia quandoq̄ iudex appellationis.licet sit maioꝛ in iurisditione. tamen quādoq̄ est minoꝛ in potētia sicut vides hic in ciuitate ista iudex iustitie est minoꝛ in ciuitate ista quam sit potestas et capitaneus.et tamen sententia mandabitur executioni per officiales primi iudicis ad requisitionem iudicis appellationis.vt.& de episco. audi.l.episcopale.

Hec si. Hic loquitur quādo a delegato appellatur.

Huic saluberrime. tur quādo impetrato⁹ causam delegauit non illustri.

1 ¶Si doctoꝛi occasione salarij consilij debet dari aureus pro centenario non doctoꝛi vero florenus rhenensis & si causa cōmissa sit nō doctoꝛi qui cōsulnit factus doctoꝛ an debeat habere aureum vel florenum.vide infra.

Sane si illustriū. Supra dictū est de spectabilibus & clarissimis.hic loquitur qñ a sententia illustrium appellatur. ¶Not.hunc teg.vale de ibi licet ante &c. Fuit disputata semel quedam questio bononie.† Cauet statuto q̄ salarium consultoꝝ & si sit doctoꝛ habeat.xij.denarios pro libr. si non sit doctoꝛ habeat octo denarios pro li. Contingit q̄ causa fuit commissa non doctoꝛi qui cōsulnit factus doctoꝛ. ¶Quero quare salarium debeat habere & videtur q̄ debeat inspici tempus consilij.vt hic. Breuiter aduerte ad me. dic adictium quod regitur a verbo significat secundum tēpus verbi:vt.l.in delictis.& extraneos.de noga. et de testa.mili.l.vltius. Jn ppōsito dico diligēter inspicienda verba statuti. Aut eñ dicūt si doctoꝛ consuluerit sit eius salarium tantum.tunc q̄ istud subsstantium doctoꝛ regitur ab illo verbo consuluerit.sufficit q̄ de tēpoꝛe cōsilij sit doctoꝛ. hic est casus hic:si vero statutū dicit si causa cōsulēda cōmittatur doctoꝛi sit eius salariū tantū tunc q̄ dictio doctoꝛi regit ab illo verbo cōmittat.tunc debet esse doctoꝛ tēpoꝛe cōmissionis:q̄ significat fm tempus verbi:vt.& in legib⁹ alleg. Si vero verba essent ambigua.tunc interpretatur pro eis in beniguiorem partem vt habeat tanq̄ doctoꝛ.argu.buius.l.ꝛ.l.iij.& seio.ff.de mino.

2 ¶Si tibi est obligatus clericᵘ & laicus tali causa que debet cōā iudice laico examinari.tūc occasione clerici laicus coram episcopo conuenietur.

Eodē obseruādo. Not. hunc ¶Ex q̄ no.
1 q̄ q̄ ziuᶜᵗ maioꝛi i idiuiduis gaudet primilegio
2 maioꝛū facit ad ff.ff.quēad.ser.amit.l.si cōes. & p
f hoc dicoᵏ q̄ si tibi esset obligatᵒ clericᵘ & laicᵘ tali

Universidad del Rosario Archivo Histórico

constituti executores testamenti iudex cop̃ erit iudex ecclesiasticus item vide Bart.in.l.j.ff.si quis in appellatione.ff.de ap.ꝛ ad materiam quid operetur mixtura: vide tex.l.si impuberes.ff.si pupillus.ꝛ in.l.de bonis circa prin.ff.ad carbo.facit.l.queritur.eo.titu.facit text.inc.per tuas.de arbi.facit glo.in.l.que dotis in ver.expensas.sol.mat.quam Imo.reputat singu.ibi.facit

causa que debet coram iudice laico examinari: occasione clerici laicus coram episcopo conuenire tur ꝛc.

☞ Ex identitate rationis nunq̃ inducitur correctio legis.

Quicquid. †Not.quod non mutatur quare stare prohibe tur: vt hic.et.l.sancim⁹.de testa. Aduerte quia hic text.q̃ non mutatur specialiter.et sic requiritur q̃ specialiter et specifice mutetur antec̃ dicatur hoc videtur corruptum.secundum †hoc videtur casus expressus eius quod dixi in aut⁹.quas actiones.ſ.de sacrosan.eccle.vbi dixi quod ex idẽtitate rationis nunq̃ inducitur correctio legis: vt dixi in.l.si vero.ſ.de viro.solu.matri.quod perpetuo tene menti.

Ex casu. ☾ Hic dicitur quando appellatur a sententia lata super statu curialium magister militum debet esse iudex et sic fit ti bi pro summario.

☞ Quando iudex committit causam consulendam est in arbitrio suo ponere in pũcto opinionẽ suam vel non.

Consultor quando examinat acta cause commisse non est necessaria presentia partis aduerse.

Habemus. ☾ Quando princeps super aliqua causa consulitur ab eius consiliarijs partibus presentib⁹ vel absentibus causa examinatur nec ab eorum cõsultatione appellatur.hoc dicit. ☾ Not.duo ex hac.l. Primo † ex est in arbitrio iudicis quãdo causam consulendam committit ponere in pũcto opi.suã vel non. ☾ Secundo not.quod quando consultor examinat acta cause commisisse non est necessaria presentia partis aduerse.siue ergo pars fuerit citata siue non nihil ad propositum.siue sit p̃sens siue non.

☞ Cum queritur quanta sit quantitas: inspicitur tenor sententie non autem eius effectus.nec illud quod potest exigi.

Quando duo iudices ordinarij discordant debẽt eligere tertium ꝛ quid si proferant sententias dissonantes.

Quando causa examinatur in consistorio principis dantur noue dilationes nisi examinet per modum consultationis.

In offerendis. [a]Breuiter dicit. †In causis que sunt vsq̃ ad.g.libras auri solũ vnus iudex cognoscit.in causis que sunt vsq̃ ad.xx.li.principum non mutatur. In causis [b] que sunt vltra.xx.lib.totum audit orium principis expectatur.et ad appellationem introducendam est biennium constitutum etiã no ue probationes recipiuntur.b.d. ☾ Not.hic q̃s quanta sit quantitas inspicitur ſm tenorem sententie a qua appellatur.hoc facit imo determinat ad statuta huius ciuitatis et aliorum.dicit statutum quod qui habet instrumentũ a.g.lib.supra debeat insinuare modo aliquis habet instrumentum centum lib.non insinuat opponitur sibi q̃ non valet Respondet ipse licet instrumentum sit de centum lib.forte in patrimonio debitoris non sunt.g.ꝛ sic in effectu non est.g.libr arum.vt.l.nam is.ff.de dolo. Certe per hanc.l.respondetur q̃ debemus tenorem instrumenti inspicere:non autem effectum exactionis.hoc etiam facit ad statutum quod dicit q̃ soluatur decimum seu solũtur capita solidorum seu denariorum pro libra.quod in estimatione inspicitur tenor instrumenti seu tenor libelli non inspecto effectu:hoc est verum quando illud

a ☾ In offerendis.vide Aller.in.l.cũ quedã puella.ff.de iur.om.iud.

b ☾ In causis.adde Bart.in.l.qui tabulas.circa prin.ff.de fur.in ver.op. q̃ non valet ibi:non autem effectum exactionis hoc etiã facit ad statutũ et sic no.q̃ si debetur tãtum pro libra cõsultor i inspicitur q̃ petitur non

quod petitur est certum:sed quando estimatio esset incerta:dicam statim.j.eodem.l.si.in fine. ☾ Secundo nota quod quando duo iudices ordinarij discordant debent eligere tertium:vt hic:sed si proferrent sententias dissonantes: quid iuris sit. habes in.l.inter pares.ff.de re iudicata. ☾ Ultimo nota quod quando causa examinatur in consistorio principis dantur noue dilationes:vt hic in fine.quod est verum si examinatur per modum appellationis:secus si per modum consultationis: vt de dilatio.l.cum a nobis.ita debet intelligi q̃ glossl.nota.ſ.eodem.l.nec causas. ☾ Opponitur ꝛ videtur quod alia tempora statuantur: vt.j.titulo primo.l.ij.et.iij. Solutio.hic loquitur de tempore appellationis introducende seu intimande.ibi loquitur de temporibus statutis ad alia: vt ibi dicemus.

☞ Si rex iudicat vt dux vel comes appellatur ad superiorem sibi in ducatu vel comitatu.

Episcopus vel clericus habẽs iurisditionẽ a principe si iudicat vigore illius iurisditionis an ab eo appelletur ad principem ꝛ non ad papam.

Si quando. ☾ Si appellatur a duce siue sit illustris siue spectabilis solũ magister officiorũ cognoscit: ꝛ in hoc corrigit l.precipimus.hoc dicit. ☾ Not.banc.l.q̃ ab eo quia no.quod si rex iudicat vt dux velvt comes appellatur ad superiorem sibi in ducatu vel comitatu non inspecta regia dignitate: et videtur hic etext. illius questionis. Si aliquis † episcopus vel alius clericus habeat feudum vel iurisditionem a principe:et iudicat vigore illi⁹ iurisditionis quod ab eo appellatur ad principem non ad papam hic est casus hic:ꝛ hoc etiam tenent canoniste in.c.primo.de feud.Glo.dicit aliter in.c.finali.extra de dilict.pue.ꝛ vide in.c.romana.extra de appel.lib.vj. in versic.debet.ꝛ hic est casus.Et ex hoc video q̃ quando committuntur vni plures prouincie i eo quod iudicat vt rector vnius prouincie appellatur superior illius prouincie: et eodem modo in alia prouincia quod intellige verum quãdo vnus gerit duorum officium secus si vnum officiũ vniretur alteri:alias confundetur in altero:quia tunc illud quod extinguitur non debet inspici.et ita habes text.in aut.vt iudi.sine quo.suffrag.ſ.illud.et C.de metropo.l.j.et ibi not.et extra ne sede vac.c. j.et ista sunt notabilia ad multa.et tene mẽti.quia quotidie hec fiunt.

☞ Iudex potest pro parte absente supplere de facto.

Appliorem. [e]Appellatus.h.d. ☾ Not.quod dixi in summario. ☾ Not.etiam q̃ pro parte absente iudex potest supplere de facto.ibi adimplere ꝛc.Et vide gl. quam not.et tene menti. Ego dico q̃ in causa appellationis non est speciale imo est regula vbicũq̃ contra absentem potest peruenire ad diffinitinam sententiam iudex pro eo potest supplere de facto hic est tex.ꝛ.ſ.quomodo ꝛ quando iudex.aut.qui semel.ibi perquisita veritate.

In refutatorijs. ☾ Baudent benitate moderni.hoc dicit.habuistis.ſ.de precibus impe.offeren.l.fina.

☞ Estimatio facta in principio litis pro soluenda decima non facit fidem in processu.

Sed cum scimus. Breuiter dicit. ☾ Si tpe sentẽtie summa reperiatur maior q̃ prima facie videbatur nõ impeditur iudex super toto pronũtiare.hoc dicit notabilissimus.ſ.que bene not.

Tota die

quod exigi põt p inopiam q̃ tenemẽti:ꝛ facit ter.in aut.de litig.ſ.ad excludẽdas.ꝛ no. Bar.p istũ ter.i.l. pe.ſ.ff.de iurisd. om.iud.l3 litigãs pauperio.peritore: vt hic.q̃s est no.tu videas p te Ja.de bel.hic.

☾ Si q̃s.quid si rex vel dux vel comes iudicat an appellabitur ab eo? sinia tanq̃ lata a rege vel a comite et idem q̃ t3 hic Bar.tenet i.l.j.ſ. j.in fi.ff.eodem.

☾ Not.banc.l.q̃s ab eo appellatur ad principẽ.ꝛ idẽ Bar.in.d.l.i.ſ.fi. ad fi.ff.de ap.in vltima.q.in fi.vide Bar.in.l.si conuenerit.ſ.nulla.de pigno.act.

☾ Ampliorẽ.hic est casus in princ. huius.l. multum singularis quodsi aliquis est condẽnatus in quinq; in alijs.v.absolutus si iste talis appellat quod iudex appellationis potest in alijs.v.condẽnare in quibus fuit absolutus in ipsius appellatis preiudicii q̃ tenemenți perpetuo.ꝛ hoc dicit Bal.hic in prin.ad q̃s bene facit q̃ no. Jn no.in.c.inter monasteriũ.de regu. iur.ꝛ refert Bald. in.l.fi.q̃ quo.nõ est necel.ꝛ ibi bar. in.l.fi.ꝛ clari⁹ ibi Bald.ad fi.qui ad hoc alleg.istũ ter. adde q̃ Joan.de. in addi.ad specin ti.de ap.ſ.in quibus.ver.quid si vi ctus.dicit Guid. de fu.hic.quere re an beneficiũ hu⁹ l.cõpetat appella to q̃ appellãs pe niteat ꝛ ab ap.re ceditibi causa bre uitatis te remitto.

a Tota die vides[a] q̃ in ciuitatib⁹ sunt iudices qui possunt de causis cognoscere vsq̃ ad certas summas q̃ si illa causa prima facie nõ videat excedere iurisditionẽ iudicis si postea reperiatur maior põt super toto pronuntiare.ꝛ sic videtur q̃ ille iudex possit tũc cognoscere de illa summa l3 tpe sententie ꝛ in processu ꝛ post appareat maior summa et non posse cognoscere q̃ nihilominꝰ põt cognoscere casum habes hic no. ☾ Secũdo no.casum ex hac.l.q̃ licet in princi.litis sint estimatories ad estimandũ quantitatem litis propter soluendã decimam q̃ illa estimatio non facit fidem in processu sed debet examinari veritas.casus est hic q̃ perpetuo tene menti.

☾ Sed cũ scim⁹. Tota die vides. hanc questionẽ decidit Bart.in.l.si id.in pn.ff.de iur. omniũ iud.ꝛ vide Bar.in.l.in offerẽdis.in.j.q.j.eo.qd contra: vide q̃ dixi post Bart.i.l.j. ſ.j.ff.de in.om.iudi.quid autẽ si q̃stio est sup interesse aliquo quod a pin.est inestimabile quid cognoscet ꝛ no.Bar.hic et dixi post Bar. in.l.iiij.ſ.pretor.i fi.de dam.infec.et ibi Lud.in fi.

b ☾ Euidẽtia. vide Bar.in aut.ei q.ꝛ in aut.sed lis.j.eodem.

c ☾ l.qui ante.ꝛ in l.item illa.de consti.pecu.ꝛ Bal.in l.fina.qui admi.et Ludo.ibi.

d ☾ Citet pars.an quãdo impetrãt a principe requiratur sententia partꝫ: facinut no.in.l.fi. ff.de leg.et ista videtur tenere ecclse Bal.in.l.fi.vlti. col.ff.de fur.ꝛ hic expresse in fi.qui. b res in.ꝛ per Bar. in.ſ.q̃ si tantũ.et vide Paul.de ca. in cõsil.ij.ꝛ Bar.i l.gallus.ſ.et q̃s si tantũ.ꝛ Jnno.i.c. ex parte nostra.et in.l.cum olim.de verb.sig.ꝛ vide in l.si quis cõsortiũ. de fab.lib.p.et intellige nisi fit de plenitudine potestatis p̃ncipis tolit citatio ſm Bo stiẽ.ꝛ alios i.c.nostra.de pcu.ꝛ vide si per viam gratie doc.i.c.inter.ꝛ di c cit Oldra.in cõsi. ccxxij.circa fin.q̃ q̃ p rescriptũ cõ

a Tota die vides[a] q̃ in ciuitatib⁹ sunt iudices qui possunt de causis cognoscere vsq̃ ad certas summas q̃ si illa causa prima facie nõ videat excedere iurisditionẽ iudicis si postea reperiatur maior põt super toto pronuntiare.ꝛ sic videtur q̃ ille iudex possit tũc cognoscere de illa summa l3 tpe sententie ꝛ in processu ꝛ post appareat maior summa et non posse cognoscere q̃ nihilominꝰ põt cognoscere casum habes hic no. ☾ Secũdo no.casum ex hac.l.q̃ licet in princi.litis sint estimatories ad estimandũ quantitatem litis propter soluendã decimam q̃ illa estimatio non facit fidem in processu sed debet examinari veritas.casus est hic q̃ perpetuo tene menti.

☾ De temporibus appellationum. Rubrica.

Jquis. †Breuiter dicit tempus exercendi de appellationis interpositum a nominatiõe ad munera est duorum mensium a tempore scientie. hoc dicit. ☾ Oppo.ſ.tit.j.aut.bodie. Dicunt quidam q̃ hic est speciale quod non videtur verum.vt.l.i.ſ.quod in sentẽtijs.ff.quãdo appel.sit. Dicas ergo q̃ hic loquitur de tempore appellationis exercende: ibi de tempore appellationis interponende. ☾ Sed contra hoc oppo. quia ad exercendam appellationem statuitur ma ius tempus.vt.j.eo.l.si.ſ.illud. Sol.speciale est i hoc casu.vt ita modum tempus statuatur ad appellationem exercendam.

☞ Quando parti datur dilatio octo dierum ad aliquid faciendum tunc si in vltima die illud facit: non est necessaria citatio aduersarij.

Priuilegium quando impetrat a principe in his que cause cognitionem non requirũt: vel partem modice ledunt non debet pars citari.

4 Si dies termini cadit in diem feriatam:quãdo debeamus inspicere precedentem diem nõ feriatã.

5 Quando vnus solus litigat iudex potest supplere de facto pro parte.

6 Si iudex statuit terminum vnius mẽsis de quot diebus intelligatur.

1 **Empora.** †Breuiter dicit si appellatur ab ordinario appellationis p̃secutionem inchoandam primum fatale est seq̃ mẽsium ꝛ datur alia tria vnius mensis pro quolibet. et a principe potest infra tres mẽses reparatio potestulari.nec partis citatio requiritur si appellatur a delegato eadẽ sunt fatalia reparatione accepta: sed si appellatur a delegato illustris vel spectabilis primum fatale est duorum mensium cetera nõ mutantur.Et si vltima dies cadit in feriatam precedens inspicitur. et fatalibus elapsis pro nõ appellante habetur.hoc dicit.hec.l.ad quam aduerte. Pro cuius declaratione et euidentia b scias q̃ quoddam est tempus appellationis interponende de quo loquitur.l.eos.in fi.et aut.bodie.ſ.tit.j. Quoddam est tempus appellationis inducendum seu p̃ducende.de illo loquitur.l.in offerẽdis. ſ.titu.i. Quoddam est tempus inchoandi processum super appellatione.ꝛ de illo loquitur hec.l.et l.cum anterioribus.j.eodem.vsq̃ ad.ſ.in his.licet glo.aliter intelligat.Quoddam est tempus appellationis exercende et finiende.de hoc loquitur in.d.l.cum anterioribus.ſ.illud.alia tempora declarabo super aut. ☾ Primo no.q̃ quando datur dilatio parti octo dierum ad aliquid faciendũ si illud vult facere vltima die termini non debet facere citari aduersarium quia vltima dies termini est nota aduersario.sed si vellet facere infra terminum non posset nisi facere partem citari.quia quadie compareat infra terminum debet esse notum parti:vt probatur hac lege ꝛ dixi vobis.de verb. obliga.l.qui ante c licet hec.l.quantum.ad appellationem recipiat mutationem.vt infra eodem.l.cũ tionem recipiat mutationem.vt infra eodem.l.cũ principe impetrat priuilegium nõ est necesse quod

d citetur pars[b] quod est verum in his que partẽ nõ ledunt vel ledunt modice seu cause cognitionem non requirunt:vt.l.ij.ſ.merito.et.ſ.si quis a principe.ne quid in lo.pu.de preci.impera.offe.l.quoties.et ita loquitur hic.In his vero que cause cognitionem requirunt vel partem lederẽt multum. debet citari pars.vt.l.ij.de nata.resti.ꝛ de adop.

4 l.ita diuus. ☾ Not.ex.ſ.illud.† q̃ quãdo dies ter

e mini cadit in diem feriatam[c] debemus inspicere precedentem diem non feriatam.de hoc tangitur per Spec.in titu.de cita.ſ.j.ver.item excipitur.et de dila.ſ.j.ver.sed pone.nec tamen iudicio meo illum passum vsq̃quaq̃ perfecte declarat:possum⁹ tamen breuiter sic dicere. Quandoq̃ statuitur ali cui terminus in quo aliquid faciat. Quandoq̃ statuitur terminus infra:quem aliquid faciat. Si statuitur terminus in quo si illa dies cadat in feriatã diem potest pars se presentare:non vt procedat l3 vt sequenti die non feriata.p̃cedat.vt in.c.veniẽs. extra de accu.sed si vellet potest comparere siquidem compareret ad impediendum processum fiendum contra eum ratione contumacie tunc potest. sed ad impediendum officium iam consummatũ propter contumaciam non potest: vt in.c.dilecti. extra de dolo et contu.et.d.c.veniens.Si vero statuitur terminus infra quem veniat:tũc si cadit in diem feriatam ferijs solennibus inspicitur p̃cedens dies nõ feriata vt hic. Sed si cadit in feriis repentinas sibi subuenitur. vt.l.sed et si per pretorem.ſ.ferie.quib.ex cau.ma. Diceres tu hec l.non loquitur de termino.infra quem.imo de termino in quo quoniam vltima dies termini est fatalis:vt l.cum anterioribus.ſ.j.eodem. Respondeo concedo quod vltima dies termini est fatalis quãtum ad hoc vt possit procedere parte non citata sed si vult facere citari partem tunc potest infra tempus fatale.ita loquitur hic.ita potest loqui.ſ.l.p.ogi.

5 ☾ Ultimo no.quod quando vnus solus litigat iudex potest supplere de facto pro parte.videlicet ſ.l.ampliorem.Ultimo potest induci hec.l.ad que

6 stio. † Judex statuit terminum vnius mensis de quot diebus intelligitur hec.l.facit.quod intelligitur de.xxv.diebus.do.Joan.and.monet istam.q. in.c.quam sit.extra de elect.lib.vj.Et dicit q̃ intelligitur de tot diebus quot dies habet ille mensis in quo terminus datur: vt quod dies deficiunt ex illo mense tot suppleantur ex alio mense: dixi. de verb.signi.l.cum bissextus.alia ponentur.in.l.fin. huius tit.vbi melius cadent.

2 ☞ Per cursum omnium fatalium nõ datur reparatio etiam ex iusta causa impedimenti.

3 Statutum si dicit q̃ potestas debet aliquid facere in principio sui officij qualiter intelligatur p̃cipium.

Emo arbitretur. Jsta.l.habet duas partes.ſm verũ intellectũ. † Primo prohibet prorogare tẽpus initiandi processum super appellatiõe vltra tẽpus statutũ.ſ.l.prog.i. Secũdo dicit tempus appellationis introducende seu producende non debere spectari vsq̃ ad finẽ.ꝛ sic primo loquitur de tẽpore initiandi processum. Secundo loquitur de tempore appellationis producende seu intimãde.

2 secunda ibi:ita vt. ☾ Not.ex isto principio q̃ per cursum omnii fatalium non datur reparatio etiã ex iusta causa impedimẽti vnde etiã per restitu.in integrum.non subuenitur quod patet ex eo quod tex.dicit neq; sub pretextu quodam altero. Ctra quod videtur q̃ no.in aut.ei qui appellat.sed dic vt ibi dicam. ☾ Opp.ad vltimum responsum et videtur q̃ sufficiat venire in vltima die termini.vt j.eo.l.ſi.ſ.et cum antea.dicit glos.q̃ iste ver.continet cõsilium non p̃cepti.ꝛ dicit verũ glos.ſi hec l.intelligeretur in tempore constituto ad initiandũ p̃cessum sup appellatione sed veritas est q̃ loquitur de tẽpore cõstituto ad appellationẽ intimãdam seu p̃ducẽdã.ꝛ ideo debet p̃duci ante mediũ illius termini cõstituti:vt.ſ.ti.j.l.in offerẽdis.ꝛ.j. eo.l.ſi.ſ.in his.ꝛ ita tenebat Jac.bu.ꝛ Jac.de are.

firmiatur q̃ de iure nõ tenuit l3 q̃ iuri cõi congruit nõ debet citari ita dicit in p̃fato cõsi. in princ.alleg.pro parte nepotis.vi. finem ſnie primo alleg.q̃ ſi p̃mi legiũ impetratur a p̃cipe est necesse q̃ pars citetur vide per cano.i.c. cũ olim.de re iud. et in.c.vestra.de p cu.ꝛ in.c.iter quatuor.de ma.ꝛ obe. ꝛ p Bar.in.l.ado. de ado.per Bal.i l.fi.in vlt.col.C.de fru.ꝛ lit.expen. vt d.l.fin.qui.res iu. nõ no.per Jmol. in.c.cũ dilecta.de cõfir.vti.vel inti.

☾ Feriatam.quãdo dies termini ca dit in diem feriatã vide Bar.ꝛ do.in l.j.ſ.nuntiatio.de ope.no.nun.ꝛ ibi late de hoc p̃oc. et Jmol.ꝛ ibi dixi adde Bal.i.l.j.ſ. de dila.ꝛ in.l.fi.ſ. de fer.et in.l.eos. ſ.finautem.in.iij. col.de ap.ſi dixi etiã qd fi in vltima dies i ſtatie est feriata ꝛ ista p̃cedit in dilatiõe iudiciali qd antẽ in legali vel statutaria. Vide Barto.in.l.pater. j.qũ p̃mo.ꝛ cum Barto.hic transfit Jmo.in.c.cupientes.ſ.q̃s si per viginti.de ele.in.vi. per Bal.in.l.ij.ff. fi qs in ius vo.ad de Joã.an.in addi.ꝛ Spec.in titu. de fer.ſ.i.ver.pe. vbi dixit q̃s si iurisditio delegati finitur in die feriata q̃s illa die potest sentẽtiare si nõ fuit in culpa.ꝛ vide fede.ſi.ixxv. officij.adde ꝛ hoc vt p Pet.de anc. consi.cxviij.

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

a ¶Ultimo. allegauit istud do. Abb. in. c. secundo. de fer. ⁊ vide que ibi dicit. Andre. Barba.

b ¶Illud. nō contestata. vtrū in causa appellationis requirat lit. cōtest. et adde qō Inno. videt tenere qō nō. in. c. ra ynal. de test. in glo. in versic. cōtra. ⁊ adde Barto. in. l. ij. aks. iij. ff. de appel. quid in appellatione ab interlocutoria. sed

quid si yna pars 2 sit presens, alia si a militer sit pśens: ls sit contumax in nō parēdo iussui indicis iubētis litem contestari. dic qō similiter nō requiritur litem cō testari qr tunc haberi dz pro contumace. vt in. c. cum olim. extra de test. ⁊ ibi no. per. d. Anto. ⁊ vide i. c. p tuas. de app. ⁊ cū Bar. hic ꝓcedat Bal. in. l. ab eo. s. quō ⁊ qñ in. ⁊ Bernar. in. c. p venerabilē. qui fi. sint legi. dicit tū Bal. in. l. j. ne lic. ter. pro noca. qr si partes de cōcordia pcēs 2 ferunt. lit. nō contest. vz pcessus et 3 hic adde bal. in. l. si ita. de materia. in prin. s. de pcu. ⁊ late in aut. hoc sacramētū bodie. s. de iura. cal. vbi 1 oino vide ⁊ bald. in aut. q semel. in prin. in. iiij. col. C. quō ⁊ qñ iud. adde an in cā appel 2 lationis proceda tur. li. nō cōte. Oldra. consil. xxj.

c ¶Prosequende ⁊ an per solā libel 3 li oblationē absq; citatione dica b tur quis prosequi appe. vide in consi. Bar. in consi. cxliij. alias. cxlvij.

d ¶Sinautem. Adde quod pulchre dixit Bal. in. l. tale pactum. ℌ. qui p uocauit. de pactis. Andr. barba.

e ¶Sinautem partes renuntiare. de materia vide aliquid per bar. ⁊ do. in simili in. l. j. s. de pact. ⁊ adde qō no. do. Anto. in. c. ab ep̄o icato. de rescrip. ℌm aliquos vult q̄ posti ̄ appellatio est pśentata superiori non possunt partes illi renuntiare qō Imol. nō credit vnde si ambe partes consentiant. arg. huius tex. ⁊ hoc sālt̄ in causa ꝓbana ℌm eū forte dictū ant. posset tolerari in causa beneficiali in qua non possent in pręiudicium superioris. argum̄. eius quod habetur. in capi. cum nobis olm. de electio. et in. c. bone. de postula. prelato. in clemen. q̄uis. de electio. ⁊ i. l. si quis libellos. de appel.

f ¶Si qui appellat. Ista auc. canonizata est. ij. q. v. q̄ro an lapso isto biēnio appellatiōis possit. pśequi istam appellationē videtur q̄ non: quia in iudicijs pares esse debent actor ⁊ reus. l. si. cum si. s. de fruct. et lit. expen. dic tamen aut appellans non fuit appellationem prosecutus ⁊ tūc etiam appellatus dicto tempore decurso appellationem prosequi non poterit etiā si appellans consentiat. hic est casus in cle. si appellationem de appel. aut appellans est prosecutus appellationē cozā iudice ad quē: licet ad finem non ducerit: et tunc perempta instantia poterit appellatus inuito appellāte prosequi ap. ita habes tex. menti tenendum ℌm intellectū glo. sed in. c. ex parte. de rescrip. quā ibi sequit Jo. an. ⁊. o. Anto. in. c. sepe. de ap. do. de rota. ⁊ Fede. i multis locis inuenies. ⁊ vide Bart. j. prozi. de hoc per glo. in. l. si appellationem. de appel. ⁊ videtur tex. in. c. ex parte. de rescrip. ⁊ dixit Imol. not. in. c. ex parte. no. q̄ impetrans super causa appellationis dicitur eam prosequi. et sic facit pro eo quod si quis presentat processum iudici appellationis dicatur cepisse prosequi quod no. est propter statuta que exigunt ceptam ꝓsecutionem. ⁊ facit. c. dilectus. el. ij. de rescrip. ℌm enm ⁊ dixi. s. post Bar. in rub. de in ius vo. et facit tex. ⁊ quod ibi Bar. s. ea. l. ℌ. illud. ⁊ ad intellectū huius auc. quero video q̄ per desertionem appellationis vel causę prima sentēcia mādatur executioni et videtur differens renuntiare lit. contest. et instantię: vt no. glo. in. l. properādum. ℌ. si. in ver. vigore. s. de iudi. ⁊ no. Bar. in. l. postq̄ lit. in prin. j. de pact. sed vtrū perdat possessionē talis differens vel renūtians gl. est multum not. et singu. q̄ non in. l. sciendum. ℌ. si fundo. s. qui sat. cog. ℌm Bal. ⁊ Ange. ibi licet Bart. ibi contra eum videtur improbare: ſ dubitatur vtrū tē pus statutū ad ꝓ sequendum in causa diffinitiua per hanc auc. habeat locū in hac interlocutoria dicę sic tex. est mēti tenendus ℌm multos. i. c. cum sit romana. de ap. et aliqui allegāt cle. sicut. de ap. istud dicit do. Anto. in. c. ex ratione. extra eo. in princ. et ad materiam buius aut. ⁊ ad materiā quam not mo. in. l. si ex̄ pressim. i glo. prescrip. et circa istam aut. dicit Imo. in. c. ex ratiōe. ⁊ post eum Joā. an. qō si quis appellat nō solū habet necesse. j. annū causam appellationis pśequi. imo habet necesse infra annū ipsam finire nisi impediatur an quo insto impedimento quod triplici 4 ter euenire potest primo ex parte iudicis qui non potest vel non vult in causa procedere. Bald in aut. Item. j. eodem contra. Secundo ex parte aduersarij qui opponit multas exceptiones vel petit et obtinet multas dilationes. vel quia infirmus non potest venire ad causam. nec in grauī causa tenetur mittere procuratorem. c. querelam. de procuratoribus. Tertio ex parte ipsius appellantis impeditur propter ipsius inopiam vel impotentiam: vt propter i ꝑsius infirmitatem ⁊ alius casum fortuitum. et subdit quod postq̄ appellationem cepit prosequi si per vnum diem tantum fuerit impeditus quominus infra annum super causa appellationis possit ferri sententia totus annus ipso iure fine beneficio restitutionis indulgetur. ad hoc vltimum quod not. Bart. in. l. si ita stipulatus. la. ij. in fine. de verbo. obliga. ⁊ per Bald. hic. ⁊ ad hanc aut. facit. clemen. ficut. de appella. ⁊ quāto tempore debeat esse impeditus de primo anno vt habeat secundum: vide Barto. in auten. item. j. eodem. ⁊ per doct. late in. c. ex ratione. extra eodem. et ibi quid si in aliquo fuit negligens in primo anno. Et an tempus appellationis possit prozogari. vide que scripsi post Bartol. in. l properandum. s. de iudic. quibus adde quod Bald. de pace constan. in verbo consensu dicit. nota q̄ potest prozogari tempus appellationis ad quod facit. C. de tempo. appella. l. vltima. ℌm Odofre. etiam si in causa appellationis ventiletur priuilegium vel speciale statutum principis. vt in. d. titu. de pac. constan. quod est notan. ℌm Bal. ibi ⁊ communiter dicit q̄ tale tempus potest suspendi per compromissum vel aliter de consensu partium: vt hic et in aut. si tamen j. eodem. et quod ibi scripsi. et vide in. c. oblate. de appel. ⁊ darius Jo. an. in addi. Spec. in titu. de appel. ℌ. nunc breuiter. Bald in auf. bo die. s. de ap. ⁊ hic ⁊ per cle. appellationem. tenet q̄ tēpus interponendū nō possit per ptes prozogari. sed per statutū vel consuetudinē glos. sing. secundum eum in. l. ij. s. si contra ius vel vtili. pub. tempus autem prolationis

c ¶Ultimo. facit hic text. ad. q. dicit statutum q̄ potestas dz aliquid facere in prin. sui officij qualiter intelligitur principiū. Hec lex prestat arg. qō intelligitur. in princ. hoc est ante medium sui officij vt totum illud ante medium dicatur principium arg. pro hoc in glo. not. j. si quis ius di. nō obt. l. i. in glo. mag. dic plene in. l. iiij. ff. de fur.

Cum anteriorib⁹.

Lex prima. s. eodem. per banc. l. corrigitur. ⁊ ℌm diuersitatem locorum tempora primi fatalis mittātur. h. d. istud pricipium in summario.

Et cū antea.

¶Lex. ij. s. eo. corrigit hic vltim⁹ dies termini solum non intelligitur esse fatalis sed quatuor dies ante vltimum. ⁊ quinq̄ dies post intelliguntur esse fatales. h. d.

In his.

¶Super tota hac. l. habuistis. de tēpore cōcesso ad initiandum pcessum ſup appellationē hic loquitur de tēpore cōcesso ad appellationem ꝓducendā seu itimādam iudici ⁊ corrigitur in aliquo. l. in offerendis. s. ti. j. ⁊ hec sufficiant tibi pro summario.

¶In causa appellationis interponitur ero dium etiā vna parte absente qō fit per citationem. In causa appellationis proceditur lite non contestata. si pars est absens.

4 Tempus prosequende appellationis hodie currit a tempore interposite appellationis.

Illud.

Quandoq̄ statuitur terminus ad appellationem ꝓducendā vt vidistis. s. pri ℌ. ⁊ Quādoq̄ appellatione ꝓducta statuit terminus ad processus initiandū. vt hac. l. in prin. ℌ. j. Quandoq̄ ꝓcessu initiato statuit terminus ad exercendam appellationem ⁊ complendū ꝓcessum super appellatione: et de hoc loquit hic ℌ. ⁊ hoc sufficit tibi ꝓ summario. ¶Not. ex hoc ℌ. q̄ in causa appellationis interponitur ero dium etiam vna parte absente quod fit per citationem partis: vide glos. que est hic super verbo ero dium videtur ergo q̄ citatio fit initiuz i causa appellationis. dixi. s. de in ius vo. super rub. ¶Not. secundo q̄ in causa appellationis ꝓceditur lit. non contest. b quod est verū parte absente vt hic sed pte quis prosequi

d ¶Sinautem. Adde quod pulchre dixit Bal. in. l. tale pactum. ℌ. qui p uocauit. de pactis. Andr. barba.

e ¶Sinautem partes renuntiare. de materia vide aliquid per bar. ⁊ do. in simili in. l. j. s. de pact. ⁊ adde qō no. do. Anto. in. c. ab ep̄o icato. de rescrip. ℌm aliquos vult q̄ posti ̄ appellatio est pśentata superiori non possunt partes illi renuntiare qō Imol. nō credit vnde si ambe partes consentiant. arg. huius tex. ⁊ hoc sālt̄ in causa ꝓbana ℌm eū forte dictū ant. posset tolerari in causa beneficiali in qua non possent in pręiudicium superioris. argum̄. eius quod habetur. in capi. cum nobis olm. de electio. et in. c. bone. de postula. prelato. in clemen. q̄uis. de electio. ⁊ i. l. si quis libellos. de appel.

f ¶Si qui appellat. Ista auc. canonizata est. ij. q. v. q̄ro an lapso isto biēnio appellatiōis possit. pśequi istam appellationē videtur q̄ non: quia in iudicijs pares esse debent actor ⁊ reus. l. si. cum si. s. de fruct. et lit. expen. dic tamen aut appellans non fuit appellationem prosecutus ⁊ tūc etiam appellatus dicto tempore decurso appellationem prosequi non poterit etiā si appellans consentiat. hic est casus in cle. si appellationem de appel. aut appellans est prosecutus appellationē cozā iudice ad quē: licet ad finem non ducerit: et tunc perempta instantia poterit appellatus inuito appellāte prosequi ap. ita habes tex. menti tenendum ℌm intellectū glo. sed in. c. ex parte. de rescrip. quā ibi sequit Jo. an. ⁊. o. Anto. in. c. sepe. de ap. do. de rota. ⁊ Fede. i multis locis inuenies. ⁊ vide Bart. j. prozi. de hoc per glo. in. l. si appellationem. de appel. ⁊ videtur tex. in. c. ex parte. de rescrip. ⁊ dixit Imol. not. in. c. ex parte. no. q̄ impetrans super causa appellationis dicitur eam prosequi. et sic facit pro eo quod si quis presentat processum iudici appellationis dicatur cepisse prosequi quod no. est propter statuta que exigunt ceptam ꝓsecutionem. ⁊ facit. c. dilectus. el. ij. de rescrip. ℌm enm ⁊ dixi. s. post Bar. in rub. de in ius vo. et facit tex. ⁊ quod ibi Bar. s. ea. l. ℌ. illud. ⁊ ad intellectū huius auc. quero video q̄ per desertionem appellationis vel causę prima sentēcia mādatur executioni et videtur differens renuntiare lit. contest. et instantię: vt no. glo. in. l. properādum. ℌ. si. in ver. vigore. s. de iudi. ⁊ no. Bar. in. l. postq̄ lit. in prin. j. de pact. sed vtrū perdat possessionē talis differens vel renūtians gl. est multum not. et singu. q̄ non in. l. sciendum. ℌ. si fundo. s. qui sat. cog. ℌm Bal. ⁊ Ange. ibi licet Bart. ibi contra eum videtur improbare: ſ dubitatur vtrū tē pus statutū ad ꝓ sequendum in causa diffinitiua per hanc auc. habeat locū in hac interlocutoria dicę sic tex. est mēti tenendus ℌm multos. i. c. cum sit romana. de ap. et aliqui allegāt cle. sicut. de ap. istud dicit do. Anto. in. c. ex ratione. extra eo. in princ. et ad materiam buius aut. ⁊ ad materiā quam not mo. in. l. si ex̄ pressim. i glo. prescrip. et circa istam aut. dicit Imo. in. c. ex ratiōe. ⁊ post eum Joā. an. qō si quis appellat nō solū habet necesse. j. annū causam appellationis pśequi. imo habet necesse infra annū ipsam finire nisi impediatur an quo insto impedimento quod triplici 4 ter euenire potest primo ex parte iudicis qui non potest vel non vult in causa procedere. Bald in aut. Item. j. eodem contra. Secundo ex parte aduersarij qui opponit multas exceptiones vel petit et obtinet multas dilationes. vel quia infirmus non potest venire ad causam. nec in grauī causa tenetur mittere procuratorem. c. querelam. de procuratoribus. Tertio ex parte ipsius appellantis impeditur propter ipsius inopiam vel impotentiam: vt propter i ꝑsius infirmitatem ⁊ alius casum fortuitum. et subdit quod postq̄ appellationem cepit prosequi si per vnum diem tantum fuerit impeditus quominus infra annum super causa appellationis possit ferri sententia totus annus ipso iure fine beneficio restitutionis indulgetur. ad hoc vltimum quod not. Bart. in. l. si ita stipulatus. la. ij. in fine. de verbo. obliga. ⁊ per Bald. hic. ⁊ ad hanc aut. facit. clemen. ficut. de appella. ⁊ quāto tempore debeat esse impeditus de primo anno vt habeat secundum: vide Barto. in auten. item. j. eodem. ⁊ per doct. late in. c. ex ratione. extra eodem. et ibi quid si in aliquo fuit negligens in primo anno. Et an tempus appellationis possit prozogari. vide que scripsi post Bartol. in. l properandum. s. de iudic. quibus adde quod Bald. de pace constan. in verbo consensu dicit. nota q̄ potest prozogari tempus appellationis ad quod facit. C. de tempo. appella. l. vltima. ℌm Odofre. etiam si in causa appellationis ventiletur priuilegium vel speciale statutum principis. vt in. d. titu. de pac. constan. quod est notan. ℌm Bal. ibi ⁊ communiter dicit q̄ tale tempus potest suspendi per compromissum vel aliter de consensu partium: vt hic et in aut. si tamen j. eodem. et quod ibi scripsi. et vide in. c. oblate. de appel. ⁊ darius Jo. an. in addi. Spec. in titu. de appel. ℌ. nunc breuiter. Bald in auf. bo die. s. de ap. ⁊ hic ⁊ per cle. appellationem. tenet q̄ tēpus interponendū nō possit per ptes prozogari. sed per statutū vel consuetudinē glos. sing. secundum eum in. l. ij. s. si contra ius vel vtili. pub. tempus autem prolationis

sequēdi bene pōt per ptes prozogari ℌm eū in. d. l. fin. j. eo. vide Bar. in. l. ij. ff. de iudi. i. viij. 1 col. C. si cōtra ius vel vti. publi. qō per ꝓsuetudinē et 2 statutū pōt tēpus appellandi prozogari. qō raro inuenies alibi ſm ips ibi etiā dicit q̄ pt modificari istō tē pus. adde Jo. an. in spec. de iud. de leg. ℌ. restat. v. sed nūquid. et de hoc qñ per cōsensum cōmunē possit tē pus appellatiōis prozogari etiā statutarium. vide. d. Ant. in. c. ex rōne. de app. ⁊ Bal. hic in auf. ei q. Bart. in. l. cum anteriori bus. ℌ. si. s. et ibi tex. ibi etiā Bal. ⁊ 3 tex. cle. sicut appel lationē. de ap. ad de ū. s. 82 q̄ si p vnā dicit fuerit i peditus qō totus annꝰ restituet An gel. consil. cccxiiij. vbi dicit q̄ etiā si p bozā fuerit ipeditus q̄ forte inde ꝙ sedere debebat laturus sniaz ppter tale impedimentū inevitabile est necesse intra re ſm annum ⁊ de hac materia vide pulchre Old. ℌ. ij. ⁊. clvij. Paul. ō ca. cōſi. xxj. ⁊ cōſi. xxj. ⁊ quod voluit Ro. consi. cc. v.

g ¶Non cōfirmat. per lapsum primi anni nō cōfirmat prima snia. Adde Bar. in. l. j. in fi. ff. nil no. ⁊ Bal. in. l. eos. l. ij. col. i pnc. s. ti. j. quosdam ca no. in. c. ex ratiōe. extra eo.

b ¶Si tū. vide que scripsi i. l. li. ff. ℌ. et 4 si qs. s. cōia. de. le.

c ¶Prozogari tē pus. qñ p pactum cōtrabētiū possit prozogari istātia cause appellatiōnis. adde q̄ dixi in d. l. properādū. et q̄ no. doct. in. c. venerabilis. de iudi. et. d. Jo. in. l. seius ad. l. falci. dixit q̄ de iure canonico non solū p cōpromissum vt hic sed etiā p pactū possit prozogari in cle.

sequendam ⁊ faciēdam appellationem ⁊ vult reū moneri personaliter vel ad domum suam vt veniat ad procedendum in causa ⁊ optime potest: vt s. eodem. l. fi. ℌ. illud. ¶Venio ad fi. ex quo no. qō neutra parte comparente rata remanet sententia 5 Tex. quo habes quod contra aliquem contumacē nunq̄ proceditur altera parte non instante vt. l. properandum. ℌ. sed et si quidem. s. de iudic. l. ad peremptorium. ff. eodem. quomodo ⁊ quando in. auf. qui semel. ¶Secundo not. Tq̄ post primum annum lapsum non confirmatur a sententia. nisi biennium sit elapsum ibi nisi post secundum fatalem. c. 7 ¶Ultimo scias Tquod illud quod dixi q̄ appellatus potest venire solum ad prosequēdam appellationem citato aduersario legnon intelligit nisi ei denūtiauerit vel ei statuerit tempus ℌm forma. c. sepe. extra eo. titu.

2 ¶Biennium datum ad appellationem exercendam incipit currere a die appellationis interposite.

3 Tempus appellationis prosequende potest prorogari per compromissum.

b 1 # Iramen.

¶Breuiter dicit. Tnō currit tē pus ei qui semper litigat etiam coram arbitro. h. d. ¶No. quod hic dicit causę appellationis interposite non a die incohati processus dixi supra in proxima aut. ¶Nota secundo Tq̄ tempus quo quis cozā arbitro litigat subducitur de medio. ⁊ sic videtur quod per pactū cōtrabentium possit prozogari tempus appellationis quod est contra illud quod no. in. l. properandum. ℌ. sed ⁊ si quidem. s. de iudicijs. ⁊ dixi in. l. vlti. ℌ. fina. s. eodem. Sol. illud est verum quod non potest prozogari nuda cōuentione. sed per cōpromissum sic. ⁊ ratio est quia semper litigat: vt glosſ. hic dicit. ¶Ultimo no. illum excessum in loquendo ibi. ⁊ si decies milies ⁊c.

2 ¶Ille cui conceditur biennium ad appel. exercendam debet esse impeditus tanto tempore quo si litem appellationis fuisset prosecutus non potuisset finire.

3 Tempus appellationis prosequende currit. licet stet per iudicem sed datur restitutio prout ibi.

4 Si tertius impediuit currit tempus sed agitur contra eum de dolo si est soluendo: alias datur restitutio.

d # Tēſi appellatōe.

Ista auc. videtur manifeste cōtra auc. ei qui appellat. s. eodem. Tybi dicitur quod datur annus et ex causa biennium. hic vero dicitur quod comparere sufficiat in vltima die dilationis. et sic absq; alia causa videt quod habeat biēnium. Videte ista auc. potest intelligi duobus modis. vno modo quod intelligamus in nouissima inductarum die et infra dilationem nouissime datam per autēticam ei qui appellat vel dicā in nouissima inductarum die. i. in nouissimo mense illius biennij in appellato: vt in auf. ei qui appellat que ponit in appellatore primi anni. ⁊ secundum hoc apparebit solnta ista questio. ¶Dicitur in auf. ei qui appellat. quod datur annus ⁊ ex causa biēnium quāto tempore debet esse impeditus in primo anno ad hoc vt habeat biennium. ¶Respondeo ⁊ dicunt doct. quod debet esse impeditus tanto tempore quod si litem appellationis fuisset prosecutus illo tēpore non potuisset finiri fecis si in minori tempore. ar. l. si cū exceptione. ℌ. quod si homo. ff. quod me. cau. ⁊ patet per casum. l. qui cō meatus. ff. de re iudi. ⁊ pfamit lex q̄ ista causa potuerit infra mensem expediri et finiri. vnde sufficit quod per mensem fuerit i prima causa impeditus arg. auf. ei qui appellat. Et si dicis quomodo pōt hoc fieri nonne forte inducerentur nouę probationes ab vtraq̄ parte vel testes reprobabuntur. dicit Inno. qō iste cause nō extenduntur: vt. d. c. ex ratione. extra eo. ti. qō tene menti. ¶Opp. et Tvide

e ¶Esse ipeditus. quanto tpe debet esse impeditus de primo anno vt habeat ſm vide qō dixi. s. in auf. ei q. in apostilla magna. vide ibi Bal. et Ange. ⁊ doc. i. l. si ita stipulatus cl sem abs te. de ob. obli. vide glo. i. c. si electio. de electi. iii. vj.

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

a ¶Stet p iudicē. a fin glo. in aut. de ap. §. an hec. et in l. i. et ibi p doct. ff. b qñ ap. sit. vī tenere q̄ non sit opus restitutione. imo ipso iure tpa non currūt cōtra glos. c hic quā videt seqbar. ⁊ male. ⁊ adō qō babet p glo. et doct. in. l. arbitro. 4 §. dolo. ff. de do. et qō dixi in. l. fin. in princ. §. de tēp. in integ. resti. ⁊ Bar. in. l. ij. §. dies. quā 3 do app. sit. quid in tpe instantie principalis. dicit Bal. in. d. l. pperandū. 5 §. finautē. C. de iu. et hic adde Lano. 6 i. c. q̄ rōne. de ap. 7 ⁊ 3 bar. tz hic bal. 1 in. d. aut. q semel. in fi. de. pba. qō fi stat per iudicē qō testes nō recipian tur debet tūc supplerī dilatio. et de 2 hac materia plene per do. Anto. i. c. q̄ rōne. de ap. 3 et per Jmol. in. l. fi. in. iij. colū. ff. de re iudi, ⁊ p do. An 4 to. in. c. j. de iud.

b ¶Sed aduerte. limita vt p Bar. in 5 l. ita demum. §. de procu. vbi Alex.

c ¶Properandū. vide glo. ⁊ Bal. in l. properādum. §. finaūt vtraq;. ⁊ vide ibi apostillā. 6

p ¶De tēporibus no. hic de tpibus 7 omnib⁹ appellationis. vide Bar. in. l. j. ff. de lib. dimiss. Bart. i. l. ij. §. eo. et aut. ei qui. §. eo. in pzin.

e ¶Per hanc. ista l. nō habet locū in appellatiōe ab interlocutoria scōm Bal. in addi spec. 3 facit cle. fi. de ap. ⁊ cle. j. de re iudi. in 4 ver. sniās. bar. vī sentire cōtrarium 5 in. l. eius qui. ff. de app. reci. ⁊ ad intellectū vide Lud. 6 in. l. admonendi. i iij. charta. ⁊ quod ibi dixi. ff. de iure iur. ⁊ adde qō no. e Bal. in. l. generaliter. §. j. de re. cre. ⁊ not. bene q̄ dicit Bal. in. l inuitus. in vlti. col. §. de p cu. qō licet ius cōe 1 vel statutū dicat q̄ in causa nullita

tur quod licet stet per iudicē tamen tēpus currat sed datur restitutio: vt. l. sed. ⁊ si per pretorem. §. ait pretor. qui. ex. cau. ma. sol. fateor qō sibi currat etiā tempus sed restituitur. sed aduerte qō hec restitutio, dabitur nullo dato libello sed incidenter dicit iudex. q̄ talis fuit impeditus facto nostro ideo eū presentē ⁊ petentē ad tale tēpus restituimus prout batur. extra de offi. iudi. c. vlti. ¶Opp. ad hoc de l. pperandum. §. fi. §. de iudi. Sol. ibi loquitur de tempore prime instātie aduersus cursum cui quis nō restituit. Ratio q̄ ibi ly pereat instātia non pe rit ius partis sed in tpe appellationis perit instā tia: ⁊ ius partis merito restituit. ¶Ultimo q̄ rit glos. quid si fuit impeditus per tertium. dic vt in glo. ⁊ hic per Azo. in summa.

¶Tempus appellationis interponēde hodie est decem dierum.

Tempus petendorum ⁊ concedendorum aposto lorum est triginta dierum.

Tempus proponēde querele de iudice qui appellationem non recipit ⁊ apostolos non dat.

Tempus comparēdi coram iudice ad quem et ad presentandum apostolos: ⁊ acta prime cause.

Tempus inchoandi, pcessum super appellatione.

Tempus appellationis exercende ⁊ finiende.

Sed lis que.

Mo. ⁊q̄ i causis que debēt examinari etiā i cōsistorio pncipis nō currit tps, qō est verū si fuerit notū pn cipi: vt hic in glo. tua dicit. ¶Ultimo videamus de tēporibus[b] istis q̄ dātur in causa appellatiōis Circa qō est sciendū qō multa sunt tpa. ⁊ Quoddā est tēpus appellationis faciende seu interponēde. et illud erat olim biduum vel triduum: hodie decendiū: vt. §. ti. j. l. eos. ⁊ aut. bodie. ⁊ Item erat tē pus petendorū ⁊ cōcedēdorū apostolorum ⁊ illud erat. xxx. dierū. ⁊ illud hodie non est immutatū: vt §. ti. j. l. eos. circa fin. ⁊. ff. de libel. dimis. l. j. ⁊ Item erat aliud tps pponende querele de iudice qui ap pellationē nō recipit ⁊ apostolos nō dat: vt. §. ti. j. l. fi appellationē. ⁊ Ité est aliud tēpus qō dat ad cōparendū cora iudice ad quē appellat ⁊ ad plentandū apostolos ⁊ acta prime cause. Et istud tps erat olim duob⁹ modis. Qñq̄ statuebat tps arbi trio iudicis. §. ti, j. l. preses pnouncie. ⁊ ibi no. ⁊ in istis tēporib⁹ nihil est hodie immutatū. Qñq̄ sta tuebatur tēpus a. l. ad inducendū appellationem: vt. l. in offerēdis. §. ti, j. ⁊. §. eo. l. fi. §. in his. ⁊ Item est tēpus inchoandi processum super appellatione: vt vidistis in. l. ij. ⁊ fina. §. eo. ⁊ Item est tēpus appellationis exercende et finiende. de quo vidistis in. l. fi. §. illud. ista tempora hodie sunt mutata etiam ad ista. datur annus hodie. ⁊ ex causa bienium. vt in aut. ei qui. Quandoq̄ dantur maiora tempora ex causa: vt in aut. si tamē. ⁊ in aut. item si appellatione. Sed in causa que debet examinari in consistorio principis tempus non currit: vt hac autentica,

¶Appellatione pēdēte nil debet innouari per iudicem a quo est appellatum.

In causa appellationis ab interlocutoria iudica tur ex primis actis.

Nouum capitulū dicitur qō actionē vel exceptionem propositam non respicit nec coadiuuat.

In causa appellationis non possunt testes produci super eisdem capitulis super quibus iā fuerunt recepti.

Sed super nouis articulis respicientibus actionem primam produci possunt.

Quare post aperturam testium non admittatur probatio. nume. §.

Er hanc.

[c]Ista est notabi. l. valde. Et diuiditur in tres partes. Primo premittit nō propositum proponi. Secūdo nō probatum probari. Tertio rationem affignat. Secūda ibi: sed ⁊ si qua. Tertia ibi: qno exercitat. Beuiter dicit ¶in causa appellationis licet vtriq; parti non propositum proponere. ⁊ non probatū probare. si actionē antiquā respiciat. alias secus. h. d.

2 ¶Opp. ⁊ videtur† quod post appellationem nil innouetur: vt. §. titu. i. l. si per appellationem. ff. nil no. app. pendē. l. j. Glo. dicit fallit hic. tu dic qō nil debet innouari appellatione pendente. §. per iudicem a quo est appellatū. sed per iudicem ad quem 3 appellatū est nihil prohibet. ¶Scōo op. extra eo. c. appellāti. in cle. soln. ibi loquitur qñ quis appellat ab interlocutoria quo casu debet iudicari ex primis actis. hic qñ appellat a diffinitiua. Ratio q̄ qñ appellat ab interlocutoria non appellat tantum ab iniquitate sentētie quātū a grauamine sibi illato per iudicem. ⁊ ideo dicit decretalis qō ī causa app. ab interlocutoria debet inseri ista causa gra naminis ⁊c. de appel. c. j. lib. vj. Sed nūqd nō potuit grauare partē nisi ex primis actis. merito no ue pbationes nō admittunt. ideo dicerē qō p statuta terrarū in qbus qñq̄ cōstituūtur aliqui offi f ciales qui vocant exgranatores[f] qō tales officiales nō possunt nouas pbationes recipere. q̄ non sunt positi nisi ad tollendū grauamen respectu iudicis loquor: vt habnistis. §. tit. j. l. eos. ¶Oppo. tertio. extra de test. c. fraternitatis. vbi dr totū contrariū huius. l. qō sup nouo. c. possunt admitti nouę pbationes nō sup antiquo dicunt quidā: vt hic tāgit. in pzin. glo. magne. in fin. qō aliud est de iure cano. aliud de ire ciuili vel dic quod ibi appellat nouum capit. nouā assertionem que licet respiciat actionem ppositā ⁊ sic concordat cū ista. hoc satis placet vt. j. dicam. ¶Uenio ad questiones et quero. primo hic dicit q̄ nō ad nouū ca. c. ¶Pro decla 4 ratione. l. ⁊quero qō dicaī nouum capitulū. Set qō g antiquum. Jn hoc sunt multe opi. nam quidā nouum capitulū ⁊ antiquū recipiunt ex tēpore. quidam ex re. quidā ex causa. Ex tempore q̄ nouum capitulū dicitur ius nouiter acquisitū antiquum ius quod cōpetit tēpore prime cause. ⁊ addunt isti quod illud ius nouiter acquisitum in causa prima poterat, pponi in secūda nō quod glo. nō placet. ⁊ vide glo. Ista opi. merito non placet glo. nā si ius acquiritur de nouo ex causa de preterito. ⁊ tūc po test deduci in primo iudicio ⁊ eadē ratione in causa appellationis: vt habeī in. l. si te. eo. ti. ⁊. l. si rem in fine. ff. de pigno. actio. et. l. si tibi mandauero. el picolo. ff. man. Si vero oritur ex causa noua. tunc f non potest deduci in iudicio primo nec in iudicio appellationis vt. l. nō potest. §. de iudicijs. ⁊ ideo ista lectu. que permittit istud nouum capitulū produci in causa appellationis nō in causa prima nō bene facit. potest tamen hec lectura aliter intelligi vt illud quod dicit sed ante potest ⁊c. nō intelligatur ante boc est in primo iudicio: sed intelligatur ante scilicet ius qnesitū. q. d. ius ante quesitum po test. in causa appellationis produci. ius postea q̄situm non. et isto modo potest sustineri ista lectu. vt infra dicā. Alij intelligunt nouum capitulum ⁊ antiquum ex re. vtputa in primo iudicio petebā bouem in causa appellationis volo petere equum vel ex parte rei primo excipiebat de boue. nūc excipit de equo ⁊ istud dicatur nouum capitu. quasi de re noua. Sed si super eadem re volo ius meum fundare super nouis pbationibus possum. et istā lectu, tenet hic glos. que lectu. an sit vera. dicam. j. Alij dicunt nouum capitulum ex causa vt in causa appellationis possum producere nouas probationes q̄ tenūt ad probādum illā causam que in primo iudicio fuit deducta. Secus si causa variaretur: q̄ tunc diceretur nouū capitulū: vt si primo b dicebā furtum nunc dico violentiā. hoc non placet glo. Cū respiciat eādem rem videtur pertinere ad capitulum antiquum. ista dicit glo. ⁊ tenet opi secūdam hoc non videtur verum. nam fm veram opinionem tenentes oēs de iure nouo ⁊ etiam de iure antiquo. post lit. ⁊test. nō licet actionem mutare: vt. l. edita actio. §. de edē. et ant. qui semel. §. quomodo et quādo iudex. sed fm istā opi. inducereturmutatio actionis. ergo ⁊c. Sed sustinendo glo. possem⁹ dicere sicut in primo iudicio admitteretur cumulatio. b vt no. i. d. l. edita actio. ita eadē ratione i causa appellationis. Ad qō respōdeo quod quādo fit cumulatio diuersarum actionum oportet q̄ fiat per nouum

tis vel ap. nō possint recipi noue pbationes istud intelligit nisi de nouo emergant ipse consuluisse qō reputat valde no. ⁊ no. q̄ ista. l. habet locū tam in causa nullitat, sicut ap. vt not. Bal. i. l. j. §. qñ quoc. i pe. col. in ver. in ista ꝺicta q̄ro. item adde q̄ in cā app. oduci accessoria possunt q̄ non fuerūt deducta fm glos. i d. §. de illo. i aut. de his q̄ igrediūt ad ap. i v. occur. ⁊ vī tex. i. l. aplioꝛē. inv. i refutatoꝛis de ap. ⁊ ad intellectū buj⁹ vid Jnn. et do. i. c. §ti. el. ij. de ap. ⁊ vi. ad hāc l. bal. i. l. ita demū C. de pcur. limita fing. istā. l. p glo. in c. ad audiētiā ꝺre scri. bre locū tñ ī pbatiōib⁹ q̄s nō potuit p̄mo pduc. sec⁹ si p̄mo potuisset pducere et ibi summe no. illā gl. Ant. de bu. bū facit gl. fi. in. c. pastoalis. de exce ⁊ vide Ang. de are. in. l admonēdi. de inreiur.

¶Exgranatores exgranatores nō pñt recipere nouas pbatiōes. facit qō hñ m. d. l. ex illo. j. tit. j.

¶Nouum. c. q̄ dicā nouum. c. ⁊ qō antiquū p spec. de te. §. satis vtiliter ver. illud aūt. not. doc. in c. fraternitatis. de te. ⁊ bart. in aut. q semel. de pba. i pe. col. in v. q̄ro vtrū testes su per eo qō nō dixerūt ⁊ de nouū ca. dūmō addaī aliq̄ qualitas primo. c. tex. ⁊ ibi doc. in. c. cū olim causam. vlt. de rescrip.

¶Cumulatio. an in causa appellationis possit fieri cumulatio. Vide Bal. i. l. si qs libelos. §. ti. j. in eo qō dicit. l. edita. §. de eden. habere locū i causa appellationis. et limita p cū vt ibi ⁊ vid Jmo. in. c. ij. de lib. obl. adde vt p Ro. cōsi. cccl.

a ¶Jaco. de are. ⁊ no. hic pdo. no. q. Bar. in. l. iulian⁹. i fi. ibi ly quid si cōdēnatus. de cōdi. ⁊ demō. quā inde. a cisam reliquit.

b ¶Houe pbationes. vtrū in cā appellationis possint pduci noui testes ⁊ si repetātur possint iterū iurare tex. est no. qō sic in. d. c. fraternitatis. i fi. ex quo de testi. et qō no. glos. in. c. fi. §. de test. facit. l. qui bona. §. si qs stipulatus. cū ibi no. ff. de dā. infect. et vide q̄ dixi in. l. repeti. ff. de qō. ly Bal. i aut. hoc sacramētū. §. de iura. cal. tz qō nō requiratur nouū iuramētū nec noua citatio cōtra testes in. l fi. vlt. col. §. de test. ⁊ hic pma gl. in vlt. col. ⁊ qñ fiūt noue pbationes q̄ fit forma sñie in 5 cā appellationis. vide p spec. i ti. de b sen. diffi. ⁊ interlocutoria. §. nūc trāseamus. versi. qz talis. ⁊ vide qō not. Bal. i. l. ij. §. i. colū. §. de eden. et Bal. in. l. eos. i princ. §. ti. j. Abb. in. c. fraternitatis. de test. c qō si testis pduciꝛ super talibus actis q̄ poterant sub primis cōprehendi. tūc non vitiat. als sec⁹ Bal. i l. heredes palam. §. sed si notū. i fin. colligit ibi argu. ad testes qñ repetunt vt declarent nō debere iurare.

c ¶Tenet ibi glo. 6 hoc limitāt aliqui retuli post Bart. ī aut. q semel. i. iij. col. §. de pba. fm Jac. de bel. ⁊ bal. in. c. j. quid sit iuestitura. ⁊ vide bar to. in aut. q semel. in pzin. ⁊c.

d ¶Latam sententiā. vide. d. Abb. i. citer monasteriū vbi tz opi. Bar. lz do. Ant. cōtra vide q̄ dixi pridie in cōsulendo in quadam causa senis. Andre. Barba.

e ¶Nulla. ⁊ si sit lata ex cōsensu partium secūda sententia fm glos. f. et ibi

per nouum libellū. ⁊ sic erit noua instātia: vt not. in. l. nō est nouū. de act. emp. ⁊ sic licet forte iste nouus libellus possit dari cōā iudice appellatiōis tñ B nō ptinet ad cōfirmādā vel infirmādā sñiam primā: sed ad nouā sñiam cōsequēdā. vī ista opi. nō videt vsquequaq; vera. ¶Alij vt Jac. de are. a dicūt q̄ illud videt nouū capitulū qñ sententia lata super primo. super eo qō de nouo ꝑponitur non parit exceptionē rei iudi. Sed si pareret exceptionem rei iudicate dr ex nouo ca. pēdere. vt l. ⁊ an eādem. §. actiones. ff. de ex cep. rei iudi. ⁊ est ratio. dicit ipse. qō quando sentētia prima parit exceptionem rei iudi. in eo qō scōo ꝑponitur lex subueniat appellanti. q̄ sibi parat preiudiciū qō nō est necesse quando rei iudicate exceptio nō parat. ita licet istud dictū sit satis rationabile tamē non est verū. q̄ ego reperio qō in iudicio cause principalis nouā cā pōt allegari in qua sententia lata non parat preiudiciū. hoc. pbabo per. l. si rem. §. fi. ff. de pig. act. coniuncta. l. si mater. §. eadē. de ex cep. rei iudi.

¶Quid ergo dicemus. Breuiter ex parte actoris articulus ⁊ ois actio vel intētio q̄ causam vel actionem ppositā respicit vel coadiuuat dicit dēbere ex antiquis cap. ⁊ illis cōiūctis admittenī il le noue pbationes. Si vero actionē ppositam nō respicit nec coadiuuat tūc dicit nouū capitu. idem dico ex parte rei omnis exceptio que actionē propositā respicit dicitur pēdere ex veterib⁹. si actionem nō respicit dicam nouū capi. et sēm modum istū possunt intelligi oēs opi. que sunt hic. probat ista opi. in. l. vlti. ff. quod cū eo. ⁊ in. l. emilius. ff. de mino. vbi sententia prima in causa appellationis potest cōfirmari ex nouis allegationibus ⁊ nouis pbationibus. ¶Scōo est videdum. Thic dicit qō in causa appellationis possunt fieri noue pbationes. ¶Quero vtrū iste noue pbationes[b] possunt fieri per testes ⁊ videt qō sic: vt hic. ⁊. l. eos. §. j. §. ti tu. j. Jn cōtrariū videt in aut. de test. §. quoniā vero. vbi dicit qō post dilecta testificata nō possunt de nouo produci testes. quidam dicūt qō iste leges corriguntur per illam aut. ⁊ sic posset ibi fieri probatio per testes. Alij dicūt qō illa aut. loquitur in causa principali: sed in cā appellatiōis possunt de nouo testes recipi etiā sup eisdē capitulis et istud tenet ibi glo. ⁊ istud vltra mon. etiam tenēt. Jstud cōiter tenent doct. nostri nec ob. §. ij. quoniā vero. Nam debetis scire qō duplex est ratio quare post apertura testiū nō admittat. pbatio. primo timore subornationis. Secōo propter idēitatē instantie. nā in alia instantia potuit recipi: vt. l. vlt. §. de testi. Sed cā appellatiōis est alia instātia a prima vt. l. ita demū. ⁊ ibi no. §. de pcur. ergo ⁊c. Videtis dūi tex. iuris canonici dicit directo cōtra in. c. fraternitatis. extra de testi. et ideo stārē illi decretali vt dicamus sic aut testes qñ pducunt super eisdē capitulis super qbus iā fuerūt recepti ⁊ nō possunt recipi: q̄ subest timor subornatiōis sicut in cā prima. Aut ꝙs vult recipere sup nouis articulis respicientib⁹ actionē primā. ⁊ tunc pōt ita loquitur bic. ⁊. l. eos. §. j. §. tit. j. ⁊. l. i offerēdis in fi. Non ob. qō dicit q̄ est alia instātia. q̄ fateor qō in alia instātia possunt recipi volēte parte ita loquit. l. vlti. §. de testi. nō aūt ea inuita ⁊ sic loquitur §tio nostra nā aliter ibi loquit qñ testes fuerūt examinati coram arbitro: hic qñ fuerant examinati cora iudice. quo casu illa. l. nō habet locū. ⁊ tetigi in. l. gesta. §. de re iudi. nō obstante qō potest dici qō ad aliū finē producūtur in prima causa ad aliū in secūda. Nā in prima pducūtur vt quis condēnetur vel vt quis absolvatur. Jn secūda pducūtur vt sñia cōfirmet vel infirmetur ergo ⁊c. vt in. c. veniēs. ex de testi. Nam rūdeo qō istud cōfirmare vel infirmare est equipollēs illi condēnare vel absolvere: vt dixi §. ti. j. l. eos. ergo ad eundē finem producent. Possemus hic q̄rere an in causa appellationis sit locō reconuentioni. dicam in aut. ⁊ consequenter.

¶Quādo pronocare nō est necesse. Rubrica.

¶Continua vt in glossa.

2 ¶Si ex diuersis instantijs sequuntur diuerse sententie valet vltima.

3 Sententia lata contra iusurandum valet.

4 Si feratur secunda sententia etiam cōcordans cū prima a qua non fuit appellatum non valet.

5 Si pars que scit sententiam esse latam pro se petit iterum iudicari ⁊ iudicantur contra se: non valet secunda sententia.

6 Si ego cōtra titium ⁊ succubui: postea agit procurator meus ⁊ obtinuit que sententia valeat.

7 Appellans a sententia nulla ex defectu consensus eam confirmat.

8 An procedat talis libellus dico sententiam nullā et si qua est appello.

9 An index appellationis pronuntiando male appellatum confirmet sententiam nullam.

10 Non potest iterum queri de nullitate cum semel est super ea indicatum ⁊ questum.

11 Si in causa appellationis non fuit dictum neq; ḡstitū de nullitate poterit de nullitate postea dici.

12 De nullitate sententie pōt queri duobus modis. scz per exceptionē. ⁊ principalem petitionem.

13 Succumbens in exceptione nullitatis non probibetur postea ordinarie agere de nullitate per viā principalis petitionis.

14 Quando principaliter petitur sententia pronuntiari nulla agitur officio iudicis.

15 De nullitate debet agi coram eodem iudice qui iudicauit ⁊ quando coram superiore.

16 Si datur libellus super nullitate nec probat ille q agit pōt index nullitatis confirmare sententiam.

17 Et nouas probationes ⁊ allegationes audire.

18 Et omnia intentata pretextu illius sententie reno care.

91 Succumbens in vna causa nullitatis non potest postea aliam prosequi quando sententia fuit dicta simpliciter.

20 Victor potest principaliter agendo petere sententiam confirmari.

21 Sententiam latam potest index cōfirmare quando in prima sententia non esset expressus error.

d 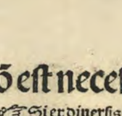

Tam sententiā.

Breuiter dicit. ¶Sententia contra sententiam lata. Test ipso iure nulla[e] ⁊ appellare non est necesse. hoc dicit. Primo quero exemplū huius. l. glo. ponit in rei vendi. vt quia primo fuit indicatum rem non esse meam. secundo rem meā esse ⁊ vide glo. Doct. Add od. rep. debant istam glo. nam sententie tenent si possunt coadiuuari aliqua subdistinsione. vt in. §. quibus. §. in prima constitutione. sed iste sententie possunt coadiuuari hoc modo. q̄ res tēpore prime sententie nō erat mea tēpore secūde sententie erat mea. ⁊ sic nō essent cōtrarie sententie. ista opi. nō placet. Nā fm q̄s ego intelligo. hec. l. debet intelligi: qñ ex eadē instātia sequuntur due sñie cōtrarie. tūc nō valet sñia vltima ⁊ ita loquitur hic. ⁊ ideo in rei vēdi. optime ꝑcedit exemplū glos. ꝑpositū. † Sed si ex diuersis instātijs se querent diuerse sñie optime valeret vltia. vt. l. duobus. de ex cep. rei iudi. ⁊ habnistis no. §. si plu. vna sen. l. j. ¶Ulteriꝰ q̄ro q̄ est rō q̄ scōa sñia nō valet. dicūt quidā qō prima sñia facit ius ergo scōa sñia videt lata contra ius. ista est falsa fm glo. q̄ nō est expressus error in sñia. Preterea ex glo. sñia lata cōtra ius nō redactū in corpore iuris non est ipso iure nulla: vt. l. cū pnotatā. ff. de re iudi. sed illa prima sñia nō erat redacta in corpore iuris. ergo ⁊c. Dicunt ergo alij quod ista est ratio vt sit litium finis. ⁊ in hoc residet glo. nostri. Certe non placet: quia eadem ratione sententia lata contra iuramentum nō valeret qō est falsum. vt. j. dicā. Et eadē ratione sententia lata contra trāslactionem non valeret qō est falsum: vt. l. eleganter. §. si quis post. ff. de condi. indebi. cum iusurandum et transactio sint introducta. vt sit litium finis sicut sententia: vt. l. j. ff. de iureiur. en. et. ff. de transactionibus. l. fratris. Que est ergo ratio. dico sic lata sententia index functus est officio suo: vt de re iudica. l. iudex. et. §. de

Universidad del Rosario Archivo Histórico